

Holy Bible

Aionian **Edition®**

Η Καινή Διαθήκη
Greek NT Byzantine

Holy Bible Aionian Edition ®
Η Καινή Διαθήκη
Greek NT Byzantine

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 4/18/2025

Source copyright: Public Domain
Antiquity, 1904

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Ελληνική at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Ελληνική at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEP Bible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Κατα Ματθαιον	1
Κατα Μαρκον	43
Κατα Λουκαν	70
Κατα Ιωαννην	115
Πραξεις	148
Προς Ρωμαιους	193
Προς Κορινθιους Α΄	210
Προς Κορινθιους Β΄	226
Προς Γαλατας	237
Προς Εφεσιους	243
Προς Φιλιππησιους	249
Προς Κολοσσαεις	253
Προς Θεσσαλονικεις Α΄	257
Προς Θεσσαλονικεις Β΄	261
Προς Τιμοθεον Α΄	263
Προς Τιμοθεον Β΄	268
Προς Τιτον	272
Προς Φιλημονα	274
Προς Εβραιους	275
Ιακωβου	288
Πετρου Α΄	293
Πετρου Β΄	298
Ιωαννου Α΄	301
Ιωαννου Β΄	306
Ιωαννου Γ΄	307
Ιουδα	308
Αποκαλυψις Ιωαννου	310

APPENDIX

Reader's Guide

Glossary

Maps

Destiny

Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε· πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι.
διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλλον κλῆρον.
Κατα Λουκαν 23:34

Κατα Ματθαιον

1 Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ
Δαυῖδ υἱοῦ Ἀβραάμ. **2** Ἀβραάμ ἐγέννησε
τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ,
Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς
ἀδελφούς αὐτοῦ, **3** Ἰούδας δὲ ἐγέννησε
τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ,
Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑσρώμ, Ἑσρώμ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἀράμ, **4** Ἀράμ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησε τὸν
Σαλμών, **5** Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὺζ
ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βοὺζ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ὠβηδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ὠβηδ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰεσσαί, **6** Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαυῖδ τὸν
βασιλέα. Δαυῖδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν
Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, **7** Σολομὼν δὲ
ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἀβιά, Ἀβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά, **8** Ἀσά
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ὀζιάν, **9** Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰωάθαμ, Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ,
Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκιάν, **10** Ἐζεκίας
δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἀμών, Ἀμών δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἰωσίαν, **11** Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς
μετοικεσίας Βαβυλῶνος. **12** Μετὰ δὲ τὴν
μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησε
τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ζοροβάβελ, **13** Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακείμ,
Ἐλιακείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ, **14** Ἀζώρ
δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδῶκ, Σαδῶκ δὲ ἐγέννησε

τὸν Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιοῦδ, **15**
Ἐλιοῦδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν, Ματθάν δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, **16** Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς
ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.
17 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως
Δαυῖδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυῖδ
ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ
δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας
Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ
δεκατέσσαρες. **18** Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ
ἡ γέννησις οὕτως ἦν. μνηστευθείσης γὰρ
τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν
ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὗρεθῇ ἐν γαστρὶ
ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. **19** Ἰωσήφ
δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ
θέλων αὐτὴν παραδειγματίζειν, ἐβουλήθη
λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. **20** ταῦτα δὲ αὐτοῦ
ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ'
ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσήφ υἱὸς
Δαυῖδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριάμ
τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν
ἐκ Πνεύματος ἐστὶν Ἁγίου. **21** τέξεται δὲ
υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν·
αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν
ἁμαρτιῶν αὐτῶν. **22** Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν
ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου
διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· **23** ἰδοὺ ἡ
παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν,
καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ,
ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ
Θεός. **24** Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ
ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ
ἄγγελος Κυρίου καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ, **25** καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ

ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

2 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἑρῳδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα **2** λέγοντες· ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἦλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. **3** Ἀκούσας δὲ Ἑρῳδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ, **4** καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. **5** οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου· **6** καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ. **7** Τότε Ἑρῳδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, **8** καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ εἶπε· πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου, ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγεῖλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. **9** οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ προῆγεν αὐτούς, ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον· **10** ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα, **11** καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ

δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν· **12** καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἑρῳδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. **13** Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἶπω σοι· μέλλει γὰρ Ἑρῳδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. **14** Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, **15** καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἑρῳδου, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. **16** Τότε Ἑρῳδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνέιλε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων. **17** τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· **18** φωνὴ ἐν Ῥαμᾶ ἠκούσθη, θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμος πολὺς· Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν. **19** Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἑρῳδου ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ φαίνεται τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ **20** λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθνήκασι γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. **21** ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. **22** ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς

Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὗ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· Γαλιλαίας, **23** καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῇ πυρί. **12** οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ τὸ ῥήθην διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει κληθήσεται.

3 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται

Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας **2** καὶ λέγων· μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **3** οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. **4** Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, ἡ δὲ τροφή αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. **5** Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου, **6** καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῳ ὑπ' αὐτοῦ ἑξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. **7** ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ

Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; **8** ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας, **9** καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. **10** ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. **11** ἐγὼ μὲν βαπτίζω

ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. **13** Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. **14** ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με; **15** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπειν ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφίησιν αὐτόν· **16** καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ ἀνεώχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν· **17** καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

4 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου, **2** καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα ὕστερον ἐπείνασε. **3** καὶ προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. **4** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε· γέγραπται, οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ. **5** Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἵστησιν αὐτόν ἐπὶ

τὸ περὺγιον τοῦ ἱεροῦ **6** καὶ λέγει αὐτῷ· εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς· **19** καὶ εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω· λέγει αὐτοῖς· δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. **20** οἱ δὲ εὐθέως ἐντελεῖται περὶ σοῦ, καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀρουσί ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα **21** Καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο σου. **7** ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πάλιν γέγραπται, ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου. **8** καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς ὄρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. **22** οἱ δὲ εὐθέως δόξαν αὐτῶν **9** καὶ λέγει αὐτῷ· ταῦτα ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν πάντα σοι δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς ἠκολούθησαν αὐτῷ. **23** Καὶ περιῆγεν ὅλην μοι. **10** τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς διδάσκων ἐν ὀπίσω μου, σατανᾶ· γέγραπται γάρ, Κύριον ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων μόνῳ λατρεύσεις. **11** Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ διάβολος, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ λαῷ. **24** καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς διηκόνουν αὐτῷ. **12** Ἀκούσας δὲ [ὁ Ἰησοῦς] ὅλην τὴν Συρίαν, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις τὴν Γαλιλαίαν, **13** καὶ καταλιπὼν τὴν νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους, καὶ Ναζαρέτ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ δαιμονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς· καὶ Νεφθαλείμ, **14** ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν **25** καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· **15** ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ γῆς Ζαβουλὼν καὶ γῆς Νεφθαλείμ, ὁδὸν Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία Ἰορδάνου.

τῶν ἐθνῶν, **16** ὁ λαὸς ὁ καθήμενος **5** Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, **2** καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων· **3** μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **4** μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. **5** μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. **6** μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν

δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ
7 μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 20 λέγω γὰρ ὑμῖν
ἐλεηθήσονται. 8 μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ ὅτι ἐὰν μὴ περισσέυῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν
καρδία, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται. 9 πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων,
μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
κληθήσονται. 10 μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι οὐρανῶν. 21 Ἦκούσατε ὅτι ἔρρέθη τοῖς
ἐνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ ἀρχαίοις, οὐ φονεύσεις· ὃς δ' ἂν φονεύσῃ,
βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 11 μακάριοί ἐστε ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. 22 Ἐγὼ δὲ λέγω
ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι καὶ ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ
εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥήμα καθ' ὑμῶν αὐτοῦ εἰκὴ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν
ψευδόμενοι ἐνεκεν ἐμοῦ. 12 χαίρετε καὶ εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ῥακά, ἔνοχος ἔσται
ἀγαλλιάσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ μωρέ, ἔνοχος
τοῖς οὐρανοῖς· οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. (Geenna
προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν. 13 Ὑμεῖς ἐστε g1067) 23 Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου
τὸ ἄλλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἄλλας μωρανθῇ, ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκεῖ μνησθῇς ὅτι ὁ
ἐν τίνι ἀλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εἰ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, 24 ἄφες ἐκεῖ
μὴ βληθῆναι ἕξω καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου,
τῶν ἀνθρώπων. 14 Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ καὶ ὑπάγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ
κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω σου, καὶ τότε ἔλθῶν πρόσφερε τὸ δῶρόν
ὄρους κειμένη· 15 οὐδὲ καίουσιν λύχνον σου. 25 Ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου
καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ταχὺ ἕως ὅτου εἴ ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐτοῦ,
ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν μήποτε σε παραδῶ ὁ ἀντίδικός σου τῷ κριτῇ
τῇ οἰκίᾳ. 16 οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν καὶ ὁ κριτής σε παραδῶ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ
ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν εἰς φυλακὴν βληθήσῃ. 26 ἀμὴν λέγω σοι,
ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως οὗ ἀποδῶς
πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 17 Μὴ τὸν ἔσχατον κοδράντην. 27 Ἦκούσατε ὅτι
νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐ μοιχεύσεις. 28 Ἐγὼ
ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα
ἀλλὰ πληρῶσαι. 18 ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν ἢ ἡ ἐμοίχευσεν
ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 29 εἰ δὲ ὁ
ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ ὀφθαλμοῦ σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε,
τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. 19 ὃς ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει
τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς γάρ σοι ἵνα ἀπόλῃται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ
ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν.
βασιλεία τῶν οὐρανῶν· ὃς δ' ἂν ποιήσῃ (Geenna g1067) 30 καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ
σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε

ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων
 ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά ὑμᾶς, **45** ὅπως γέννησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς
 σου βληθῇ εἰς γένναν. **(Geenna g1067)** **31** ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ
 ἔρρεθη δέ· ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ
 αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. **32** Ἐγὼ δὲ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. **46** ἐὰν
 λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα γὰρ ἀγαπήσῃτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα
 αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ
 αὐτὴν μοιχᾶσθαι, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην ποιοῦσι; **47** καὶ ἐὰν ἀσπάσῃσθε τοὺς φίλους
 γαμήσῃ, μοιχᾶται. **33** Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ὑμῶν μόνον, τί περισδὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ
 ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐκ ἐπιπορκήσεις, οἱ τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν; **48** Ἔσεσθε οὖν
 ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου. ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν
34 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως· μήτε τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν.
 ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ· **6** Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ
35 μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς
 ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν
 πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως· **36** μήτε οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς
 ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι οὐρανοῖς. **2** Ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην,
 μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. μὴ σαλπίσσης ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ
37 ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί, οὐ οὐ· ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς
 τὸ δὲ περισδὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ
 ἐστίν. **38** Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος
 τὸν μισθὸν αὐτῶν. **3** σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνῶτω ἡ ἀριστερά σου
39 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, **4** ὅπως ἡ σου ἡ
 πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ραπίσει ἐπὶ τὴν ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατὴρ
 δεξιὰν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι
 ἄλλην· **40** καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ ἐν τῷ φανερῷ. **5** Καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ
 τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἔση ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν
 ἱμάτιον· **41** καὶ ὅστις σε ἀγαρεύσει μίλιον ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν
 ἔν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο· **42** τῷ αἰτοῦντί σε πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως ἂν
 δίδου καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν
 μὴ ἀποστραφῆς. **43** Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις
 τὸν ἐχθρόν σου. **44** Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. **6** σὺ δὲ
 ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου,
 τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαί τῷ
 τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει

σοι ἐν τῷ φανερωῷ. **7** Προσευχόμενοι δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε
 δὲ μὴ βαττολογήσητε ὥσπερ οἱ ἐθνικοί· σὴς οὔτε βρώσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται
 δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν. **21** ὅπου
 εἰσακουσθήσονται. **8** μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ
 αὐτοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὧν χρειαν ἡ καρδιά ὑμῶν. **22** Ὁ λύχνος τοῦ σώματός
 ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. **9** Οὕτως ἐστὶν ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός
 οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς· Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν σου ἀπλοῦς ἦ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν
 τοῖς οὐρανοῖς· ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἔσται. **23** ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς
10 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ ἦ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται.
 θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ
 γῆς· **11** τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον σκότος πόσον; **24** Οὐδεὶς δύναται δυσι
 δὸς ἡμῖν σήμερον· **12** καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ κυρίους δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει
 ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται
 τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· **13** καὶ μὴ εἰσενέγκῃς καὶ τοῦ ἐτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε
 ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ Θεῶ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ. **25** Διὰ τοῦτο
 τοῦ πονηροῦ. ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί
 καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· φάγητε καὶ τί πίητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν
 ἀμῆν. **14** Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ τί ἐνδύσηθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶ τῆς
 παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; **26**
 πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· **15** ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ,
 τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ
 οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ
 ὑμῶν. **16** Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς
 ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσι μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; **27** τίς δὲ ἐξ
 γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ
 ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμῆν λέγω ὑμῖν τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; **28** καὶ περὶ
 ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. **17** σὺ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ
 δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ
 καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, **18** ὅπως μὴ νήθει· **29** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν
 φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν
 πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατὴρ τούτων. **30** Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ,
 σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον
 σοι [ἐν τῷ φανερωῷ]. **19** Μὴ θησαυρίζετε βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν,
 ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; **31**
 καὶ βρώσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, τί φάγωμεν
 διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι· **20** θησαυρίζετε ἢ τί πίνωμεν ἢ τί περιβαλώμεθα; **32** πάντα

γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῆζετε οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γὰρ τούτων ἀπάντων. **33** ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται. **13** Εἰσέλθετε βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ὑμῖν. **34** Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι αὐρίου· ἡ γὰρ αὐριον μεριμνήσῃ τὰ ἑαυτῆς δι' αὐτῆς. **14** τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσιν οἱ εὕρισκοντες αὐτήν! **15**

7 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· **2** ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. **3** τί δὲ βλέπετε τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ τοῦ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; **4** ἡ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; **5** ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. **6** Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶ μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. **7** Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, καὶ εὕρησете, κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν· **8** πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. **9** ἡ τίς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσῃ αὐτῷ; **10** καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσῃ αὐτῷ; **11** εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτουσιν αὐτόν; **12** Πάντα οὖν ὅσα

ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν μόνον εἰπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς πέτραν· **25** καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον μου. **9** καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσε· καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, τεθεμελιώτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. **26** καὶ καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους δούλω μου, ποιήσον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. **10** καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε καὶ εἶπε τοῖς μωρῷ, ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἀκολουθοῦσιν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ ἐπὶ τὴν ἄμμον· **27** καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον. **11** λέγω δὲ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσε, ἥξουσι καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη. **28** Καὶ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ἐγένετο ὅτε συνετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς οὐρανῶν, **12** οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας λόγους τούτους, ἐξεπλήσσαντο οἱ ὄχλοι ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· **29** ἦν γὰρ διδάσκων ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ τῶν ὁδόντων. **13** καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ γραμματεῖς.

8 Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους γενηθήτω σοι. καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. **14** Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. **2** Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν· **15** καὶ ἰδοὺ λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων· Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθαρίσαι. **3** καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς λέγων· θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. **4** καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅρα μηδενὶ εἴπῃς, ἀλλὰ ὑπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε τὸ δῶρον ὃ προσέταξε Μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. **5** Εἰσελθόντι δὲ αὐτῷ εἰς Καπερναοὺμ προσῆλθεν αὐτῷ ἐκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων· **6** Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. **7** καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. **8** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἐκατόνταρχος ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ

κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει. **21** Ἄλλος δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. **22** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀκολουθεῖ μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. **23** Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς [τὸ] πλοῖον ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **24** καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε. **25** καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες· Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα. **26** καὶ λέγει αὐτοῖς· τί δειλοὶ ἐστε, ὀλιγόπιστοι; τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **27** οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες· ποταπὸς ἐστὶν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ; **28** Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν ὑπῆντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. **29** καὶ ἰδοὺ ἔκραζαν λέγοντες· τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ὥδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; **30** ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. **31** οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. **32** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων· καὶ ἰδοὺ ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασι.

33 οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. **34** καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

9 Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. **2** Καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπε τῷ παραλυτικῷ· θάρσει, τέκνον· ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. **3** καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτος βλασφημεῖ. **4** καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν· ἵνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **5** τί γὰρ ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ περιπάτει; **6** ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας — τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· ἐγερθεὶς ἄρῃ σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. **7** καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **8** ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. **9** Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελῶνιον, Ματθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολουθεῖ μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. **10** Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **11** καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ

ἀμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν; σε. καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. **12** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας εἶπεν αὐτοῖς **23** Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς καὶ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. **13** πορευθέντες τὸν ὄχλον θορυβούμενον, λέγει αὐτοῖς **24** δὲ μάθετε τί ἐστὶν ἔλεον θέλω καὶ οὐ ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανε τὸ κοράσιον, θυσίαν. οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. **25** ὅτε ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. **14** Τότε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. λέγοντες· διατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι **26** καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν νηστεύμενον πολλά, οἱ δὲ μαθηταὶ σου οὐ γῆν ἐκείνην. **27** Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν νηστεύουσι; **15** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς μὴ τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν ἐφ' κράζοντες καὶ λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, ὅσον [χρόνον] μετ' αὐτῶν ἐστὶν ὁ νυμφίος; υἱὲ Δαυΐδ. **28** ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πιστεύετε ὅτι δύναμαι **16** οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους τοῦτο ποιῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ· ναί, Κύριε. ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἶρει γὰρ **29** τότε ἦψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γεννηθῆτω ὑμῖν. **30** χειρὸν σχίσμα γίνεται. **17** οὐδὲ βάλλουσιν καὶ ἀνέωχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί· καὶ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὁρᾶτε μήγε, ῥήγγυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος μηδεὶς γινωσκέτω. **31** οἱ δὲ ἐξελθόντες ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. **32** οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς βάλλουσιν καινούς, αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδοὺ προσήνεγκαν καὶ ἀμφοτέροι συντηροῦνται. **18** Ταῦτα αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον· **33** αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς ἰδοὺ ἄρχων [εἷς] καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων ὅτι ἡ ὁ κωφός, καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ. ἐπίθεις τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτὴν καὶ ζήσεται. **34** οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι **19** καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. **35** καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **20** Καὶ ἰδοὺ γυνή, Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη, προσελθοῦσα τὰς κώμας διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὅπισθεν ἦψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς αὐτοῦ. **21** ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ, ἐὰν μόνον βασιλείας καὶ θεραπέων πᾶσαν νόσον καὶ ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. **22** πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. **36** Ἰδὼν δὲ ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, εἶπε· θάρσει, θυγάτερ· ἡ πίστις σου σέσωκέ· ὅτι ἦσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἔρριμμένοι ὡς

πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. **37** τότε λέγει ἐστὶ, κάκεῖ μέινατε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε. **12** τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. **38** δεήθητε οὖν τοῦ αὐτὴν λέγοντες· εἰρήνην τῷ οἴκῳ τούτῳ. **13** καὶ ἐὰν μὲν ἦ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ἦ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. **14**

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. **2** Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά εἰσι ταῦτα· πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, **3** Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος, **4** Σίμων ὁ Κανανίτης καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδούς αὐτόν. **5** Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων· εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθῃτε καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθῃτε· **6** πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. **7** πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **8** ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, [νεκροὺς ἐγείρετε,] δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. **9** μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, **10** μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον· ἄξιος γάρ ἐστιν ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ. **11** εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθῃτε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός

ἐστὶ, κάκεῖ μέινατε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε. **12** αὐτὴν λέγοντες· εἰρήνην τῷ οἴκῳ τούτῳ. **13** καὶ ἐὰν μὲν ἦ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ἦ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. **14** καὶ ὅς ἐὰν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. **15** ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρας ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. **16** Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί. **17** Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς· **18** καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. **19** ὅταν δὲ παραδώσουσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσῃτε πῶς ἢ τί λαλήσετε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσετε. **20** οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. **21** Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς· **22** καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. **23** ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσῃτε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ

ἀνθρώπου. 24 Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. 25 ἄρκετον τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ τῷ δούλῳ ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσπότην οἰκιακοὺς αὐτοῦ; 26 μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐδὲν γάρ ἐστι κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτόν ὃ οὐ γνωσθήσεται. 27 ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί, καὶ ὃ εἰς τὸ οὐδὲ ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωματίων. 28 καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτείνει· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. (Geenna g1067) 29 οὐχὶ δύο

στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; καὶ ἔν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. 30 ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι εἰσὶ. 31 μὴ οὖν φοβηθῆτε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. 32 Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 33 ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν καγὼ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 34 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. 35 ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. 36 καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. 37 Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ

μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος. 38 καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. 39 ὁ εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν. 40 Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. 41 ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήψεται. 42 καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. 2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 3 εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; 4 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε. 5 τυφλοὶ ἀναβλέπουσι καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. 6 καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. 7 Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; ἀλάμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 8 ἀλλὰ

τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῶ ἱματίοις ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακὰ καθήμεναι μετενόησαν. **22** πλὴν λέγω φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται εἰσίν. **9** ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; προφήτην; ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. **23** καὶ σὺ ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. Καπερναοὺμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθείσα, **10** οὗτος γάρ ἐστι περὶ οὗ γέγραπται· ἰδοὺ ἕως ἄδου καταβιβασθήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σοί, ἔμειναν ἂν μέχρι [τῆς] σήμερον. (Hades **g86**) **24** πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῇ Σοδόμων ἐγγίγεται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί. Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος **25** Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ εἶπεν· ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασται ἀρπάζουσιν αὐτὰ νηπίοις. **26** ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως αὐτήν. **13** πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. **27** Πάντα νόμος ἕως Ἰωάννου προεφήτευσαν. **14** καὶ μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου· καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἡλίας ὁ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ, μέλλων ἔρχεσθαι. **15** ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς ἀκούέτω. **16** Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεάν καὶ ᾧ ἔὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. ταύτην; ὁμοία ἐστὶ παιδίοις καθημένοις ἐν **28** Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ ἀγοραῖς, ἃ προσφωνοῦντα τοῖς ἐταίροις πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. **29** αὐτῶν λέγουσιν· **17** ἠυλόησαμεν ὑμῖν, καὶ ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε οὐκ ὠρχήσασθε, ἐθρηνησαμεν ὑμῖν, καὶ ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾶός εἰμι καὶ ταπεινὸς οὐκ ἐκόψασθε. **18** ἦλθε γὰρ Ἰωάννης μήτε τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. **30** ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστός καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν. **12** Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασι διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχυν καὶ ἐσθίειν. **2** οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπον αὐτῷ· ἰδοὺ οἱ μαθηταὶ σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. **3** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαυὶδ ὅτε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; **4** πῶς εἰσῆλθεν

εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὐς οὐκ ἐξὸν ἦν ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. **20** αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει καὶ μόνοις τοῖς ἱερεῦσι; **5** ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ἕως ἂν ἐκβάλῃ τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ εἰς νῆκος τὴν κρίσιν· **21** καὶ τῷ ὀνόματι ἱερῶ τὸ σάββατον βεβηλοῦσι, καὶ ἀναίτιοί αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιούσι. **22** Τότε προσηνέχθη εἰσι; **6** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μεῖζόν αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς καὶ κωφός, ἐστὶν ὧδε. **7** εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐστὶν ἔλεον καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν τυφλὸν θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσατε καὶ κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν· **23** καὶ τοὺς ἀναιτίους. **8** κύριος γάρ ἐστιν ὁ υἱὸς ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον· μήτι τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. **9** Καὶ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς Δαυὶδ; **24** μεταβάς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον· οὗτος αὐτῶν. **10** καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν ἐκεῖ οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰμὴ ἐν [τῷ] τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν· καὶ ἐπηρώτησαν Βεελζεβούλ, ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. **25** αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἔξεστι τοῖς σάββασιν εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν θεραπεύειν; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. εἶπεν αὐτοῖς πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' **11** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἑαυτὴν ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία ἄνθρωπος ὃς ἔξει πρόβατον ἓν, καὶ ἔαν μερισθεῖσα καθ' ἑαυτὴν οὐ σταθήσεται. **26** ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον, καὶ εἰ ὁ σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, οὐχὶ κρατήσῃ αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ; **12** πόσω ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη· πῶς οὖν σταθήσεται ἢ οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου; ὥστε βασιλεία αὐτοῦ; **27** καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ ἔξεστι τοῖς σάββασιν καλῶς ποιεῖν. **13** τότε ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν λέγει τῷ ἀνθρώπῳ ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα· τίνοι ἐκβαλοῦσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιής ὡς ἔσονται ὑμῶν. **28** εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Πνεύματι ἢ ἄλλῃ. **14** ἐξεληθόντες δὲ οἱ Φαρισαῖοι Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ, ὅπως ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **29** ἢ πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν. **15** Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς δύνатаί τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν· καὶ ἠκολούθησαν ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἀρπάσαι, αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν ἔαν μὴ πρῶτον δῆσῃ τὸν ἰσχυρόν; καὶ αὐτοὺς πάντας, **16** καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. **30** ὅ ἵνα μὴ φανερόν ποιήσωσιν αὐτόν, **17** μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστι, καὶ ὁ μὴ ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. **31** Διὰ τοῦτο προφήτου λέγοντος· **18** ἰδοὺ ὁ παῖς μου, ὃν λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἡρέτισα, ὁ ἀγαπητός μου, εἰς ὃν εὐδόκησεν ἀφεθῆσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἢ δὲ τοῦ ἢ ψυχῇ μου θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθῆσεται καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ· **19** οὐκ τοῖς ἀνθρώποις; **32** καὶ ὃς ἔαν εἴπῃ λόγον

κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτήν, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ τοῦ Ἀγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν ἰδοῦ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε. **43** Ὅταν τῷ νῦν αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. (αἰῶν **g165**) **33** Ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον καλόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ λέγει· εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν σαπρόν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον ἐξηλθόν· καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει σχολάζοντα γινώσκεται. **34** γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς [καὶ] σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. **45** δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; ἐκ τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' γὰρ τοῦ περισεύματος τῆς καρδίας τὸ ἑαυτοῦ ἐπὶ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα στόμα λαλεῖ. **35** ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει ἀγαθὰ, γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ χεῖρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. **36** λέγω δὲ γενεᾷ τῇ πονηρᾷ ταύτῃ. **46** Ἐτι δὲ αὐτοῦ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις ἰδοῦ ἡ μήτηρ καὶ οἱ οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰσθήκισαν ἔξω, ζητοῦντες ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. **37** ἐκ γὰρ τῶν λόγων λαλῆσαι αὐτῷ. **47** εἶπε δὲ τις αὐτῷ· ἰδοῦ ἡ σου δικαιοσύνη καὶ ἐκ τῶν λόγων σου μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐστήκασιν καταδικασθήσῃ. **38** Τότε ἀπεκρίθησάν τινες ἔξω ζητοῦντές σε ἰδεῖν. **48** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων λέγοντες· εἶπε τῷ λέγοντι αὐτῷ· τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. μου καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου; **49** καὶ **39** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· γενεὰ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ αὐτοῦ ἔφη· ἰδοῦ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. **50** ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. **40** ὥσπερ γὰρ ἐγένετο πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου Ἰωνᾶς ὁ προφήτης ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν. **13** Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς τῆς οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν· **2** καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰσθήκει. **3** καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων· ἰδοῦ ἐξηλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι. **4** καὶ ἐν τῷ σπεῖρειν αὐτὸν ἃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν

ὁδόν, καὶ ἐλθόντα τὰ πετεινὰ κατέφαγεν οὐκ ἤκουσαν. 18 Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν αὐτά· 5 ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, παραβολὴν τοῦ σπειράντος. 19 παντὸς ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ ἐξανέτειλε διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, 6 μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ αἶρει ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ οὐτός διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη· 7 ἄλλα ἐστὶν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρεῖς. 20 ὁ δὲ δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεῖς, οὐτός ἐστιν ὁ αἱ ἄκανθαι καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά· 8 ἄλλα τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθέως μετὰ χαρᾶς δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ [δεχόμενος καὶ] λαμβάνων αὐτόν· 21 οὐκ ἐδίδου καρπὸν ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ὃ δὲ τριάκοντα. 9 ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἐστὶ, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ ἀκουέτω. 10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται. 22 ὁ εἶπον αὐτῷ· διατί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρεῖς, οὐτός ἐστιν αὐτοῖς; 11 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου αὐτοῦ· 12 ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. (aiōn g165) 23 ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ περισσευθήσεται ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ σπαρεῖς, οὐτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. 13 διὰ τοῦτο ἐν καὶ συνιῶν· ὃς δὲ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ἵνα βλέποντες μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ ἀκούωσι 24 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς μὴδὲ συνῶσι, 14 μήποτε ἐπιστρέψωσι καὶ λέγων· ὁμοιωθὴ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν τότε πληρωθήσεται αὐτοῖς ἢ προφητεία ἀνθρώπῳ σπεύραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ Ἡσαΐου [ἡ] λέγουσα· ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ ἀγρῷ αὐτοῦ· 25 ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ ἀνθρώπους ἤλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ μὴ ἴδητε· 15 ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὡσὶ βαρέως ἤκουσαν, ἀπήλθεν. 26 ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, καὶ καρπὸν ἐποίησε, τότε ἐφάνη καὶ τὰ μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ζιζάνια. 27 προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι ὡσὶν ἀκούσωσι καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι καὶ τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ· κύριε, οὐχὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσονται αὐτούς. 16 Ὑμῶν καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ [σῷ] ἀγρῷ; δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι, πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια; 28 ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς καὶ τὰ ὧτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούουσιν. 17 ἀμὴν ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφητῆται καὶ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ· θέλεις οὖν ἀπελθόντες δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ συλλέξωμεν αὐτά; 29 ὁ δὲ ἔφη· οὐ, μήποτε οὐκ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε ἅμα

αὐτοῖς τὸν σῖτον· **30** ἄφετε συναυξάνεσθαι **(aīōn g165)** **40** ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ἀμφοτέρωθεν μέχρι τοῦ θερισμοῦ, καὶ ἐν καιρῷ ζιζάνια καὶ πυρὶ καίεται, οὕτως ἔσται ἐν τοῦ θερισμοῦ ἔρῳ τοῖς θερισταῖς· συλλέξατε τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου. **(aīōn g165)** **41** ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τοῦ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου. τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα **31** Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, **42** καὶ λέγων· ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· **32** ὁ μικρότερον ὁδόντων. **43** τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμπουσιν μὲν ἐστὶ πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς ἀυξήσῃ, μεῖζον [πάντων] τῶν λαχάνων αὐτῶν. ὁ ἔχων ὥτα ἀκούειν ἀκουέτω. ἐστὶ καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ **44** Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν [τῷ] τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. **33** Ἄλλην παραβολὴν ἀγρῷ, ὃν εὐρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς· ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πάντα τῶν οὐρανῶν ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ὅσα ἔχει πωλεῖ καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐκεῖνον. **45** Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία ἐζυμώθη ὅλον. **34** Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ καλοὺς μαργαρίτας· **46** ὃς εὐρὼν ἕνα χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς, **35** πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακε ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου πάντα ὅσα εἶχε καὶ ἠγόρασεν αὐτόν. **47** λέγοντος· ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μου, ἐρεῦξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς σαγήνη βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ κόσμου. **36** Τότε ἀφείς τοὺς ὄχλους ἦλθεν ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ· **48** ἦν, εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὅτε ἐπληρώθη, ἀναβιβάσαντες αὐτὴν ἐπὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· φράσον ἡμῖν τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. **37** καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ὁ σπείρων τὸ **49** οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, **(aīōn g165)** **50** καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. **51** Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· συνήκατε ταῦτα πάντα; λέγουσιν αὐτῷ, ναί, Κύριε. **52** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·

διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς Ἡρώδη· 7 ὅθεν μεθ' ὅρκου ὠμολόγησεν τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ὁμοίος ἐστὶν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσῃται. 8 ἡ δέ, ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότη, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, δὸς τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά. μοι, φησὶν, ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν
53 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 9 καὶ ἐλυπήθη παραβολὰς ταύτας μετήρην ἐκεῖθεν, 54 καὶ ὁ βασιλεὺς, διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν συνανακειμένους ἐκέλευσε δοθῆναι, 10 αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· πόθεν ἐν τῇ φυλακῇ. 11 καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ τοῦτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; 55 αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς. 12 καὶ προσελθόντες ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ καὶ οἱ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦσαν τὸ σῶμα καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ ἔθαψαν αὐτό, καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν Σίμων καὶ Ἰούδας; 56 καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ τῷ Ἰησοῦ. 13 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι; πόθεν οὖν τοῦτῳ ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον ταῦτα πάντα; 57 καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἔστι ἠκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ 14 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 58 καὶ οὐκ ἐποίησεν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. 15

14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ 2 καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. 3 ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην ἔδωκεν αὐτὸν καὶ ἔθετο ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 4 ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν αὐτήν. 5 καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. 6 γενεσίῳ δὲ ἀγομένων τοῦ Ἡρώδου ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρесе τῷ

ὀψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. 16 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ χρειάν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. 17 οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. 18 ὁ δὲ εἶπε· φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε. 19 καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. 20 καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν,

καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ δώδεκα κοφίνους πλήρεις. **21** οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὥσει πεντακισχίλιοι ἔχοντας, **36** καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. **22** Καὶ εὐθέως μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἦσαντο διεσώθησαν.

15 Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι λέγοντες· **2** διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. **3** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; **4** ὁ γὰρ Θεὸς ἐνετείλατο λέγων· τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα· καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. **5** ὑμεῖς δὲ λέγετε· ὅς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς, καὶ οὐ μὴ τιμῇς τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ· **6** καὶ ἡκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. **7** ὑποκριταί! καλῶς προεφῆτευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων· **8** ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν καὶ τοῖς χεῖλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· **9** μάτην δὲ σέβονται με, διδάσκοντες διδασκαλίαν ἐντάλματα ἀνθρώπων. **10** Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς· ἀκούετε καὶ συνίετε· **11** οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. **12** τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον αὐτῷ· οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἐσκανδαλίσθησαν ἀκούσαντες τὸν λόγον; **13** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε· πᾶσα

φυτεία ἦν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατήρ μου ὁ τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· ὦ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. **14** ἄφετε αὐτούς· γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις! γεννηθήτω σοι ὁδηγοὶ εἰσι τυφλοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ ὡς θέλεις, καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τυφλὸν ἐν ὁδηγῇ, ἀμφοτέροι εἰς βόθυνον τῆς ὥρας ἐκείνης. **29** Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν πεσοῦνται. **15** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος ὁ Ἰησοῦς ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς εἶπεν αὐτῷ· φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ταύτην. **16** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἀκμὴν ἐκεῖ. **30** καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; **17** οὐπω νοεῖτε ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλούς, τυφλούς, ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα κωφούς, κυλλοὺς καὶ ἐτέρους πολλούς, εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα καὶ ἔρριψαν αὐτούς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἐκβάλλεται; **18** τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ Ἰησοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς, **31** ὥστε τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, τοὺς ὄχλους θαυμάσαι βλέποντας κωφούς κάκεῖνα κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον. **19** ἐκ [ἀκούοντας, ἀλάλους] λαλοῦντας, κυλλοὺς γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ ὑγιεῖς, χωλούς περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, βλέποντας καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ. ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. **20** ταῦτά ἐστι **32** Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνίπτους μαθητὰς αὐτοῦ εἶπε· σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν χερσὶ φαγεῖν οὐ κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον. **21** ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσιν καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν μοι καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· καὶ ἀπολῦσαι εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. **22** καὶ ἰδοὺ αὐτούς νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐν τῇ ὁδῷ. **33** καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ ἐξελθοῦσα ἐκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα· αὐτοῦ· πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαυὶδ· ἡ θυγάτηρ μου ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον; **34** καὶ κακῶς δαιμονίζεται. **23** ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πόσους ἄρτους ἔχετε; αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ οἱ δὲ εἶπον· ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. **35** αὐτοῦ ἡρώτων αὐτὸν λέγοντες· ἀπόλυσον καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις ἀναπεσεῖν ἐπὶ αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. **24** ὁ δὲ τὴν γῆν. **36** καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς καὶ τοὺς ἰχθύας, εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. **25** ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, οἱ δὲ μαθηταὶ ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνησεν αὐτῷ λέγουσα· τοῖς ὄχλοις. **37** καὶ ἔφαγον πάντες καὶ Κύριε, βοήθει μοι. **26** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τῶν κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. **27** ἡ **38** οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι δὲ εἶπε· ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἄνδρες χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. **39** καὶ ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. **28** καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγδαλά.

16 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, ἄλλοι Σαδδουκαῖοι πειράζοντες ἐπρωήτησαν δὲ Ἡλίαν, ἔτεροι δὲ Ἱερεμίαν ἢ ἓνα τῶν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδείξαι προφητῶν. **15** λέγει αὐτοῖς ὑμεῖς δὲ τίνα αὐτοῖς. **2** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς με λέγετε εἶναι; **16** ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων ὁψίας γενομένης λέγετε· εὐδία· πυρράζει Πέτρος εἶπε· σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ γὰρ ὁ οὐρανός· **3** καὶ πρωΐ· σήμερον τοῦ ζῶντος. **17** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοὺς χειμῶν· πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. εἶπεν αὐτῷ· μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, [ὑποκριταί,] τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψε σοι, ἀλλ’ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **18** ἀγῶν καιρῶν οὐ δύνασθε [γινῶναι]; **4** γενεὰ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ καὶ πύλαι ᾄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. καὶ **(Hadēs 986)** **19** καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν. **5** Καὶ ἐλθόντες τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὁ ἐὰν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο δήσης ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν ἄρτους λαβεῖν. **6** ὁ δὲ Ἰησοὺς εἶπεν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὁ ἐὰν λύσης ἐπὶ τῆς αὐτοῖς ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **20** τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. **7** οἱ τότε διεστέλλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν [Ἰησοὺς] ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. **8** γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοὺς ὁ Χριστός. **21** Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοὺς εἶπεν αὐτοῖς· τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβετε; **9** ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ πολλὰ παθεῖν οὐπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων καὶ πόσους καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ κοφίνους ἐλάβετε; **10** οὐδὲ τοὺς ἐπτὰ ἄρτους τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. **22** καὶ τῶν τετρακισχιλίων καὶ πόσας σφυρίδας προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐλάβετε; **11** πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων· ἰλεὼς σοι, Κύριε· ἄρτου εἶπον ὑμῖν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. **23** ὁ δὲ στραφεὶς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων; **12** τότε εἶπε τῷ Πέτρῳ· ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπε προσέχειν ἀπὸ τῆς σκάνδαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ’ ἀπὸ τῆς διδαχῆς Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. **24** Τότε τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. **13** ὁ Ἰησοὺς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· εἴ τις ἔλθων δὲ ὁ Ἰησοὺς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω τῆς Φιλίππου ἡρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ λέγων· τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀκολουθεῖτω μοι. **25** ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; **14** οἱ δὲ εἶπον· ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς

δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἀπὸ τοῦ ὅρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐμοῦ, εὐρήσει αὐτήν. **26** τί γὰρ ὠφελεῖται λέγων· μηδενὶ εἶπτε τὸ ὄραμα ἕως οὗ ὁ ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. **10** τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσει Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; λέγοντες· τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν **27** μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ὅτι Ἥλιαν δεῖ ἔλθεῖν πρῶτον; **11** ὁ δὲ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ἥλιος ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἐκάστῳ μὲν ἔρχεται πρῶτον καὶ ἀποκαταστήσει κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. **28** ἀμὴν λέγω πάντα· **12** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἥλιος ἤδη ὑμῖν, εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες ἤλθε, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν, ἀλλ' οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν· οὕτω καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν. **13** τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι

17 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν· **2** καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. **3** καὶ ἰδοὺ ὥφθησαν αὐτοῖς Μωσῆς καὶ Ἥλιος μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες. **4** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωσεῖ μίαν καὶ μίαν Ἥλιᾳ. **5** ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε· **6** καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. **7** καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἥψατο αὐτῶν καὶ εἶπεν· ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. **8** ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον. **9** καὶ καταβαινόντων αὐτῶν

περὶ Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. **14** Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτόν καὶ λέγων· **15** Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. **16** καὶ προσήνεγκα αὐτόν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτόν θεραπεῦσαι. **17** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη! ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτόν ὧδε. **18** καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. **19** Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον· διατί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; **20** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν. **21** τοῦτο δὲ τὸ γένος

18 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; **2** καὶ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ εἶπεν· **3** ἄμην λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῇτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδιὰ, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. **4** ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. **5** καὶ ὃς ἐὰν δέξηται παιδίον τοιοῦτον ἐν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· **6** ὃς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ,

Κατα Ματθαιον

ἡ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ μοι εἴτι ὀφείλεις. **29** πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος τριῶν σταθῇ πᾶν ῥήμα. **17** ἂν δὲ παρακούσῃ αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ παρεκάλει αὐτῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἂν δὲ καὶ τῆς αὐτὸν λέγων· μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ καὶ ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ἀποδώσω σοι. **30** ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ὁ ἐθνικός καὶ ὁ τελώνης. **18** Ἀμὴν λέγω ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως ὑμῖν, ὅσα ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται οὗ ἀποδῶ τὸ ὀφειλόμενον. **31** ἰδόντες δὲ οἱ δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἂν σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ οὐρανῷ. **19** Πάλιν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κυρίῳ ἑαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. **32** ἂν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἂν αἰτήσωνται, αὐτοῦ λέγει αὐτῷ· δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρὸς μου τοῦ τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ ἐν οὐρανοῖς. **20** οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς παρεκάλεσάς με. **33** οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καὶ ἐγὼ σε ἠλέησα; μέσῳ αὐτῶν. **21** Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ **34** καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν Πέτρος εἶπε· Κύριε, ποσάκις ἀμαρτήσῃ εἰς αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῶ πᾶν ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἕως τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. **35** Οὕτω καὶ ὁ πατήρ ἐπτάκις; **22** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· οὐ λέγω μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἂν μὴ σοι ἕως ἐπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἀφήτῃ ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἐπτά. **23** Διὰ τοῦτο ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν.

19 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους μετήρην ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. **2** καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. **3** Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες αὐτῷ· εἰ ἔξεστιν ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; **4** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς ᾄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν, **5** ἔνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν; **6** ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ σὰρξ

μία. ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ ψευδομαρτυρήσεις, **19** τίμα τὸν πατέρα καὶ χωριζέτω. **7** λέγουσιν αὐτῷ· τί οὖν Μωσῆς τὴν μητέρα, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ σου ὡς σεαυτόν. **20** λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· ἀπολῦσαι αὐτήν; **8** λέγει αὐτοῖς· ὅτι Μωσῆς πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν τί ἔτι ὑστερῶ; **21** ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν· ἀπ' εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε πώλησόν ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτω. **9** λέγω δὲ ὑμῖν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μὴ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμῆσῃ ἄλλην, μοιχᾶται· ἀκολούθει μοι. **22** ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας μοιχᾶται. τὸν λόγον ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ **10** λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· εἰ ἔχων κτήματα πολλά. **23** Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἀμὴν λέγω τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. **11** ὁ ὑμῖν ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐ πάντες χωροῦσι τὸν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. **24** λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέδοται· **12** εἰσὶ πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν ἐγεννήθησαν οὕτω. καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, εἰσελθεῖν. **25** ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν αὐτοῦ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες τίς ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ἄρα δύναται σωθῆναι; **26** ἐμβλέψας δὲ ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω. **13** Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· παρὰ ἀνθρώποις προσηνέχθη αὐτῷ παιδίᾳ, ἵνα ἐπιθῇ αὐτοῖς τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα τὰς χεῖρας καὶ προσεῖξεται· οἱ δὲ μαθηταὶ δυνατὰ ἐστι. **27** Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος ἐπετίμησεν αὐτοῖς. **14** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα ἄφετε τὰ παιδίᾳ καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; ἔλθεῖν πρὸς με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν **28** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **15** καὶ ἐπιθεὶς ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. **16** Καὶ ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς ἰδοὺ εἰς προσελθὼν εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ἔχω ζωὴν καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους αἰώνιον; (aiōnios g166) **17** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ **29** καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίας ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα μὴ εἷς ὁ Θεός. εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν ἢ ἀδελφὰς ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἔνεκεν τοῦ ὀνόματος εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντολάς. **18** ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἔνεκεν τοῦ ὀνόματος μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν λέγει αὐτῷ· ποίας; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· τὸ οὐ μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. (aiōnios g166) **30**

Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

20 Ὅμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότη, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρῶτῷ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **2** καὶ συμφωνήσας μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **3** καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς, **4** καὶ ἐκείνοις εἶπεν· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὁ ἐὰν ἦ δίκαιον δώσω ὑμῖν. **5** οἱ δὲ ἀπῆλθον. πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως. **6** περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἐστῶτας ἀργούς, καὶ λέγει αὐτοῖς· τί ὥδε ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; **7** λέγουσιν αὐτῷ· ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὁ ἐὰν ἦ δίκαιον λήψεσθε. **8** ὁψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθόν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. **9** καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. **10** ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλείονα λήψονται, καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριον. **11** λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότη **12** λέγοντες ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας τοῖς βαστάσας τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. **13** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἐνὶ αὐτῶν· ἐταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; **14** ἄρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε· θέλω δὲ

τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί· **15** ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι ὁ θέλω ἐν τοῖς ἑμοῖς; εἰ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; **16** Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι· πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. **17** Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητάς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· **18** ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ, **19** καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. **20** Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνούσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. **21** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· τί θέλεις; λέγει αὐτῷ· εἶπε ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου εἰς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. **22** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν, ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; λέγουσιν αὐτῷ· δυνάμεθα. **23** καὶ λέγει αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται [ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου]. **24** καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. **25** ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν· οἶδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν

αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου. **6** αὐτῶν. **26** οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, **7** ὑμῶν διάκονος, **27** καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ἡγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος· ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, **28** ὥστε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. **8** ὁ δὲ διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους **29** καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχὼ ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώννουν ἐν ἡκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. **30** καὶ τῇ ὁδῷ. **9** οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες ἰδοὺ δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες· ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραζαν ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυῖδ· εὐλογημένος ὁ λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς Δαυῖδ. ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ὡσαννὰ ἐν **31** ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα τοῖς ὑψίστοις. **10** καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μεῖζον ἔκραζον λέγοντες· εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσεῖσθι πᾶσα ἡ πόλις ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς Δαυῖδ. **32** καὶ λέγουσα· τίς ἐστὶν οὗτος; **11** οἱ δὲ ὄχλοι στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπε· ἔλεγον· οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; **33** λέγουσιν αὐτῷ· ὁ ἀπὸ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας. **12** Καὶ Κύριε, ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοί. εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ, **34** σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἤψατο τῶν καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἡκολούθησαν τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψε καὶ τὰς αὐτῷ. καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς,

21 Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς Βηθσφαγὴ πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητὰς **2** λέγων αὐτοῖς πορεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι. **3** καὶ ἐὰν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρειάν ἔχει· εὐθέως δὲ ἀποστέλλει αὐτούς. **4** τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· **5** εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται· σοι πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς **13** καὶ λέγει αὐτοῖς· γέγραπται, ὁ οἶκος μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν. **14** Καὶ προσῆλθον αὐτῷ χωλοὶ καὶ τυφλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. **15** ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησε καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυῖδ, ἠγανάκτησαν **16** καὶ εἶπον αὐτῷ· ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἴνον; **17** καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς

ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν καὶ εἶπε· τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν
 ἠυλίσθῃ ἐκεῖ. **18** Πρωΐας δὲ ἐπανάγων εἰς τῷ ἀμπελῶνί μου. **29** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
 τὴν πόλιν ἐπεΐνασε· **19** καὶ ἰδὼν συκῇν εἶπεν· οὐ θέλω ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς
 μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦλθεν ἐπ' αὐτήν, καὶ ἀπῆλθε. **30** καὶ προσελθὼν τῷ δευτέρῳ
 οὐδὲν εὔρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον, εἶπεν ὡσαύτως. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἐγώ,
 καὶ λέγει αὐτῇ· μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξηράνθη
 παραχρῆμα ἡ συκῇ. (αἰθῆ **g165**) **20** καὶ ἰδόντες αὐτῷ· ὁ πρῶτος. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
 οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες· πῶς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ
 παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῇ; **21** ἀποκριθεὶς πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν
 δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω τοῦ Θεοῦ. **32** ἦλθε γὰρ πρὸς ὑμᾶς Ἰωάννης
 ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε
 οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι
 κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε, ἄρθῃτι καὶ ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐ
 βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται· **22** μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ.
 καὶ πάντα ὅσα ἐὰν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ **33** Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε. ἄνθρωπός
 πιστεύοντες, λήψεσθε. **23** Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν
 εἰς τὸ ἱερὸν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε
 οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ καὶ ὥρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ᾠκοδόμησε
 λέγοντες· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ
 καὶ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ἀπεδήμησεν. **34** ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν
24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ
 ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἓνα, ὃν ἐὰν πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρποὺς
 εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ. **35** καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς
 ταῦτα ποιῶ. **25** τὸ βάπτισμα Ἰωάννου δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ
 πόθεν ἦν, ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. **36** πάλιν
 οἱ δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς λέγοντες· ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν
 ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν, διατί πρῶτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως.
 οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· **26** ἐὰν δὲ **37** ὕστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν
 εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων· ἐντραπήσονται τὸν
 ὄχλον· πάντες γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς υἱόν μου. **38** οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν
 προφήτην. **27** καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτός ἐστιν ὁ
 εἶπον· οὐκ οἶδαμεν. ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός· κληρονόμος δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν
 οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα καὶ κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.
 ποιῶ. **28** Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνθρωπός τις **39** καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω
 εἶχε τέκνα δύο, καὶ προσελθὼν τῷ πρῶτῳ τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. **40** ὅταν

οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος ὠργίσθη, ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκεῖνοις; **41** λέγουσιν καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσε αὐτῶν· κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, τοὺς φονεῖς ἐκεῖνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις ἐνέπρησε. **8** τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. **42** λέγει οὐκ ἦσαν ἄξιοι· **9** πορεύεσθε οὖν ἐπὶ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἐὰν ταῖς γραφαῖς, λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ εὗρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. **10** οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς γωνίας· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον, ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; **43** πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς· καὶ ἐπλήσθη διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὁ γάμος ἀνακειμένων. **11** εἰσελθὼν δὲ ὁ ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ δοθήσεται βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς· **44** εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον ἔνδυμα γάμου, **12** καὶ λέγει αὐτῷ· ἔταῖρε, συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; αὐτόν. **45** καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὁ δὲ ἐφιμώθη. **13** τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν τοῖς διακόνοις· δῆσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει· **46** καὶ ζητοῦντες χεῖρας ἄρατε αὐτόν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ αὐτόν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς ἐπειδὴ ὡς προφήτην αὐτόν εἶχον. καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. **14** πολλοὶ

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγων· **2** ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. **3** καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. **4** πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων· εἵπατε τοῖς κεκλημένοις· ἰδοὺ τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. **5** οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· **6** οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. **7** γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. **15** Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτόν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. **16** καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἑρωδιανῶν λέγοντες· διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων· **17** εἰπὲ οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ; ἔξεστι δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ; **18** γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπε· τί με πειράζετε, ὑποκριταί; **19** ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. **20** καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνας ἢ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ

ἐπιγραφῇ; **21** λέγουσιν αὐτῷ· Καίσαρος, Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τότε λέγει αὐτοῖς ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. **22** **38** αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή, καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες **39** δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ· ἀγαπήσεις τὸν αὐτὸν ἀπῆλθον. **23** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **40** ἐν ταύταις προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ προφηταὶ κρέμανται. **41** Συνηγμένων **24** λέγοντες διδάσκαλε, Μωσῆς εἶπεν, ἐάν δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει Ἰησοῦς **42** λέγων· τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ Χριστοῦ; τίνος υἱὸς ἐστι; λέγουσιν αὐτῷ· ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **25** τοῦ Δαυΐδ. **43** λέγει αὐτοῖς· πῶς οὖν Δαυΐδ ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ ἐν Πνεύματι Κύριον αὐτὸν καλεῖ λέγων, πρῶτος γαμήσας ἐτελεύτησε, καὶ μὴ ἔχων **44** εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ σπέρμα ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ἀδελφῷ αὐτοῦ· **26** ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; **45** εἰ οὖν Δαυΐδ καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ. **27** Ὑστερον δὲ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. **28** ἐν τῇ οὖν **46** καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι ἀναστάσει τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται ἡ γυνή; λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. **29** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. **30** ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐκγαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι Θεοῦ ἐν οὐρανῷ εἰσι. **31** περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λέγοντος, **32** ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. **33** καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. **34** Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, **35** καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν, νομικός, πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων· **36** διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; **37** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ· ἀγαπήσεις Κύριον τὸν

23 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ **2** λέγων· ἐπὶ τῆς Μωσέως καθεδρᾶς ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. **3** πάντα οὖν ὅσα ἔαν εἴπωσιν ὑμῖν τηρεῖν, τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσι γάρ, καὶ οὐ ποιοῦσι. **4** δεσμεύουσι γὰρ φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, τῷ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσι κινῆσαι αὐτά. **5** πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις. πλατύνουσι γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν, **6** φιλοῦσι δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς **7**

καὶ τοὺς ἄσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ῥαββί ῥαββί. αὐτοῦ· **21** καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῷ ὁμνύει **8** ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ῥαββί· εἰς γὰρ ὑμῶν ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικήσαντι αὐτόν· ἐστὶν [ὁ] διδάσκαλος, ὁ Χριστός· πάντες **22** καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὁμνύει ἐν δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. **9** καὶ πατέρα μὴ τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἰς γὰρ ἐστὶν ὁ ἐπάνω αὐτοῦ. **23** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **10** μηδὲ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ κληθῆτε καθηγηταί· εἰς γὰρ ὑμῶν ἐστὶν ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, [ὁ] καθηγητής, ὁ Χριστός. **11** ὁ δὲ μεῖζων καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. **12** ὅστις δὲ κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις δὲ ἔδει ποιῆσαι κάκεῖνα μὴ ἀφιέναι. **24** ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. **13** Οὐαὶ δὲ ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διυλίζοντες τὸν κώνωπα, ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες! **25** Οὐαὶ ὅτι κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι διὰ τοῦτο ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου λήψεσθε περισσότερον κρῖμα. **14** Οὐαὶ καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ἀρπαγῆς καὶ ἀδικίας. **26** Φαρισαῖε τυφλέ, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε αὐτῶν καθαρὸν. **27** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς εἰσελθεῖν. **15** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιάγετε τὴν τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἕνα φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε ὁστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. **28** αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν. οὕτω καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς **(Geenna g1067)** **16** Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοί, ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ μεστοὶ ἐστε οἱ λέγοντες· ὅς ἂν ὁμόση ἐν τῷ ναῷ, οὐδὲν ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. **29** Οὐαὶ ὑμῖν, ἐστὶν, ὅς δ' ἂν ὁμόση ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ναοῦ, ὀφείλει. **17** μωροὶ καὶ τυφλοὶ! τίς γὰρ οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν μεῖζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάζων καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, **30** τὸν χρυσόν; **18** καί· ὅς ἂν ὁμόση ἐν τῷ καὶ λέγετε· εἰ ἡμεν ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν θυσιαστηρίῳ, οὐδὲν ἐστὶν, ὅς δ' ἂν ὁμόση πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἡμεν κοινωνοὶ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει. αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. **31** **19** μωροὶ καὶ τυφλοὶ! τί γὰρ μεῖζον, τὸ ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοὶ ἐστε τῶν δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον τὸ φονευσάντων τοὺς προφῆτας. **32** καὶ ὑμεῖς δῶρον; **20** ὁ οὖν ὁμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν.

33 ὄφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν! πῶς φύγητε αὐτοῖς· βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. **5**
ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης; (**Geenna πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου**
g1067) **34** διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω λέγοντες, ἐγὼ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς
πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ πλανήσουσι. **6** μελλήσετε δὲ ἀκούειν
γραμματεῖς, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων· ὁρᾶτε μὴ
σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε θροεῖσθε· δεῖ γὰρ πάντα γενέσθαι, ἀλλ’
ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε οὕτω ἐστὶ τὸ τέλος. **7** ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος
ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, **35** ὅπως ἔλθῃ ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ
ἐφ’ ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἔσονται λιμοὶ καὶ λοιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ
ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἰαβὲλ τοῦ τόπους· **8** πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων.
δικαίου ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ **9** τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν καὶ
Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσσεσθε μισούμενοι
ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. **36** ἀμὴν ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου.
λέγω ὑμῖν ὅτι ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν **10** καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ
γενεὰν ταύτην. **37** Ἰερουσαλὴμ Ἰερουσαλὴμ, ἀλλήλους παραδώσουσι καὶ μισήσουσιν
ἢ ἀποκτεννοῦσα τοὺς προφήτας καὶ ἀλλήλους. **11** καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται
λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσι πολλούς,
αὐτήν! ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ **12** καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν
τέκνα σου ὃν τρόπον ἐπισυναγεί ὄρνις τὰ ψυγῆσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. **13** ὁ δὲ
νοσσία ἐαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. **14**
ἠεθελήσατε. **38** ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον
ὑμῶν ἔρημος. **39** λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ με τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένη εἰς
ἴδητε ἀπ’ ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε, εὐλογημένος μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ τότε ἥξει
ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. τὸ τέλος. **15** Ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα

24 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ
τοῦ ἱεροῦ· καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ
ἱεροῦ. **2** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ
βλέπετε ταῦτα πάντα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ
καταλυθήσεται. **3** καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ
τοῦ ὅρους τῶν ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ κατ’ ἰδίαν λέγοντες εἶπε ἡμῖν
πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς
παρουσίας καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος;
(**aiōn g165**) **4** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
τῆς ἐρημώσεως τὸ ρηθὲν διὰ Δανιὴλ
τοῦ προφήτου ἐστὼς ἐν τόπῳ ἁγίῳ —
ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω — **16** τότε οἱ
ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη,
17 ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβαινέτω
ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, **18** καὶ ὁ ἐν
τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἄραι τὰ
ἱμάτια αὐτοῦ. **19** οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ
ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις
ταῖς ἡμέραις. **20** προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ
γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ
σαββάτῳ. **21** ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη,

οἷα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως ὑμεῖς ὅταν ἴδῃτε ταῦτα πάντα, γινώσκετε τοῦ νῦν οὐδ' οὐ μὴ γένηται. **22** καὶ εἰ μὴ ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις. **34** ἀμὴν λέγω ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἐσώθῃ πᾶσα σὰρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς ἂν πάντα ταῦτα γένηται. **35** ὁ οὐρανὸς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. **23** καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ἰδοὺ ὧδε ὁ Χριστὸς οὐ μὴ παρέλθωσι. **36** Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἡ ὧδε, μὴ πιστεύσητε· **24** ἐγερθήσονται ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ πατήρ μου δώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε μόνος. **37** ὥσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ **25** ἰδοὺ προεῖρηκα ὑμῖν. **26** ἐὰν οὖν εἴπωσιν τοῦ ἀνθρώπου. **38** ὥσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ὑμῖν, ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστί, μὴ ἐξέλθῃτε, ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε· τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ **27** ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἐκγαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, εἰς τὴν κιβωτόν, **39** καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἦρεν ἅπαντας, ἀνθρώπου· **28** ὅπου γὰρ ἐὰν ᾖ τὸ πτώμα, ἐκεῖ οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ συναχθήσονται οἱ ἅετοί. **29** Εὐθέως δὲ μετὰ ἀνθρώπου. **40** τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος ἀγρῷ, ὁ εἷς παραλαμβάνεται καὶ ὁ εἷς σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ ἀφίεται· **41** δύο ἀλήθουσιν ἐν τῷ μυλῶνι, φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται. **42** τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποῖα ὥρα σαλευθήσονται. **30** καὶ τότε φανήσεται ὁ Κύριος ὑμῶν ἔρχεται. **43** Ἐκεῖνο δὲ τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν γινώσκετε ὅτι εἰ ἥδῃ ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα τῷ οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλακὴ ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἂν καὶ οὐκ ἂν εἶασε διορυγῆναι τὴν οἰκίαν ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν αὐτοῦ. **44** διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης ἔτοιμοι, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ πολλῆς. **31** καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους ἀνθρώπου ἔρχεται. **45** Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης, δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν διδόναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; **46** ἕως ἄκρων αὐτῶν. **32** Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ μάθετε τὴν παραβολήν. ὅταν ἤδη ὁ κλάδος κύριος αὐτοῦ εὐρήσῃ ποιοῦντα οὕτως. αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, **47** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· **33** οὕτω καὶ ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. **48** ἐὰν

δὲ εἴπη ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, αὐτοῦ, χρονίζει ὁ κύριός μου ἔλθεῖν, **49** καὶ οὐκ οἶδα ὑμᾶς. **13** γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ ἄρξεται τύπτειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, οἵδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ᾗ ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνη μετὰ τῶν μεθύοντων, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. **14** Ὡσπερ **50** ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, **51** καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, **15** καὶ ὃ μὲν ἔδωκε μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· πέντε τάλαντα, ὃ δὲ δύο, ὃ δὲ ἓν, ἐκάστῳ ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

25 Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου. **2** πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι καὶ αἱ πέντε μωραί. **3** αἵτινες μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον· **4** αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. **5** χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. **6** μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται, ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. **7** τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. **8** αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον· δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. **9** ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι· μήποτε οὐκ ἀρκέσει ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. **10** ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἦλθεν ὁ νυμφίος καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. **11** ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι· κύριε κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. **12** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. **13** γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ ἄρξεται τύπτειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, οἵδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ᾗ ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνη μετὰ τῶν μεθύοντων, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. **14** Ὡσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ἑκαστοῦ τάλαντα, ὃ δὲ δύο, ὃ δὲ ἓν, ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. **16** πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα. **17** ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. **18** ὁ δὲ τὸ ἐν λαβὼν ἀπελθὼν ὥρυξεν ἐν τῇ γῇ καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. **19** μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον. **20** καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων· κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. **21** ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. **22** προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν εἶπε· κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. **23** ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. **24** προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον εἰληφώς εἶπε· κύριε· ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας· **25** καὶ φοβηθεὶς

ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ ἡ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; **39** πότε δέ σε γῇ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν. **26** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἶδομεν ἀσθενῇ ἡ ἐν φυλακῇ, καὶ ἦλθομεν κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· πονηρὲ δοῦλε πρὸς σε; **40** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς καὶ ὀκνηρὲ! ἦδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔρεϊ αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ’ ὅσον ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα! ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου **27** ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. **41** τότε τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν ἔρεϊ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· πορεύεσθε ἀπ’ τοῦ ἐμὸν σὺν τόκῳ. **28** ἄρατε οὖν ἀπ’ αὐτοῦ ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. (aīdñios g166) **42** ἐπέινασα καὶ περισσευθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος γάρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ. **30** καὶ τὸν καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, **43** ξένος ἦμην, καὶ οὐ ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλετέ τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ με, ἀσθενῆς καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. **31** Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐπεσκέψασθέ με. **44** τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοὶ λέγοντες· κύριε, πότε σε καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ’ αὐτοῦ, εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, **32** γυμνὸν ἢ ἀσθενῇ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα διηκονήσαμέν σοι; **45** τότε ἀποκριθήσεται τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ’ ἀλλήλων αὐτοῖς λέγων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ’ ὅσον ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, τῶν ἐρίφων, **33** καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. **46** καὶ ἀπελεύσονται ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς **34** τότε ἔρεϊ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν ζῶν αἰώνιον. (aīdñios g166)

26 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· **2** οἶδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. **3** τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα, **4** καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσι καὶ ἀποκτείνωσιν. **5** ἔλεγον δὲ μὴ ἐν τῇ ἐορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ. **6** Τοῦ δὲ

Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ με. 22 καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, 7 προσήλθεν αὐτῷ λέγειν αὐτῷ ἕκαστος αὐτῶν· μήτι ἐγώ εἰμι, γυνὴ ἀλάβαστρον μύρου ἔχουσα βαρυτίμου, Κύριε; 23 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ ἐμβάψας καὶ κατέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν χεῖρα, οὗτός ἀνακειμένου. 8 ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ με παραδώσει. 24 ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ἠγανάκτησαν λέγοντες· εἰς τί ἡ ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ ἀπώλεια αὕτη; 9 ἡδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ μύρον πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι [τοῖς] ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ πτωχοῖς. 10 γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. 25 τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν καλὸν εἰργάσατο εἰς ἐμέ. 11 τοὺς πτωχοὺς εἶπε· μήτι ἐγώ εἰμι, ῥαββί; λέγει αὐτῷ, γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἐαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ σὺ εἴπας. 26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν πάντοτε ἔχετε. 12 βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον καὶ εὐχαριστήσας μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς καὶ εἶπε· τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. 13 ἀμὴν λέγω λάβετε φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. 27 ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· πίετε ἐξ αὐτοῦ καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον πάντες. 28 τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου αὐτῆς. 14 Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἐκχυνόμενον εἰς ἄφρονας ἀμαρτιῶν. 29 ἀρχιερεῖς εἶπε· 15 τί θέλετέ μοι δοῦναι, καὶ λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πῖω ἀπ' ἄρτι ἐκ ἐγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; οἱ δὲ ἔστησαν τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. 16 καὶ ἀπὸ τότε τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ' ἐζήτει ευκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ. 17 ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς τῇ δὲ πρώτη τῶν ἀζύμων προσήλθον οἱ μου. 30 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες αὐτῷ· ποῦ τῶν ἐλαιῶν. τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· 31 θέλεις ἐτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοί 18 ὁ δὲ εἶπεν· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· γέγραπται γάρ, πατάξω τὸν δεῖνα καὶ εἵπατε αὐτῷ ὁ διδάσκαλος τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται λέγει, ὁ καιρὸς μου ἐγγύς ἐστι· πρὸς σὲ τὰ πρόβατα τῆς ποιμένης. 32 μετὰ δὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν 19 καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν Γαλιλαίαν. 33 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. αὐτῷ· εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, 20 Ὁψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν ἐγὼ δὲ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. 34 δώδεκα. 21 καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν· ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ἐν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι

τρίς ἀπαρνῆση με. **35** λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· ἡγγικεν ὁ παραδιδούς με. **47** Καὶ ἔτι αὐτοῦ
 κὰν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ σε λαλοῦντος ἰδοὺ Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα
 ἀπαρνῆσομαι. ὁμοίως δὲ καὶ πάντες οἱ ἦλθε, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ
 μαθηταὶ εἶπον. **36** Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων
 ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανῇ, καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. **48** ὁ δὲ
 καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· καθίσατε αὐτοῦ παραδιδούς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον
 ἕως οὗ ἀπελθὼν προσεύξωμαι ἑκεῖ. **37** λέγων· ὃν ἂν φιλήσω, αὐτὸς ἐστὶ κρατήσατε
 καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς αὐτόν. **49** καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ
 δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι εἶπε· χαῖρε, ῥαββί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.
 καὶ ἀδημονεῖν. **38** τότε λέγει αὐτοῖς ὁ **50** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἐταῖρε, ἐφ' ᾧ
 Ἰησοῦς περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως πάρει. τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς
 θανάτου· μείνατε ὥδε καὶ γρηγορεῖτε μετ' χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν.
 ἐμοῦ. **39** καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ **51** καὶ ἰδοὺ εἷς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας
 πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων· τὴν χεῖρα ἀπέσπασε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ,
 πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως
 ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. **52** τότε λέγει
 ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ. **40** καὶ ἔρχεται αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀπόστρεψόν σου τὴν
 πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· πάντες
 καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· οὕτως γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρᾳ
 οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἀποθανοῦνται. **53** ἡ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι
 ἐμοῦ! **41** γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα ἄρτι παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου, καὶ
 μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας
 πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. **42** πάλιν ἀγγέλων; **54** πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ
 ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων· γραφαὶ ὅτι οὕτω δεῖ γενέσθαι; **55** Ἐν
 πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον ἐκείνη τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις·
 παρελθεῖν ἀπ' ἐμοῦ ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω, ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν
 γεννητὴ τὸ θέλημά σου. **43** καὶ ἐλθὼν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθ' ἡμέραν
 εὐρίσκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας ἦσαν πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμεν διδάσκων ἐν τῷ
 γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. **44** καὶ ἱερῷ, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. **56** τοῦτο
 ἀφείς αὐτοὺς ἀπελθὼν πάλιν προσηύξατο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ
 ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών· **45** γραφαὶ τῶν προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ
 τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον. **57** Οἱ δὲ
 καὶ λέγει αὐτοῖς· καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς
 ἀναπαύεσθε! ἰδοὺ ἡγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. **58** ὁ δὲ
 ἀμαρτωλῶν. **46** ἐγεῖρεσθε ἄγωμεν· ἰδοὺ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἕως

τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν αὐτοῖς ἐκεῖ καὶ οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν Ναζωραίου. **72** καὶ πάλιν ἠρνήσατο μεθ' τὸ τέλος. **59** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὄρκου ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. **73** μετὰ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὅπως τῷ Πέτρῳ ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ καὶ θανατώσωσιν αὐτόν, **60** καὶ οὐχ εὗρον· καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ ὁμνύειν ὅτι οὐκ οὐχ εὗρον. ὕστερον δὲ προσελθόντες οἶδα τὸν ἄνθρωπον. καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ δύο ψευδομάρτυρες **61** εἶπον· οὗτος ἔφη, ἐφώνησε. **75** καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ρήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος αὐτῷ ὅτι πρὶν διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι αὐτόν. **62** ἀλέκτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνῆση με· καὶ καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· οὐδὲν ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσε πικρῶς.

27 Πρωΐας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὥστε θανατώσαι αὐτόν· **2** καὶ δῆσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν αὐτὸν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. **3** Τότε ἰδὼν Ἰουδᾶς ὁ παραδιδούς αὐτόν ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἀπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις **4** λέγων· ἡμάρτον παραδούς αἷμα ἀθῶον. οἱ δὲ εἶπον· τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψει. **5** καὶ ρίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ ἀνεχώρησε, καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο. **6** οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον· οὐκ ἔξεστι βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἱμάτων ἐστι. **7** συμβούλιον δὲ λαβόντες ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις· **8** διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ἀγρὸς αἱματος ἕως τῆς σήμερον. **9** τότε ἐπληρώθη τὸ ρηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου ὄν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ, **10** καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν

ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέ μοι ὄχλου λέγων· ἀθῶρός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος
Κύριος. 11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. 25
ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε· τὸ αἷμα
λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; αὐτοῦ ἐφ’ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.
ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ· σὺ λέγεις. 12 26 τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν,
καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν
ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων οὐδὲν ἵνα σταυρωθῇ. 27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ
ἀπεκρίνατο. 13 τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς
οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσι; τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ’ αὐτὸν ὅλην
14 καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἐν τὴν σπεῖραν· 28 καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν
ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. 15 περιέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην, 29 καὶ
κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰσθιεὶς ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν
ἓνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον, ὃν ᾔθελον. 16 ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἐπὶ
εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον τὴν δεξιὰν αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες
Βαραββᾶν. 17 συνηγμένων οὖν αὐτῶν εἶπεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιζον αὐτῷ λέγοντες·
αὐτοῖς ὁ Πιλάτος τίνα θέλετε ἀπολύσω χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· 30
ὁ μῖν; Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν
Χριστόν; 18 ἥδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον κάλαμον καὶ ἔτυπον εἰς τὴν κεφαλὴν
παρέδωκαν αὐτόν. 19 Καθημένου δὲ αὐτοῦ αὐτοῦ. 31 καὶ ὅτε ἐνέπαιζαν αὐτῷ,
ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν
ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· μηδὲν σοὶ καὶ αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον
τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. 32 Ἐξερχόμενοι
σήμερον κατ’ ὄναρ δι’ αὐτόν. 20 Οἱ δὲ δὲ εὖρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον ὀνόματι
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς Σίμωνα· τοῦτον ἡγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν
ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, σταυρὸν αὐτοῦ. 33 Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον
τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. 21 ἀποκριθεὶς λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃ ἐστὶ λεγόμενος
δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς τίνα θέλετε κρανίου τόπος, 34 ἔδωκεν αὐτῷ πιεῖν ὄξος
ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὁ μῖν; οἱ δὲ εἶπον· μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος
Βαραββᾶν. 22 λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος τί οὖν οὐκ ᾔθελε πιεῖν. 35 σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν
ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βαλόντες
λέγουσιν αὐτῷ πάντες· σταυρωθήτω. 23 ὁ κληρὸν, 36 καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν
δὲ ἡγεμὼν ἔφη· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ ἐκεῖ. 37 καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς
περισσῶς ἔκραζον λέγοντες· σταυρωθήτω. αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην· οὗτός
24 ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἐστὶν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 38
ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί,
ὑδὼρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ εἰς ἐκ δεξιῶν καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων. 39 Οἱ

δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες
κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν 40 καὶ τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ
λέγοντες· ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν γενόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες·
τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν! σῶσον σεαυτόν· ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος. 55 Ἦσαν δὲ
εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατάρβηθι ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ καὶ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν
σταυροῦ. 41 ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ
ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ· 56 ἐν
πρεσβυτέρων καὶ Φαρισαίων ἔλεγον· 42 αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ
ἄλλους ἔσωσεν, ἐαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴ μήτηρ, καὶ ἡ μήτηρ
εἰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστὶ, καταβάτω νῦν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου. 57 Ὀψία δὲ γενομένης
τοῦ σταυροῦ καὶ πιστεύσωμεν ἐπ' αὐτῷ· ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας,
43 πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν, ῥυσάσθω νῦν τοῦνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν
αὐτόν, εἰ θέλει αὐτόν· εἶπε γὰρ ὅτι Θεοῦ τῷ Ἰησοῦ· 58 οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ
εἶμι υἱός. 44 τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λησταὶ οἱ ῥήτησαν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πιλάτος
συσταυρωθέντες αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα. 59 καὶ
45 Ἀπὸ δὲ ἔκτης ὥρας σκότος ἐγένετο λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ
ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. 46 σινδόνι καθαρᾷ, 60 καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ
περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν
Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων· ἡλί ἡλί, λιμᾶ τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν
σαβασθάνι; τοῦτ' ἔστι, Θεέ μου Θεέ μου, τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν. 61 Ἦν
ἰνατί με ἐγκατέλιπες; 47 τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη
ἐστῶτων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἥλίαν Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.
φωνεῖ οὗτος. 48 καὶ εὐθέως δραμὼν εἷς ἐξ 62 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶ μετὰ τὴν
αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον πλησῆς τε ὄξους παρασκευήν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
καὶ περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. 49 οἱ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον 63 λέγοντες·
δὲ λοιποὶ ἔλεγον· ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος
Ἥλιος σώσων αὐτόν. 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἔτι ζῶν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι.
κράζας φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκε τὸ πνεῦμα. 51 64 κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον
καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ
εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω, καὶ ἡ γῆ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτόν καὶ
ἐσείσθη καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, 52 καὶ τὰ εἴπωσι τῷ λαῷ, ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν·
μνημεῖα ἀνέωχθησαν καὶ πολλὰ σώματα καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς
τῶν κεκοιμημένων ἀγίων ἡγέρθη, 53 καὶ πρώτης. 65 ἔφη αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· ἔχετε
ἐξεληθόντες ἐκ τῶν μνημείων, μετὰ τὴν κουστωδιάν· ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς
ἐγερσιν αὐτοῦ εἰσηλθόντες εἰς τὴν ἀγίαν οἴδατε. 66 οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλίσαντο
πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. 54 Ὁ δὲ

τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιόν τε λαβόντες τῆς κουστωδίας. ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις

28 Ὅψε δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ λέγοντες· **13** εἶπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. **14** καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. **15** οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον. **16** Οἱ δὲ ἔνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. **17** καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν αὐτῷ, οἱ δὲ ἐδίστασαν. **18** καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. **19** πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, **20** διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. ἀμήν. (aiōn g165)

28 Ὅψε δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἦλθε Μαρία ἡ Μαгдаληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον. **2** καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ Κυρίου καταβάς ἐξ οὐρανοῦ προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. **3** ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὥσεὶ χιῶν. **4** ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγένοντο ὥσεὶ νεκροί. **5** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπε ταῖς γυναῖξι· μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε· **6** οὐκ ἔστιν ὧδε· ἡγέρθη γὰρ καθὼς εἶπε. δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. **7** καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε· ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν. **8** καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **9** [ὥς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,] καὶ ἰδοὺ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταῖς λέγων· χαίrete. αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. **10** τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε ἀπαγγεῖλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κακεῖ με ὄψονται. **11** Πορευομένων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. **12** καὶ συναχθέντες μετὰ

Κατα Μαρκον

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. **2** Ὡς γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. **3** φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ, **4** ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν. **5** καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται, καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. **6** ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυσμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. **7** καὶ ἐκήρυσσε λέγων· ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. **8** ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. **9** Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην. **10** καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν· **11** καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ἠδόκησα. **12** Καὶ εὐθέως τὸ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον· **13** καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος

ὑπὸ τοῦ σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ [οἱ] ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. **14** Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι Ἰωάννην ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ **15** καὶ λέγων ὅτι πεπληρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. **16** Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τοῦ Σίμωνος, βάλλοντας ἀμφίβληστρον ἐν τῇ θαλάσσῃ· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς· **17** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἀλιεῖς ἀνθρώπων. **18** καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. **19** Καὶ προβάς ἐκεῖθεν ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα, **20** καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ. **21** Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καπερναοὺμ· καὶ εὐθέως τοῖς σάββασιν [εἰσελθὼν] εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκε. **22** καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. **23** Καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξε **24** λέγων· ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρινέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. **25** καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. **26** καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ κράζαν φωνῇ μεγάλῃ ἐξῆλθεν ἐξ

αὐτοῦ. 27 καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντας· τί ἐστὶ τοῦτο; τίς ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ αὕτη, ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; 28 καὶ ἐξῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας. 29 Καὶ εἵπη, ἀλλ' ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 30 ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα. 31 καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς εὐθέως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. 32 Ὁψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδου ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους. 33 καὶ ἦν ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν θύραν· 34 καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφιε λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτὸν Χριστὸν εἶναι. 35 Καὶ πρωτὶ ἔννυχθα λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθε καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κάκεῖ προσηύχετο. 36 καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, 37 καὶ εὐρόντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ ὅτι πάντες σε ζητοῦσι. 38 καὶ λέγει αὐτοῖς ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξελήλυθα. 39 καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. 40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. 41 ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· θέλω, καθαρίσθητι. 42 καὶ εἰπόντος αὐτοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. 43 καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· 44 ὅρα μηδενὶ μηδὲν διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερώς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

2 Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. 2 καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. 3 καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων· 4 καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. 5 ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. 6 ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· 7 τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός; 8 καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως αὐτοὶ διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις

ὑμῶν; **9** τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ παραλυτικῷ, ἀφένονται σου αἱ ἁμαρτίαι, νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶ, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν νηστεύειν; ὅσον χρόνον μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσι σου καὶ περιπάτει; **10** ἵνα δὲ εἰδῆτε τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν. **20** ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας — λέγει τῷ αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύουσιν ἐν παραλυτικῷ. **11** σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρον ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. **21** οὐδεὶς ἐπίβλημα τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν ῥάκους ἀγνάφου ἐπιρράπτει ἐπὶ ἱματίῳ σου. **12** καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν παλαιῷ· εἰ δὲ μήγε, αἶρει τὸ πλήρωμα κράβαττον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε αὐτοῦ, τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν σχίσμα γίνεται. **22** καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν. **13** νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήσσει καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ ἐδίδασκεν αὐτούς. **14** Καὶ παράγων εἶδε οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς βλητέον. **23** Λευῖν τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καθήμενον ἐπὶ Καὶ ἐγένετο παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ ἀκολουθεῖ σάββασι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. **15** οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τοὺς στάχους. **24** καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ αὐτῷ· ἴδε τί ποιοῦσιν ἐν τοῖς σάββασιν ὁ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ ἔξεστι. **25** καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς· τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαυὶδ ὅτε ἠκολούθησεν αὐτῷ. **16** καὶ οἱ γραμματεῖς χρεῖαν ἔσχε καὶ ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα μετ' αὐτοῦ; **26** πῶς εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἔλεγον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· τί ὅτι μετὰ τῶν ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει; ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἔδωκε **17** καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὗσι; **27** καὶ ἔλεγεν οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἱατροῦ, αὐτοῖς· τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες οὐκ ἦλθον καλέσαι ἐγένετο, οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. **28** ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου **18** Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν καὶ τοῦ σαββάτου.

Φαρισαίων νηστεύοντες. καὶ ἔρχονται καὶ **3** Καὶ εἰσηλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην λέγουσιν αὐτῷ· διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ ἔχων τὴν χεῖρα. **2** καὶ παρετήρουν αὐτὸν σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσι; **19** καὶ εἶπεν εἰ τοῖς σάββασι θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα

κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. 3 καὶ λέγει τῷ καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον, ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν 17 καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ χεῖρα· ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. 4 καὶ λέγει Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· αὐτοῖς ἔξεστι τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ἢ καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανεργές, κακοποιῆσαι; ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ ἐστὶν υἱοὶ βροντῆς· 18 καὶ Ἀνδρέαν δὲ ἐσιώπων. 5 καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ μετ' ὀργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα τὸν ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. καὶ ἐξέτεινε, καὶ Κανανίτην 19 καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγίης ὥς ἡ καὶ παρέδωκεν αὐτόν. 20 Καὶ ἔρχονται εἰς ἄλλη. 6 καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθέως οἶκον· καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος, ὥστε μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν συμβούλιον ἐποιοῦν μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μηδὲ ἄρτον φαγεῖν. κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι. 7 Καὶ 21 καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη. αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ πλῆθος 22 καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησαν αὐτῷ, 8 καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει, καὶ καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ τὰ δαιμόνια. 23 καὶ προσκαλεσάμενος Ἰορδάνου καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς πῶς πλῆθος πολὺ, ἀκούσαντες ὅσα ἐποίει, ἦλθον δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν; 24 πρὸς αὐτόν. 9 καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν δύναται σταθῆναι ἢ βασιλεία ἐκείνη· 25 ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν· 10 πολλοὺς καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ δύναται σταθῆναι ἢ οἰκία ἐκείνη. 26 καὶ εἰ ὁ ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται ὅσοι εἶχον μάλιστα· σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ μεμέρισται, 11 καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν οὐ δύναται σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος ἔχει. αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ καὶ 27 οὐδεὶς δύναται τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ ἔκρᾶζον λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσαι, Θεοῦ. 12 καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ, καὶ μὴ φανερόν αὐτὸν ποιήσωσι. 13 Καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. 28 Ἀμὴν ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖται λέγων ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς οὓς ἠθέλεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἁμαρτήματα καὶ αἱ αὐτόν. 14 καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὥσι βλασφημίαι ὅσας ἐὰν βλασφημῇσωσιν· 29 μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς ὃς δ' ἂν βλασφημῇσιν εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ κηρύσσειν 15 καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν Ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' τὰς νόσους καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια· 16 ἔνοχος ἐστὶν αἰωνίου κρίσεως· (aīdōn g165,

αιθνιος g166) 30 ὅτι ἔλεγον, πνεῦμα ἀκάθαρτον κατὰ μόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν ἔχει. 31 Ἔρχονται οὖν ἡ μήτηρ αὐτοῦ σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολὴν. 11 καὶ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ἕξω ἐστῶτες ἔλεγεν αὐτοῖς ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν φωνοῦντες αὐτόν. 32 καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος· εἶπον δὲ δὲ τοῖς ἕξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται, αὐτῷ· ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου 12 ἵνα βλέποντες βλέπωσι καὶ μὴ ἴδωσι, ἕξω ζητοῦσί σε. 33 καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι καὶ μὴ συνιῶσι, λέγων· τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου; 34 καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς ἀμαρτήματα. 13 καὶ λέγει αὐτοῖς οὐκ οἴδατε περὶ αὐτὸν καθημένους λέγει· Ἴδε ἡ μήτηρ τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· 35 ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; 14 ὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. 15 οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ σατανᾶς καὶ αἶρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. 16 καὶ οὗτοι ὁμοίως εἰσιν οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἱ ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, 17 καὶ οὐκ ἔχουσι ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἴτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζονται. 18 καὶ οὗτοι εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες, 19 καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. (αιθν g165) 20 καὶ οὗτοι εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἐξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. 21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς μῆτι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῇ; 22 οὐ γάρ ἐστι κρυπτὸν ὃ ἐὰν μὴ φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο

4 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολὺς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦσαν. 2 καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλὰ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 3 ἀκούετε. ἰδοὺ ἐξηλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι. 4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσεν ἐπὶ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθον τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό· 5 καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρώδες, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, 6 ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη· 7 καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε· 8 καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔφερεν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἐξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. 9 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. 10 Ὅτε δὲ ἐγένετο

ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. **23** κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἡδη
 εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. **24** Καὶ αὐτὸ βυθίζεσθαι. **38** καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ
 ἔλεγεν αὐτοῖς· βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων·
 μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ καὶ διεγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ·
 προστεθήσεται ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν. **25** διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα;
 ὃς γὰρ ἂν ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς **39** καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ
 οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. εἶπε τῇ θαλάσσῃ· σιώπα, πεφίμωσο. καὶ
26 Καὶ ἔλεγεν· οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη
 τοῦ Θεοῦ, ὡς ἂν ἄνθρωπος βάλλῃ τὸν μεγάλην. **40** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί δειλοὶ
 σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, **27** καὶ καθεύδῃ καὶ ἐστε οὕτω; πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; **41** καὶ
 ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν καὶ ἔλεγον πρὸς
 βλασάνῃ καὶ μηκύνῃται ὡς οὐκ οἶδεν ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ
 αὐτός. **28** αὐτομάτῃ γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ, ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;
 πρῶτον χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη **5** Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης
 σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. **29** ὅταν δὲ παραδῶ ὁ εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν. **2**
 καρπός, εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου
 ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός. **30** Καὶ ἔλεγε· εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων
 πῶς ὁμοιωσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ἢ ἐν τίνι παραβολῇ παραβάλωμεν αὐτήν; **31** ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, **3** ὃς
 ὡς κόκκον σινάπεως, ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασι,
 γῆς, μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων καὶ οὔτε ἀλύσειν οὐδεὶς ἡδύνατο αὐτὸν
 ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. **32** καὶ ὅταν σπαρῇ, διῆσαι, **4** διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ
 ἀναβαίνει καὶ γίνεται μείζων πάντων τῶν ἀλύσει δεδέσθαι, καὶ διεσπᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ
 λαχάνων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, τὰς ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετριφθαι,
 ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτοῦ τὰ καὶ οὐδεὶς ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι· **5** καὶ
 πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. **33** διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς
 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει μνήμασι καὶ ἐν τοῖς ὅρεσιν ἦν κράζων
 αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἡδύνατο ἀκούειν, καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. **6** ἰδὼν
34 χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς δὲ τὸν Ἰησοῦν [ἀπὸ] μακρόθεν ἔδραμε
 τὸν λόγον· κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς καὶ προσεκύνησεν αὐτόν, **7** καὶ κράζας
 αὐτοῦ ἐπέλυε πάντα. **35** Καὶ λέγει αὐτοῖς φωνῇ μεγάλῃ λέγει· τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ,
 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας γενομένης; **36** καὶ ἀφέντες τὸν υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὀρκίζω σε τὸν
 ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτόν ὡς ἦν ἐν Θεόν, μή με βασανίσῃς. **8** ἔλεγε γὰρ αὐτῷ·
 τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ. ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ
37 καὶ γίνεται λαῖλαψ ἀνέμου μεγάλῃ, τὰ δὲ ἀνθρώπου. **9** καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· τί ὀνομά
 μοι, ὅτι πολλοὶ ἐσμεν. **10** καὶ παρεκάλει

αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ ἀποστείλῃ αὐτοὺς ἔξω αὐτοῦ 23 καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, τῆς χώρας. 11 ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγγέλι χοίρων λέγων ὅτι τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, μεγάλη βοσκομένη πρὸς τῷ ὄρει. 12 καὶ ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς χεῖρας, ὅπως παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες σωθῇ καὶ ζήσεται. 24 καὶ ἀπῆλθε μετ' λέγοντες πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα αὐτοῦ καὶ ἡκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. 13 καὶ ἐπέτρεψεν καὶ συνέθλιβον αὐτόν. 25 Καὶ γυνὴ τις αὐτοῖς εὐθέως ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξελθόντα τὰ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη δώδεκα, 26 πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν χοίρους καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγγέλι κατὰ τοῦ καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα, κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν δὲ ὡς καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς δισχίλιοι· καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ. τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, 27 ἀκούσασα περὶ τοῦ 14 καὶ οἱ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὅπισθεν ἤψατο καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. 28 ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ ἀγροῦς καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστὶ τὸ γεγονός, ὅτι ἐὰν ἄψωμαι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ, 15 καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ σωθήσομαι. 29 καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἡ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθημέμον πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ καὶ ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μᾶστιγος. 30 καὶ ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ 16 καὶ διηγῆσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγε· τίς μου ἤψατο τῶν χοίρων. 17 καὶ ἥρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἱματίων; 31 καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. 18 καὶ αὐτοῦ· βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει σε, καὶ λέγεις τίς μου ἤψατο; 32 καὶ αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα μετ' αὐτοῦ ᾤ. 19 περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. 33 καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς ὃ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, ἦλθε καὶ προσέπεσεν καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ Κύριος αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. πεποίηκε καὶ ἠλέησέ σε. 20 καὶ ἀπῆλθε 34 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· θύγατερ, ἡ πίστις καὶ ἥρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει σου σέσωκέ σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἴσθι ὑγιῆς ἀπὸ τῆς μᾶστιγός σου. 35 ἐθαύμαζον. 21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν ἀρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι ἡ θυγάτηρ σου συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν ἀπέθανε· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; παρὰ τὴν θάλασσαν. 22 Καὶ ἔρχεται εἰς 36 ὁ δὲ Ἰησοῦς εὐθέως ἀκούσας τὸν λόγον τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὀνόματι Ἰάειρος, λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγῶγῳ μὴ καὶ ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας φοβοῦ, μόνον πίστευε. 37 καὶ οὐκ ἀφῆκεν

αὐτῷ οὐδένα συνακολουθήσαι εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν ἐθεράπευσε. **6** καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν Ἰακώβου. **38** καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγε τὰς κώμας ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον, [καὶ] κύκλῳ διδασκων. **7** Καὶ προσκαλεῖται τοὺς κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά, **39** καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων, **8** καὶ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. **40** ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν ἐκβαλὼν πάντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ πήραν, τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀλλ' ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἀνακείμενον, **41** καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς ἐνδεδύσθαι δύο χιτῶνας. **10** καὶ ἔλεγεν τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ· ταλιθά, κοῦμι· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, τὸ κοράσιον, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε ἐκεῖθεν· σοὶ λέγω, ἔγειρε. **42** καὶ εὐθέως ἀνέστη **11** καὶ ὅσοι ἐὰν μὴ δέξωνται ὑμᾶς μηδὲ τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει· ἦν γὰρ ἐτῶν ἀκούσων ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν δώδεκα. καὶ ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλῃ. ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν **43** καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς· ἀμὴν γινῶ τοῦτο· καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν. λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται Σοδόμοις ἢ

6 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2** καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· πόθεν τούτῳ ταῦτα; καὶ τίς ἡ σοφία ἢ δοθεῖσα αὐτῷ, καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται; **3** οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. **4** ἔλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. **5** καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι, εἰ

Γομόρροις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκεῖνῃ. **12** Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυσσον ἵνα μετανοήσωσι, **13** καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἡλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον. **14** Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἑρῳδῆς· φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἔλεγεν ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. **15** ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Ἠλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ἐστὶν ὡς εἷς τῶν προφητῶν. **16** ἀκούσας δὲ ὁ Ἑρῳδῆς εἶπεν ὅτι ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτός ἐστιν· αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν. **17** αὐτὸς γὰρ ὁ Ἑρῳδῆς ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἑρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ

ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. **18** μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον καὶ ἦσαν τὸ πτῶμα ἔλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ ὅτι οὐκ αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ. **30** ἔξοστὶ σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν σου. **19** ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο· ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. **31** καὶ **20** ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἶπεν αὐτοῖς· δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον· καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλὰ ἐποίει καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουε. πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν. **32** **21** καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον τόπον ἐν πλοίῳ Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον κατ' ἰδίαν. **33** καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας, ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς καὶ ἐπέγνωσαν αὐτοὺς πολλοί, καὶ πεζῇ χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον **22** καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς ἐκεῖ καὶ προῆλθον αὐτοὺς καὶ συνῆλθον Ἡρωδιάδος καὶ ὀρχησαμένης καὶ ἀρεσάσης πρὸς αὐτόν. **34** Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοὺς τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, εἶπεν εἶδε πολὺν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ· αἰτήσόν με ὃ ἐὰν αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα θέλῃς, καὶ δώσω σοι. **23** καὶ ὤμοσεν αὐτῇ ποιμένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι ὃ ἐὰν με αἰτήσης δώσω σοι, ἕως ἡμίσεος πολλά. **35** Καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης τῆς βασιλείας μου. **24** ἡ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τῇ μητρὶ αὐτῆς· τί αἰτήσομαι; ἡ δὲ εἶπε· λέγουσιν ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. ἤδη ὥρα πολλή· **36** ἀπόλυσον αὐτούς, **25** καὶ εἰσελθοῦσα εὐθέως μετὰ σπουδῆς ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς πρὸς τὸν βασιλέα ἡτήσατο λέγουσα· θέλω καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους· ἵνα μοι δῶς ἐξαυτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν τί γὰρ φάγωσιν οὐκ ἔχουσιν. **37** ὁ δὲ κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. **26** καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς φαγεῖν. καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ἀπελθόντες ὄρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἀγοράσωμεν διηναρίων διακοσίων ἄρτους ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθετῆσαι. **27** καὶ εὐθέως καὶ δώμεν αὐτοῖς φαγεῖν; **38** ὁ δὲ λέγει ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτωρα αὐτοῖς· πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἴδετε. καὶ γνόντες λέγουσι· πέντε, **28** ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτόν καὶ δύο ἰχθύας. **39** καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. **40** καὶ ἀνέπεσον πρασιαὶ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν πρασιαὶ ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα. τῇ μητρὶ αὐτῆς. **29** καὶ ἀκούσαντες οἱ **41** καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς

δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν
 εὐλόγησε, καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους
 καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς ἵνα παραθῶσιν
 αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι.
 42 καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, 43
 καὶ ἦσαν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους
 πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. 44 καὶ ἦσαν
 οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους πεντακισχίλιοι
 ἄνδρες. 45 Καὶ εὐθέως ἠνάγκασε τοὺς
 μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ
 προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν,
 ἕως αὐτὸς ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον. 46 καὶ
 ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος
 προσεύξασθαι. 47 καὶ ὁψίας γενομένης ἦν
 τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς
 μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. 48 καὶ ἰδὼν αὐτοὺς
 βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν· ἦν γὰρ ὁ
 ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς· καὶ περὶ τετάρτην
 φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς
 περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἤθελε
 παρελθεῖν αὐτούς. 49 οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν
 περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἔδοξαν
 φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν. 50 πάντες
 γὰρ αὐτὸν εἶδον καὶ ἐταράχθησαν. καὶ
 εὐθέως ἐλάλησε μετ' αὐτῶν καὶ λέγει
 αὐτοῖς· θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. 51
 καὶ ἀνέβη εἰς τὸ πλοῖον πρὸς αὐτούς, καὶ
 ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ
 ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο καὶ ἐθαύμαζον. 52
 οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἀλλ'
 ἦν αὐτῶν ἡ καρδιά πεπωρωμένη. 53
 Καὶ διαπεράσαντες ἀπῆλθον ἐπὶ τὴν γῆν
 Γεννησαρὲτ καὶ προσωρμίσθησαν. 54 καὶ
 ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθέως
 ἐπιγνόντες αὐτὸν 55 περιέδραμον ὅλην τὴν
 περίχωρον ἐκείνην καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς
 κραβάττοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν
 ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστι· 56 καὶ ὅπου
 ἂν εἰσπορευέτο εἰς κώμας ἢ πόλεις ἢ
 ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθесαν τοὺς
 ἀσθενοῦντας καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα
 κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ
 ἅψωνται· καὶ ὅσοι ἂν ἤπτοντο αὐτοῦ,
 ἐσώζοντο.

7 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι
 καὶ τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ
 Ἱεροσολύμων· 2 καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν
 μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσί, τοῦτ' ἔστιν
 ἀνίπτοις, ἐσθίοντας ἄρτους, ἐμέμψαντο· 3
 οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι,
 ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ
 ἐσθίουσι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν
 πρεσβυτέρων· 4 καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ
 βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι· καὶ ἄλλα πολλά
 ἐστιν ἃ παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς
 ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων καὶ
 κλινῶν· 5 ἔπειτα ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ
 Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς· διατί οὐ
 περιπατοῦσιν οἱ μαθηταί σου κατὰ τὴν
 παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλ' ἀνίπτοις
 χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον; 6 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
 εἶπεν αὐτοῖς ὅτι καλῶς προεφήτευσεν
 Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς
 γέγραπται· οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσί με
 τιμᾷ, ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ'
 ἐμοῦ· 7 μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες
 διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. 8
 ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ κρατεῖτε
 τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, βαπτισμοὺς
 ξεστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια
 τοιαῦτα πολλά ποιεῖτε. 9 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς
 καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ ἵνα

τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. **10** Μωϋσῆς ἄνθρωπον. **24** Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν γὰρ εἶπε· τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος. καὶ μητέρα σου· καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδένα ἤθελε γνῶναι, μητέρα θανάτῳ τελευτάτῳ. **11** Ὑμεῖς δὲ καὶ οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν. **25** ἀκούσασα γὰρ λέγετε· ἂν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς μητρί, κορβᾶν, ὃ ἐστὶ δῶρον, ὃ ἂν ἐξ ἐμοῦ πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσε ὠφεληθῆς, **12** καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ. **26** ἡ δὲ γυνὴ ἦν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ Ἑλληνίς, Συροφοινίκισσα τῷ γένει· καὶ αὐτοῦ, **13** ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἡρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλλῃ ἐκ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἢ παρεδώκατε· καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. **27** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. **14** Καὶ αὐτῇ ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα· προσκαλεσάμενος πάντα τὸν ὄχλον ἔλεγεν οὐ γὰρ ἐστὶ καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν αὐτοῖς· ἀκούετέ μου πάντες καὶ συνίετε. τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν. **28** ἡ **15** οὐδὲν ἐστὶν ἕξωθεν τοῦ ἀνθρώπου δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ· ναί, Κύριε· εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται αὐτὸν καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης κοινῶσαι, ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενά ἐστι ἐσθίουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. **29** τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. **17** Καὶ καὶ εἶπεν αὐτῇ διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε· ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐξελήλυθε τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ σου. **30** καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς τῆς παραβολῆς. **18** καὶ λέγει αὐτοῖς οὕτω εὗρε τὸ παιδίον βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὕπω νοεῖτε ὅτι καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός. **31** Καὶ πάλιν πᾶν τὸ ἕξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὀρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι; ἦλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας **19** ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνὰ μέσον τῶν ὀρίων Δεκαπόλεως. **32** καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον καὶ τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρίζον παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν πάντα τὰ βρώματα. **20** ἔλεγε δὲ ὅτι χεῖρα. **33** καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ὄχλου κατ' ἰδίαν ἔβαλε τοὺς δακτύλους ἐκεῖνο κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον. **21** αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ πτύσας ἤψατο ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν τῆς γλώσσης αὐτοῦ, **34** καὶ ἀναβλέψας ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξε καὶ λέγει αὐτῷ· ἐκπορεύονται, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι, ἐφφαθά, ὃ ἐστὶ διανοίχθητι. **35** καὶ εὐθέως **22** κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαὶ καὶ ἐλύθη ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὑπερηφανία, ἀφροσύνη **23** πάντα ταῦτα τὰ ὀρθῶς. **36** καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοὶ τὸν εἰπωσιν· ὅσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο,

μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. **37** καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήρουντο λέγοντες· καλῶς πάντα πεποίηκε καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

8 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πολλοῦ ὄχλου ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσι, προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς· **2** σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· **3** καὶ ἂν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστευσι εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· τινὲς γὰρ αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἦκασιν. **4** καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· πόθεν τούτους δυνήσεται τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας; **5** καὶ ἐπηρώτα αὐτούς· πόσους ἔχετε ἄρτους; οἱ δὲ εἶπον· ἑπτὰ. **6** καὶ παρήγγειλε τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσι καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. **7** καὶ εἶχον ἰχθυῖδα ὀλίγα· καὶ αὐτὰ εὐλογήσας εἶπε παρατιθέναι καὶ αὐτά. **8** ἔφαγον δὲ καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σφυρίδας. **9** ἦσαν δὲ ὡς τετρακισχίλιοι καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. **10** Καὶ ἐμβὰς εὐθὺς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά. **11** Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἡρξάντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. **12** καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει· τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. **13** καὶ ἀφείς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον ἀπῆλθε

πάλιν. **14** Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἓνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. **15** καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων· ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἑρώδου. **16** καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν. **17** καὶ γινούς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὐπω νοεῖτε οὐδὲ συνίετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; **18** ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε, καὶ ὥτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; καὶ οὐ μνημονεύετε; **19** ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, καὶ πόσους κοφίνους κλασμάτων πλήρεις ἦρατε; λέγουσιν αὐτῷ· δώδεκα. **20** ὅτε δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σφυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἦρατε; οἱ δὲ εἶπον· ἑπτὰ. **21** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς οὐπω συνίετε; **22** Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαῖδά. καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψηται. **23** καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἐπηρώτα αὐτόν εἴ τι βλέπει. **24** καὶ ἀναβλέψας ἔλεγε· βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὡς δένδρα περιπατοῦντας. **25** εἶτα πάλιν ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι, καὶ ἀποκατεστάθη, καὶ ἐνέβλεψε τηλαυγῶς ἅπαντας. **26** καὶ ἀπέστειλεν αὐτόν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ λέγων· μὴδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς μὴδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ. **27** Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου· καὶ

ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρεῶτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; 28 οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν· Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, καὶ ἄλλοι Ἥλιον, ἄλλοι δὲ ἓνα τῶν προφητῶν. 29 καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ Χριστός. 30 καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσι περὶ αὐτοῦ. 31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι· 32 καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. 33 ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησε τῷ Πέτρῳ λέγων· ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. 34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. 35 ὅς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. 36 τί γὰρ ὠφελήσῃ ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; 37 ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 38 ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἁμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. 2 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ [τὸν] Ἰάκωβον καὶ [τὸν] Ἰωάννην καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, 3 καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα, λευκὰ λίαν ὥς χιών, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτω λευκᾶναι. 4 καὶ ὥφθη αὐτοῖς Ἥλιος σὺν Μωϋσεῖ, καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· 5 ῥάββι, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἠλίᾳ μίαν. 6 οὐ γὰρ ᾔδει τί λαλήσῃ· ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. 7 καὶ ἐγένετο νεφέλῃ ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε. 8 καὶ ἐξάпина περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν. 9 καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ διηγῶσινται ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. 10 καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν, πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες τί ἐστὶ τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. 11 καὶ ἐπηρεῶτων αὐτὸν λέγοντες, ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἥλιον δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον. 12 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ἥλιος μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ

τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα πολλὰ πάθῃ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγὼ σοι ἐπιτάσσω, καὶ ἐξουδενωθῇ; **13** ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς καὶ Ἡλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ αὐτόν. **26** καὶ κράζαν καὶ πολλὰ σπαράζαν ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν. αὐτὸν ἐξῆλθε, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, **14** καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδεν ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. **27** ὁ δὲ ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοῦ, καὶ γραμματεῖς Ἰησοῦς κρατήσας αὐτὸν τῆς χειρὸς ἤγειρεν συζητοῦντας αὐτοῖς. **15** καὶ εὐθέως πᾶς ὁ αὐτόν, καὶ ἀνέστη. **28** καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν, καὶ εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. **16** καὶ αὐτὸν κατ' ἰδίαν, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐπηρώτησε τοὺς γραμματεῖς τί συζητεῖτε ἐκβαλεῖν αὐτό. **29** καὶ εἶπεν αὐτοῖς τοῦτο πρὸς ἑαυτούς; **17** καὶ ἀποκριθεὶς εἰς ἐκ τοῦ τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν εἰ ὄχλου εἶπε· διδάσκαλε, ἡνεγκα τὸν υἱόν μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. **30** Καὶ μου πρὸς σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. **18** καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς ὁποῦ ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῶ· καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὁδόντας αὐτοῦ, **31** ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ **19** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· ὦ γενεὰ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ ἄπιστος, ἔως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἔως τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. **32** οἱ δὲ ἠγνόουν πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με. τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. καὶ ἡνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. **20** καὶ ἰδὼν **33** καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναοὺμ· καὶ ἐν τῇ αὐτὸν εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν, οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτούς· τί ἐν τῇ καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε; **34** οἱ δὲ **21** καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· πόσος ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ἐν τῇ ὁδῷ τίς μείζων. **35** καὶ καθίσας ὁ δὲ εἶπε· παιδιόθεν. **22** καὶ πολλάκις ἐφώνησε τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς αὐτόν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος. **36** καὶ λαβὼν βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ **23** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τὸ εἰ δύνασαι ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖς· **37** πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. ὃς ἐὰν ἐν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται **24** καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς μετὰ δακρύων ἔλεγε· πιστεύω, κύριε· βοήθει ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ μου τῇ ἀπιστίᾳ. **25** ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι τὸν ἀποστείλαντά με. **38** Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι Ἰωάννης λέγων· διδάσκαλε, εἰδομέν τινα τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ· τὸ πνεῦμα τὸ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια,

ὅς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν. **39** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γὰρ ἐστὶν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με. **40** ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστὶν. **41** ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. **42** Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, καλὸν ἐστὶν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περὶκεῖται λίθος μυλικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. **43** καὶ ἔὰν σκανδαλίξῃ σε ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν σοί ἐστι κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς [τὴν] γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, **(Geenna g1067)** **44** ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. **45** καὶ ἔὰν ὁ πούς σου σκανδαλίξῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν, ἢ [τοῦς] δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, **(Geenna g1067)** **46** ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. **47** καὶ ἔὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίξῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλὸν σοί ἐστι μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ τοὺς δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός, **(Geenna g1067)** **48** ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. **49** πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται, καὶ πᾶσα θυσία ἀλὶ ἀλισθήσεται. **50** καλὸν τὸ ἄλας ἔὰν δὲ τὸ ἄλας ἄναλον γένηται, ἐν

τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλας καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

10 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὥς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. **2** καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτὸν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. **3** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς; **4** οἱ δὲ εἶπον· ἐπέτρεψε Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράφαι καὶ ἀπολῦσαι. **5** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην· **6** ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θήλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός· **7** ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. **8** ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ· **9** ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. **10** καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν, **11** καὶ λέγει αὐτοῖς· ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν· **12** καὶ ἔὰν γυνὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα γαμηθῇ ἄλλω, μοιχᾶται. **13** Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα αὐτῶν ἄψηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν. **14** ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησε καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **15** ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἔὰν μὴ δέξηται τὴν

βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ λέγει· παρὰ ἄνθρωποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ
 εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. **16** καὶ ἐναγκαλισάμενος παρὰ Θεῷ· πάντα γὰρ δυνατὰ ἐστὶ παρὰ τῷ
 αὐτῷ κατηυλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' Θεῷ. **28** Ἦρξατο ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ· ἰδοὺ
 αὐτά. **17** Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν
 ὁδὸν προσδραμῶν εἰς καὶ γονυπετήσας σοι. **29** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν·
 αὐτὸν ἐπὶ πρῶτα αὐτόν· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφῆκεν
 ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα
 (aīōnios g166) **18** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς
 τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰμὶ ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ ἔνεκεν τοῦ εὐαγγελίου,
 εἰς ὁ Θεός. **19** τὰς ἐντολὰς οἶδας· μὴ **30** ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν
 μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψῃς, μὴ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφούς
 ψευδομαρτυρήσης, μὴ ἀποστερήσης, τίμα καὶ ἀδελφὰς καὶ πατέρα καὶ μητέρα καὶ
 τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. **20** ὁ δὲ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ
 ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. (aīōn g165,
 πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. **21** οἱ αīōnios g166) **31** πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι
 δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτόν ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι. **32** Ἦσαν δὲ
 καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἔν σε ὑστερεῖ· εἰ θέλεις ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα·
 τέλειος εἶναι, ὑπάγε, ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
 καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν καὶ ἔθαμβοῦντο, καὶ ἀκολουθοῦντες
 οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι, ἄρας ἐφοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς
 τὸν σταυρόν σου. **22** ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα
 τῷ λόγῳ ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων αὐτῷ συμβαίνειν, **33** ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν
 κτήματα πολλά. **23** Καὶ περιβλεψάμενος εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
 ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· πῶς παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ
 δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτόν
 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται! **24** οἱ θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτόν τοῖς
 δὲ μαθηταῖς ἔθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις ἔθνεσι, **34** καὶ ἐμπαίζουσιν αὐτῷ καὶ
 αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει μαστιγώσουσιν αὐτόν καὶ ἐμπτύουσιν
 αὐτοῖς· τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστὶ τοὺς αὐτῷ καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ
 πεποηότας ἐπὶ χρήμασιν εἰς τὴν βασιλείαν ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. **35** Καὶ προσπορεύονται
 τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν· **25** εὐκοπώτερόν ἐστὶ αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης υἱοὶ Ζεβεδαίου
 κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ραφίδος εἰσελθεῖν λέγοντες· διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὁ ἐὰν
 ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ αἰτήσωμεν ποιήσης ἡμῖν. **36** ὁ δὲ εἶπεν
 εἰσελθεῖν. **26** οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο αὐτοῖς· τί θέλετε ποιήσαί με ὑμῖν; **37** οἱ
 λέγοντες πρὸς ἑαυτούς· καὶ τίς δύναται δὲ εἶπον αὐτῷ· δὸς ἡμῖν ἵνα εἰς ἐκ δεξιῶν
 σωθῇ; **27** ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς σου καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν

ἐν τῇ δόξῃ σου. **38** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν καὶ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς τί σοι αὐτοῖς· οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· πεινῶ τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; εἶπεν αὐτῷ· ὕπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. **39** οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· δυνάμεθα. ὁ δὲ καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ εἶπεν αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· **40** τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἐωνύμων οὐκ ἔστιν ἕμῳ δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. **41** Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. **42** ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς· οἶδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν· **43** οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὅς ἐάν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, **44** καὶ ὅς ἐάν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος· **45** καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. **46** Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχὼ. καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχὼ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, ὁ υἱὸς Τιμαίου Βαρτιμαῖος τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. **47** καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν· υἱὲ Δαυῖδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. **48** καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν· υἱὲ Δαυῖδ, ἐλέησόν με. **49** καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπε· φωνήσατε αὐτόν· καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ· θάρσει, ἔγειρε· φωνεῖ σε. **50** ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. **51** καὶ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· ῥαββουνί, ἵνα ἀναβλέψω. **52** καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ὕπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.

11 Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς Βηθσφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ **2** καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικε· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. **3** καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· τί ποιεῖτε τοῦτο; εἶπατε ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρειάν ἔχει, καὶ εὐθέως αὐτὸν ἀποστέλλει πάλιν ὥδε. **4** ἀπῆλθον δὲ καὶ εὗρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφοδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. **5** καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; **6** οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. **7** καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτῷ. **8** πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώννυσαν εἰς τὴν ὁδόν. **9** καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες ὡσαννὰ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. **10** εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυῖδ ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. **11** Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς καὶ

εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα, πιστεύσει ὅτι ἃ λέγει γίνεται, ἔσται αὐτῷ ὁ
ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας, ἐξηλθεν εἰς ἑὸν εἶπη. **24** διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα
Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. **12** Καὶ τῇ ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτεῖσθε, πιστεύετε
ἐπαύριον ἐξεληθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας ὅτι λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. **25** καὶ ὅταν
ἐπείνασε· **13** καὶ ἰδὼν συκὴν ἀπὸ μακρόθεν στήκητε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε
ἔχουσιν φύλλα, ἦλθεν εἰ ἄρα τι εὐρήσει κατὰ τινος, ἵνα καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς
ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτήν οὐδὲν εὔρεν οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.
εἰ μὴ φύλλα· οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. **26** εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατήρ
14 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ· μηκέτι ἐκ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. **27**
σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι. Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ
καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. (αἰθῆ g165) ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται
15 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· πρὸς αὐτὸν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς
καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν καὶ οἱ πρεσβύτεροι **28** καὶ λέγουσιν αὐτῷ·
ἦρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ἢ τίς σοι
ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ταῦτα
τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν ποιῆς; **29** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν
πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψε, **16** αὐτοῖς ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἓνα λόγον,
καὶ οὐκ ἤφινεν ἵνα τις διενέγκῃ σκευὸς διὰ καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν
τοῦ ἱεροῦ, **17** καὶ ἐδίδασκε λέγων αὐτοῖς οὐ ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. **30** τὸ βάπτισμα
γέγραπται ὅτι ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων;
κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνειν; ὑμεῖς δὲ ἀποκρίθητέ μοι. **31** καὶ ἐλογίζοντο πρὸς
αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν. **18** καὶ ἑαυτοὺς λέγοντες· ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ,
ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐρεῖ· διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; **32**
καὶ οἱ ἄρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀλλὰ εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων; — ἐφοβοῦντο
ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν, ὅτι τὸν λαόν· ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην
πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ ὅτι προφήτης ἦν. **33** καὶ ἀποκριθέντες
αὐτοῦ. **19** καὶ ὅτε ὁψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· οὐκ οἶδαμεν. καὶ ὁ
ἔξω τῆς πόλεως. **20** Καὶ παραπορευόμενοι Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ
πρωτὶ εἶδον τὴν συκὴν ἐξηραμμένην ἐκ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.
ρίζων. **21** καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει **12** Καὶ ἦρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς
αὐτῷ· ῥαββί, ἶδε ἡ συκὴ ἦν κατηράσω λέγειν· ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν
ἐξήρανται. **22** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἄνθρωπος καὶ περιέθηκε φραγμὸν καὶ
λέγει αὐτοῖς· ἔχετε πίστιν Θεοῦ. **23** ἀμὴν γὰρ ὠρυξεν ὑπολήνιον καὶ ὠκοδόμησε
λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἶπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, ἄρθῃτι καὶ βλήθῃτι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ
μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀπεδήμησε. **2** καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς
γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ

τῶν γεωργῶν λάβη ἀπὸ τοῦ καρποῦ εἶπον οὖν ἡμῖν· ἔξεστι δοῦναι κῆνσον
 τοῦ ἀμπελῶνος. **3** καὶ λαβόντες αὐτὸν Καίσαρι ἢ οὐ; δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν; **15** ὁ δὲ
 ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. **4** καὶ πάλιν εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς· τί
 ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω.
 κἀκεῖνον λιθοβολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν **16** οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνας ἢ
 καὶ ἀπέστειλαν ἠτιμωμένον. **5** καὶ πάλιν εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; οἱ δὲ εἶπον·
 ἄλλον ἀπέστειλε· κἀκεῖνον ἀπέκτειναν, Καίσαρος. **17** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
 καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες, εἶπεν αὐτοῖς· ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι
 οὓς δὲ ἀποκτείνοντες. **6** ἔτι οὖν ἓνα υἱὸν καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ· καὶ ἐθαύμασαν
 ἔχων, ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ ἐπ' αὐτῷ. **18** Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι
 αὐτὸν ἔσχατον πρὸς αὐτοὺς λέγων ὅτι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν
 ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. **7** ἐκεῖνοι δὲ μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες·
 οἱ γεωργοί, θεασάμενοι αὐτὸν ἐρχόμενον, **19** διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι
 πρὸς ἑαυτοὺς εἶπον ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ἐάν τις ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ
 κληρονόμος δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, γυναῖκα, καὶ τέκνα μὴ ἀφῇ, ἵνα λάβῃ ὁ
 καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. **8** καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ
 λαβόντες ἀπέκτειναν αὐτὸν καὶ ἐξέβαλον ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.
 αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. **9** τί οὖν ποιήσει **20** ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν. καὶ ὁ πρῶτος
 ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ
 ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει ἀφῆκε σπέρμα. **21** καὶ ὁ δευτέρος ἔλαβεν
 τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. **10** οὐδὲ τὴν γραφὴν αὐτήν, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς [οὐκ]
 ταύτην ἀνέγνυτε, λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν ἀφῆκε σπέρμα. καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως.
 οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς **22** καὶ ἔλαβον αὐτήν οἱ ἑπτὰ, καὶ οὐκ
 κεφαλὴν γωνίας. **11** παρὰ Κυρίου ἐγένετο ἀφῆκαν σπέρμα. ἐσχάτη πάντων ἀπέθανε
 αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ ἡ γυνή. **23** ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, ὅταν
 ἡμῶν; **12** Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, ἀναστῶσι, τίνας αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ
 καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτήν γυναῖκα. **24** καὶ
 γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ διὰ
 εἶπε. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. **13** τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς
 καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινες τῶν μὴδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; **25** ὅταν γὰρ ἐκ
 Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρῳδιανῶν ἵνα νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε
 αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ. **14** οἱ δὲ ἐλθόντες γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι [οἱ] ἐν
 λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι τοῖς οὐρανοῖς. **26** περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι
 ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνυτε ἐν τῇ βίβλῳ
 γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' Μωϋσέως, ἐπὶ τοῦ βάρτου πῶς εἶπεν αὐτῷ
 ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. ὁ Θεὸς λέγων, ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ

ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ; 27 οὐκ ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. 38 Καὶ ἔλεγεν ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· ὑμεῖς αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ βλέπετε ἀπὸ οὗν πολὺ πλανᾶσθε. 28 Καὶ προσελθὼν τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς εἷς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν περιπατεῖν καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς συζητούντων, ἰδὼν ὅτι καλῶς αὐτοῖς 39 καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτόν· ποία ἐστὶ καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δεῖπνοις. 40 πρώτη πάντων ἐντολή; 29 ὁ δὲ Ἰησοῦς οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν ἀπεκρίθη αὐτῷ ὅτι πρώτη πάντων ἐντολή· καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι! ἄκουε, Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν Κύριος οὗτοι λήψονται περισσότερον κρῖμα. 41 εἷς ἐστι· 30 καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν· Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. 42 καὶ πολλοὶ σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. αὕτη πλούσιοι ἔβαλλον πολλὰ· καὶ ἐλθοῦσα πρώτη ἐντολή. 31 καὶ δευτέρα ὁμοία, αὕτη μία χήρα πτωχὴ ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὃ ἐστὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν. κοδράντης. 43 καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μείζων τούτων ἄλλη ἐντολή οὐκ ἔστι. μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς ἀμὴν λέγω 32 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς· καλῶς, ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπας ὅτι εἷς ἐστὶ πάντων ἔβαλε τῶν βαλλόντων εἰς τὸ καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλην αὐτοῦ. 33 καὶ τὸ γαζοφυλάκιον· 44 πάντες γὰρ ἐκ τοῦ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον· αὕτη δὲ ἐκ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

πλησίον ὡς ἑαυτόν πλεῖον ἐστὶ πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν. 34 καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. 35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς υἱὸς Δαυΐδ ἐστὶ; 36 αὐτὸς γὰρ Δαυΐδ εἶπεν ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ· λέγει ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. 37 αὐτὸς οὖν Δαυΐδ λέγει αὐτὸν Κύριον· καὶ πόθεν υἱὸς αὐτοῦ ἐστὶ; καὶ ὁ πολὺς

13 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῷ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· διδάσκαλε, ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. 2 καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ. 3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας 4 εἰπέ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι; 5 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. 6

πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί ταῖς ἡμέραις. **18** προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ μου λέγοντες ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ πολλοὺς γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος. **19** ἔσονται πλανήσουσιν. **7** ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλίψις, οἷα οὐ γέγονε καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἧς ἔκτισεν ὁ γενέσθαι, ἀλλ' οὕτω τὸ τέλος. **8** ἐγερθήσεται Θεὸς ἕως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. **20** γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ καὶ εἰ μὴ ἐκολόβωσε Κύριος τὰς ἡμέρας, βασιλείαν, καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ ταραχαί. **9** ἀρχαὶ ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο ἐκολόβωσε τὰς ὠδίνων ταῦτα. Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτοὺς. ἡμέρας. **21** καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ἰδοὺ παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ὧδε ὁ Χριστός, ἰδοὺ ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε. ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δαρήσεσθε, καὶ **22** ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ ἔνεκεν ἑμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. **10** καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τοὺς ἐκλεκτούς. **23** ὑμεῖς δὲ βλέπετε· ἰδοὺ τὸ εὐαγγέλιον. **11** ὅταν δὲ ἀγάγωσιν προεῖρηκα ὑμῖν ἅπαντα. **24** Ἄλλ' ἐν ἐκείναις ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην ὁ λαλήσητε, μηδὲ μελετᾶτε, ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· τὸ φέγγος αὐτῆς, **25** καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. **12** παραδώσει δὲ αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. **26** ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. **13** καὶ πολλῆς καὶ δόξης. **27** καὶ τότε ἀποστελεῖ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ὀνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, οὗτος σωθήσεται. **14** Ὅταν δὲ ἴδῃτε τὸ ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ. βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν ὑπὸ **28** Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν. Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἐστὼς ὅπου οὐ δεῖ ὅταν αὐτῆς ὁ κλάδος ἤδη γένηται ἀπαλὸς — ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω — τότε οἱ ἐν καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, **15** τὸ θέρος ἐστίν· **29** οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω εἰς ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὴν οἰκίαν μηδὲ εἰσελθέτω ἄραί τι ἐκ ἐστὶν ἐπὶ θύραις. **30** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι τῆς οἰκίας αὐτοῦ, **16** καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ ὢν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἄραί τὸ πάντα ταῦτα γένηται. **31** ὁ οὐρανὸς καὶ ἱμάτιον αὐτοῦ. **17** οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ ἑμοὶ λόγοι οὐ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις μὴ παρελεύσονται. **32** Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας

ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. **9** ἀμὴν λέγω οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον μὴ ὁ πατήρ. **33** Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν προσεύχεσθε· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρὸς αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. ἐστίν. **34** ὥς ἄνθρωπος ἀπόδημος, ἀφείξεται **10** Καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δοὺς τοῖς δούλοις δώδεκα, ἀπῆλθε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἐκάστω τὸ ἔργον παραδῶ αὐτὸν αὐτοῖς. **11** οἱ δὲ ἀκούσαντες αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα ἐχάρισαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύρια γρηγορῇ. **35** γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἴδατε δοῦναι· καὶ ἐζήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, παραδῶ. **12** Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ὁψὲ ἢ μεσονυκτίου ἢ ἀλεκτοροφωνίας ἢ ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθουον, λέγουσιν αὐτῷ πρωΐ· **36** μὴ ἔλθων ἐξαίφνης εὕρῃ ὑμᾶς οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ποῦ θέλεις ἀπελθόντες καθεύδοντας. **37** ἃ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι λέγω· ἐτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; **13** καὶ γρηγορεῖτε.

14 Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ

δύο ἡμέρας, καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν. **2** ἔλεγον δὲ μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ. **3** Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς, καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς. **4** ἦσαν δὲ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; **5** ἡδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πρᾶθῆναι ἐπάνω τριακοσίων δηναρίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. **6** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; καλὸν ἔργον εἰργάσατο ἐν ἐμοί. **7** πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι· ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. **8** ὃ ἔσχεν αὕτη ἐποίησε· προέλαβε μυρίσαι μου

ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, **14** καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ, εἶπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει· ποῦ ἐστὶ τὸ κατάλυμά μου ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; **15** καὶ αὐτὸς ὑμῖν δεῖξει ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον ἑτοιμον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ἡμῖν. **16** καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὔρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. **17** Καὶ ὁψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα· **18** καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. **19** οἱ δὲ ἥρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ· εἷς καθ' εἷς μῆτι ἐγώ; καὶ ἄλλος μῆτι ἐγώ; **20** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρυβλίον. **21** ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ

ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπescen ἐπὶ πρόσωπον ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο ἵνα, εἰ δυνατόν ἐκεῖνος, **22** Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ἐστὶ, παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα, **36** καὶ ὁ Ἰησοῦς ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασε καὶ ἔλεγεν· ἄββᾶ ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι· ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἶπε· λάβετε [φάγετε]· παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο· τοῦτο ἐστὶ τὸ σῶμά μου. **23** καὶ λαβὼν ἄλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλ' εἴ τι σύ. **37** καὶ [τὸ] ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, ἔρχεται καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. **24** καὶ εἶπεν καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; αὐτοῖς· τοῦτο ἐστὶ τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον. **38** γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ **25** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πῖω εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. **39** καὶ ἡμέρας ἐκεῖνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν ἄλιν ἀπελθὼν προσηύξατο τὸν αὐτὸν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. **26** Καὶ ὑμνήσαντες λόγον εἰπὼν. **40** καὶ ὑποστρέψας εὔρεν ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. **27** αὐτοὺς ἄλιν καθεύδοντας ἦσαν γὰρ οἱ καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντες ὀφθαλμοὶ αὐτῶν καταβαρυνόμενοι, καὶ σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ οὐκ ἤδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. **41** ταύτη· ὅτι γέγραπται, πατάξω τὸν ποιμένα καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα· **28** καθεύδετε λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε! ἀπέχει· ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς ἦλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **29** ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν· καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ **42** ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἐγώ. **30** καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω ἡγγικε. **43** Καὶ εὐθέως, ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, σοι ὅτι σὺ σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ πρὶν παραγίνεται Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν ἢ δις ἀλέκτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνήσῃ δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ με. **31** ὁ δὲ Πέτρος ἐκ περισσοῦ ἔλεγε μαχαιρῶν καὶ ξύλων, ἀπεσταλμένοι παρὰ μαλλόν· ἕαν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ τῶν ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ τῶν μὴ σε ἀπαρνήσομαι. ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες πρεσβυτέρων. **44** δεδῶκεν δὲ ὁ παραδιδούς ἔλεγον. **32** Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· ὃν ἂν ὄνομα Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς φιλήσω, αὐτός ἐστι κρατήσατε αὐτὸν καὶ αὐτοῦ· καθίσατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι. **33** ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς. **45** καὶ ἐλθὼν εὐθέως καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον προσελθὼν αὐτῷ λέγει· χαῖρε, ῥαββί, καὶ καὶ Ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἤρξατο κατεφιλήσεν αὐτόν. **46** οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν **34** καὶ λέγειν αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ ἐκράτησαν αὐτοῖς· περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως αὐτόν. **47** Εἷς δὲ τις τῶν παρεστηκότων θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. **35** σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισε τὸν

δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ Ἰησοῦς εἶπεν· ἐγὼ εἰμι· καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ὥτιόν. **48** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς εἶπεν αὐτοῖς· ὡς ἐπὶ ληστήν ἐξήλθετε δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· τοῦ οὐρανοῦ. **63** ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας **49** καθ' ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἤμην ἐν τῷ τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· τί ἔτι χρεῖαν ἱερῶ διδασκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. ἔχομεν μαρτύρων· **64** ἠκούσατε πάντως ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. **50** καὶ τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; οἱ δὲ ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον πάντες. **51** Καὶ πάντες κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον εἰς τις νεανίσκος ἠκολούθησεν αὐτῷ, θανάτου. **65** Καὶ ἤρξαντο τινες ἐμπτύειν περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ καὶ αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι. **52** ὁ δὲ αὐτοῦ καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῷ· προφήτευσον ἡμῖν τίς ἐστὶν ὁ παῖσας αὐτῶν. **53** Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς σε. καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες ἔβαλον. **66** Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου κάτω οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν γραμματεῖς. **54** καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν τοῦ ἀρχιερέως, **67** καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἕως εἰς τὴν αὐλὴν θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· καὶ τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ σὺ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα. τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς **68** ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· οὐκ οἶδα οὐδὲ τὸ φῶς. **55** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον ἐπίσταμαι τί σὺ λέγεις, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ συνέδριον ἐξίτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ τὸ προαύλιον, καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε. **69** μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν ἤρξατο εὗρισκον· **56** πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν λέγειν τοῖς παρεστηκόσιν ὅτι οὗτος ἐξ κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσα αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. αὐτῶν ἐστίν. **70** ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ **57** καὶ τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον κατ' αὐτοῦ λέγοντες **58** ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν τῷ Πέτρῳ· ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν Γαλιλαῖος εἶ καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. **71** ὁ ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὁμνύειν ὅτι ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. **59** καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησε. **72** καὶ **60** καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ῥῆμα ὃ εἶπεν αὐτῷ ἐπηρώτα τὸν Ἰησοῦν λέγων· οὐκ ἀποκρίνη ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δὶς, οὐδέν· τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; **61** ὁ ἀπαρνήθη με τρίς καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιε. δὲ ἐσιώπα καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; **62** ὁ δὲ

15 Καὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρῶτ' συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὅλον

τὸ συνέδριον, δῆσαντες τὸν Ἰησοῦν περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ. **2** στέφανον, **18** καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι καὶ ἐπηρεάζουσιν αὐτὸν ὁ Πιλάτος· σὺ εἶ ὁ αὐτός. χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· **19** βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ εἶπεν αὐτῷ· σὺ λέγεις. **3** καὶ κατηγοροῦν καὶ ἐνέπτουν αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνата αὐτοῦ οἱ ἄρχιερεῖς πολλά, αὐτὸς δὲ προσεκύνουν αὐτῷ. **20** καὶ ὅτε ἐνέπαιζαν οὐδὲν ἀπεκρίνατο. **4** ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν ἐπηρεῶν αὐτὸν λέγων· οὐκ ἀποκρίνη καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια, οὐδέν; ἴδε πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώσωσιν **5** ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, αὐτόν. **21** Καὶ ἀγαγεῖν αὐτὸν παραγόντά τινα ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον. **6** Κατὰ δὲ Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, ἐορτὴν ἀπέλυσεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον, ὅνπερ τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἡτοῦντο. **7** ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. **22** Καὶ μετὰ τῶν συστασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον, ὃ ἐστὶ ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. **8** καὶ μεθερμηνευόμενον κρανίου τόπος. **23** καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον· ὁ αἰεὶ ἐποίει αὐτοῖς. **9** ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη δὲ οὐκ ἔλαβε. **24** καὶ σταυρώσαντες αὐτὸν αὐτοῖς λέγων· θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν διαμερίζοντα τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; **10** ἐγίνωσκε γὰρ κληρὸν ἐπ' αὐτὰ τίς τί ἄρῃ. **25** ἦν δὲ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. **26** ἄρχιερεῖς. **11** οἱ δὲ ἄρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφή τῆς αἰτίας αὐτοῦ ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ ἐπιγεγραμμένη· ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. αὐτοῖς. **12** ὁ δὲ Πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν **27** Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσι δύο ληστὰς, εἶπεν αὐτοῖς· τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν ἕνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων λέγετε τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; **13** αὐτοῦ. **28** [καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν. λέγουσα· καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη.] **29** **14** ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς· τί γὰρ Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν ἐποίησε κακόν; οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκραξαν· αὐτὸν κινεῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ σταύρωσον αὐτόν. **15** ὁ δὲ Πιλάτος λέγοντες· οὐδὲν, ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν! **30** σῶσον ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ σεαυτὸν καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. **31** παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἄρχιερεῖς ἐμπαίζοντες σταυρωθῇ. **16** Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἐστὶ πραιτώριον, ἔλεγον· ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν· σῶσαι. **32** ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ **17** καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ,

ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν αὐτῷ. καὶ οἱ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. **46** καὶ ἀγοράσας σινδόνι
 συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. καὶ καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησε τῇ σινδόνι
33 Γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης σκότος ἐγένετο καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν
 ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. **34** καὶ λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε
 τῇ ὥρᾳ τῇ ἐνάτῃ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. **47** ἡ
 μεγάλη λέγων· Ἐλωὶ Ἐλωὶ, λιμᾶ σαβαχθανί; δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσὴ
 ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, ὁ Θεός μου ὁ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται.

Θεός μου, εἰς τί με ἐγκατέλιπες; **35** καὶ τινες **16** Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου
 τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον· Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ
 ἴδε Ἡλίαν φωνεῖ. **36** δραμῶν δὲ εἷς καὶ [τοῦ] Ἰακώβου καὶ Σαλώμῃ ἡγόρασαν
 γεμίσας σπόγγον ὄξους περιθείς τε καλάμῳ ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν.
 ἐπότιζεν αὐτὸν λέγων· ἄφετε ἴδωμεν εἰ **2** καὶ λίαν πρωῒ τῆς μιᾶς σαββάτων
 ἔρχεται Ἡλίας καθελεῖν αὐτόν. **37** ὁ δὲ ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος
 Ἰησοῦς ἀφείς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσε. τοῦ ἡλίου. **3** καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς·
38 Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς
 εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω. **39** Ἰδὼν δὲ ὁ θύρας τοῦ μνημείου; **4** καὶ ἀναβλέψασαι
 κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος· ἦν
 ὅτι οὕτω κράζας ἐξέπνευσεν, εἶπεν· ἀληθῶς γὰρ μέγας σφόδρα. **5** καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς
 ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ἦν Θεοῦ. **40** Ἦσαν τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον
 δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν
 ἐν αἷς ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ λευκὴν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. **6** ὁ δὲ λέγει
 Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ αὐταῖς μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε
 Ἰωσὴ μῆτηρ, καὶ Σαλώμῃ, **41** αἱ καὶ ὅτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἡγέρθη,
 ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἡκολούθουν αὐτῷ καὶ οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν
 διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ αὐτόν. **7** ἀλλ' ὑπάγετε εἴπατε τοῖς μαθηταῖς
 συναναβαῖναι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα. **42** Καὶ αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς
 ἥδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν παρασκευή, εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε,
 ὃ ἐστὶ προσάββατον, **43** ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ καθὼς εἶπεν ὑμῖν. **8** καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον
 ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτῆς, ὃς ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος
 καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον·
 τοῦ Θεοῦ, τολμῆσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλᾶτον ἐφοβοῦντο γάρ. **9** (note: The most reliable
 καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **44** ὁ and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-
 δὲ Πιλᾶτος ἐθαύμασεν εἰ ἥδη τέθνηκε, **20**.) Ἀναστὰς δὲ πρωῒ πρώτη σαββάτου
 καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ'
 ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανε· **45** καὶ ἦς ἐκβεβλήκει ἐπτά δαιμόνια. **10** ἐκείνη
 γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ πορευθεῖσα ἀπήγγειλε τοῖς μετ' αὐτοῦ

γενομένοις, πενθοῦσι καὶ κλαίουσι. **11** κάκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς, ἠπίστησαν. **12** Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν. **13** κάκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. **14** Ὑστερον ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἑνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνειδίσει τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. **15** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. **16** ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. **17** σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσι ταῦτα παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι· γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς· **18** ὄφεις ἄροῦσι· κἂν θανάσιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψει· ἐπὶ ἄρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἔξουσιν. **19** Ὁ μὲν οὖν Κύριος μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. **20** ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων. ἀμήν.

Κατα Λουκαν

1 Ἐπειδὴ περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων **2** καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, **3** ἔδοξε καμοί, παρηκολουθηκότη ἀνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, **4** ἵνα ἐπιγνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν. **5** Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεὺς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἑλισάβετ. **6** ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιομασί τοῦ Κυρίου ἄμεμπτοι. **7** καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἑλισάβετ ἦν στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. **8** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Θεοῦ, **9** κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιάσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου. **10** καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἕξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. **11** ὥφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου ἐστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. **12** καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. **13** εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος· μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνὴ σου Ἑλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην· **14** καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ

πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ χαρήσονται. **15** ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πῖνῃ, καὶ Πνεύματος Ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, **16** καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν· **17** καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλιοῦ, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἐτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. **18** καὶ εἶπε Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· κατὰ τί γνῶσομαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. **19** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ· ἐγὼ εἰμι Γαβριήλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σε καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. **20** καὶ ἰδοὺ ἔση σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. **21** καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ. **22** ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἐώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενε κωφός. **23** καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **24** Μετὰ δὲ ταῦτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἑλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε, **25** λέγουσα ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. **26** Ἐν δὲ τῷ

μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἡσπάσατο τὴν
 ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, Ἑλισάβετ. **41** καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν
 ἡ ὄνομα Ναζαρέτ, **27** πρὸς παρθένον ἡ Ἑλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας,
 μεμνηστευμένην ἀνδρί, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς
 ἐξ οἴκου Δαυΐδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἡ Ἑλισάβετ
 Μαριάμ. **28** καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς **42** καὶ ἀνεφώνησε φωνῇ μεγάλη καὶ εἶπεν·
 αὐτὴν εἶπε· χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ καὶ εὐλογημένος
 μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν. ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. **43** καὶ πόθεν
29 ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου
 αὐτοῦ, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἶη ὁ μου πρὸς με; **44** ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ
 ἀσπασμὸς οὗτος. **30** καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος φωνῇ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὠτά μου,
 αὐτῇ· μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· εὗρες γὰρ χάριν ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν ἀγαλλιάσει ἐν τῇ
 παρὰ τῷ Θεῷ. **31** καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν κοιλίᾳ μου. **45** καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα
 γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις
 ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. **32** οὗτος ἔσται μέγας αὐτῇ παρὰ Κυρίου. **46** Καὶ εἶπε Μαριάμ·
 καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώσει Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον **47** καὶ
 αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαυΐδ ἡγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ
 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, **33** καὶ βασιλεύσει ἐπὶ σωτήρί μου, **48** ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν
 τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς ταπεινῶσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. ἰδοὺ γὰρ
 βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. (αἰθῆ g165) ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί·
34 εἶπε δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον· πῶς **49** ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατὸς καὶ
 ἔσται μοι τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, **50** καὶ τὸ ἔλεος
35 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις
 Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ αὐτόν. **51** Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι
 δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ
 γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ. καρδίας αὐτῶν **52** καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ
36 καὶ ἰδοὺ Ἑλισάβετ ἡ συγγενὴς σου καὶ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινοῦς, **53** πεινῶντας
 αὐτὴ συνειληφῶσα υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας
 οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ ἐξαπέστειλε κενούς. **54** ἀντελάβετο Ἰσραὴλ
 στείρα· **37** ὅτι οὐκ ἄδυνατήσῃ παρὰ τῷ παιδὸς αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, **55** καθὼς
 Θεῷ πᾶν ῥῆμα. **38** εἶπε δὲ Μαριάμ· ἰδοὺ ἡ ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ
 δούλῃ Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν
 σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος. αἰῶνα. (αἰθῆ g165) **56** Ἐμείνε δὲ Μαριάμ σὺν
39 Ἀνασταῖα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῇ ὥσῃ μῆνας τρεῖς καὶ ὑπέστρεψεν
 ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. **57** Τῇ δὲ Ἑλισάβετ
 σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, **40** καὶ εἰσῆλθεν ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν,

καὶ ἐγέννησεν υἱόν. **58** καὶ ἤκουσαν οἱ Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν
περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι **74** ἀφόβως, ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν
ἐμεγάλυνε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ’ ῥυσθέντας, λατρεύειν αὐτῷ **75** ἐν ὁσιότητι
αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. **59** Καὶ ἐγένετο καὶ δικαιοσύνη ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς
ἐν τῇ ὁγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον περιτεμεῖν ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. **76** Καὶ σύ, παιδίον,
τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ προφῆτης ὑψίστου κληθήσῃ προπορεύσῃ
ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. **60** γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοῦς
καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν· αὐτοῦ, **77** τοῦ δοῦναι γνώσιν σωτηρίας τῷ
οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. **61** καὶ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν **78**
εἶπον πρὸς αὐτὴν ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ἐν τῇ διὰ σπλάγχχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς
συγγενεῖά σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους **79**
τούτῳ· **62** ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου
ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν. **63** καὶ αἰτήσας καθημένους, τοῦ κατευθῆναι τοὺς πόδας
πινακίδιον ἔγραψε λέγων· Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. **80** Τὸ δὲ παιδίον
ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἐθαύμασαν πάντες. **64** ἠϋζανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν
ἀνεώχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξωσ
καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

2 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγουστοῦ
ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην.
2 αὕτη ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο
ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου. **3** καὶ
ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος
εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. **4** ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ
ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρέτ εἰς
τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυΐδ, ἣτις καλεῖται
Βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ
πατρίδος Δαυΐδ, **5** ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ
τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί, οὔσῃ
ἐγκύῳ. **6** ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ
ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, **7**
καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον,
καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν
αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς
τόπος ἐν τῷ καταλύματι. **8** Καὶ ποιμένες
ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες

καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ τὴν ποιμνὴν αὐτῶν. **9** καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κοιλῖα. **22** Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα Κυρίου τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα φόβον μέγαν. **10** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ, **23** καθὼς γέγραπται μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν ἐν νόμῳ Κυρίου ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, μήτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται, **24** **11** ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὃς ἐστί καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαυὶδ. **12** καὶ ἐν νόμῳ Κυρίου, ζευγὸς τρυγόνων ἢ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· εὐρήσετε βρέφος δύο νεοσσούς περιστερῶν. **25** Καὶ ἰδοὺ ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν φάτνῃ. **13** ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱεροσολύμοις ᾧ ὄνομα καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ Συμεὼν, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ πλήθος στρατιᾶς οὐρανοῦ αἰνούντων τὸν εὐλαβῆς, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Θεοῦ καὶ λεγόντων· **14** δόξα ἐν ὑψίστοις Ἰσραὴλ, καὶ Πνεῦμα ἦν Ἅγιον ἐπ' αὐτόν· Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις **26** καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ εὐδοκία. **15** καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' Πνεύματος τοῦ Ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ πρὶν ἢ ἰδεῖν τὸν Χριστὸν Κυρίου. **27** καὶ ἦλθεν ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους· ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ καὶ ἴδωμεν εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύριος τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ ἐγνώρισεν ἡμῖν. **16** καὶ ἦλθον σπεύσαντες, νόμου περὶ αὐτοῦ, **28** καὶ αὐτὸς ἐδέξατο καὶ ἀνεῦρον τὴν τε Μαριάμ καὶ τὸν Ἰωσήφ αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ καὶ εὐλόγησε καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. **17** τὸν Θεὸν καὶ εἶπε· **29** νῦν ἀπολύεις τὸν ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου ἐν εἰρήνῃ, **30** ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τούτου· **18** καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες τὸ σωτήριόν σου, **31** ὃ ἠτοίμασας κατὰ ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, **32** φῶς εἰς τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς. **19** ἡ δὲ ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Μαριάμ πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα Ἰσραὴλ. **33** καὶ ἦν Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. **20** καὶ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ περὶ αὐτοῦ. **34** καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν Συμεὼν καὶ εἶπε πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς, αὐτοῦ· ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν καὶ **21** Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι ὀκτῶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς τοῦ περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ σημεῖον ἀντιλεγόμενον. **35** καὶ σοὺ δὲ αὐτῆς ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως

ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν μήτηρ αὐτοῦ εἶπε· τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν διαλογισμοί. **36** Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου κἀγὼ ὀδυνώμενοι θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη ἐζητοῦμέν σε. **49** καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· τί προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ὅτι ἐζητεῖτέ με; οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας πατρός μου δεῖ εἶναί με; **50** καὶ αὐτοὶ οὐ αὐτῆς, **37** καὶ αὕτη χήρα ὡς ἐτῶν συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. **51** καὶ ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἢ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ κατέβη μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ, τοῦ ἱεροῦ νηστείας καὶ δεήσεσι λατρεύουσα καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. καὶ ἡ μήτηρ νύκτα καὶ ἡμέραν· **38** καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπιστᾶσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ Κυρίῳ καὶ τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. **52** Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ. **39** Καὶ ὡς ἀνθρώποις.

3 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, **2** ἐπ' ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, **3** καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, **4** ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ· **5** πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας, **6** καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ. **7** Ἐλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ· γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ

τῆς μελλούσης ὀργῆς; **8** ποιήσατε οὖν ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, καὶ μὴ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων ὧν ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν ἐποίησε πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, **20** προσέθηκε τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι καὶ κατέκλεισε τὸν ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. **21** Ἐγένετο δὲ τέκνα τῷ Ἀβραάμ. **9** ἥδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν καὶ πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἀνεωχθῆναι τὸν οὐρανὸν **22** καὶ καταβῆναι ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. **10** Καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σωματικῶς εἶδει ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες· τί οὖν ὥσει περιστερὰν ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ ποιήσομεν; **11** ἀποκριθεὶς δὲ λέγει αὐτοῖς ὁ οὐρανοῦ γενέσθαι λέγουσαν· σὺ εἶ ὁ υἱὸς ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα. **23** Καὶ καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιεῖτω. **12** αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὥσει ἐτῶν τριάκοντα ἤλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ ἀρχόμενος, ὧν, ὡς ἐνομιζέτο, υἱὸς Ἰωσήφ, εἶπον πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, τί ποιήσομεν; τοῦ Ἠλί, **24** τοῦ Ματθάν, τοῦ Λευΐ, τοῦ **13** ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· μὴδὲν πλέον Μελχί, τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ἰωσήφ, **25** τοῦ παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. **14** Ματταθίου, τοῦ Ἀμώς, τοῦ Ναούμ, τοῦ ἐπηρώτων δὲ αὐτόν καὶ στρατευόμενοι Ἐσλίμ, τοῦ Ναγκαί, **26** τοῦ Μαάθ, τοῦ λέγοντες καὶ ἡμεῖς τί ποιήσομεν; καὶ εἶπε Ματταθίου, τοῦ Σεμεῦ, τοῦ Ἰωσήχ, τοῦ πρὸς αὐτούς· μὴδένα συκοφαντήσητε μὴδὲ Ἰωδᾶ, **27** τοῦ Ἰωαννάν, τοῦ Ῥησᾶ, τοῦ διασεῖσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ Νηρί, **28** ὑμῶν. **15** Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ Μελχί, τοῦ Ἀδδί, τοῦ Κωσάμ, τοῦ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις Ἐλμωδάμ, τοῦ Ἡρ, **29** τοῦ Ἰωσῆ, τοῦ αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰωρεῖμ, τοῦ Ματθάτ, τοῦ Λευΐ, εἴη ὁ Χριστός, **16** ἀπεκρίνατο ὁ Ἰωάννης **30** τοῦ Συμεών, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσήφ, ἅπασι λέγων· ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· τοῦ Ἰωνᾶ, τοῦ Ἐλιακείμ, **31** τοῦ Μελεᾶ, ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμὶ τοῦ Μαῖνάν, τοῦ Ματθαῖ, τοῦ Νάθαν, ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων τοῦ Δαυΐδ, **32** τοῦ Ἰεσσαί, τοῦ Ὠβήδ, τοῦ αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Βοόζ, τοῦ Σαλμών, τοῦ Ναασσών, **33** τοῦ Ἀγίω καὶ πυρί. **17** οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ Ἀμιναδάβ, τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἰωράμ, τοῦ αὐτοῦ καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, Ἐσρώμ, τοῦ Φαρές, τοῦ Ἰούδα, **34** τοῦ καὶ συνάξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ τοῦ Ναχώρ, **35** τοῦ Σερούχ, τοῦ Ῥαγαῦ, ἀσβέστω. **18** πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα τοῦ Φάλεκ, τοῦ Ἐβερ, τοῦ Σαλᾶ, **36** τοῦ παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν. **19** Καϊνάν, τοῦ Ἀρφαξάδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος τοῦ Λάμεχ, **37** τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνώχ,

τοῦ Ἰάρεδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνάν, **38** τοῦ Ἐνώς, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ, τοῦ Θεοῦ. **4** Ἰησοῦς δὲ πλήρης Πνεύματος Ἀγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἦγετο ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὴν ἔρημον **2** ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν ὕστερον ἐπέινασε. **3** καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπέ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. **4** καὶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν λέγων· γέγραπται ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ. **5** Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμή χρόνου, **6** καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται, καὶ ὃ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν. **7** σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιόν μου, ἔσται σου πᾶσα. **8** καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· γέγραπται γάρ, Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. **9** Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω. **10** γέγραπται γάρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε, **11** καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἁροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. **12** καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι εἴρηται, οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου. **13** Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. **14** Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξῆλθε καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. **15** καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. **16** Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ, οὗ ἦν τεθραμμένος, καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. **17** καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὔρε τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον· **18** Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με, εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, **19** κηρῶσαι αἰχμαλώτοις ἄφεςιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, κηρῶσαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν. **20** καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισε· καὶ πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. **21** ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. **22** καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ; **23** καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην· ἰατρεῖ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα ἐν τῇ Καπερναοὺμ, ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. **24** εἶπε δὲ ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. **25** ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλιοῦ ἐν

τῷ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. **39** καὶ μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, **26** καὶ πρὸς ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ, οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἥλιος εἰ μὴ καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν· παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα εἰς Σάραπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα διηκόνει αὐτοῖς. **40** Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου χήραν. **27** καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις Ἑλισαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Νεεμὰν ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς Σύρος. **28** καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐθεράπευσεν αὐτούς. **41** ἐξήρχετο δὲ καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα, **29** δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν κραυγάζοντα καὶ καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἕξω τῆς λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ πόλεως καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὀφρύος τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἶα αὐτὰ λαλεῖν, ὄρους, ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτῶν ὠκοδόμητο, ὅτι ᾔδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι. **42** εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν. **30** αὐτὸς δὲ Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο. **31** εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν καὶ κατῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ πόλιν τῆς αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ καὶ κατεῖχον Γαλιλαίας, καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν αὐτόν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. τοῖς σάββασι· **32** καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ **43** ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὅτι καὶ ταῖς διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαι με δεῖ αὐτοῦ. **33** Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὅτι εἰς τοῦτο ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀπέσταλμαι. **44** καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ **34** λέγων· ἔα, συναγωγὰς τῆς Γαλιλαίας.

τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. **35** καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. καὶ ῥῖψαν αὐτόν τὸ δαιμόνιον εἰς [τὸ] μέσον ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν. **36** καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι, καὶ ἐξέρχονται; **37** καὶ ἐξεπορεύετο ἡχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου. **38** Ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς εἰσηλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. πενθερὰ δὲ τοῦ

5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὸς ἦν ἐστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, **2** καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἀλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. **3** Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτόν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. **4** ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα· ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. **5** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπεν αὐτῷ· ἐπιστάτα, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς

κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. **6** καὶ τοῦτο αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν καθήμενοι ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι οἱ ἦσαν πολὺ· διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν. **7** ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλήμ· καὶ δύναμις ἐτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντος συλλαβέσθαι Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς. **18** καὶ αὐτοῖς καὶ ἦλθον καὶ ἔπλησαν ἀμφοτέρα ἰδοὺ ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. **8** ἰδὼν ὃς ἦν παραλελυμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσε τοῖς γόνασιν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. Ἰησοῦ λέγων· ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ **19** καὶ μὴ εὐρόντες ποίας εἰσενέγκωσιν ἀμαρτωλός εἰμι, Κύριε· **9** θάμβος γὰρ αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ἧ συνέλαβον, σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν **10** ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, τοῦ Ἰησοῦ. **20** καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἱ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ εἶπεν αὐτῷ· ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ Σίμωνι. καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς· ἀμαρτία σου. **21** καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι λέγοντες· ζωγρῶν. **11** καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τίς ἐστιν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; τίς τὴν γῆν, ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν δύναται ἀφιέναι ἀμαρτίας εἰ μὴ μόνος αὐτῷ. **12** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ὁ Θεός; **22** ἐπιγνούς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἐν μιᾷ τῶν πόλεων καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης διαλογισμῶν αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ αὐτοῦ· τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις πρόσωπον ἐδεῖθήναι αὐτοῦ λέγων· Κύριε, ὕμῶν; **23** τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθαρίσαι. **13** ἀφέωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν, καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ ἔγειρε καὶ περιπάτει; **24** ἵνα δὲ εἰδῇτε εἰπὼν· θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εὐθέως ἡ ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου λέπρας ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. **14** καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας — εἶπε παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ τῷ παραλελυμένῳ· σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ καὶ ἄρας τὸ κλινιδίόν σου πορεύου εἰς τὸν προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς οἶκόν σου. **25** καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς προσέταξε Μωϋσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ὃ κατέκειτο **15** διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν Θεόν. **26** καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας καὶ καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου ἀσθενειῶν αὐτῶν· **16** αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν λέγοντες ὅτι εἶδομεν παράδοξα σήμερον. ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος. **17 27** Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε καὶ ἐθεάσατο

τελώνην ὀνόματι Λευΐν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀκολουθεῖ μοι. **28** καὶ καταλιπὼν ἅπαντα ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. **29** καὶ ἐποίησε δοχὴν μεγάλην Λευΐς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἦν ὄχλος τελωνῶν πολλὸς καὶ ἄλλων οἱ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. **30** καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες· διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; **31** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς· οὐ χρειάν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἱατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. **32** οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. **33** Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσι πυκνὰ καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσι καὶ πίνουν; **34** ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστι, ποιῆσαι νηστεύειν; **35** ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. **36** ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίσει καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνεῖ τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. **37** καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. **38** ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς βλητέον, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται. **39** καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν

εὐθέως θέλει νέον· λέγει γάρ· ὁ παλαιὸς χρηστότερός ἐστιν.

6 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ τῶν σπορίμων· καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχους καὶ ἤσθιον ψώχοντες ταῖς χερσί. **2** τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον αὐτοῖς· τί ποιεῖτε ὁ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασι; **3** καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησε Δαυὶδ ὅποτε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες; **4** ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβε καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὐς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; **5** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. **6** Ἐγένετο δὲ καὶ ἐν ἐτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά. **7** παρετήρουν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύσει, ἵνα εὕρωσι κατηγορίαν αὐτοῦ. **8** αὐτὸς δὲ ᾗδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα· ἔγειρε καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον. ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη. **9** εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς· ἐπερωτήσω ὑμᾶς τί ἔξεστι τοῖς σάββασιν, ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; **10** καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς εἶπεν αὐτῷ· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. ὁ δὲ ἐποίησε, καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡς ἡ ἄλλη. **11** αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ. **12** Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις

ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ. τὴν παράκλησιν ὑμῶν. **25** οὐαὶ ὑμῖν οἱ **13** καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησε ἐμπεπλησμένοι, ὅτι πεινάσετε. οὐαὶ ὑμῖν οἱ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεζάμενος γελῶντες νῦν, ὅτι πενήθησете καὶ κλαύσετε. ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους **26** οὐαὶ ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσι πάντες οἱ ὠνόμασε, **14** Σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασε ἄνθρωποι· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποιοῦν τοῖς Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ψευδοπροφῆταις οἱ πατέρες αὐτῶν. **27** Ἀλλὰ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν· ἀγαπᾶτε τοὺς Βαρθολομαῖον, **15** Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Σίμωνα ὑμᾶς, **28** εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν, **16** Ἰούδαν ὑμῖν, προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων Ἰακώβου καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ ὑμᾶς. **29** τῷ τύποντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα ἐγένετο προδότης, **17** καὶ καταβὰς μετ' ἄραχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντος αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος σου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης. μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ **30** παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. **31** καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἱ καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. νόσων αὐτῶν, **18** καὶ οἱ ὀχλούμενοι ἀπὸ **32** καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, πνευμάτων ἀκαθάρτων, καὶ ἐθεραπεύοντο· ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ **19** καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει ἅπτεσθαι αὐτοῦ, τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. **33** καὶ ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιούντας ἰᾶτο πάντας. **20** Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. **34** καὶ ἐὰν ἔλεγε· μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα δανείζετε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **21** μακάριοι ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ ἁμαρτωλοὶ οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν ἵνα ἀπολάβωσι μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε. τὰ ἴσα. **35** πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς **22** μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ἀπελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν ὀνειδίσωσι καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς πονηρὸν ἔνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **23** χρηστός ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ χάριτε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· πονηροὺς. **36** Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστί. οὐρανῷ· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποιοῦν τοῖς **37** Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· μὴ προφῆταις οἱ πατέρες αὐτῶν. **24** πλὴν καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε·

ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε· 38 δίδετε, καὶ ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλόν, πεπιεσμένον καὶ ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε καὶ ἔθηκε θεμέλιον καὶ σεσαλευμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρας δὲ γενομένης δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· τῷ γὰρ προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ αὐτῷ μέτρῳ, ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται οὐκ ἴσχυσε σαλευῖν αὐτήν· τεθεμελίωτο ὑμῖν. 39 Εἶπε δὲ παραβολὴν αὐτοῖς· μήτι γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. 49 ὁ δὲ ἀκούσας δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν; οὐχὶ καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ ἀμφοτέροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται; 40 οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου· ἢ προσέρρηξεν ὁ ποταμός, καὶ αὐτοῦ· κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ εὐθύς ἔπεσε, καὶ ἐγένετο τὸ ῥήγμα τῆς διδάσκαλος αὐτοῦ. 41 Τί δὲ βλέπεις τὸ οἰκίας ἐκείνης μέγα.

κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; 42 ἢ πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου, ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου. 43 οὐ γάρ ἐστι δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν· 44 ἕκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται. οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσι σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου τρυγῶσι σταφυλὴν. 45 ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. 46 Τί δέ με καλεῖτε Κύριε Κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω; 47 πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος· 48 ὅμοιός

7 Ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ. 2 Ἐκατοντάρχου δὲ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων ἡμελλε τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. 3 ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. 4 οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο. 5 ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. 6 ὁ δὲ Ἰησοὺς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἐκατόνταρχος φίλους λέγων αὐτῷ· Κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γάρ εἰμι ἰκανὸς ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς· 7 διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς σε ἐλθεῖν· ἀλλ' εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. 8 καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, ποιήσον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. 9

ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο αὐτόν, καὶ στραφεῖς τῷ ἀκολουθοῦντι τὸ βλέπειν. **22** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε· λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν εἵπεν αὐτοῖς πορευθέντες ἀπαγγέilate τῷ Ἰσραὴλ τὸσαύτην πίστιν εὗρον. **10** Ἰωάννη ἃ εἶδετε καὶ ἠκούσατε· τυφλοὶ καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς ἀναβλέπουσι καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, τὸν οἶκον εὗρον τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, ὑγιαίνουντα. **11** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξῆς νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν· καὶ **23** καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. **24** ἀπελθόντων δὲ ἱκανοὶ καὶ ὄχλος πολὺς. **12** ὥς δὲ ἤγγισε τῶν μαθητῶν Ἰωάννου ἤρξατο λέγειν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου· τί τεθνηκὼς υἱὸς μονογενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; καὶ αὕτη ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; **25** ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. **13** καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ ἐν αὐτῇ· μὴ κλαῖε· **14** καὶ προσελθὼν ἤψατο ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσὶν. **26** ἀλλὰ τί εἶπε· νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. **15** καὶ ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; προφήτην; ναὶ λέγω ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. **27** οὗτός καὶ ἔδωκεν αὐτόν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. **16** ἔλαβε ἐστὶ περὶ οὗ γέγραπται, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἐγήγερται κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν σου· **28** λέγω [γὰρ] ὑμῖν, μεῖζων ἐν λαὸν αὐτοῦ. **17** καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ ἐν πάσῃ τοῦ βαπτιστοῦ οὐδεὶς ἐστὶν· ὁ δὲ μικρότερος τῇ περιχώρῳ. **18** Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννη ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ μεῖζων αὐτοῦ ἐστὶ. οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. **29** καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι **19** καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἔπεμψε πρὸς βάπτισμα Ἰωάννου· **30** οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ τὸν Ἰησοῦν λέγων· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ νομικοὶ τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἕτερον προσδοκῶμεν; **20** παραγενόμενοι ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ. **31** Τίνι δὲ πρὸς αὐτόν οἱ ἄνδρες εἶπον· Ἰωάννης ὁ οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς βαπτιστῆς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σε λέγων· ταύτης, καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; **32** ὅμοιοί σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; εἰσι παιδίους τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις **21** ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις καὶ λέγουσιν· ἀπὸ νόσων καὶ μαστιγῶν καὶ πνευμάτων ηὐλῆσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὥρχησασθε,

ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. **33** δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέ μου τοὺς πόδας ἐλήλυθε γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς μήτε καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξε. ἄρτον ἐσθίων μήτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε **45** φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ ἀφ' δαιμόνιον ἔχει. **34** ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἧς εἰσῆλθεν οὐ διέλιπε καταφιλοῦσά μου ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε τοὺς πόδας. **46** ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου οὐκ ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος ἡλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ ἡλειψέ μου τοὺς τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν. **35** καὶ ἐδικαιώθη πόδας. **47** οὗ χάριν λέγω σοι, ἀφέωνται ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων! αἱ ἀμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησε **36** Ἡρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων πολὺ· ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. ἵνα φάγη μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν **48** εἶπε δὲ αὐτῇ· ἀφέωνταί σου αἱ ἀμαρτίαι. οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου ἀνεκλίθη. **37** καὶ ἰδοὺ **49** καὶ ἦρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν γυνὴ ἓν τῇ πόλει ἣτις ἦν ἀμαρτωλός, καὶ ἐν ἑαυτοῖς· τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἀμαρτίας ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀφίησιν; **50** εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα· ἡ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. **38** καὶ στάσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ **8** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ κλαίουσα, ἦρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ αὐτὸς διώδευε κατὰ πόλιν καὶ κώμην τοῖς δάκρυσιν καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασε, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἡλειφε τῷ μύρῳ. **39** ἰδὼν δὲ ὁ κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, **2** καὶ γυναῖκες τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ [νόσων καὶ μαστίγων καὶ] πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαгдаληνὴ, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἐπτά ἐξεληλύθει, **3** καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεροι πολλοί, αἵτινες διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς. **4** Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν εἶπε διὰ παραβολῆς· **5** ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ σπεῖρειν αὐτὸν ὁ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό· **6** καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυνὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα· **7** καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν,

καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαὶ ἀπέπνιξαν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **19** Παρεγένοντο αὐτό. **8** καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυνὲν ἐποίησε καρπὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει· ὁ διὰ τὸν ὄχλον. **20** καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω. **9** Ἐπὶ πρῶτων λεγόντων· ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· τίς σου ἐσθήκασιν ἔξω ἰδεῖν σε θέλοντες. **21** εἴη ἡ παραβολὴ αὕτης; **10** ὁ δὲ εἶπεν· ὑμῖν ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς· μήτηρ δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες αὐτόν. **22** Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν μὴ συνιῶσιν. **11** ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· **12** οἱ αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· διέλθωμεν δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης καὶ ἀνήχθησαν. εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν **23** πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσε. καὶ λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, πιστεύσαντες σωθῶσιν. **13** οἱ δὲ ἐπὶ τῆς καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνεον. **24** πέτρας οἱ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρὰς προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες· δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἐπιστάτα ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα! ὁ δὲ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι καὶ ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. **14** τὸ κλύδωνι τοῦ ὕδατος, καὶ ἐπαύσαντο, δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν καὶ ἐγένετο γαλήνη. **25** εἶπε δὲ αὐτοῖς· οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ ποῦ ἐστὶν ἡ πίστις ὑμῶν; φοβηθέντες δὲ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι ἐθαύμασαν λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· τίς συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. **15** ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες αὐτῷ; **26** Καὶ κατέπλευσεν εἰς τὴν χώραν τὸν λόγον κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν τῶν Γαδαρηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντίπερα τῆς ἐν ὑπομονῇ. **16** Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας Γαλιλαίας. **27** ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως, τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθησιν, ἵνα ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσι τὸ φῶς. **17** οὐ ἰμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ γάρ ἐστι κρυπτὸν ὃ οὐ φανερόν γενήσεται, ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. **28** ἰδὼν οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ γνωσθήσεται καὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράξας προσέπεσεν εἰς φανερόν ἔλθῃ. **18** βλέπετε οὖν πῶς αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε· τί ἐμοὶ καὶ ἀκούετε· ὃς γὰρ ἐὰν ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ, σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; καὶ ὃς ἐὰν μὴ ἔχη, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν δέομαί σου, μή με βασανίσῃς. **29** παρήγγειλε

γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξεληθεῖν Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς γὰρ χρόνοις ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο ἀλύσει προσδοκῶντες αὐτόν. **41** καὶ ἰδοὺ ἦλθεν καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσων ἀνὴρ ὃ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε· καὶ πεσὼν παρὰ ἐρήμους. **30** ἐπηρώτησε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτόν λέγων· τί σοί ἐστιν ὄνομα; ὁ δὲ εἶπε· λεγεὼν· εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, **42** ὅτι ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν· **31** θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν καὶ παρεκάλει αὐτόν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκειν. Ἐν δὲ τῷ εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. (Abyssos g12) **32** ἦν ὑπάγειν αὐτόν οἱ ὄχλοι συνένιγον αὐτόν. δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων **43** καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτόν ἵνα ἐτῶν δώδεκα, ἥτις ἰατροῖς προσαναλώσασα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν· ὅλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. **33** ἐξελθόντα δὲ τὰ θεραπευθῆναι, **44** προσελθοῦσα ὀπισθεν δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς ἡψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος τοῦ κρηνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. αὐτῆς. **45** καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τίς ὁ ἀψάμενός **34** ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγεννημένον μου; ἀρνούμενων δὲ πάντων εἶπεν ὁ ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι εἰς τοὺς ἀγρούς. **35** ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ συνέχουσί σε καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ λέγεις γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ τίς ὁ ἀψάμενός μου; **46** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· εὔρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' οὗ ἡψατό μου τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνω δύνάμιν τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. **47** ἰδοῦσα δὲ ἡ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε καὶ καὶ ἐφοβήθησαν. **36** ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς προσπεσοῦσα αὐτῷ δι' ἣν αἰτίαν ἡψατο οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς. **37** αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. **48** ὁ περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' ἐκεῖ· καὶ εἶπεν αὐτῇ· θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. **49** δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν. **38** Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ, ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει ἀρχισυναγώγου λέγων αὐτῷ ὅτι τέθνηκεν ἡ τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ θυγάτηρ σου· μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. **50** αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων· **39** ὑπόστρεφε εἰς ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ λέγων· τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται. ὁ Θεός. καὶ ἀπῆλθε καθ' ὅλην τὴν πόλιν **51** ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. **40** εἰσελθεῖν οὐδένα εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην

καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς τίς δέ ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἐγὼ ἀκούω καὶ τὴν μητέρα. **52** ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ τοιαῦτα· καὶ ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν. **10** Καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπε· μὴ κλαίετε· ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. **53** καὶ αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. **54** ὑπεχώρησε κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας καὶ κρατήσας πόλεως καλουμένης Βηθσαϊδά. **11** οἱ δὲ τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησε λέγων· ἡ παῖς, ὅχλοι γνόντες ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ ἐγείρου. **55** καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, δεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς περὶ καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν αὐτῇ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρειαὶν δοθῆναι φαγεῖν. **56** καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς ἔχοντας θεραπείας ἰάσατο. **12** Ἡ δὲ ἡμέρα αὐτῆς. ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ ἡρξάτο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπεῖν τὸ γεγονός.

9 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ νόσους θεραπεύειν· **2** καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας, **3** καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς μηδὲν αἶρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδους μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. **4** καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. **5** καὶ ὅσοι ἐὰν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. **6** ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ. **7** Ἦκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ πάντα, καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινων ὅτι Ἰωάννης ἐγήγερται ἐκ [τῶν] νεκρῶν, **8** ὑπὸ τινων δὲ ὅτι Ἠλίας ἐφάνη, ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. **9** καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα·

εἶπον αὐτῷ· ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθέντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ τοὺς ἀγροὺς καταλύσωσι καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὥδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. **13** εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ εἶπον· οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσομεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα· **14** ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ἀνὰ πεντήκοντα. **15** καὶ ἐποίησαν οὕτω καὶ ἀνέκλιναν ἅπαντας. **16** λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. **17** καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες, καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων κόφινοι δώδεκα. **18** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον καταμόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων· τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι; **19** οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον· Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι

προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. **20** αὐτοῦ ἦν ἔμελλε πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ. εἶπε δὲ αὐτοῖς ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε **32** ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν εἶναι; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε· τὸν βεβαρημένοι ὑπνῶ· διαγρηγορήσαντες δὲ Χριστὸν τοῦ Θεοῦ. **21** Ὁ δὲ ἐπιτιμήσας εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας αὐτοῖς παρήγγειλε μηδενὶ λέγειν τοῦτο, τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. **33** καὶ ἐγένετο **22** εἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· ἐπιστάτα, τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὥδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ σκηνᾷ τρεῖς, μίαν σοὶ καὶ μίαν Μωϋσεῖ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. **23** Ἐλεγε δὲ καὶ μίαν Ἠλίᾳ, μὴ εἰδῶς ὃ λέγει. **34** ταῦτα πρὸς πάντας· εἴ τις θέλει ὀπίσω μου δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ ἔρχεσθαι, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω ἐπεσκίασεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν καὶ εἰσελθεῖν ἐκείνους εἰς τὴν νεφέλῃν· **35** καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. **24** ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν φωνὴν ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, ἀκούετε. **36** καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν οὗτος σώσει αὐτήν. **25** τί γὰρ ὠφελεῖται εὐρέθῃ ὁ Ἰησοὺς μόνος, καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθεὶς; **26** ὃς ἡμέραις οὐδὲν ὦν ἐωράκασιν. **37** Ἐγένετο γὰρ ἔαν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς δὲ ἐν τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν λόγους, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ ὄρους συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος ἐπαισχυνθήσεται ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ πολὺς. **38** καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἀγίων ἀνεβόησε λέγων· διδάσκαλε, δέομαί σου, ἀγγέλων. **27** λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσὶ τινες ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενὴς τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἱ οὐ μὴ γεύσονται μοί ἐστι· **39** καὶ ἰδοὺ πνεῦμα λαμβάνει θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει Θεοῦ. **28** Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτούς ὥσει ἡμέραι ὀκτὼ καὶ παραλαβὼν αὐτοῦ συντρίβον αὐτόν· **40** καὶ ἐδεήθη τῶν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσευξάσθαι. **29** καὶ ἡδυνήθησαν. **41** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοὺς ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτόν τὸ εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον καὶ ὁ ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων. **30** ὑμῶν; προσάγαγε τὸν υἱόν σου ὧδε. **42** ἔτι καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας, **31** οἱ τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησε ὁφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἑξοδὸν δὲ ὁ Ἰησοὺς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ,

καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν Ἱερουσαλὴμ. **54** ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τῷ πατρὶ αὐτοῦ. **43** ἐξεπλήσσοντο δὲ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπον· Κύριε, θέλεις πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ. εἰπόμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ οὐρανοῦ καὶ Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἀναλῶσαι αὐτούς, ὥς καὶ Ἥλιος ἐποίησε; ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς **55** στραφεῖς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς [καὶ εἶπεν αὐτοῦ· **44** θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὠτα ὑμῶν οὐκ οἴδατε ποίου πνεύματος ἐστε ὑμεῖς· τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ **56** ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι]. καὶ ἀνθρώπων. **45** οἱ δὲ ἡγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην. **57** Ἐγένετο καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν δὲ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέ ἵνα μὴ αἰσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο τις πρὸς αὐτόν· ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἐρωτῇσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. ἀπέρχη, Κύριε. **58** καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· **46** Εἰσῆλθε δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι καὶ τὰ πετεινὰ τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. **47** ὁ δὲ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει. αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίου ἔστησεν **59** Εἶπε δὲ πρὸς ἕτερον· ἀκολουθεῖ μοι· ὁ αὐτὸ παρ' ἑαυτῷ **48** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· δὲ εἶπε· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι ὅς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα μου. **60** εἶπε ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται, καὶ ὅς ἐὰν ἐμὲ δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἄφες τοὺς νεκροὺς δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ γὰρ θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ ἀπελθὼν μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός δι' ἀγγέλλε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. **61** ἐστὶ μέγας. **49** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης Εἶπε δὲ καὶ ἕτερος ἀκολουθήσω σοι, Κύριε· εἶπεν· ἐπιστάτα, εἰδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκλύσασμεν εἰς τὸν οἶκόν μου. **62** εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. **50** πρὸς αὐτόν· οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· μὴ κωλύετε· αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω οὐ γὰρ ἐστὶ καθ' ὑμῶν· ὅς γὰρ οὐκ ἔστι εὐθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστίν. **51** Ἐγένετο **10** Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἑτέρους ἐβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. **2** ἔλεγεν οὖν πρὸς αὐτούς· ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεῖθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλη ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. **3** ὑπάγετε· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς

ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. **4** μὴ βαστάζετε καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ βαλλάντιον, μὴ πῆραν, μηδὲ ὑποδήματα, ὀνόματί σου. **18** Εἶπε δὲ αὐτοῖς ἐθεώρουν καὶ μηδὲνα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. **5** τὸν σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς ἣν δ' ἂν οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον πεσόντα. **19** ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν λέγετε· εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. **6** καὶ ἐὰν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄψεων καὶ σκορπίων ἢ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, αὐτὸν ἢ εἰρήνην ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ. **20** πλὴν ἐν ἐπανακάμψει. **7** ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν ἄξιός ὑποτάσσεται· χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστὶ· μὴ ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **21** Ἐν μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. **8** καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο τῷ πνεύματι εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἐξομολογοῦμαί σοι, ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν, **9** πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ λέγετε αὐτοῖς ἡγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις τοῦ Θεοῦ. **10** εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς ἔμπροσθέν σου. **22** [καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς πλατείας αὐτῆς εἶπατε· **11** καὶ τὸν κονιορτὸν μαθητὰς εἶπε·] πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἀπὸ τῆς πόλεως τοῦ πατρὸς μου· καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τίς ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας ἡμῶν ἀπομασσόμεθα ἐστὶν ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστὶν ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἡγγικεν ὁ πατήρ, εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **12** λέγω ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. **23** Καὶ στραφεὶς πρὸς δὲ ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοὺς μαθητὰς κατ' ἰδίαν εἶπε· μακάριοι οἱ ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. **13** ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. **24** λέγω οὐαὶ σοι, Χοραζὶν, οὐαὶ σοι, Βηθσαϊδᾶ· ὅτι εἰ γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφητὰ καὶ βασιλεῖς ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, ἀλάαι ἂν ἐν σάκκῳ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ καὶ σποδῶ καθήμενοι μετενόησαν. **14** πλὴν ἤκουσαν. **25** Καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἐκπειράζων αὐτὸν καὶ λέγων διδάσκαλε, τῇ κρίσει ἢ ὑμῖν. **15** καὶ σύ, Καπερναοὺμ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; ἢ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως ἄδου (aiōnios g166) **26** ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· ἐν τῷ καταβίβασθῇ. (Hadēs g86) **16** Ὁ ἀκούων νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; **27** ὁ ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀγαπήσεις Κύριον τὸν ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ἀποστείλαντά με. **17** Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος ἐβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες· Κύριε, σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ τὸν

πλησίον σου ὡς ἑαυτόν· 28 εἶπε δὲ αὐτῷ· ἐπιστάσα δὲ εἶπε· Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ὀρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει καὶ ζήσῃ. ἀδελφή μου μόνην με κατέλιπε διακονεῖν; 29 ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτόν εἶπε πρὸς αὐτὴν· εἰπέ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. 41 τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς ἐστὶ μου πλησίον; 30 ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μάρθα ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄνθρωπός τις Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλὰ· κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχῶ, 42 ἐνὸς δέ ἐστι χρεία· Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν καὶ λησταῖς περιέπεσεν· οἱ καὶ ἐκδύσαντες μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται αὐτόν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῆς.

ἀφέντες ἡμίθανῃ τυγχάνοντα. 31 κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτόν ἀντιπαρήλθεν. 32 ὁμοίως δὲ καὶ Λευΐτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρήλθε. 33 Σαμαρεΐτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτόν ἐσπλαγχνίσθη, 34 καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιάσας δὲ αὐτόν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτόν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ· 35 καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. 36 τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστές; 37 ὁ δὲ εἶπεν· ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου καὶ σὺ ποίει ὁμοίως. 38 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά. γυνὴ δὲ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτόν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. 39 καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία, ἡ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ. 40 ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν·

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτόν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· Κύριε, διδάξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδασκε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. 2 εἶπε δὲ αὐτοῖς· ὅταν προσεύχησθε, λέγετε· Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· 3 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν· 4 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν· καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίεμεν παντὶ τῷ ὀφείλοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. 5 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· τίς ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτόν μεσονυκτίου καὶ ἐρεῖ αὐτῷ· φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, 6 ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρὸς με καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ· 7 κάκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπη· μὴ μοι κόπους πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται καὶ τὰ παιδιά μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι; 8 λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ φίλον, διὰ γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρήζει. 9 καὶ γὰρ ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται

ὕμῖν, ζητεῖτε, καὶ εὐρήσετε, κρούετε, καὶ αὐτοῦ διαδίδωσιν. **23** ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ ἀνοιγήσεται ὕμῖν· **10** πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν κατ' ἐμοῦ ἐστι, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει καὶ τῷ σκορπίζει. **24** Ὄταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα κρούοντι ἀνοιχθήσεται. **11** τίνα δὲ ἐξ ὑμῶν ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' τὸν πατέρα αἰτήσῃ ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ ἐπιδώσει αὐτῷ; ἢ καὶ ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος μὴ εὐρίσκον λέγει· ὑποστρέψω εἰς τὸν ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; **12** ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ οἶκόν μου ὅθεν ἐξήλθον· **25** καὶ ἐλθὼν ὦν, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; **13** εἰ οὖν εὐρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. ὑμεῖς, ὑπάρχοντες πονηροί, οἴδατε δόματα **26** τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἐπτὰ ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ ἔτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ μᾶλλον ὁ πατήρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν; **14** Καὶ ἦν ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρονα ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν· τῶν πρώτων. **27** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος αὐτὸν ταῦτα ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐλάλησεν ὁ κωφός, καὶ ἐθαύμαζον οἱ ὄχλοι· ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ· μακαρία ἡ **15** τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· ἐν Βεελζεβούλ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ ἐθήλασας. **28** αὐτὸς δὲ εἶπε· μενοῦνγε δαιμόνια. **16** Ἄλλοι δὲ πειράζοντες σημεῖον μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ. **17** αὐτὸς δὲ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν. **29** Τῶν δὲ ὄχλων εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς· ἐπαθροισμένων ἤρξατο λέγειν· ἡ γενεὰ πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα, αὕτη γενεὰ πονηρὰ ἐστὶ· σημεῖον ζητεῖ, καὶ ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον, πίπτει. **18** σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθῃ, Ἰωανᾶ τοῦ προφήτου. **30** καθὼς γὰρ ἐγένετο πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ, ὅτι Ἰωανᾶς σημεῖον τοῖς Νινευίταις, οὕτως ἔσται λέγετε ἐν Βεελζεβούλ με ἐκβάλλειν τὰ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ δαιμόνια; **19** εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ σημεῖον. **31** βασιλίσσα νότου ἐγερθήσεται ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς τίνι ἐκβαλοῦσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτούς, ὅτι ἦλθεν ἐκ ὑμῶν ἔσονται. **20** εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' Σολομώντος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομώντος ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **21** ὅταν ὁ ὤδε. **32** ἄνδρες Νινευῖ ἀναστήσονται ἐν ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσσει τὴν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶ τὰ ὑπάρχοντα κατακρινούσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς αὐτοῦ· **22** ἐπὰν δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ τὸ κήρυγμα Ἰωανᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωανᾶ ἐπελθὼν νικῆσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν ὤδε. **33** Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας εἰς κρυπτὴν αὐτοῦ αἶρει, ἐφ' ἣ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκῦλα τίθησιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν

λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, βλέπωσιν. **34** ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ ὁ φθαλμός· ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου προσψάυετε τοῖς φορτίοις. **47** οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι ἀπλοῦς ἦ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, ἐστιν· ἐπὶ δὲ πονηρὸς ἦ, καὶ τὸ σῶμά σου οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. σκοτεινόν. **35** σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ **48** ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. **36** εἰ οὖν τὸ σῶμά ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν αὐτῶν τὰ μνημεῖα. **49** διὰ τοῦτο καὶ ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζει σε. **37** Ἐν ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπεν· ἀποστελῶ εἰς δὲ τῷ λαλῆσαι αὐτὸν ταῦτα ἡρώτα αὐτὸν αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ Φαρισαίους τις ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῶν αὐτῶν ἀποκτενοῦσι καὶ ἐκδιώξουσιν, **50** ἵνα εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. **38** ὁ δὲ Φαρισαῖος ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου πρὸ τοῦ ἀρίστου. **39** εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, **51** ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτόν· νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν Ἄβελ ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ τοῦ οἴκου· ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται πονηρίας. **40** ἄφρονες! οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. **52** οὐαὶ ὑμῖν ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησε; **41** πλὴν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἰδοὺ γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθετε, καὶ τοὺς ἅπαντα καθαρὰ ὑμῖν ἔσται. **42** ἀλλ' οὐαὶ εἰσερχομένους ἐκωλύσατε. **53** λέγοντος ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ δὲ αὐτοῦ πρὸς αὐτοὺς ταῦτα ἤρξαντο οἱ ἡδύοσμον καὶ τὸ πῆγανον καὶ πᾶν λάχανον, γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχουσιν καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην καὶ ἀποστοματίζουσιν αὐτὸν περὶ πλειόνων, **54** τοῦ Θεοῦ· ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι, κάκεῖνα ἐνεδρεύοντες αὐτόν, ζητοῦντες θηρεῦσαί τι μὴ ἀφιέναι. **43** οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ἵνα κατηγορήσωσιν ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς αὐτοῦ.

συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἄσπασμους ἐν ταῖς ἀγοραῖς. **44** οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἶδασιν. **45** Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. **46** ὁ δὲ εἶπε· καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαὶ, ὅτι φορτίζετε

12 Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου ὡς καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον· προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἣτις ἐστὶν ὑπόκρισις. **2** οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. **3** ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ

εἶπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὁ ζῶν αὐτοῦ ἐστὶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. πρὸς τὸ οὗς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, 16 Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων· κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωματίων. 4 Λέγω δὲ ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου· μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν χώρα· 17 καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων· ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς μὴ ἐχόντων περισσότερόν τι ποιῆσαι. 5 καρπούς μου; 18 καὶ εἶπε· τοῦτο ποιήσω· ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· φοβήθητε καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μερίζοντας τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἔχοντα ἐξουσίαν οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν· ναί, λέγω ὑμῖν, γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου, 19 καὶ τοῦτον φοβήθητε. (Geenna g1067) 6 οὐχὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ πέντε στρουθία πωλεῖται ἀσσαρίων δύο; κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον πίε, εὐφραίνου. 20 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· 7 ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς ἄφρον, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡρίθμηνται. μὴ οὖν ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας τίνα φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. ἔσται; 21 οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ 8 Λέγω δὲ ὑμῖν· πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν. 22 Εἶπε δὲ πρὸς ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσῃ ἐν αὐτῷ μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε, ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ· 9 ὁ δὲ μὴδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσῃσθε. 23 ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλείον ἐστὶ τῆς τροφῆς καὶ τὸ ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ σώματος τοῦ ἐνδύματος; 24 κατανοήσατε τοὺς Θεοῦ. 10 καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν κόρακας, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ οἷς οὐκ ἔστι ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ δὲ εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντι ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσω μᾶλλον οὐκ ἀφεθήσεται. 11 ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν; 25 τίς δὲ ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα; 26 ἀπολογήσῃσθε ἢ τί εἵπητε· 12 τὸ γὰρ Ἅγιον εἰ οὖν οὔτε ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; 27 κατανοήσατε εἰπεῖν. 13 Εἶπε δὲ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου· τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ διδάσκαλε, εἰπεῖ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομὼν ἐν τὴν κληρονομίαν μετ' ἐμοῦ. 14 ὁ δὲ εἶπεν· πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν αὐτῷ· ἄνθρωπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν τούτων. 28 εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; 15 Εἶπε δὲ πρὸς σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον αὐτοῦ· ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσι, πλεονεξίας· ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἢ πόσω μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; 29 καὶ

ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε καὶ τί πίνητε, τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ
 καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· **30** ταῦτα γὰρ πάντα τὸ σιτομέτριον; **43** μακάριος ὁ δοῦλος
 τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ ὑμῶν δὲ ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει
 ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῆζετε τούτων· **31** οὕτω ποιοῦντα. **44** ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι
 πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει
 ταῦτα [πάντα] προστεθήσεται ὑμῖν. **32** Μὴ αὐτόν. **45** ἐὰν δὲ εἴπη ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν
 φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, χρονίζει ὁ κύριός μου
 ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξεται τύπτειν τοὺς παῖδας
33 πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ
 ἐλεημοσύνην. ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μεθύσκεσθαι, **46** ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου
 μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ
 ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτῃς οὐκ ἦ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ
 ἐγγίζει οὐδὲ σὴς διαφθείρει· **34** ὅπου τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει.
 γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ **47** ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος, ὁ γνοὺς τὸ θέλημα
 καρδία ὑμῶν ἔσται. **35** Ἔστωσαν ὑμῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ καὶ μὴ ἐτοιμάσας μηδὲ
 αἱ ὁσφύες περιεζωσμέναι καὶ οἱ λύχνοι ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται
 καιόμενοι· **36** καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις πολλὰς· **48** ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ
 προσδεχομένους τὸν κύριον ἑαυτῶν, πότε ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ δὲ
 ἀναλύσει ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ ᾧ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ’
 κρούσαντος εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. **37** αὐτοῦ, καὶ ᾧ παρέθεντο πολὺ, περισσότερον
 μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ αἰτήσουσιν αὐτόν. **49** Πῦρ ἦλθον βαλεῖν
 κύριος εὐρήσει γρηγοροῦντας. ἀμὴν λέγω ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη!
 ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτούς, **50** βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς
 καὶ παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς. **38** καὶ ἐὰν συνέχομαι ἕως οὗ τελεσθῇ! **51** δοκεῖτε ὅτι
 ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ;
 φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὐρὴ οὕτω, μακάριοί εἰσιν οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ’ ἡ διαμερισμόν. **52**
 οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. **39** τοῦτο δὲ γινώσκετε ὅτι ἔσσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἐνὶ
 εἰ ἥδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα ὥρα ὁ κλέπτῃς διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυοὶ καὶ δύο ἐπὶ
 ἕρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν ἀφῆκε τρισί· **53** διαμερισθῇσονται πατὴρ ἐπὶ υἱῷ
 διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. **40** καὶ ὑμεῖς καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ καὶ
 οὖν γίνεσθε ἔτοιμοι· ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ θυγάτηρ ἐπὶ μητρί, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἕρχεται. **41** εἶπε δὲ αὐτῷ αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθερὰν αὐτῆς.
 ὁ Πέτρος· Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν **54** Ἐλεγε δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· ὅταν ἴδῃτε
 ταύτην λέγεις ἢ καὶ πρὸς πάντας; **42** εἶπε δὲ τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν,
 ὁ Κύριος· τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος εὐθέως λέγετε, ὄμβρος ἕρχεται, καὶ γίνεται
 καὶ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ οὕτω· **55** καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε

ὅτι καύσων ἔσται, καὶ γίνεται. **56** ὑποκριταί, τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς βάλω κόπρια. **9** κἂν μὲν ποιήσῃ καρπὸν· εἰ οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψετε αὐτήν. **10** πῶς οὐ δοκιμάζετε; **57** τί δὲ καὶ ἀφ' ἐαυτῶν Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; **58** ὥς γὰρ ὑπάγετε ἐν τοῖς σάββασιν. **11** καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ πνεύμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀδῶ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, ὁκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη μῆποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ἀνακῦψαι εἰς τὸ παντελές. **12** ἰδὼν δὲ ὁ κριτὴς σε παραδὼ τῷ πράκτορι, καὶ ὁ αὐτὴν ὁ Ἰησοὺς προσεφώνησε καὶ εἶπεν πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς φυλακὴν. **59** λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως οὗ καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῶς.

13 Παρήσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὧν τὸ αἷμα Πιλάτος ἔμιξε μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. **2** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοὺς εἶπεν αὐτοῖς· δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν; **3** οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε, πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. **4** ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ ὁκτώ, ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι οὗτοι ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας [τοὺς] ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ; **5** οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήσητε, πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. **6** Ἦλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν· συκὴν εἶχε τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην, καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ εὔρεν. **7** εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· ἰδοὺ τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὗρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· ἵνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; **8** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο

τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν καὶ βάλω κόπρια. **9** κἂν μὲν ποιήσῃ καρπὸν· εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψετε αὐτήν. **10** Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασιν. **11** καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν ἀνακῦψαι εἰς τὸ παντελές. **12** ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοὺς προσεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῇ· γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου· **13** καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. **14** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοὺς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· ἕξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. **15** ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν· ὑποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; **16** ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραάμ οὖσαν, ἣν ἔδωκεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὁκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; **17** καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ. **18** Ἦλεγεν δὲ· τίς ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ὁμοιώσω αὐτήν; **19** ὁμοία ἐστὶ κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κήπον ἑαυτοῦ· καὶ ἠὔξησε καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. **20** Πάλιν εἶπε· τίς ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; **21**

ὁμοία ἐστὶ ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυψεν οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἕξω εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη Ἱερουσαλήμ. **34** Ἱερουσαλήμ Ἱερουσαλήμ, ὅλον. **22** Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ κώμας διδασκων καὶ πορείαν ποιούμενος λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς εἰς Ἱερουσαλήμ. **23** εἶπε δέ τις αὐτῷ· Κύριε, αὐτήν! ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναῖξαι τὰ εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι; ὁ δὲ εἶπε πρὸς τέκνα σου ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς αὐτοῦς· **24** ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς νοσσιᾶν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ στενῆς πύλης· ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ἠθελήσατε! **35** ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύουσιν. ὑμῶν [ἔρημος]. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ με **25** ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἴδῃτε ἕως ἂν ἦξῃ ὅτε εἶπητε· εὐλογημένος ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἕξω ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

14 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔλθῃν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. **2** καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικός· ἔμπροσθεν αὐτοῦ. **3** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων· εἰ ἔξεστι τῷ σαββάτῳ θεραπεύειν; **4** οἱ δὲ ἠσύχασαν. καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσε. **5** καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε· τίνος ὑμῶν υἱὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; **6** καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα. **7** Ἔλεγε δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς· **8** ὅταν κληθῇς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός σου ᾗ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, **9** καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι· δὸς τούτῳ τόπον· καὶ τότε ἄρξῃ μετ' αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. **10** ἀλλ' ὅταν κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον,

ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκὼς σε εἴπῃ σοι φίλε, καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς προσανάβῃθι ἀνώτερον· τότε ἔσται σοι δόξα εἰσάγαγε ὧδε. 22 καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος κύριε, ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων σοι. 11 ὅτι γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί. 23 πᾶς ὁ ὑψὼν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται καὶ ὁ καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· ἔξελθε ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. 12 Ἔλεγε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον δὲ καὶ τῷ κεκληκώτι αὐτόν· ὅταν ποιῇς εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκος μου. 24 ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν σου μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ συγγενεῖς σου μηδὲ γείτονας πλουσίους, δείπνου. 25 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι μήποτε καὶ αὐτοί σε ἀντικαλέσωσι, καὶ πολλοί. καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς 26 εἴ γενήσεται σοι ἀνταπόδομα. 13 ἀλλ' ὅταν τις ἔρχεται πρὸς με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ποιῇς δοχήν, κάλει πτωχοὺς, ἀναπήρους, ἑαυτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα χωλοὺς, τυφλοὺς, 14 καὶ μακάριος καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὰς ἑσθ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, σοι· ἀνταποδοθήσεται γὰρ σοι ἐν τῇ οὐ δύναται μου μαθητὴς εἶναι. 27 καὶ ἀναστάσει τῶν δικαίων. 15 Ἀκούσας δὲ τις ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ· ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναί μου μακάριος ὃς φάγεται ἄριστον ἐν τῇ βασιλείᾳ μαθητὴς. 28 τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, θέλων πύργον τοῦ Θεοῦ. 16 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ἄνθρωπός τις οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει ἐποίησε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλούς· τὴν δαπάνην, εἴ ἔχει τὰ πρὸς ἀπαρτισμόν; 17 καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ 29 ἵνα μήποτε, θέντος αὐτοῦ θεμέλιον ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· καὶ μὴ ἰσχύσαντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἔτοιμά ἐστι πάντα. 18 καὶ θεωροῦντες ἄρξωνται αὐτῷ ἐμπαίξιν, 30 ἥρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. ὁ λέγοντες ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἥρξατο πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· ἀγρόν ἡγόρασα, καὶ οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι; 31 ἔχω ἀνάγκην ἔξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν· ἢ τίς βασιλεὺς, πορευόμενος συμβαλεῖν ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. 19 καὶ ἐτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον, οὐχὶ πρῶτον ἕτερος εἶπε· ζεύγη βοῶν ἡγόρασα πέντε, καὶ καθίσας βουλευέται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν πορευόμῳ δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι με παρητημένον. 20 καὶ ἕτερος εἶπε· γυναῖκα χιλιάδων ἐρχομένων ἐπ' αὐτόν; 32 εἰ δὲ ἔγνημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. μήγε, ἔτι πόρρω αὐτοῦ ὄντος πρεσβεῖαν 21 καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. 33 ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν, ὃς οὐκ ἀποτάσσεται ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε τῷ δούλῳ πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναται αὐτοῦ· ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας εἶναί μου μαθητὴς. 34 Καλὸν τὸ ἅλας ἐὰν δὲ καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται;

35 οὔτε εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω.

15 Ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ [οἱ] ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. **2** καὶ διεγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. **3** εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγων· **4** τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα, καὶ ἀπολέσας ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἑννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ἕως οὗ εὑρῇ αὐτό; **5** καὶ εὐρὼν ἐπιτίθουσιν ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ χαίρων, **6** καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας λέγων αὐτοῖς· συγχάρητέ μοι ὅτι εὑρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. **7** λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτω χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἑννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρειάν ἔχουσι μετανοίας. **8** Ἡ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως ὅτου εὑρῇ; **9** καὶ εὐροῦσα συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας λέγουσα· συγχάρητέ μοι ὅτι εὑρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. **10** οὕτω, λέγω ὑμῖν, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. **11** Εἶπε δὲ ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς. **12** καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. **13** καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος

υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. **14** δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. **15** καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. **16** καὶ ἐπεθύμει γεμίσει τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. **17** εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν εἶπε· πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρὸς μου περισσεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι! **18** ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου. **19** οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποιήσόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. **20** καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. **21** εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱὸς πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. **22** εἶπε δὲ ὁ πατήρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, **23** καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, **24** ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὸς ἦν καὶ εὑρέθη. καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. **25** Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος

ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ βάτους ἐλαίου. καὶ εἶπεν αὐτῷ· δέξαι σου χορῶν, **26** καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν τῶν γράμμα καὶ καθίσας ταχέως γράψον παίδων ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. **27** ὁ πεντήκοντα. **7** ἔπειτα ἐτέρω εἶπε· σὺ δὲ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶπεν· ἑκατὸν κόρους καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σίτου. καὶ λέγει αὐτῷ· δέξαι σου τὸ γράμμα σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. **8** καὶ ἐπήνεσεν **28** ὡργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι ὁ οὖν πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος αὐτόν. **29** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί· τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἐαυτῶν εἰσι. ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε **(aiōn g165)** **9** Κἀγὼ ὑμῖν λέγω· ποιήσατε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου ἐαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, εὐφρανθῶ. **30** ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ ἵνα, ὅταν ἐκλίπῃτε, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς ἀιώνιους σκηνάς. **(aiōnios g166)** **10** ὁ πιστὸς αἰώνιους σκηνάς. ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστὸς ἐστι, ἤλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἄδικός ἐστιν. **11** εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾶ ἤλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. **31** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, σὺ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ πιστεύσει; **12** καὶ εἰ ἐν τῷ ἄλλοτρίῳ πιστοὶ ἐστίν· **32** εὐφρανθήναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ πιστεύσει; **13** καὶ εἰ ἐν τῷ ἄλλοτρίῳ πιστοὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὐρέθη. οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει;

16 Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· **13** Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυοὶ κυρίοις ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν δουλεῦν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. **2** καὶ ἐτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· τί τοῦτο ἀκούω δουλεῦν καὶ μαμωνᾶ. **14** Ἦκουον δὲ περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι σου· οὐ γὰρ δύνη ἔτι οἰκονομεῖν. **3** εἶπε δὲ ἐν ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. **15** ἐαυτῷ ὁ οἰκονόμος· τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἐαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. **16** Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως 4 ἔγνωσαν τί ποιήσω, ἵνα, ὅταν μετασταθῶ Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐκ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. οἴκους ἐαυτῶν. **5** καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα **17** εὐκοπώτερον δέ ἐστι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν ἑκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν ἐαυτοῦ ἔλεγε τῷ πρώτῳ· πόσον ὀφείλεις σὺ τῷ κυρίῳ μου; **6** ὁ δὲ εἶπεν· ἑκατὸν

πεσεῖν. **18** Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει, καὶ Ἀβραάμ· ἔχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφῆτας· πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. **30** ὁ δὲ εἶπεν· οὐχί, μοιχεύει. **19** Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. εὐφραίνόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. **31** εἶπε δὲ αὐτῶ· εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν **20** πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ οὓς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ νεκρῶν ἀναστῇ πεισθήσονται. ἡλκωμένος **21** καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. **22** ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. **23** καὶ ἐν τῷ ᾄδι ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. (**Hades 986**) **24** καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. **25** εἶπε δὲ Ἀβραάμ· τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· νῦν δὲ ὥδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾷσαι. **26** καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκείθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. **27** εἶπε δὲ ἔρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· **28** ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν

17 Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· ἀνένδεκτόν ἐστι τοῦ μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· οὐαὶ δὲ δι' οὗ ἔρχεται. **2** λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς περικείται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων. **3** προσέχετε ἑαυτοῖς· ἐὰν δὲ ἁμάρτη εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ· καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. **4** καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμάρτη εἰς σὲ καὶ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ [πρὸς σε] λέγων, μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ. **5** Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ· πρόσθετος ἡμῖν πίστιν. **6** εἶπε δὲ ὁ Κύριος· εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ, ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν. **7** Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ, εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε, **8** ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· ἐτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; **9** μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῳ ἐκείνῳ ὅτι ἐποίησε τὰ διαταχθέντα; οὐ δοκῶ. **10** οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὅτι ὁ ὠφείλομεν

ποιῆσαι πεποιήκαμεν. **11** Καὶ ἐγένετο ἐν ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ **26** καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου Σαμαρείας καὶ οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ Γαλιλαίας. **12** καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου· **27** ἥσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, εἷς τινα κώμην ἀπῆντησαν αὐτῷ δέκα ἐξεγαμίζοντο, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσηλθε Νῶε λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ἔστησαν πόρρωθεν, **13** εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ αὐτοὶ ἦσαν φωνὴν λέγοντες· Ἰησοῦ καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. **28** ὁμοίως καὶ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. **14** καὶ ἰδὼν εἶπεν ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λῶτ· ἥσθιον, αὐτοῖς πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, τοῖς ἱερεῦσι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν ὠκοδόμουν· **29** ἡ δὲ ἡμέρα ἐξῆλθε Λῶτ αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. **15** εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' ἰδῶν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. **30** κατὰ τὰ μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, **16** καὶ ἔπεσεν αὐτὰ ἔσται ἡ ἡμέρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἀποκαλύπτεται. **31** ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὃς εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρεῖτης. ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ **17** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοὺς εἶπεν· οὐχὶ οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά, καὶ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς **18** οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι τὰ ὀπίσω. **32** μνημονεύετε τῆς γυναικὸς δόξαν τῷ Θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; Λῶτ. **33** ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ **19** καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀναστὰς πορεύου· ἢ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολέσῃ πίστις σου σέσωκέ σε. **20** Ἐπερωτηθεὶς αὐτήν, ζωογονήσει αὐτήν. **34** λέγω ὑμῖν, δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ ταύτη τῇ νυκτὶ δύο ἔσονται ἐπὶ κλίνης βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ μιᾶς, εἷς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος εἶπεν· οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀφεθήσεται. **35** δύο ἔσονται ἀλήθουςαι μετὰ παρατηρήσεως, **21** οὐδὲ ἐροῦσιν ἰδοὺ ἐπὶ τὸ αὐτό, μία παραληφθήσεται καὶ ἡ ὠδε ἢ ἰδοὺ ἐκεῖ· ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία ἑτέρα ἀφεθήσεται. **36** δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν. **22** Εἶπε δὲ παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. πρὸς τοὺς μαθητάς· ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε **37** καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· ποῦ, ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ Κυρίου; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ὅπου τὸ σῶμα, τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε. **23** ἐκεῖ ἐπισυναχθήσονται [καὶ] οἱ ἀετοί. καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν· ἰδοὺ ὠδε, ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ **18** ἀπέλθῃτε μὴδὲ διώξητε. **24** ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. **25** πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ

ἐλεγε δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐκκακεῖν, **2** λέγων· κριτὴς τις ἦν ἐν τινὶ πόλει τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος. **3** χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν

λέγουσα· ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου 16 ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτὰ μου. 4 καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐπὶ χρόνον· μετὰ εἶπεν· ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων φοβοῦμαι καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι, ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 17 ἀμὴν λέγω 5 διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν ταύτην ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς ἐρχομένη ὑποπιάζῃ με. 6 εἶπε δὲ ὁ Κύριος αὐτήν. 18 Καὶ ἐπηρώτησέ τις αὐτὸν ἄρχων ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· λέγων· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν 7 ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν αἰώνιον κληρονομίῃσω; (aiōnios g166) 19 εἶπε τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων πρὸς δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τί με λέγεις ἀγαθόν; αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμῶν οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός. 20 τὰς ἐπ’ αὐτοῖς; 8 λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσῃ τὴν ἐντολὰς οἶδας· μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ υἱὸς μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, τίμα τὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὐρήσει τὴν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. 21 ὁ δὲ πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; 9 εἶπε δὲ καὶ πρὸς εἶπε· ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός τινος τοὺς πεποιοτάς ἐφ’ ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶ μου. 22 ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς εἶπεν δίκαιοι, καὶ ἐξουθενούντας τοὺς λοιπούς, αὐτῷ· ἔτι ἔν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις τὴν παραβολὴν ταύτην· 10 ἄνθρωποι δύο πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. 11 μοι. 23 ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα ἐγένετο· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. 24 ἰδὼν προσηύχετο· ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, εἶπε· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ! τελώνης 12 νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, 25 εὐκοπώτερον γὰρ ἐστὶ κάμηλον διὰ ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. 13 καὶ ὁ τρυμαλιᾶς ραφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον τελώνης μακρόθεν ἐστὼς οὐκ ἠθέλην οὐδὲ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. 26 τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπάραι, εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες· καὶ τίς δύναται ἀλλ’ ἔτυπεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων· ὁ σωθῆναι; 27 ὁ δὲ εἶπε· τὰ ἀδύνατα παρὰ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. 14 λέγω ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν. 28 ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. 29 ὁ δὲ εἶπεν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. 15 Προσέφερον δὲ ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γονεῖς ἢ ἀδελφούς ἢ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν ἅπτηται· γυναῖκα ἢ τέκνα ἔνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. Θεοῦ, 30 ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα

ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. (aiōn g165, 4 καὶ προδραμὼν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ aiōnios g166) 31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης εἶπε πρὸς αὐτούς· ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς ἡμελλε διέρχεσθαι. 5 καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν Ἱεροσόλυμα καὶ τελειωθήσεται πάντα τὰ τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτὸν γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας τοῦ ἀνθρώπου. 32 παραδοθήσεται γὰρ τοῖς κατὰβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔθνεσι καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ ὕβρισθήσεται δεῖ με μεῖναι. 6 καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ καὶ ἐμπτυσθήσεται, 33 καὶ μαστιγώσαντες ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. 7 καὶ ἰδόντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ τρίτῃ ἀναστήσεται. 34 καὶ αὐτοὶ οὐδὲν ἀμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. 8 τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο σταθεῖς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, τὰ λεγόμενα. 35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίξειν Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινός τι αὐτὸν εἰς Ἱερὶχὼ τυφλὸς τις ἐκάθητο ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. 9 παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν· 36 ἀκούσας εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι εἶη ταῦτα. 37 ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. 10 ἦλθε Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. 38 καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ ἐβόησε λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαυΐδ, ἐλέησόν με. 11 Ἀκούοντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεῖς εἶπε παραβολὴν, 39 καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα αὐτῶν ταῦτα προσθεῖς εἶπε παραβολὴν, σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῶ μαῖλλον ἔκραζεν· διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτὸν εἶναι Ἱερουσαλὴμ καὶ υἱὲ Δαυΐδ, ἐλέησόν με. 40 σταθεῖς δὲ ὁ αὐτῶν ταῦτα προσθεῖς εἶπε παραβολὴν, Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. 12 εἶπεν αὐτόν· ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν οὖν· ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς αὐτὸν λέγων· 41 τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ αὐτῶν ταῦτα προσθεῖς εἶπε παραβολὴν, δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. 42 καὶ ὁ αὐτῶν ταῦτα προσθεῖς εἶπε παραβολὴν, Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις δούλους ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς σου σέσωκέ σε. 43 καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· πραγματεύσασθε καὶ ἡκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ ἐν ᾧ ἔρχομαι. 14 οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες· οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. 15 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπε φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους οἷς ἔδωκε τὸ ἀργύριον, ἵνα ἐπιγνῶ

19 Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱερὶχὼν 2 καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, 3 καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ ἠδύνατο

τίς τί διεπραγματεύσατο. **16** παρεγένετο εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς
 δὲ ὁ πρῶτος λέγων· κύριε, ἡ μνᾶ σου πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε· λύσαντες
 προσειργάσατο δέκα μνᾶς. **17** καὶ εἶπεν αὐτὸν ἀγάγετε. **31** καὶ ἑάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ,
 αὐτῷ· εὖ, ἀγαθὲ δοῦλει! ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ διατί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ, ὅτι ὁ
 πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω Κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει. **32** ἀπελθόντες
 δέκα πόλεων. **18** καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς εἶπεν
 λέγων· κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐποίησε πέντε αὐτοῖς, ἐστῶτα τὸν πῶλον· **33** λυόντων δὲ
 μνᾶς. **19** εἶπε δὲ καὶ τούτῳ· καὶ σὺ γίνου αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ
 ἐπάνω πέντε πόλεων. **20** καὶ ἕτερος ἦλθε πρὸς αὐτούς· τί λύετε τὸν πῶλον; **34** οἱ
 λέγων· κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον δὲ εἶπον ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει.
 ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ. **21** ἐφοβούμην **35** καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν,
 γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ· αἴρεις ὁ καὶ ἐπιρρίψαντες ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ
 οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὁ οὐκ ἔσπειρας, τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. **36**
 καὶ συνάγεις ὅθεν οὐ διεσκόρπισας. **22** λέγει πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννουν τὰ
 αὐτῷ· ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε, πονηρὲ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. **37** ἐγγίζοντος δὲ
 δοῦλε. ἦδεις ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἰμι αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρου
 ἐγώ, αἴρων ὁ οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων ὁ οὐκ τῶν ἐλαιῶν ἤρξατο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν
 ἔσπειρα, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισα· μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ
23 καὶ διατί οὐκ ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου μεγάλη περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων
 ἐπὶ τὴν τράπεζαν, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ **38** λέγοντες· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος
 ἂν ἔπραξα αὐτό; **24** καὶ τοῖς παρεστῶσιν βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου· εἰρήνη ἐν
 εἶπεν· ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε οὐρανῷ καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. **39** καὶ τινες
 τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι. **25** [καὶ εἶπον τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς
 αὐτῷ· κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς.] **26** λέγω γὰρ αὐτόν· διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς
 ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται, ἀπὸ δὲ σου. **40** καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· λέγω
 τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' ὑμῖν ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι
 αὐτοῦ. **27** πλὴν τοὺς ἐχθροὺς μου ἐκείνους, κεκράζονται. **41** Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν
 τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ, **42** λέγων ὅτι εἰ
 αὐτούς, ἀγάγετε ὧδε καὶ κατασφάζατε ἕγνωσ καὶ σύ, καί γε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ,
 αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου. **28** Καὶ εἰπὼν τὰ πρὸς εἰρήνην σου! νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ
 ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς ὀφθαλμῶν σου· **43** ὅτι ἤξουσιν ἡμέρα ἐπὶ
 Ἱεροσόλυμα. **29** καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς σὲ καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροὶ σου χάρακά
 Βηθσαγαῇ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ σοι καὶ περικυκλώσουσί σε καὶ συνέξουσιν
 καλούμενον ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν σε πάντοθεν, **44** καὶ ἔδαφιοῦσί σε καὶ τὰ
 μαθητῶν αὐτοῦ **30** εἰπὼν· ὑπάγετε εἰς τὴν τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ ἀφήσουσιν ἐν
 κατέναντι κώμῃν, ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι σοὶ λίθον ἐπὶ λίθῳ, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνωσ

τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου. **45** Καὶ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ· οἱ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας **11** καὶ προσέθετο αὐτοῖς πέμψαι **46** λέγων αὐτοῖς· γέγραπται ὅτι ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς ἐστίν· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποίησατε σπήλαιον ληστῶν. **47** Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, **48** καὶ οὐχ εὗρισκον τὸ τί ποιήσουσιν· ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων. ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο

20 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ἐπέστησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις **2** καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν λέγοντες· εἰπὲ ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστίν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην; **3** ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἐρωτήσω ὑμᾶς κάγω ἓνα λόγον, καὶ εἰπάτέ μοι· **4** τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; **5** οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι· ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἔρεϊ, διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; **6** ἐὰν δὲ εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννης προφήτην εἶναι. **7** καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. **8** καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. **9** Ἦρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησε χρόνους ἱκανούς. **10** καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον ἵνα ἀπὸ τοῦ

πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. **15** καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν. τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; **16** ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. ἀκούσαντες δὲ εἶπον· μὴ γένοιτο. **17** ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπε· τί οὖν ἐστὶ τὸ γεγραμμένον τοῦτο, λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας; **18** πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. **19** Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτούς τὰς παραβολὰς ἔλεγε. **20** Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους, ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου εἰς τὸ παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. **21** καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις,

καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' υἱοὶ ὄντες. **37** ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. **22** καὶ Μωϋσῆς ἐμῆνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς ἔξεστιν ἡμῖν Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὐ; **23** λέγει Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραάμ καὶ τὸν κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπε Θεὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Θεὸν Ἰακώβ. **38** Θεὸς πρὸς αὐτούς τί με πειράζετε; **24** δείξατέ μοι δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· πάντες δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφὴν; γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. **39** ἀποκριθέντες δὲ τινες ἀποκριθέντες δὲ εἶπον· Καίσαρος. **25** οὐ δὲ τῶν γραμματέων εἶπον· διδάσκαλε, καλῶς εἶπεν αὐτοῖς· ἀπόδοτε τοίνυν τὰ Καίσαρος εἶπας. **40** οὐκ ἐτί δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. **26** καὶ αὐτὸν οὐδέν. **41** Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς πῶς οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος λέγουσι τὸν Χριστὸν υἱὸν Δαυῖδ εἶναι; **42** καὶ ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ αὐτὸς Δαυῖδ λέγει ἐν βίβλῳ τῶν ψαλμῶν· ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν. **27** Προσελθόντες εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου. **43** ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου μὴ εἶναι ἀνάστασιν, ἐπηρώτησαν αὐτὸν ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. **44** Δαυῖδ οὖν λέγοντες διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν αὐτὸν Κύριον καλεῖ καὶ πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἡμῖν, ἔάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων ἐστιν; **45** Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἀποθάνῃ, ἵνα εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· **46** προσέχετε ἀπὸ λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐξαναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἐν στολαῖς καὶ φιλοῦντων ἀσπασμοὺς **29** ἐπτά οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν λαβῶν γυναῖκα ἀπέθανεν ἄτεκνος· **30** καὶ ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος δεῖπνοις, **47** οἱ κατεσθίουσι τὰς οἰκίας τῶν ἀπέθανεν ἄτεκνος· **31** καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται· οὗτοι λήψονται περισσότερον κρῖμα.

21 Ἀναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους· **2** εἶδε δὲ τινὰ χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά, **3** καὶ εἶπεν· ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἢ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν· **4** ἅπαντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλε. **5** Καὶ τινῶν λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασι κεκόσμηται, εἶπε· **6** ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι

ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ αὐτῆς ἐκχωρεῖτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις
ὅς οὐ καταλυθήσεται. 7 ἐπηρώτησαν δὲ μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν, 22 ὅτι ἡμέραι
αὐτὸν λέγοντες διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἐκδικήσεως αὐταῖ εἰσι τοῦ πληρωθῆναι
ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα πάντα τὰ γεγραμμένα. 23 οὐαὶ δὲ ταῖς
γίνεσθαι; 8 ὁ δὲ εἶπε· βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις
πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ τότε
λέγοντες ὅτι ἐγὼ εἰμι καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικε. ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὀργὴ τῷ
μὴ οὖν πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. 9 ὅταν δὲ λαῶ τούτῳ, 24 καὶ πεσοῦνται στόματι
ἀκούσῃτε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθῇσονται εἰς
πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, πάντα τὰ ἔθνη, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔσται
ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. 10 τότε ἔλεγεν πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν ἄχρι πληρωθῶσι
αὐτοῖς· ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ καιροὶ ἐθνῶν. 25 Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ
βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, 11 σεισμοὶ τε καὶ σελήνη καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς
μεγάλοι κατὰ τόπους καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ ἠχούσης θαλάσσης
ἔσονται, φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ καὶ σάλου, 26 ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ
μεγάλα ἔσται. 12 πρὸ δὲ τούτων πάντων φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ
ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν οἰκουμένη· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν
καὶ διώξουσι, παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς σαλευθήσονται. 27 καὶ τότε ὄψονται τὸν
καὶ φυλακάς, ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ
ἡγεμόνας ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου· 13 μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. 28
ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. 14 θέσθε ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι ἀνακύψατε
οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν μὴ προμελετᾶν καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι
ἀπολογηθῆναι· 15 ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα ἐγγίζει ἢ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. 29 Καὶ εἶπε
καὶ σοφίαν, ἥ οὐ δυνήσονται ἀντεπεῖν παραβολὴν αὐτοῖς· ἴδετε τὴν συκὴν καὶ
οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι πάντα τὰ δένδρα. 30 ὅταν προβάλωσιν ἤδη,
ὑμῖν. 16 παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη
καὶ συγγενῶν καὶ φίλων καὶ ἀδελφῶν, ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. 31 οὕτω καὶ ὑμεῖς,
καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν, 17 καὶ ἔσεσθε ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι
μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομα ἐγγὺς ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 32 ἀμὴν
μου· 18 καὶ θριζὲς ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη
οὐ μὴ ἀπόλῃται· 19 ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν ἕως ἂν πάντα γένηται. 33 ὁ οὐρανὸς καὶ
κτίσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. 20 ὅταν δὲ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ
ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων τὴν μὴ παρέλθωσι. 34 Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς
Ἱερουσαλὴμ, τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν
ἐρήμωσις αὐτῆς. 21 τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ κραιπάλη καὶ μέθη καὶ μερίμναις βιωτικαῖς,
φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ καὶ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα

ἐκεῖνῃ· 35 ὥς παγὶς γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ φάγω· 12 κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνώγειον πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. 13 πάσης τῆς γῆς. 36 ἀγρυπνεῖτε οὖν ἐν παντὶ ἀπελθόντες δὲ εὗρον καθὼς εἶρηκεν αὐτοῖς, καιρῷ δεόμενοι ἵνα καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν καὶ ἡτοιμάσαν τὸ πάσχα. 14 Καὶ ὅτε ἐγένετο πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι καὶ σταθῆναι ἡ ὥρα, ἀνέπεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 37 Ἦν σὺν αὐτῷ. 15 καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἐπιθυμία δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς δὲ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' νύκτας ἐξερχόμενος ἠυλίζετο εἰς τὸ ὄρος ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν· 16 λέγω γὰρ τὸ καλούμενον ἐλαιῶν· 38 καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ ἕως ὥρθριζε πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει ἀκούειν ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. 17 αὐτοῦ. καὶ δεξάμενος [τὸ] ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπε· λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς·

22 Ἦγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων

ἡ λεγομένη πάσχα. 2 καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν. 3 Εἰσῆλθε δὲ ὁ σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα, 4 καὶ ἀπελθὼν συνελάλησε τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι καὶ στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτὸν παραδῶ αὐτοῖς. 5 καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύρια δοῦναι· 6 καὶ ἐξωμολόγησε, καὶ ἐζήτηί εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερ ὄχλου. 7 Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα, 8 καὶ ἀπέστειλε Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπών· πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγωμεν. 9 οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμεν; 10 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν οὗ εἰσπορεύεται, 11 καὶ ῥεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας· λέγει σοι ὁ διδάσκαλος, ποῦ ἐστὶ τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου

18 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πῖω ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ. 19 καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 20 ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων· τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. 21 πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. 22 καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται κατὰ τὸ ὠρισμένον· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκεῖνῳ δι' οὗ παραδίδοται. 23 καὶ αὐτοὶ ἥρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. 24 Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. 25 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται· 26 ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γινέσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ

διακονῶν. 27 τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἀπ' αὐτῶν ὥσει λίθου βολήν, καὶ θεὸς τὰ ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δὲ γόνατα προσήυχετο 42 λέγων· πάτερ, εἰ εἶμι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. 28 ὑμεῖς βούλει παρενεγκεῖν τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν πειρασμοῖς μου· 29 ἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν γινέσθω. 43 ὥφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν, οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. 44 καὶ γενόμενος 30 ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενεστέρον προσήυχετο. μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ καθίσεσθε ἐγένετο δὲ ὁ ἰδρὼς αὐτοῦ ὥσει θρόμβοι ἐπὶ θρόνων κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. 45 καὶ τοῦ Ἰσραήλ. 31 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Σίμων ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς Σίμων, ἰδοὺ ὁ σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς τοὺς μαθητὰς εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους τοῦ σιναῖσαι ὡς τὸν σῖτον· 32 ἐγὼ δὲ ἀπὸ τῆς λύπης, 46 καὶ εἶπεν αὐτοῖς τί ἐδεήθητε περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις καθεύδετε; ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα σου· καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήριζον τοὺς μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν. 47 Ἐτι δὲ αὐτοῦ ἀδελφούς σου. 33 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, λαλοῦντος ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ Ἰούδας, εἷς τῶν δώδεκα, προῆγεν αὐτούς, εἰς θάνατον πορεύεσθαι. 34 ὁ δὲ εἶπε· λέγω καὶ ἡγγίσε τῷ Ἰησοῦ φιλήσαι αὐτόν· τοῦτο σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσῃ σήμερον ἀλέκτωρ γὰρ σημεῖον δεδῶκει αὐτοῖς ὃν ἂν φιλήσω, πρὶν ἢ τρὶς ἀπαρνῆσθαι μὴ εἰδέναι με. 35 αὐτός ἐστιν. 48 ὁ δὲ Ἰησοὺς εἶπεν αὐτῷ· Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου βαλλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, παραδίδως; 49 ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ μὴ τινος ὑστερήθητε; οἱ δὲ εἶπον· οὐθενός, ἐσόμενον εἶπον αὐτῷ· Κύριε, εἰ πατάξομεν 36 εἶπεν οὖν αὐτοῖς· ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων ἐν μαχαίρᾳ; 50 καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν βαλλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφείλεν ὁ μὴ ἔχων πωλήσει τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν. 51 ἀποκριθεὶς ἀγοράσει μάχαιραν. 37 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δὲ ὁ Ἰησοὺς εἶπεν· ἔατε ἕως τούτου· καὶ ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἀψάμενος τοῦ ὠτίου αὐτοῦ ἵασατο αὐτόν. 52 ἐμοί, τὸ καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ γὰρ εἶπε δὲ ὁ Ἰησοὺς πρὸς τοὺς παραγενομένους τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. 38 οἱ δὲ εἶπον· Κύριε, ἐπ' αὐτόν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγοὺς τοῦ ἰδοὺ μάχαιραι ὧδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους ὡς ἐπὶ ληστήν ἱκανόν ἐστι. 39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων; κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν· 53 καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν ἡκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνετε τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοῦ. 40 γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου ἐμέ. ἀλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα καὶ ἡ εἶπεν αὐτοῖς· προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν ἐξουσία τοῦ σκότους. 54 Συλλαβόντες δὲ εἰς πειρασμόν. 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπᾶσθαι αὐτόν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον αὐτόν εἰς

τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. ὁ δὲ Πέτρος δὲ πάντες σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; ὁ ἡκολούθει μακρόθεν. 55 ἀψάντων δὲ πυρὰν δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη· ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ συγκαθισάντων εἰμι. 71 οἱ δὲ εἶπον· τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν αὐτῶν ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν. μαρτυρίας; αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ

56 ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπε· καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. 57 ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων· γύναι, οὐκ οἶδα αὐτόν. 58 καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. 59 καὶ διαστάσης ὥσεί ὥρας μιᾶς ἄλλος τις δισχυρίζετο λέγων· ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. 60 εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. καὶ παραχρῆμα, ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. 61 καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψε τῷ Πέτρῳ, καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι ἀπαρνήσῃ με τρίς· 62 καὶ ἐξελαθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς. 63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτῷ δέροντες, 64 καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἔτυπον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· προφήτευσον τίς ἐστιν ὁ παῖσας σε; 65 καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν. 66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον ἐαυτῶν λέγοντες· 67 εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὲ ἡμῖν. εἶπε δὲ αὐτοῖς· ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε, 68 ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτέ μοι ἢ ἀπολύσητε· 69 ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. 70 εἶπον

23 Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλάτον. 2 ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες· τοῦτον εὗρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος καὶ κωλύοντα Καίσαρι φόρους διδόναι, λέγοντα ἐαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. 3 ὁ δὲ Πιλάτος ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη· σὺ λέγεις. 4 ὁ δὲ Πιλάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους ὅτι οὐδὲν εὐρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. 5 οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι ἀνασεῖι τὸν λαὸν διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ὧδε. 6 Πιλάτος δὲ ἀκούσας Γαλιλαίαν ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἀνθρώπος Γαλιλαῖός ἐστι, 7 καὶ ἐπιγνούς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδη, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. 8 ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν· ἦν γὰρ ἐξ ἱκανοῦ θέλων ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν αὐτὸν πολλὰ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἠλπίζε τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. 9 ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. 10 εἰσθήκεισαν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. 11 ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμπρὰν ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ

Πιλάτῳ. 12 ἐγένοντο δὲ φίλοι ὃ τε ἐρχομένου ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ Ἡρώδης καὶ ὁ Πιλάτος ἐν αὐτῇ τῇ τὸν σταυρὸν φέρειν ὀπίσω τοῦ Ἰησοῦ. ἡμέρα μετ' ἀλλήλων· προὔπῃρχον γὰρ ἐν 27 ἡκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ ἔχθρα ὄντες πρὸς ἑαυτούς. 13 Πιλάτος λαοῦ καὶ γυναικῶν, αἱ καὶ ἐκόπτοντο καὶ δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. 28 στραφεῖς δὲ πρὸς αὐτάς τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν 14 εἶπε πρὸς ὁ Ἰησοῦς εἶπε· θυγατέρες Ἰερουσαλὴμ, μὴ αὐτούς· προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυτάς κλαίετε τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. 29 ὅτι ἰδοὺ ἔρχονται ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐδὲν ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσι· μακάριαι αἱ στεῖραι εὖρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον καὶ κοιλία· αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. 15 ἀλλ' οὐκ ἐθήλασαν. 30 τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς οὐδὲ Ἡρώδης· ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς ὄρεσι, πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, αὐτόν· καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶ καλύψατε ἡμᾶς. 31 ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ πεπραγμένον αὐτῷ. 16 παιδεύσας οὖν αὐτόν ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; 32 ἀπολύσω. 17 ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπολύειν Ἦγοντο δὲ καὶ ἔτεροι δύο κακοῦργοι σὺν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἓνα. 18 ἀνέκραζαν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. 33 Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ δὲ παμπληθεὶ λέγοντες· αἶρε τοῦτον, τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν Βαραββᾶν. 19 ὅστις ἦν ἐσταύρωσαν αὐτόν καὶ τοὺς κακούργους, διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. 34 φόνον βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν. 20 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε· πάτερ, ἄφες αὐτοῖς οὐ πάλιν οὖν ὁ Πιλάτος προσεφώνησε, θέλων γὰρ οἶδαι τί ποιοῦσι. διαμεριζόμενοι δὲ ἀπολύσαι τὸν Ἰησοῦν. 21 οἱ δὲ ἐπεφώνουν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλλον κληρον. 35 καὶ λέγοντες· σταύρωσον σταύρωσον αὐτόν. 22 εἰστίκει ὁ λαὸς θεωρῶν. ἐξεμυκτήριζον ὁ δὲ τρίτον εἶπε πρὸς αὐτούς· τί γὰρ κακὸν δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς λέγοντες· ἐποίησεν οὗτος; οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἄλλους ἔσωσε, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ οὗτός εὔρον ἐν αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτόν ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτός. ἀπολύσω. 23 οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς 36 ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται μεγάλας αἰτούμενοι αὐτόν σταυρωθῆναι, προσερχόμενοι καὶ ὄξος προσφέροντες καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν αὐτῷ 37 καὶ λέγοντες· εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς ἀρχιερέων. 24 ὁ δὲ Πιλάτος ἐπέκρινε τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. 38 Ἦν γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν, 25 ἀπέλυσε δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ' αὐτῷ δὲ αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν τὸν διὰ στάσιν γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς καὶ καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, Ἑβραϊκοῖς· οὗτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῶν ὃν ῥητοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκε τῷ Ἰουδαίῳ. 39 Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων θελήματι αὐτῶν. 26 Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, κακούργων ἐβλασφήμει αὐτόν λέγων· εἰ σὺ ἐπιλαβόμενοι Σίμωνός τινος Κυρηναίου, εἶ ὁ Χριστός, σῶσον σεαυτόν καὶ ἡμᾶς. 40

ἀποκριθῆς δὲ ὁ ἕτερος ἐπετίμα αὐτῷ λέγων· σάββατον ἐπέφωσκε. **55** Κατακολουθήσασαι οὐδὲ φοβῆ σὺ τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ δὲ αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι κρίματι εἶ;
41 καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως ἄξια αὐτῷ ἐκ τῆς Γαλιλαίας, ἐθεάσαντο τὸ γὰρ ὦν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ, **56** δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε. **42** καὶ ἔλεγε τῷ ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ Ἰησοῦ· μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν μύρα. καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τῇ βασιλείᾳ σου. **43** καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς τὴν ἐντολήν.

24 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου βαθεὸς ἦλθον ἐπὶ τὸ μνήμα φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν ἀρώματα, καὶ τινες σὺν αὐταῖς. **2** εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου, **3** καὶ εἰσελθούσαι οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. **4** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις. **5** ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν εἶπον πρὸς αὐτάς· τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; **6** οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ’ ἡγέρθη· μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, **7** λέγων ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. **8** καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ, **9** καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἑνδεκα καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς. **10** ἦσαν δὲ ἡ Μαгдаληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία Ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, αἱ ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. **11** καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν, καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. **12** ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα, καὶ ἀπῆλθε πρὸς ἐαυτόν, θαυμάζων

τὸ γεγονός. **13** Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφηταὶ **26** οὐχὶ ταῦτα ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίου ἐξήκοντα ἀπὸ τὴν δόξαν αὐτοῦ; **27** καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ἧ ὄνομα Ἑμμαούς, **14** καὶ αὐτοὶ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς συμβεβηκότων τούτων. **15** καὶ ἐγένετο ἐν τὰ περὶ ἑαυτοῦ. **28** Καὶ ἤγγισαν εἰς τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν καὶ αὐτὸς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς **16** προσεποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι **29** καὶ οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες μεῖνον μεθ' ἐπιγινῶναι αὐτόν. **17** εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστὶ καὶ κέκλικεν τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε ἡ ἡμέρα. καὶ εἰσῆλθε τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες καὶ ἔστε **30** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν σκυθρωποί; **18** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς, ᾧ μετ' αὐτῶν λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, ὄνομα Κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτόν· σὺ μόνος καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς. **31** αὐτῶν δὲ παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ οὐκ ἔγνωσ τὰ διηνοιχθῆσαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' **19** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ποῖα; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· αὐτῶν. **32** καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους· οὐχὶ τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃς ἐγένετο ἡ καρδιά ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς διήνοιγεν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, **20** ἡμῖν τὰς γραφάς; **33** Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρῖμα θανάτου καὶ εὗρον συνηθροισμένους τοὺς ἑνδεκα καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. **21** ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν τοὺς σὺν αὐτοῖς, **34** λέγοντας ὅτι ἠγέρθη ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν ὁ Κύριος ὄντως καὶ ὥφθη Σίμωνι. **35** καὶ Ἰσραὴλ· ἀλλὰ γε σὺν πᾶσι τούτοις τρίτην αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου. **36** ἐγένετο. **22** ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς γενόμεναι ὁρθοὶαι ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐπὶ τὸ μνημεῖον, **23** καὶ μὴ εὐροῦσαι τὸ εἰρήνῃ ὑμῖν. **37** πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. **38** καὶ ἀγγέλων ἑωρακέσαι, οἱ λέγουσιν αὐτὸν εἶπεν αὐτοῖς τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διατί ζῆν. **24** καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτω καθὼς καὶ ὑμῶν; **39** ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. **25** πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἰμι· ψηλαφήσατέ καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς· ὦ ἀνόητοι καὶ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σὰρκα καὶ ὀστέα βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. **40** καὶ

τοῦτο εἰπὼν ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας
καὶ τοὺς πόδας. **41** ἔτι δὲ ἀπιστούντων
αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων
εἶπεν αὐτοῖς ἔχετε τι βρώσιμον ἐνθάδε; **42**
οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος
καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου, **43** καὶ λαβὼν
ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. **44** εἶπε δὲ αὐτοῖς
οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι
ὦν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα
τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως
καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ.
45 τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ
συνιέναι τὰς γραφάς, **46** καὶ εἶπεν αὐτοῖς
ὅτι οὕτω γέγραπται καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν
τὸν Χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν
τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, **47** καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ
τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον
ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. **48** ὑμεῖς δέ ἐστε μάρτυρες
τούτων. **49** καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν
ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς ὑμεῖς
δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλὴμ ἕως οὗ
ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους. **50** Ἐξήγαγε
δὲ αὐτοὺς ἕξω ἕως εἰς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας
τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. **51**
καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς
διέστη ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν
οὐρανόν. **52** καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες
αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ
χαρᾶς μεγάλης, **53** καὶ ἦσαν διὰ παντός ἐν
τῷ ἱερῷ αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν
Θεόν. ἀμήν.

Κατα Ιωαννην

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. **2** Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. **3** πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. **4** ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. **5** καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. **6** Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· **7** οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. **8** οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. **9** Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. **10** ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. **11** εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. **12** ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, **13** οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν. **14** Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. **15** Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγε λέγων· οὗτος ἦν ὃν εἶπον, ὃ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. **16** Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· **17** ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ

ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. **18** Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ μονογενὴς υἱὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. **19** Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευῖτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· σὺ τίς εἶ; **20** καὶ ὠμολόγησε, καὶ οὐκ ἡρνήσατο· καὶ ὠμολόγησεν ὅτι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός. **21** καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· τί οὖν; Ἠλίας εἶ σύ; καὶ λέγει· οὐκ εἰμὶ. ὁ προφῆτης εἶ σύ; καὶ ἀπεκρίθη, οὐ. **22** εἶπον οὖν αὐτῷ· τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισὶν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; **23** ἔφη· ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, εὐθύνετε τὴν ὁδὸν Κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφῆτης. **24** καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων· **25** καὶ ἠρώτησαν αὐτόν καὶ εἶπον αὐτῷ· τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς οὔτε Ἠλίας οὔτε ὁ προφῆτης; **26** ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων· ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος δὲ ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. **27** αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, οὃς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. **28** Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων. **29** Τῇ ἐπαύριον βλέπει [ὁ Ἰωάννης] τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν καὶ λέγει· ἶδε ὁ ἄμνος τοῦ Θεοῦ ὃ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. **30** οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον· ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. **31** κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων. **32** καὶ ἐμαρτύρησεν

Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέσθαι τὸ Πνεῦμα τὸν Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὃν ἔγραψε καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. **33** ἀγῶ οὐκ ᾔδειν εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἀπὸ Ναζαρέτ. **46** καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός αὐτῷ Φίλιππος ἔρχου καὶ ἴδε. **47** εἶδεν ἐστὶν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ. **34** ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς ἀγῶ εἶδεν καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός αὐτόν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε ἀληθῶς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. **35** Τῇ ἐπαύριον Ἰσραηλῆτις, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. **48** πάλιν εἰστίκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· πόθεν με γινώσκεις; μαθητῶν αὐτοῦ δύο, **36** καὶ ἐμβλέψας τῷ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ τοῦ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει· ἴδε ὁ ἄμνός τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκὴν Θεοῦ. **37** καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ εἰδόν σε. **49** ἀπεκρίθη Ναθαναήλ καὶ λέγει λαλοῦντος, καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. αὐτῷ· ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ **38** στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. **50** ἀπεκρίθη αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς· τί Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἰπὸν σοι, εἰδόν ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ῥαββί· ὁ λέγεται σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μεῖζω ἐρμηνευόμενον διδάσκαλε· ποῦ μένεις; **39** τούτων ὅψει. **51** καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγει αὐτοῖς ἔρχεσθε καὶ ἴδετε. ἤλθον [οὖν] λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν καὶ εἶδον ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν ἀνεωγῶτα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς δεκάτη. ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν **40** ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

2 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. **2** ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. **3** καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· οἶνον οὐκ ἔχουσι. **4** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὐπω ἤκει ἡ ὥρα μου. **5** λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε. **6** ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ λίθιναι ἕξ κεῖμεναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι ἀνά μετρητάς δύο ἢ τρεῖς. **7** λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος, καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως

ἄνω. **8** καὶ λέγει αὐτοῖς ἀντλήσατε νῦν καὶ οἱ Ἰουδαῖοι· τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν
 φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. καὶ ἤνεγκαν. **9** ὥς ὥκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν
 δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ ὕδωρ οἶνον ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; **21** ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε
 γεγεννημένον — καὶ οὐκ ἦδει πόθεν ἐστίν· οἱ περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. **22**
 δὲ διάκονοι ἤδειςαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν
 — φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρικλίνος **10** οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγε, καὶ
 καὶ λέγει αὐτῷ· πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ
 καλὸν οἶνον τίθησι, καὶ ὅταν μεθυσθῶσι, Ἰησοῦς. **23** Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν
 τότε τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν τῷ πάσχῃ ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν
 οἶνον ἕως ἄρτι. **11** Ταύτην ἐποίησε τὴν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ
 ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. **24** αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς
 Γαλιλαίας καὶ ἐφάνέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν
 καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. γινώσκειν πάντας, **25** καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν
12 Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοὺμ εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου·
 αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.
 αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ
 ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. **13** Καὶ ἐγγὺς
 ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς
 Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. **14** καὶ εὗρεν ἐν τῷ
 ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα
 καὶ περιστερὰς, καὶ τοὺς κερματιστάς
 καθημένους. **15** καὶ ποιήσας φραγέλλιον
 ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ
 ἱεροῦ, τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ
 τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα καὶ
 τὰς τραπέζας ἀνέστρεψε, **16** καὶ τοῖς τὰς
 περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν· ἄρατε ταῦτα
 ἐντεῦθεν· μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός
 μου οἶκον ἐμπορίου. **17** ἐμνήσθησαν δὲ οἱ
 μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν, ὁ
 ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με. **18**
 ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον
 αὐτῷ· τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν ὅτι ταῦτα
 ποιεῖς; **19** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς· λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν
 τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. **20** εἶπον οὖν

3 Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων,
 Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν
 Ἰουδαίων. **2** οὗτος ἦλθε πρὸς αὐτὸν νυκτὸς
 καὶ εἶπεν αὐτῷ· ῥαββί, οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ
 Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ
 ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἢ σὺ ποιεῖς,
 ἐὰν μὴ ἦ ὁ Θεὸς μετ’ αὐτοῦ. **3** ἀπεκρίθη
 Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω
 σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται
 ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. **4** λέγει πρὸς
 αὐτὸν ὁ Νικόδημος πῶς δύναται ἄνθρωπος
 γεννηθῆναι γέρων ὢν; μὴ δύναται εἰς
 τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον
 εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; **5** ἀπεκρίθη
 Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις
 γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ
 δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
 Θεοῦ. **6** τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς
 σὰρξ ἐστὶ, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ
 Πνεύματος πνευμά ἐστι. **7** μὴ θαυμάσης ὅτι
 εἶπόν σοι, δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν.

8 τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν ἔργα αὐτοῦ· 21 ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν
φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ
πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα. 22
πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Πνεύματος. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ
9 ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ
πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; 10 ἀπεκρίθη διέτριβε μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτισεν. 23 ἦν
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς
τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; 11 ἀμὴν τοῦ Σαλεὶμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ
ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὁ οἶδαμεν λαλοῦμεν παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο· 24 οὕτω γὰρ
καὶ ὁ ἐωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.
μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. 12 εἰ τὰ 25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν
ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ.
ἐὰν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε; 26 καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον
13 καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν αὐτῷ· ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ
εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος
τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. 14 βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.
καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ 27 ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· οὐ δύναται
ἐρήμῳ, οὕτως ὕψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου λαμβάνειν οὐδέν, ἐὰν μὴ ἡ
ἀνθρώπου, 15 ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 28 αὐτοὶ
μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. (aīōnios ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον· οὐκ εἰμὶ
g166) 16 οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν ἐγὼ ὁ Χριστός, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ
κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔμπροσθεν ἐκείνου. 29 ὁ ἔχων τὴν νύμφην
ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ
ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. (aīōnios ἐστηκώς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρὰ χαίρει
g166) 17 οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν ἡ
υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. 30 ἐκείνον δεῖ
κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. 31 ὁ ἄνωθεν
18 ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται, ὁ δὲ μὴ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν. ὁ ὢν ἐκ
πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστὶ καὶ ἐκ τῆς γῆς
εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ λαλεῖ· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω
Θεοῦ. 19 αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς πάντων ἐστί, 32 καὶ ὁ ἐώρακε καὶ ἤκουσε,
ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ
οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς οὐδεὶς λαμβάνει. 33 ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν
ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. 20 πᾶς γὰρ μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθὴς
ὁ φαῦλα πράσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἐστίν. 34 ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεός, τὰ
ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ οὐ γὰρ ἐκ μέτρου

δίδωσιν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα. **35** ὁ πατήρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. **36** ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν. (αἰθnios g166)

4 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης — **2** καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτοὺς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ — **3** ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **4** Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. **5** ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. **6** ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὥσει ἔκτη. **7** ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλησάτι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δός μοι πιεῖν. **8** οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. **9** λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυναικὸς Σαμαρεῖτιδος; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις. **10** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστίν ὁ λέγων σοι, δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἅν σοι ὕδωρ ζῶν. **11** λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; **12** μὴ σὺ μεῖζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτοὺς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα

αὐτοῦ; **13** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν· **14** ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. (αἰθ g165, αἰθnios g166) **15** λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. **16** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. **17** ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· οὐκ ἔχω ἄνδρα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· **18** πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας. **19** λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. **20** οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. **21** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· γύναι, πιστευσόν μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. **22** ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. **23** ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατήρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. **24** πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. **25** λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. **26** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ὁ λαλῶν σοι. **27**

καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, πολλῶν πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει αὐτοῦ, **42** τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι οὐδεὶς μέντοι εἶπε, τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς διὰ τὴν σὴν λαλίαν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ μετ' αὐτῆς; **28** Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν ἀκηκόαμεν, καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός. **43** καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· **29** δεῦτε ἴδετε Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν ἄνθρωπον ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **44** αὐτὸς μῆτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; **30** ἐξῆλθον γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης [οὗν] ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. **45** ὅτε αὐτόν. **31** Ἐν δὲ τῷ μεταξύ ἡρώτων αὐτὸν οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο οἱ μαθηταὶ λέγοντες· ῥαββί, φάγε. **32** ὁ αὐτόν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ἃ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρώσιν ἔχω φαγεῖν, ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· ἦν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε. **33** ἔλεγον οὖν οἱ καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. **46** μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· μή τις ἤνεγκεν ἦλθεν οὖν πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Κανᾶ αὐτῷ φαγεῖν; **34** λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον. ἐμὸν βρώμᾳ ἐστὶν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα καὶ ἦν τις βασιλικός, οὗ ὁ υἱὸς ἡσθάνει ἐν τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ Καπερναοῦμ· **47** οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς τὸ ἔργον. **35** οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι ἡκεῖ ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, τετράμηνός ἐστι καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ἀπῆλθε πρὸς αὐτόν καὶ ἡρώτα αὐτόν ἵνα ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς καταβῇ καὶ ἰάσεται αὐτοῦ τὸν υἱόν· ἡμελλε ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ γὰρ ἀποθνήσκειν. **48** εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς εἰς πρὸς θερισμὸν ἤδη. **36** καὶ ὁ θερίζων πρὸς αὐτόν· ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδῃτε, μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς οὐ μὴ πιστεύσητε. **49** λέγει πρὸς αὐτόν ὁ ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπεύρων ὁμοῦ βασιλικός· Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν χαίρη καὶ ὁ θερίζων. (aiōnios g166) **37** ἐν γὰρ τὸ παιδίον μου. **50** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος πορεύου· ὁ υἱός σου ζῇ. καὶ ἐπίστευσεν ἐστὶν ὁ σπεύρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. **38** ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. **51** ἤδη δὲ αὐτοῦ κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ὑμεῖς καταβαίνοντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀπῆντησαν εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. **39** Ἐκ δὲ αὐτῷ καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες ὅτι ὁ παῖς τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς σου ζῇ. **52** ἐπύθετο οὖν παρ' αὐτῶν τὴν αὐτόν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς ὥραν ἐν ἣ κοιμώτερον ἔσχε. καὶ εἶπον γυναικός, μαρτυρούσης ὅτι εἶπέ μοι πάντα αὐτῷ ὅτι χθὲς ὥραν ἐβδόμην ἀφῆκεν αὐτόν ὅσα ἐποίησα. **40** ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτόν ὁ πυρετός. **53** ἔγνω οὖν ὁ πατήρ ὅτι ἐν οἱ Σαμαρεῖται, ἡρώτων αὐτόν μεῖναι παρ' ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν ἣ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι αὐτοῖς καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. **41** καὶ ὁ υἱός σου ζῇ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ

οἰκία αὐτοῦ ὅλη. **54** Τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

5 Μετὰ ταῦτα ἦν ἡ ἐορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. **2** ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοὰς ἔχουσα. **3** ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. **4** ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρα, καὶ ἐταράσσετο τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιὴς ἐγένετο ὥς δὴ ποτε κατείχετο νοσήματι. **5** ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. **6** τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; **7** ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. **8** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἔγειρε, ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. **9** καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν κράβαττον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει. ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. **10** ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· σάββατόν ἐστιν· οὐκ ἔξεστὶ σοι ἄραι τὸν κράβαττον. **11** ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ποιήσας με ὑγιῇ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. **12** ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι, ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; **13** ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν·

ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. **14** μετὰ ταῦτα εὐρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἴδε ὑγιὴς γέγονας· μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν σοί τι γένηται. **15** ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῇ. **16** Καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ. **17** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, ἀγὰρ ἐργάζομαι. **18** διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ. **19** Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἄφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, ἐὰν μὴ τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. **20** ὁ γὰρ πατήρ φιλεῖ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. **21** ὥσπερ γὰρ ὁ πατήρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ. **22** οὐδὲ γὰρ ὁ πατήρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ υἱῷ, **23** ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα. ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. **24** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. (αἰθῆνος g166) **25** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι

ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ νεκροὶ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. **39** ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται. **26** ὥσπερ γὰρ ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε ἔμοῦ· (aiōnios g166) **40** καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ· **27** καὶ πρὸς με ἵνα ζωὴν ἔχητε. **41** δόξαν παρὰ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ἀνθρώπων οὐ λαμβάνων· **42** ἀλλ' ἔγνωκα ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί. **28** μὴ θαυμάζετε ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν ἑαυτοῖς. **43** ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετε με· ἐὰν αὐτοῦ, **29** καὶ ἐκπορεύονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ λήψεσθε. **44** πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, **30** Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἑμαυτοῦ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ οὐδέν. καθὼς ἀκούω κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ζητεῖτε; **45** μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ἐμὴ δικαίαν ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. **46** πατρός. **31** Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής. **32** ἄλλος ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. **47** εἰ ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, ἀληθής ἐστὶν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύετε; **6** Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος· **2** καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἐώρων αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. **3** ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. **4** ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. **5** ἐπάρας οὖν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον· πόθεν ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι; **6** τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν. **7** ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος· διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχὺ τι λάβῃ.

8 λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· 9 ἔστι ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον. 22 Τῇ παιδάριον ἐν ᾧδε, ὃς ἔχει πέντε ἄρτους ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί θαλάσσης ἰδὼν ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἐστὶν εἰς τοσούτους; 10 εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἐν ἐκείνῳ εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν· ἦν δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθε τοῖς χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. ἀνέπεσον οὖν οἱ μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοιάριον, ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὥσπερ πεντακισχίλιοι. ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον· 11 ἔλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ 23 ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος εὐχαριστήσας διέδωκε τοῖς μαθηταῖς, οἱ ἐγγὺς τοῦ τόπου, ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον δὲ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις ὁμοίως καὶ εὐχαριστήσαντος τοῦ Κυρίου· 24 ὅτε οὖν ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. 12 ὥς δὲ εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοὶ συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, εἰς τὰ πλοῖα καὶ ἦλθον εἰς Καπερναοὺμ ἵνα μὴ τι ἀπόληται. 13 συνήγαγον οὖν καὶ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. 25 καὶ εὐρόντες ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον αὐτῷ· ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων ἃ ῥαββί, πότε ᾧδε γέγονας; 26 ἀπεκρίθη ἐπερίσσευσε τοῖς βεβρωκόσιν. 14 Οἱ οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν ἄνθρωποι, ἰδόντες ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με, οὐχ ὅτι εἴδετε Ἰησοῦς, ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον. 15 ἐχορτάσθητε. 27 ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ Θεός. (aiōnios g166) 28 εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, 17 καὶ πρὸς αὐτόν· τί ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἥρχοντο πέραν τῆς τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ; 29 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ θαλάσσης εἰς Καπερναοῦμ. καὶ σκοτία ἤδη εἶπεν αὐτοῖς τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἐγεγόνει καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ ἵνα πιστεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. Ἰησοῦς, 18 ἥ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου 30 εἶπον οὖν αὐτῷ· τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον πνέοντος διηγεῖρετο. 19 ἐληλακότες οὖν ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ; ὥς σταδίους εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα 31 οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστὶ γεγραμμένον· ἄρτον θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. καὶ ἐφοβήθησαν. 20 ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς ἐγώ 32 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἀμὴν ἀμὴν εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. 21 ἤθελον οὖν λαβεῖν λέγω ὑμῖν, οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν

ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου μαθὼν ἔρχεται πρὸς με· 46 οὐχ ὅτι τὸν
 δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πατέρα τις ἐώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ
 τὸν ἀληθινόν. 33 ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ Θεοῦ, οὗτος ἐώρακε τὸν πατέρα. 47 ἀμὴν
 ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει
 ζωὴν διδοῦς τῷ κόσμῳ. 34 εἶπον οὖν πρὸς ζωὴν αἰώνιον. (aīōnios g166) 48 ἐγὼ εἶμι ὁ
 αὐτόν· Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον ἄρτος τῆς ζωῆς. 49 οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον
 τοῦτον. 35 εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀπέθανον· 50
 εἶμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς με οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ
 μὴ διψήσῃ πώποτε. 36 ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι ἀποθάνῃ. 51 ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ
 καὶ ἐώρακά με καὶ οὐ πιστεύετε. 37 Πᾶν οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου
 ὁ δίδωσί μοι ὁ πατήρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει, καὶ τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ὁ
 τὸν ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω· ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σὰρξ μου ἐστίν,
 38 ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ἦν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.
 ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα (aīōn g165) 52 Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους
 τοῦ πέμψαντός με. 39 τοῦτο δέ ἐστι τὸ οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· πῶς δύναται οὗτος
 θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός, ἵνα πᾶν ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν; 53 εἶπεν
 ὁ δέδωκέ μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω
 ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 40 ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ
 τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνητε αὐτοῦ τὸ αἶμα,
 ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. 54 ὁ τρώγων
 εἰς αὐτὸν ἔχη ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἶμα ἔχει
 αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. (aīōnios g166) 41 ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν
 Ἐγγύζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. (aīōnios g166) 55 ἡ γὰρ
 εἶπεν, ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ σὰρξ μου ἀληθῶς ἐστὶ βρῶσις, καὶ τὸ αἶμά
 οὐρανοῦ, 42 καὶ ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν μου ἀληθῶς ἐστὶ πόσις. 56 ὁ τρώγων μου
 Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἶμα ἐν ἐμοὶ
 τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς οὖν λέγει μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ. 57 καθὼς ἀπέστειλέ
 οὗτος ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα; 43 με ὁ ζῶν πατήρ κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα,
 ἀπεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς μὴ καὶ ὁ τρώγων με κἀκεῖνος ζήσεται δι' ἐμέ.
 γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. 44 οὐδεὶς δύναται 58 οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 ἐλθεῖν πρὸς με, ἐὰν μὴ ὁ πατήρ ὁ πέμψας με καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν
 ἐλκύσῃ αὐτόν, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον
 ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 45 ἐστὶ γεγραμμένον ἐν τοῖς τὸν ἄρτον ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. (aīōn g165)
 προφήταις· καὶ ἔσονται πάντες διδασκοὶ 59 Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν
 Θεοῦ. πᾶς ὁ ἀκούων παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ Καπερναοῦμ. 60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες

ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον· σκληρός πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· μετάβηθι ἐστὶν οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται αὐτοῦ ἐντεῦθεν καὶ ὑπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα ἀκούειν; **61** εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι καὶ οἱ μαθηταὶ σου θεωρήσωσι τὰ ἔργα σου γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἃ ποιεῖς· **4** οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; **62** καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ἐὰν οὖν θεωρῇτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. **5** ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον; **63** τὸ οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιεῖν, ἢ σὰρξ οὐκ αὐτόν. **6** λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ὁ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπὼ πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωὴ ἐστιν. **64** ἀλλ' ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἔτοιμος. **7** οὐ εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἱ οὐ πιστεύουσιν. ἥδει δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ μισεῖ, γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα πιστεύοντες καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. **8** ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς αὐτόν. **65** καὶ ἔλεγε· διὰ τοῦτο εἶρηκα ὑμῖν τὴν ἑορτὴν ταύτην· ἐγὼ οὐπὼ ἀναβαίνω ὅτι οὐδεὶς δύναται ἔλθειν πρὸς με, ἐὰν εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρὸς μου. οὐπὼ πεπλήρωται. **9** ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς **66** Ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον [ἐκ] τῶν ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. **10** Ὡς δὲ ἀνέβησαν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. **67** εἶπεν οὖν ὁ εἰς τὴν ἑορτήν, οὐ φανερώς, ἀλλ' ὥς ἐν Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε κρυπτῷ. **11** οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ὑπάγειν; **68** ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; **12** καὶ γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις (aīdnios g166) **69** ἐν τοῖς ὄχλοις. οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι ἀγαθός καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ἐστίν· ἄλλοι ἔλεγον, οὐ, ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὄχλου. **13** οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει ζώντος. **70** ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐκ περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ **14** Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης ἀνέβη ὁ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν. **71** ἔλεγε δὲ τὸν Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἐδίδασκε. **15** καὶ Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτην· οὗτος γὰρ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες πῶς οὗτος ἔμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι, εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

7 Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἠθέλεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. **2** ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. **3** εἶπον οὖν

οὐκ ἔστιν ἐμὴ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με· **17** ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γινώσεται περὶ τῆς διδασκῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἑμαυτοῦ λαλῶ. **18** ὁ ἄφ' ἑαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν

ζητεῖ, ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος ἐποίησεν; **32** ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ αὐτόν, οὗτος ἀληθὴς ἐστὶ, καὶ ἀδικία ἐν ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ αὐτῷ οὐκ ἔστιν. **19** οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ἀπέστειλαν ὑπηρέτας οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ ἀρχιερεῖς ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. **33** εἶπεν οὖν τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; **20** ὁ Ἰησοῦς ἔτι μικρὸν χρόνον μεθ' ὑμῶν ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπε· δαιμόνιον ἔχεις· εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. **34** τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι; **21** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετε· καὶ ὅπου εἰμι καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν ἔργον ἐποίησα, καὶ ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. **35** εἶπον οὖν πάντες θαυμάζετε διὰ τοῦτο. **22** Μωϋσῆς οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· ποῦ οὗτος μέλλει δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν, οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὐρήσομεν αὐτόν; Μωϋσέως ἐστίν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων, καὶ μὴ εἰς τὴν διασποράν τῶν Ἑλλήνων μέλλει ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. **23** εἰ πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς Ἑλλήνας; **36** περιτομήν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ τίς ἐστὶν οὗτος ὁ λόγος ὃν εἶπε, ζητήσετέ με ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωϋσέως, ἐμοὶ καὶ οὐχ εὐρήσετε, καὶ ὅπου εἰμι ἐγώ, ὑμεῖς χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῇ ἐποίησα οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; **37** Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἐν σαββάτῳ! **24** μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ ἡμέρα τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστήκει ὁ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. **25** Ἔλεγον οὖν Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων· ἐάν τις διψᾷ, τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν· οὐχ οὗτός ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. **38** ὁ πιστεύων ἐστὶν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; **26** καὶ ἶδε εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσι. ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι ζῶντος. **39** τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Χριστός; **27** ἀλλὰ οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες τοῦτον οἶδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ Χριστὸς εἰς αὐτόν· οὕτω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅταν ἔρχεται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. **40** πολλοὶ **28** ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον Ἰησοῦς καὶ λέγων· κάμει οἶδατε, καὶ οἶδατε ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· **41** πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ' ἑαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἄλλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς ἄλλοι ἀλλ' ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς ἔλεγον· μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς οὐκ οἶδατε· **29** ἐγὼ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' ἔρχεται; **42** οὐχὶ ἡ γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ εἰμι κἀκεῖνός με ἀπέστειλεν. **30** σπέρματος Δαυὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς Ἐζήτην οὖν αὐτόν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς κώμης, ὅπου ἦν Δαυΐδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὴν χεῖρα, ὅτι οὕτω **43** σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. **31** πολλοὶ δὲ αὐτόν. **44** τινες δὲ ἠθέλον ἐξ αὐτῶν πιάσαι ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν καὶ αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς ἔλεγον ὅτι ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μήτι χεῖρας. **45** Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς πλείονα σημεῖα τούτων ποιήσει ὢν οὗτος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον

αὐτοῖς ἐκεῖνοι· διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; 46 εἷς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὥς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. οὔσα. 10 ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· 47 ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· γύναι, ποῦ εἰσιν; οὐδεὶς σε κατέκρινεν; 11 ἡ μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; 48 μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; 49 ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρατοί εἰσι! 50 λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν· 51 μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον καὶ γνῶ τί ποιεῖ; 52 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῶ· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεῦνήσον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγγίγερται. 53 «Καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

8 Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν· 2 ὄρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. 3 ἄγουσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα ἐπὶ μοιχείᾳ κατειλημμένην, καὶ στήσαντες αὐτήν ἐν μέσῳ 4 λέγουσιν αὐτῶ· διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατείληπται ἐπ' αὐτοφώρῳ μοιχευομένη· 5 καὶ ἐν τῷ νόμῳ ἡμῶν Μωϋσῆς ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθάζειν. 6 σὺ οὖν τί λέγεις; τοῦτο δὲ εἶπον ἐκπειράζοντες αὐτόν, ἵνα σχῶσι κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. 7 ὥς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνέκυψε καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος βαλέτω λίθον ἐπ' αὐτήν. 8 καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. 9 οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐξήρχοντο εἰς καθ'

κατελείφθη ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ οὔσα. 10 ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· γύναι, ποῦ εἰσιν; οὐδεὶς σε κατέκρινεν; 11 ἡ δὲ εἶπεν· οὐδεὶς, Κύριε. εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω· πορεύου καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν μηκέτι ἀμάρτανε». 12 Πάλιν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων· ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ τῆς ζωῆς. 13 εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. 14 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς [δὲ] οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω. 15 ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε· ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. 16 καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθής ἐστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με πατήρ. 17 καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν. 18 ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. 19 ἔλεγον οὖν αὐτῶ· ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ἥδείτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἥδειτε ἅν. 20 Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. 21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. 22

ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· μήτι ἀποκτενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα. (aiōn g165) 36 ἐὰν οὖν ὁ
 ἑαυτὸν, ὅτι λέγει, ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι
 οὐ δύνασθε ἔλθειν; 23 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἔσεσθε. 37 οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε·
 ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ
 εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ, ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. 38 ἐγὼ δὲ ἐώρακα
 ἐγὼ οὐκ εἰμί ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. 24 παρὰ τῷ πατρί μου λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ὁ
 εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἐωράκατε παρὰ τῷ πατρί ὑμῶν ποιεῖτε. 39
 ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· ὁ πατὴρ ἡμῶν
 ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις Ἀβραάμ ἐστι. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ
 ὑμῶν. 25 ἔλεγον οὖν αὐτῷ· σὺ τίς εἶ; καὶ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ
 εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· τὴν ἀρχὴν ὃ τι καὶ ἐποιεῖτε. 40 νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι,
 λαλῶ ὑμῖν. 26 πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα,
 καὶ κρίνετε· ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθὴς ἐστι, ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραάμ
 κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω οὐκ ἐποίησεν. 41 ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα
 εἰς τὸν κόσμον. 27 οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἶπον οὖν αὐτῷ· ἡμεῖς
 πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. 28 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα· ἕνα πατέρα
 ὁ Ἰησοῦς· ὅταν ὑψώσῃτε τὸν υἱὸν τοῦ ἔχομεν, τὸν Θεόν. 42 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ
 ἄνθρωπος, τότε γνῶσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, Ἰησοῦς· εἰ ὁ Θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἡγαπᾶτε
 καὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἂν ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ
 ἐδίδαξέ με ὁ πατὴρ μου, ταῦτα λαλῶ. 29 ἦκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἑμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ'
 καὶ ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστίν· οὐκ ἀφῆκέ ἐκεῖνός με ἀπέστειλε. 43 διατί τὴν λαλιὰν
 με μόνον ὁ πατὴρ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε
 ποιῶ πάντοτε. 30 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. 44 ὑμεῖς ἐκ
 πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. 31 Ἔλεγεν τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστέ, καὶ τὰς
 οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν.
 αὐτῷ Ἰουδαίους· ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς καὶ
 τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἐστίν
 ἐστε, 32 καὶ γνῶσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐν αὐτῷ· ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ
 ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. 33 ἀπεκρίθησαν τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶ καὶ ὁ
 αὐτῷ· σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν καὶ οὐδενὶ πατὴρ αὐτοῦ. 45 ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν
 δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις λέγω, οὐ πιστεύετε μοι. 46 τίς ἐξ ὑμῶν
 ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε; 34 ἀπεκρίθη ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; εἰ δὲ ἀλήθειαν
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι; 47
 ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δουλὸς ἐστὶ ὁ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ
 τῆς ἁμαρτίας. 35 ὁ δὲ δουλὸς οὐ μένει ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι
 ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστέ. 48 ἀπεκρίθησαν

οὗν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ· οὐ καλῶς οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ῥαββί, τίς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρείτης εἶ σὺ καὶ ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα δαιμόνιον ἔχεις; **49** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἐγὼ τυφλὸς γεννηθῆναι; **3** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὔτε δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα οὗτος ἡμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. **50** ἐγὼ δὲ οὐ ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. **4** ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρας· ἔρχεται νῦν ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. **5** ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. **6** ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσσε χαμαὶ καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ **7** καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὕπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, ὃ ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. καὶ ἔβλεπεν. **8** Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθημένος καὶ προσαιτῶν; **9** ἄλλοι ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι δὲ λέγετε ὅτι Θεὸς ὑμῶν ἐστι, **55** καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν· ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. καὶ ὅτι ἐγὼ εἰμι. **10** ἔλεγον οὖν αὐτῷ· πῶς ἂν εἶπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν ψεύστης; ἀλλ' οἶδα αὐτόν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. **56** Ἀβραάμ ὁ πατήρ ὑμῶν ἡγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδε καὶ ἐχάρη. **57** εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· πεντήκοντα ἀπέλθων δὲ καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. **12** ἔτι οὕτω ἔχεις καὶ Ἀβραάμ ἐώρακας; **58** εἶπον οὖν αὐτῷ· ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει· εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω οὐκ οἶδα. **13** Ἄγουσιν αὐτόν πρὸς τοὺς ὑμῖν, πρὶν Ἀβραάμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμι. **59** Φαρισαίους, τὸν ποτε τυφλόν. **14** ἦν δὲ ἦσαν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν. σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. **15** διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, καὶ παρήγεν οὕτως. πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· πηλὸν ἐπέθηκέ μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. **16** ἔλεγον οὖν ἐκ

9 Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. **2** καὶ ἠρώτησαν αὐτόν

τῶν Φαρισαίων τινές· οὗτος ὁ ἄνθρωπος μαθηταὶ γενέσθαι; **28** ἐλοιδόρησαν αὐτὸν οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ καὶ εἶπον· σὺ εἰ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς τηρεῖ. ἄλλοι ἔλεγον· πῶς δύναται ἄνθρωπος δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί. **29** ἡμεῖς ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ οἶδαμεν ὅτι Μωϋσεὶ λελάληκεν ὁ Θεός· σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. **17** λέγουσι τῷ τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. **30** τυφλῷ πάλιν· σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν ἡνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ ὅτι προφήτης ἐστίν. **18** οὐκ ἐπίστευσαν οἶδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέωξέ μου τοὺς οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ὀφθαλμούς. **31** οἶδαμεν δὲ ὅτι ἀμαρτωλῶν ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβὴς ἢ τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος **19** καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες· οὗτός **32** ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἡνοιξέ ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι **33** ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἡνοιξέ ἐστιν οὐκ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν εἶπον αὐτῷ· ἐν ἀμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη. **21** πῶς δὲ νῦν ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον βλέπει οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἡνοιξεν αὐτοῦ αὐτὸν ἔξω. **35** Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸς ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρών αὐτὸν ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἑαυτοῦ λαλήσει. **22** ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς Θεοῦ; **36** ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε· καὶ αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους ἥδη τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; **37** γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα, ἐάν τις εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐώρακας αὐτόν αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. **38** ὁ γένηται. **23** διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον δὲ ἔφη· πιστεύω, Κύριε· καὶ προσεκύνησεν ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε. **24** αὐτῷ. **39** καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· εἰς κρῖμα ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ· δὸς δόξαν τῷ μὴ βλέποντες βλέπωσι καὶ οἱ βλέποντες Θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος τυφλοὶ γίνωνται. **40** καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν ἀμαρτωλὸς ἐστιν. **25** ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος Φαρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ, καὶ καὶ εἶπεν· εἰ ἀμαρτωλὸς ἐστιν οὐκ οἶδα· ἐν εἶπον αὐτῷ· μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν; οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. **26** εἶπον **41** εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ τυφλοὶ ἦτε, δὲ αὐτῷ πάλιν· τί ἐποίησέ σοι; πῶς ἡνοιξέ οὐκ ἂν εἴχετε ἀμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι σου τοὺς ὀφθαλμούς; **27** ἀπεκρίθη αὐτοῖς βλέπομεν· ἢ οὖν ἀμαρτία ὑμῶν μένει. εἶπον ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν **10** Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν

αὐλήν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων καθὼς γινώσκω με ὁ πατήρ καὶ γὼ γινώσκω
 ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶ καὶ τὸν πατέρα, καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι
 ληστής· 2 ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ὑπὲρ τῶν προβάτων. 16 καὶ ἄλλα πρόβατα
 ποιμὴν ἐστὶ τῶν προβάτων. 3 τούτῳ ὁ ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης·
 θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς κακείνᾳ με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου
 φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα ἀκούσουςι, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἷς
 καλεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. 4 καὶ ποιμὴν. 17 διὰ τοῦτο ὁ πατήρ με ἀγαπᾷ, ὅτι
 ὅταν τὰ ἴδια πρόβατα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω
 αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ αὐτήν. 18 οὐδεὶς αἶρει αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ'
 ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασι τὴν φωνὴν αὐτοῦ· 5 ἐγὼ τίθημι αὐτήν ἀπ' ἐμαυτοῦ· ἐξουσίαν
 ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν
 φεῦξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασι τῶν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον
 ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. 6 Ταύτην τὴν παρὰ τοῦ πατρός μου. 19 Σχίσμα οὖν
 παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς
 δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς, λόγους τούτους. 20 ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ
 7 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν αὐτῶν· δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν αὐτοῦ ἀκούετε; 21 ἄλλοι ἔλεγον· ταῦτα
 προβάτων. 8 πάντες ὅσοι ἤλθον πρὸ ἐμοῦ, τὰ ῥήματα οὐκ ἔστι δαιμονιοζομένου· μὴ
 κλέπται εἰσὶ καὶ λησταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς
 αὐτῶν τὰ πρόβατα. 9 ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· ἀνοίγειν; 22 Ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν
 δι' ἐμοῦ ἔάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ τοῖς Ἱεροσολύμοις, καὶ χειμῶν ἦν· 23 καὶ
 εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ
 εὐρήσει. 10 ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ τοῦ Σολομῶνος. 24 ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν
 ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἕως πότε τὴν
 ἤλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι καὶ περισσὸν ἔχωσιν. ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός,
 11 ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποιμὴν εἶπε ἡμῖν παρρησίᾳ. 25 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ
 ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ Ἰησοῦς· εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ
 τῶν προβάτων· 12 ὁ μισθωτὸς δὲ καὶ οὐκ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός
 ὦν ποιμὴν, οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ· 26 ἀλλ'
 θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφήσιν τὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· οὐ γάρ ἐστε ἐκ τῶν
 προβάτων καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει προβάτων τῶν ἐμῶν, καθὼς εἶπον ὑμῖν. 27
 αὐτὰ καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. 13 ὁ δὲ τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει,
 μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτὸς ἐστὶ καὶ οὐ καὶ γὼ γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσί μοι,
 μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. 14 ἐγὼ 28 καὶ γὼ ζωὴν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς, καὶ
 εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ
 ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν, 15 ἀρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. (aiōn g165,

aiōnios g166) 29 ὁ πατήρ μου, ὃς δέδωκέ μοι, τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς, ἧς ὁ μείζων πάντων ἐστί, καὶ οὐδεὶς δύναται ἀδελφὸς Λάζαρος ἡσθένει. 3 ἀπέστειλαν ἀρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρός μου. 30 οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι· Κύριε, ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐσμεν. 31 Ἐβάστασαν ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. 4 ἀκούσας δὲ ὁ οὖν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν Ἰησοῦς εἶπεν· αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι αὐτόν. 32 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πολλὰ πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός μου· Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάζετέ με; 33 αὐτῆς. 5 ἡγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ 6 ὥς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας· 7 ἔπειτα ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. 34 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· ἄγωμεν Ἰησοῦς· οὐκ ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. 8 λέγουσιν αὐτῷ ὑμῶν, ἐγὼ εἶπα, θεοὶ ἐστέ; 35 εἰ ἐκείνους οἱ μαθηταὶ· ῥαββί, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι εἶπε θεοὺς, πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; 9 ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή, ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὐχὶ δώδεκα εἰσιν ὥραι 36 ὃν ὁ πατήρ ἡγίασε καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, κόσμον, ὑμεῖς λέγετε ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι οὐ προσκώπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου εἶπον, υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι; 37 εἰ οὐ ποιῶ τὰ τούτου βλέπει· 10 ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ ἔργα τοῦ πατρός μου, μὴ πιστεύτε μοι· 38 εἰ νυκτί, προσκώπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις αὐτῷ. 11 ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει πιστεῦσατε, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε ὅτι αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἐν ἐμοὶ ὁ πατήρ κἀγὼ ἐν αὐτῷ. 39 Ἐζήτουν ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. 12 οὖν πάλιν πιάσαι αὐτόν· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Κύριε, εἰ τῆς χειρὸς αὐτῶν. 40 Καὶ ἀπῆλθε πάλιν κεκοίμηται, σωθήσεται. 13 εἰρήκει δὲ ὁ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκείνοι Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ἐκεῖ. 41 καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν καὶ ὕπνου λέγει. 14 τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν Ἰησοῦς παρρησίᾳ· Λάζαρος ἀπέθανε, 15 οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι τούτου, ἀληθῆς ἦν. 42 καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. ἐκεῖ εἰς αὐτόν.

11 Ἦν δὲ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. 2 ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μύρῳ καὶ ἐκμάζασα τοῖς συμμαθηταῖς· ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ. 17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὔρεν αὐτόν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. 18 ἦν δὲ ἡ Βηθανία

ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδίων οὐκ ἂν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός. 33 Ἰησοῦς δεκαπέντε, 19 καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, Μαρίαν ἵνα παραμυθίσωνται αὐτὰς περὶ ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. 20 ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἑαυτὸν, 34 καὶ εἶπε· ποῦ τεθείκατε αὐτόν; ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. 35 αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἑκαθέζετο. ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. 36 ἔλεγον οὖν οἱ 21 εἶπεν οὖν [ἡ] Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἰουδαῖοι ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν· 37 τινὲς Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, ὁ ἀδελφός μου οὐκ ἂν δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· οὐκ ἠδύνατο οὗτος, ἐτεθνήκει. 22 ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ἂν αἰτήσῃ τὸν Θεόν, δώσει σοι ὁ Θεός. ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ; 38 23 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἀναστήσεται ὁ Ἰησοῦς οὖν, πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ, ἀδελφός σου. 24 λέγει αὐτῷ Μάρθα· οἶδα ὅτι ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ σπήλαιον, ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. 39 λέγει ὁ ἡμέρα. 25 εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ἡ Ἰησοῦς· ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ. 26 ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, ἀδελφὴ τοῦ τεθνηκότος Μάρθα· Κύριε, κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ ἡδη ὄζει· τεταρταῖος γάρ ἐστι. 40 λέγει πιστεύων εἰς ἐμέ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν αἰῶνα. πιστεύεις τοῦτο; (αἰὼν g165) 27 λέγει πιστεύσης, ὅψει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ; 41 αὐτῷ· ναί, Κύριε, ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ἦραν οὖν τὸν λίθον οὗ ἦν ὁ τεθνηκώς ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον κείμενος. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρχόμενος. 28 καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἀπῆλθε ἄνω καὶ εἶπε· πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς ἠκουσάς μου. 42 ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτε λάθρα εἰποῦσα· ὁ διδάσκαλος πάρεστι καὶ μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν φωνεῖ σε. 29 ἐκείνη ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται περιεστῶτα εἶπον, ἵνα πιστευσώσιν ὅτι ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. 30 οὕτω δὲ σὺ με ἀπέστειλας. 43 καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ὡνὴ μεγάλη ἐκραύγασε· Λάζαρε, δεῦρο ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ ἔξω. 44 καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκώς δεδεμένος Μάρθα. 31 οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι ὅψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ταχέως αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, ὑπάγειν. 45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ λέγοντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαρίαν καὶ θεασάμενοι κλαύσῃ ἐκεῖ. 32 ἡ οὖν Μαρία ὡς ἦλθεν ὅπου ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς ἦν ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπесεν αὐτοῦ εἰς αὐτόν. 46 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον τοὺς πόδας λέγουσα αὐτῷ· Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ

ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς. **47** συνήγαγον οὖν οἱ Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον καὶ **2** ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ ἔλεγον· τί ποιοῦμεν, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος Μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἰς ἣν τῶν πολλὰ σημεῖα ποιεῖ; **48** ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. **3** ἡ οὖν Μαρία, οὕτω, πάντες πιστεύουσιν εἰς αὐτόν, καὶ λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀρουσιν ἡμῶν πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. **49** εἰς δὲ καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς οὐκ τοῦ μύρου. **4** λέγει οὖν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν οἶδατε οὐδέν, **50** οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἰς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· **5** διατί τοῦτο ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων ἀπόληται. **51** τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; **6** εἶπε δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι ἐκείνου προεφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν ὁ κλέπτης ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε καὶ Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, **52** τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. **7** εἶπεν οὖν ὁ καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα Ἰησοῦς ἄφες αὐτήν, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. **8** τοὺς συναγάγῃ εἰς ἓν. **53** ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς πτωχοῦς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἡμέρας συνεβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. **9** Ἔγνων οὖν αὐτόν. **54** Ἰησοῦς οὖν οὐκέτι παρηρησία ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστι, περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν καὶ ἦλθεν οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἤγειρεν ἐκ Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, κάκει διέτριβε νεκρῶν. **10** ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. **55** ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, **11** ὅτι πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ πολλοὶ δι' αὐτόν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. **12** Τῇ πάσχα ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτούς. **56** ἐζήτουν ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐστηκότες· τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ εἰς Ἱεροσόλυμα, **13** ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν; **57** δεδώκεισαν δὲ φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολήν καὶ ἔκραζον· ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἵνα ἐάν τις γνῶ ποῦ ἐστι, μηνύσῃ, ὅπως ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, βασιλεὺς πιάσωσιν αὐτόν. τοῦ Ἰσραὴλ. **14** εὐρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον

12 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἐστι γεγραμμένον· **15** μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς

σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. **16** πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. ἦλθεν οὖν Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐδόξασα καὶ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, πάλιν δοξάσω. **29** ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐστὼς τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ καὶ ἀκούσας ἔλεγε βροντὴν γεγονέναι γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. **17** ἄλλοι ἔλεγον· ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτε **30** ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· οὐ δι' ἐμὲ τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. **31** καὶ ἡγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. **18** διὰ τοῦτο νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ καὶ ὑπὴντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν αἰσθάνεσθαι τοῦτο αὐτὸν πεποικέναι τὸ σημεῖον. **19** ἔξω· **32** κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς ἐαυτούς· πάντας ἐλκυσῶ πρὸς ἐμαυτόν. **33** τοῦτο θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν; ἴδε ὁ **34** ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος· κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν. **20** Ἦσαν δέ **35** εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἔτι τινες Ἕλληνες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς σὺ λέγεις, δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; (aiōn g165) **35** εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἐστι· περιπατεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ **23** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς λέγων· σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν ἐλλήλυσεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ **24** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει. **36** ἕως τὸ ἀνθρώπου. **24** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. **37** Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποικηκότες ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, **38** ἵνα ὁ λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν εἶπε· Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίς ἀπεκαλύφθη; **39** διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας· **40** τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν ψυχὴ μου τετάρακται, καὶ τί εἶπω; πάτερ, τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. ἀλλὰ διὰ καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ καὶ ἐπιστραφῶσι, τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. **28** καὶ ἰάσομαι αὐτούς. **41** ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας

ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ ἐλάλησε περὶ ἐκ τοῦ δεῖπνου καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια, καὶ αὐτοῦ. **42** ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν. **5** εἶτα πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἀποσυνάγωγοι γένωνται. **43** ἠγάπησαν γὰρ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος. **6** τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἥπερ ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ λέγει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. **44** Ἰησοῦς δὲ ἔκραξε αὐτῷ ἐκεῖνος· Κύριε, σὺ μου νίπτεις τοὺς καὶ εἶπεν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει πόδας; **7** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰς ἐμέ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με, **45** καὶ ὁ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώση ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. **8** λέγει αὐτῷ Πέτρος· οὐ **46** ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα μὴ νίψης τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα. πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐὰν μὴ νίψω μείνῃ. **47** καὶ ἐὰν τίς μου ἀκούσῃ τῶν σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. (aīōn g165) **9** ῥημάτων καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, μὴ τοὺς αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. **48** ὁ ἀθετῶν τὴν κεφαλὴν. **10** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὁ ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει λελουμένος οὐ χρεῖαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, νίψασθαι, ἀλλ' ἔστι καθαρὸς ὅλος καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. **11** ἥδει **49** ὅτι ἐγὼ ἐξ ἑμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν· οὐχὶ πάντες καθαροὶ ἐστε. **12** Ὅτε τί εἶπω καὶ τί λαλήσω· **50** καὶ οἶδα ὅτι ἡ οὖν ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβε ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστίν. ἃ οὖν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἀναπεσὼν πάλιν εἶπεν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς εἶρηκέ μοι ὁ πατήρ, οὕτω αὐτοῖς· γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν; **13** λαλῶ. (aīōnios g166) ὑμεῖς φωνεῖτέ με, ὁ Διδάσκαλος καὶ ὁ

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς Κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. **14** εἰ οὖν ὁ ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ Κύριος καὶ ὁ Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας. **15** ὑπόδειγμα γὰρ δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε· **16** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστι δοῦλος μεῖζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μεῖζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. **17** εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. **18** οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα οὓς ἐξελεξάμην· ἀλλ' ἵνα ἡ

γραφή πληρωθῇ, ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι ὅπου ὑπάγω
 ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν
19 ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, λέγω ἄρτι. **34** ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν
 ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι. ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα
20 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. **35** ἐν
 ἐάν τινα πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί
 λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με. ἔστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. **36**
21 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, ποῦ
 πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε καὶ εἶπεν· ἀμὴν ὑπάγεις· ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅπου ἐγὼ
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει ὑπάγω, οὐ δύνασάι μοι νῦν ἀκολουθῆσαι,
 με. **22** ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι. **37** λέγει
 ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. **23** ἦν δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κύριε, διατί οὐ δύναμαί σοι
 ἀνακείμενος εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν ἀκολουθήσῃ ἄρτι; τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ
 τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς σου θήσω. **38** ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς τὴν
24 νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος πυθέσθαι ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις! ἀμὴν ἀμὴν
 τίς ἂν εἴη περὶ οὗ λέγει. **25** ἐπιπεσὼν δὲ λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ
 ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει ἀπαρνήσῃ με τρίς.

αὐτῷ· Κύριε, τίς ἐστιν; **26** ἀποκρίνεται ὁ
 Ἰησοῦς· ἐκεῖνός ἐστιν ὃς ἐγὼ βάψας τὸ
 ψωμίον ἐπιδώσω. καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον
 δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτη. **27** καὶ
 μετὰ τὸ ψωμίον τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον
 ὁ σατανᾶς. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὁ
 ποιεῖς, ποιήσον τάχιον. **28** τοῦτο δὲ οὐδεὶς
 ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ·
29 τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον
 εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,
 ἀγόρασον ὧν χρειαὶν ἔχομεν εἰς τὴν ἐορτήν,
 ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῶ. **30** λαβὼν οὖν τὸ
 ψωμίον ἐκεῖνος εὐθέως ἐξῆλθεν· ἦν δὲ νύξ.
31 Ὅτε [οὖν] ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς· νῦν
 ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς
 ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. **32** εἰ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν
 αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ,
 καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. **33** τεκνία, ἔτι
 μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. ζητήσετέ με, καὶ

14 Μὴ ταρασδέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά·
 πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ
 πιστεύετε. **2** ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου
 μοναὶ πολλάι εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν·
 πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν· **3** καὶ
 ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω ὑμῖν τόπον,
 πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς
 ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμί ἐγὼ, καὶ ὑμεῖς
 ἦτε. **4** καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, καὶ
 τὴν ὁδὸν οἴδατε. **5** Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς·
 Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις καὶ πῶς
 δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι; **6** λέγει αὐτῷ
 ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια
 καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα
 εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. **7** εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν
 πατέρα μου ἐγνώκειτε ἅν. καὶ ἀπ' ἄρτι
 γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἐωράκατε αὐτόν. **8**
 Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον ἡμῖν
 τὸν πατέρα καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. **9** λέγει αὐτῷ ὁ

Ἰησοῦς τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, Ἰσκαριώτης Κύριε, καὶ τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἑωρακὼς μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ ἐμὲ ἑώρακε τὸν πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, κόσμω; 23 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα; 10 οὐ πιστεύεις ὅτι ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι; καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, ἀπ' ἑμαυτοῦ αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ μένων αὐτὸς ποιήσομεν. 24 ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους ποιεῖ τὰ ἔργα. 11 πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ ἔστιν ἐμός, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρός. τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε μοι. 12 ἀμὴν ἀμὴν 25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων· λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ 26 ὁ δὲ παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐγὼ ποιῶ· κἀκεῖνος ποιήσει, καὶ μεῖζονα ὃ πέμψει ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, τούτων ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει μου πορεύομαι, 13 καὶ ὃ τι ἂν αἰτήσητε ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. 27 Εἰρήνην ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ. 14 ἐάν τι οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω. ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά μηδὲ 15 Ἐὰν ἀγαπᾷτε με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς δευλιάτω. 28 ἡκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, τηρήσατε, 16 καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· εἰ ἡγαπᾷτέ καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα με, ἐχάρητε ἂν ὅτι εἶπον, πορεύομαι πρὸς μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, (αἰθῆ g165) τὸν πατέρα· ὅτι ὁ πατήρ μου μεῖζον μου 17 τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος ἐστι· 29 καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε. 30 οὐκέτι οὐδὲ γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς δὲ γινώσκετε πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται. κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν· 18 οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ἔρχομαι 31 ἀλλ' ἵνα γνῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πρὸς ὑμᾶς. 19 ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με πατέρα, καὶ καθὼς ἐντετεύλατό μοι ὁ πατήρ, οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι οὕτω ποιῶ. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν. ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. 20 ἐν ἐκείνῃ τῇ 15 ἡμέρᾳ γινώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ· καὶ γὰρ ἐν ὑμῖν. 21 ὁ ἔχων τὰς ἐντολὰς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτόν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἑμαυτόν. 22 Λέγει αὐτῷ Ἰουδας, οὐχ ὁ

15 Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστι. 2 πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἶρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτό, ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ. 3 ἤδη ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. 4 μεῖνате ἐν ἐμοί, καὶ γὰρ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν

ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, **18** Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἑμοὶ μείνητε. ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. **19** εἰ ἐκ τοῦ 5 ἐγὼ εἶμι ἢ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ κόσμος ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· μένων ἐν ἑμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ καρπὸν πολὺν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ἐξελεξάμεν ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο ποιεῖν οὐδέν. **6** ἐὰν μὴ τις μείνῃ ἐν ἑμοί, μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. **20** μνημονεύετε τοῦ ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· οὐκ ἔστι δοῦλος συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσι, μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ καίεται. **7** ἐὰν μείνητε ἐν ἑμοὶ καὶ τὰ καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. **21** αἰτήσασθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. **8** ἐν τούτῳ ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν ὀνομά μου, ὅτι οὐκ οἶδασιν τὸν πέμψαντά φέρητε, καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. **9** με. **22** εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, καθὼς ἠγάπησέ με ὁ πατήρ, καὶ ἐγὼ ἠγάπησα ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ὑμᾶς μέινετε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. **10** ἐὰν ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. **23** ὁ ἐμὲ τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ μισῶν καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ. **24** εἰ τὰ ἀγάπη μου, καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολάς τοῦ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος πατρός μου τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν πεποίηκεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ καὶ τῇ ἀγάπῃ. **11** Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ ἐωράκασι καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πατέρα μου. **25** ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος πληρωθῇ. **12** αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν, ὅτι ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ἐμίσησάν με δωρεάν. **26** ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ ὑμᾶς. **13** μερίζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς παρὰ κλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν πατρός, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ φίλων αὐτοῦ. **14** ὑμεῖς φίλοι μου ἐστέ, πατὴρ ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει ἐὰν ποιῇτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. **15** περὶ ἐμοῦ· **27** καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε. οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος ὑμᾶς δὲ **16** Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ εἴρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ σκανδαλισθῇτε. **2** ἀποσυναγώγους τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. **16** οὐχ ποιήσουσιν ὑμᾶς ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρεῖαν προσφέρειν τῷ Θεῷ. **3** καὶ ταῦτα ποιήσουσιν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. **4** ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, μνημονεύετε αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον,

ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην. 5 νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς ἀλλήλων ὅτι εἶπον, μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; 20 ἔρωτᾷ με ποῦ ὑπάγεις! 6 ἀλλ' ὅτι ταῦτα ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται τὴν καρδίαν. 7 ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν λέγω ὑμῖν· συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. εἰς χαρὰν γενήσεται· 21 ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ, ἐὰν γὰρ ἐγὼ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς· 8 καὶ ἐλθὼν τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. 22 καὶ ὑμεῖς καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως. 9 οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄσομαι περὶ ἁμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ὑμᾶς καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδιά, καὶ ἐμέ· 10 περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν. 23 πατέρα μου ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε με· 11 περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ οὐδέν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὅσα ἂν κόσμου τούτου κέκριται. 12 Ἔτι πολλὰ ἔχω αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν δώσει ὑμῖν. 24 ἕως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδὲν ἄρτι. 13 ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε, τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾗ πεπληρωμένη. 25 Ταῦτα ἀλήθειαν· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἀλλ' ἔρχεται ὅσα ἂν ἀκούσῃ λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 14 ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἀναγγελῶ ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ὑμῖν. 26 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί 15 πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ ἐμὰ ἐστὶ διὰ μου αἰτήσεσθε καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν· 27 αὐτὸς ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 16 μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα. 17 Εἶπον οὖν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον. 28 ἐξῆλθον παρὰ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· τοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· τί ἐστὶ τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν, μικρὸν καὶ οὐ πάλιν ἀφήμι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ πρὸς τὸν πατέρα. 29 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ με, καὶ ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα; μαθηταὶ αὐτοῦ· ἴδε νῦν παρρησίᾳ λαλεῖς, 18 ἔλεγον οὖν· τοῦτο τί ἐστὶν ὃ λέγει τὸ καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. 30 νῦν μικρόν; οὐκ οἶδμεν τί λαλεῖ. 19 ἔγνω οἶδμεν ὅτι οἶδας πάντα καὶ οὐ χρεῖαν οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἠθέλον αὐτὸν ἐρωτᾶν, ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ. ἐν τούτῳ πιστεύομεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε. 31 ἀπεκρίθη αὐτοῖς

ὁ Ἰησοῦς ἄρτι πιστεύετε· **32** ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐλήλυθεν, ἵνα σκορπισθῇτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστι. **33** ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.

17 Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε· πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε, **2** καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσει αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) **3** αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. (aiōnios g166) **4** ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· **5** καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. **6** Ἐφανερώσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι. **7** νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ ἐστίν· **8** ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. **9** Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἰσι, **10** καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστὶ καὶ τὰ σὰ ἐμά, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. **11** καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσί, καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. πάτερ

ἀγίε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς. **12** ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. **13** νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς. **14** ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. **15** οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. **16** ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσί, καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί. **17** ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστι. **18** καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, κἀγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. **19** καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτόν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὧσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. **20** Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, **21** ἵνα πάντες ἐν ὧσι, καθὼς σύ, πάτερ, ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. **22** καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἐν ἐσμεν, **23** ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσι τετελειωμένοι εἰς ἓν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ ἡγάπησας. **24** πάτερ, οὓς δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κἀκεῖνοι ὧσι μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν δέδωκάς μοι, ὅτι

ἡγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου. **25** πατήρ, οὐ μὴ πῶς αὐτό; **12** Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ
 πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων
 ἐγὼ δέ σε ἔγνω, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδωκαν αὐτόν,
 με ἀπέστειλας· **26** καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ **13** καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἀνναν πρῶτον
 ὄνομά σου καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ᾗν ἡν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν
 ἡγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ἦ, καγὼ ἐν αὐτοῖς. **14** ἦν δὲ
18 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε σὺν τοῖς Καϊάφας ὁ συμβουλευσας τοῖς Ἰουδαίοις
 μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου ὅτι συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον ἀπολέσθαι
 τῶν Κέδρων, ὅπου ἦν κήπος, εἰς ὃν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. **15** Ἠκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ
 εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2** Σίμων Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, ὁ δὲ
 ἦδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν μαθητὴς ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ,
 τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη καὶ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ συνεισῆλθε τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλήν
 Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. **3** τοῦ ἀρχιερέως· **16** ὁ δὲ Πέτρος εἰστήκει
 ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς
 τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας ὁ ἄλλος, ὃς ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ
 ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων εἶπε τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον.
 καὶ ὅπλων. **4** Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα **17** λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ
 τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτόν, ἐξελθὼν εἶπεν Πέτρῳ· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ
 αὐτοῖς τίνα ζητεῖτε; **5** ἀπεκρίθησαν αὐτῷ ἀνθρώπου τούτου; λέγει ἐκεῖνος οὐκ εἰμί.
 Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς ὁ **18** εἰστήκεισαν δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ ὑπηρέται
 Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι. εἰστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ ἀνθρακιὰν πεποιοκότες, ὅτι ψυχὸς ἦν,
 παραδιδούς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. **6** ὡς οὖν καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ μετ' αὐτῶν ὁ
 εἶπεν αὐτοῖς ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀπῆλθον εἰς Πέτρος ἐστὼς καὶ θερμαινόμενος. **19** Ὁ
 τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσον χαμαί. **7** πάλιν οὖν οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ
 αὐτοὺς ἐπηρώτησε τίνα ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς
 Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. **8** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτοῦ. **20** ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ
 εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι. εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, παρρησίᾳ ἐλάλησα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε
 ἄφετε τούτους ὑπάγειν· **9** ἵνα πληρωθῇ ὁ ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ,
 λόγος ὃν εἶπεν, ὅτι οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ὅπου πάντοτε οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται,
 ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. **10** Σίμων οὖν καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. **21** τί με
 Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἵλκυεν αὐτήν, ἐπερωτᾷς; ἐπερώτησον τοὺς ἀκηκοότας τί
 καὶ ἔπαισε τὸν τοῦ ἀρχιερέως δούλον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς ἴδε οὗτοι οἶδασιν ἃ εἶπον
 ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν· ἦν ἐγώ. **22** ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἰς τῶν
 δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. **11** εἶπεν οὖν ὑπηρετῶν παρεστηκώς ἔδωκε ῥάπισμα τῷ
 ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· βάλε τὴν μάχαιραν Ἰησοῦ εἰπὼν· οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ;
 εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέ μοι ὁ **23** ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· εἰ κακῶς

ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ ἐμή, οἱ ὑπηρεταὶ ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο, καλῶς, τί με δέρεις; **24** ἀπέστειλεν αὐτὸν ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ ὁ Ἄννας δεδεμένος πρὸς Καϊάφαν τὸν βασιλεῖα ἡ ἐμή οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. **37** εἶπεν ἀρχιερέα. **25** Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἑστὼς οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; καὶ θερμαινόμενος, εἶπον οὖν αὐτῷ· μὴ καὶ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; **26** ἠρνήσατο εἶμι ἐγώ. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· οὐκ εἰμί. λέγει εἰς ἐκ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενῆς ὦν μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ. πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς οὗ ἀπέκοψε Πέτρος τὸ ὠτίον· οὐκ ἐγὼ σε ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. **38** λέγει εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; **27** πάλιν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος τί ἐστιν ἀλήθεια; καὶ τοῦτο ἠρνήσατο ὁ Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ἐφώνησεν. **28** Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐ· εὐρίσκω ἐν αὐτῷ. **39** ἔστι δὲ συνήθεια καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ὅμῃν ἵνα ἕνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχᾳ· ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ βούλεσθε οὖν ὅμῃν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; **40** ἐκραύγασαν οὖν πάλιν αὐτοὺς καὶ εἶπε· τίνα κατηγορίαν φέρετε πάντες λέγοντες· μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; **30** ἀπεκρίθησαν Βαραββᾶν. ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

19 Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσε. **2** καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτὸν **3** καὶ ἔλεγον· χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ραπίσματα. **4** ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἕξω ὁ Πιλάτος καὶ λέγει αὐτοῖς· ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἕξω, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω. **5** ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἕξω φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον, **6** καὶ λέγει αὐτοῖς· ἴδε ὁ ἄνθρωπος. ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρεταί, ἐκραύγασαν λέγοντες· σταύρωσον σταύρωσον αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. **7** ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ

Ἰουδαῖοι· ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ Πιλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἦν τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι δὲ γεγραμμένον· Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ ἑαυτὸν Θεοῦ υἱὸν ἐποίησεν. **8** Ὅτε οὖν βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. **20** τοῦτον οὖν τὸν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, μᾶλλον ἐφοβήθη, **9** καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπου πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· ἐσταυρώθῃ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἦν γεγραμμένον πόθεν εἶ σύ; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔβραϊστί, Ἑλληνιστί, Ῥωμαϊστί. **21** ἔλεγον ἔδωκεν αὐτῷ. **10** λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω μὴ γράφω, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σταυρῶσαί σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαί ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε, βασιλεὺς εἰμι τῶν σε; **11** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὐκ εἶχες ἐξουσίαν Ἰουδαίων. **22** ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· ὁ οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον γέγραφα, γέγραφα. **23** Οἱ οὖν στρατιῶται ὅτε ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια μερίζονα ἁμαρτίαν ἔχει. **12** ἐκ τούτου ἐζήτει αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστω ὁ Πιλάτος ἀπολῦσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι στρατιῶτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα· ἦν δὲ ὁ ἔκραζον λέγοντες· ἐὰν τοῦτον ἀπολύσης, χιτῶν ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος. πᾶς ὁ βασιλέα δι' ὅλου. **24** εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους· ἑαυτὸν ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. **13** ὁ μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ οὖν Πιλάτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον αὐτοῦ τίνος ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἡγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἡ λέγουσα· διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον λιθόστρωτον, Ἐβραϊστί δὲ Γαββαθᾶ· **14** ἦν δὲ κλῆρον. **25** Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα δὲ ὥσει ἔκτῃ καὶ ἐποίησαν. εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις· ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ **15** οἱ δὲ ἐκραύγασαν· ἄρον ἄρον, σταύρωσον τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· τὸν βασιλέα Μαρία ἡ Μαгдаληνὴ. **26** Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν ὑμῶν σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. **16** ὃν ἡγάπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ· γύναι, τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα ἴδε ὁ υἱός σου. **27** εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· σταυρωθῇ. **17** Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς καὶ ἡγαγον· καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον κρανίου **28** Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα τόπον, ὃς λέγεται Ἐβραϊστί Γολγοθᾶ, **18** ἤδη τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφὴ, ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ λέγει· διψῶ. **29** σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον μεστόν· οἱ δὲ πλήσαντες σπόγγον ὄξους καὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν. **19** ἔγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ ὑσώπῳ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ

στόματι. **30** ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς παρὰ σκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν εἶπε, τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

20 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρῶτ' σκοτίας ἔτι οὐσῆς εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἡρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. **2** τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς· ἦραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. **3** ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. **4** ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμε τάχιον τοῦ Πέτρου καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, **5** καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. **6** ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, **7** καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον. **8** τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε καὶ ἐπίστευσεν· **9** οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. **10** ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί. **11** Μαρία δὲ εἰστίκει πρὸς τῷ μνημείῳ κλαίουσα ἔξω. **12** ὡς οὖν ἔκλαιε, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἓνα πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἓνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **13** καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· γύναι, τί κλαίεις; λέγει αὐτοῖς· ὅτι ἦραν τὸν Κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. **14** καὶ

στόματι. **30** ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς παρὰ σκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν εἶπε, τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν. **31** Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν· ἡν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου· ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. **32** ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ· **33** ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες ὡς εἶδον αὐτὸν ἥδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη, **34** ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. **35** καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία, καὶ οὐδεὶς οἶδεν ὅτι ἀληθὴ λέγει, ἵνα [καὶ] ὑμεῖς πιστεύσητε. **36** ἐγένετο γὰρ ταῦτα, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ, ὅσοι οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ. **37** καὶ πάλιν ἐτέρα γραφὴ λέγει· ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν. **38** Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησε τὸν Πιλάτον Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλάτος. ἦλθεν οὖν καὶ ἦρε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **39** ἦλθε δὲ καὶ Νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν. **40** ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ ἐν ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. **41** ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κήπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη· **42** ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν

ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν
θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν
Ἰησοῦς ἐστι. **15** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· γύναι, χεῖρά μου εἰς τὴν πλευράν αὐτοῦ, οὐ μὴ
τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; ἐκείνη δοκοῦσα πιστεύσω. **26** Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν
ὅτι ὁ κηπουρός ἐστι, λέγει αὐτῷ· κύριε, εἰ ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς
σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν
αὐτόν, κάγῳ αὐτόν ἄρῳ. **16** λέγει αὐτῇ κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ
ὁ Ἰησοῦς Μαρία. στραφεῖσα ἐκείνη λέγει εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. **27** εἶτα λέγει τῷ Θωμᾶ·
αὐτῷ· ῥαββουνί, ὃ λέγεται, διδάσκαλε. φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς
17 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· μὴ μου ἅπτου· χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ
οὐπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μου· βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου
πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. **28** καὶ ἀπεκρίθη
εἰπὲ αὐτοῖς· ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ Κύριός μου καὶ
μου καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεόν μου καὶ ὁ Θεός μου. **29** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅτι
Θεὸν ὑμῶν. **18** ἔρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἐώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ
ἀπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἐώρακε ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. **30** Πολλὰ μὲν
τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ. **19** Οὕσης οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς
οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι
σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· **31** ταῦτα
ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς
φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα
ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς εἰρήνη πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι
ὑμῖν. **20** καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς αὐτοῦ.

χεῖρας καὶ τὴν πλευράν αὐτοῦ. ἐχάρησαν **21** Μετὰ ταῦτα ἐφάνέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν
οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. **21** ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς
εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· εἰρήνη θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφάνέρωσε δὲ
ὑμῖν. καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατήρ, κάγῳ οὕτως. **2** ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ
πέμπω ὑμᾶς. **22** καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ
καὶ λέγει αὐτοῖς· λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον· **23** ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ
ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν
αὐτοῖς· ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται. **24** αὐτοῦ δύο. **3** λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος·
Θωμᾶς δὲ εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος ὑπάγω ἀλιεύειν. λέγουσιν αὐτῷ· ἐρχόμεθα
Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν
ὁ Ἰησοῦς. **25** ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι εἰς τὸ πλοῖον εὐθύς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ
μαθηταί· ἐώρακαμεν τὸν Κύριον. ὁ δὲ εἶπεν ἐπίασαν οὐδέν. **4** πρωΐας δὲ ἦδη γενομένης
αὐτοῖς· ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι

ἤδειςαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστι. **5** Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; λέγει αὐτῷ· ναί, λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· παιδιά, μή τι Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ· προσφάγιον ἔχετε; ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· οὐ. ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. **17** λέγει αὐτῷ τὸ **6** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ τρίτον· Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὐρήσετε. Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον, φιλεῖς ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἐλκύσαι με, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, σὺ πάντα οἶδας, ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. **7** σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ ὁ λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς· βόσκε τὰ πρόβατά μου. **18** ἀμὴν Ἰησοῦς, τῷ Πέτρῳ· ὁ Κύριός ἐστι. Σίμων ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες οὖν Πέτρος ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστι, σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο· ἦν γὰρ γυμνός· δὲ γηράσης, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν· **8** ἄλλος σε ζώσει, καὶ οἶσει ὅπου οὐ θέλεις. οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον· **19** τοῦτο δὲ εἶπε σημαίνων ποίῳ θανάτῳ οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' δοξάσει τὸν Θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ αὐτῷ· ἀκολουθεῖ μοι. **20** ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ δίκτυον τῶν ἰχθύων. **9** ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον. **10** τῷ δεῖπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπε· λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν Κύριε, τίς ἐστιν ὁ παραδιδούς σε; **21** τοῦτον ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. **11** ἀνέβη ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, οὗτος Σίμων Πέτρος καὶ εἴλκυσε τὸ δίκτυον ἐπὶ δὲ τί; **22** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐὰν αὐτὸν τῆς γῆς, μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σὺ πεντήκοντα τριῶν· καὶ τοσοῦτων ὄντων ἀκολουθεῖ μοι. **23** ἐξηλθεν οὖν ὁ λόγος οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. **12** λέγει αὐτοῖς ὁ οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφούς ὅτι ὁ μαθητὴς Ἰησοῦς· δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει· καὶ οὐκ εἶπεν τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτὸν σὺ τίς εἶ, αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' εἰδότες ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν. **13** ἔρχεται ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ σέ; **24** Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως. περὶ τούτων καὶ γράψας ταῦτα, καὶ οἶδαμεν **14** Τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἀληθὴς ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ. **25** ἐστὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, **15** Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἓν, οὐδὲ αὐτὸν Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα πλεῖον τούτων; λέγει αὐτῷ· ναί, Κύριε, σὺ βιβλία. ἀμὴν. οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ· βόσκε τὰ ἀρνία μου. **16** λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον·

Πραξεις

1 Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην
περὶ πάντων, ᾧ Θεόφιλε, ὣν ἤρξατο ὁ
Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν **2** ἄχρι ἧς
ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ
Πνεύματος Ἁγίου οὓς ἐξελέξατο ἀνελήφθη·
3 οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ
τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι'
ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὁπτανόμενος αὐτοῖς
καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.
4 καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς
ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ
περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς ἣν
ἠκούσατέ μου· **5** ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν
ὔδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι
Ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. **6**
οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων αὐτὸν
λέγοντες· Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ
ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραὴλ;
7 εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· οὐχ ὑμῶν ἐστὶ
γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ
ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, **8** ἀλλὰ λήψεσθε
δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος
ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε
Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ
Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. **9** καὶ
ταῦτα εἰπὼν βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη,
καὶ νεφέλῃ ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν
ὀφθαλμῶν αὐτῶν. **10** καὶ ὡς ἀτενίζοντες
ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ,
καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν
αὐτοῖς ἐν ἐσθῇτι λευκῇ, **11** οἱ καὶ εἶπον·
ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες
εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ
ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν,

οὕτως ἐλεύσεται, ὃν τρόπον ἐθεάσασθε
αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. **12**
Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους
τοῦ καλουμένου ἐλαιῶνος, ὃ ἐστὶν ἐγγὺς
Ἱερουσαλὴμ, σαββάτου ἔχον ὁδόν. **13** καὶ
ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῶν
οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὃ τε Πέτρος
καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας,
Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ
Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων
ὁ Ζηλωτὴς καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. **14**
οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες
ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει
σὺν γυναιξὶ καὶ Μαρίας τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ
καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. **15** Καὶ ἐν ταῖς
ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ
τῶν μαθητῶν εἶπεν· ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων
ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἴκοσιν· **16** ἄνδρες
ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν
ταύτην ἣν προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ
στόματος Δαυὶδ περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου
ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσι τὸν Ἰησοῦν, **17**
ὅτι κατηριθμημένος ἦν σὺν ἡμῖν καὶ ἔλαχε
τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης. **18** οὗτος
μὲν οὖν ἐκτίσαστο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς
ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησε
μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα
αὐτοῦ· **19** καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς
κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ, ὥστε κληθῆναι
τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν
Ἀκελδαμᾶ, τουτέστι χωρίον αἵματος. **20**
γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· γενηθήτω
ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος καὶ μὴ ἔστω ὁ
κατοικῶν ἐν αὐτῇ· καί· τὴν ἐπισκοπὴν
αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. **21** δεῖ οὖν τῶν
συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ

ἐν ᾧ εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ Κύριος οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; 8 Ἰησοῦς, 22 ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήφθη διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν, 9 ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ Πάρθοι καὶ Μηῆδοι καὶ Ἑλαμίται, καὶ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἓνα τούτων. 23 Καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Ἰουδαῖαν τε καὶ Καπαδοκίαν, Πόντον καὶ Βαρσαββᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰουῆτος, καὶ τὴν Ἀσίαν, 10 Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Μαθηῖαν, 24 καὶ προσευξάμενοι εἶπον· σὺ Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κύριε, καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἓνα, 25 Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, 11 Κρήτες καὶ λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης Ἀραβες, ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς καὶ ἀποστολῆς, ἐξ ἧς παρέβη Ἰούδας ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ; πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. 26 12 ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν, καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες· τί ἂν θέλοι κλῆρος ἐπὶ Μαθηῖαν, καὶ συγκατεψηφίσθη τοῦτο εἶναι; 13 ἔτεροι δὲ χλευάζοντες μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων. ἔλεγον ὅτι γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσὶ. 14

2 Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. 2 καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι· 3 καὶ ὥφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὥσει πυρός, ἐκάθισέ τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν, 4 καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. 5 Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντός ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· 6 γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. 7 ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· οὐκ ἰδοὺ πάντες

Σταθεῖς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγγετο αὐτοῖς· ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. 15 οὐ γάρ, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, οὗτοι μεθύουσιν· ἔστι γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας· 16 ἀλλὰ τοῦτό ἐστι τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ· 17 καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ Θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται· 18 καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσι. 19 καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ

ἀτμίδα καπνοῦ· 20 ὁ ἥλιος μεταστραφῆσεται τοῦ Χριστοῦ ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ
 εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα πρὶν ἢ αὐτοῦ εἰς ἄδου οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε
 ἔλθειν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην διαφθοράν. (Hadēs g86) 32 τοῦτον τὸν Ἰησοῦν
 καὶ ἐπιφανῇ. 21 καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν
 ἐπικαλέσεται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται. μάρτυρες. 33 τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ
 22 Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς ὑψωθεῖς, τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ Ἀγίου
 λόγους τούτους. Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, Πνεύματος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρός, ἐξέχεε
 ἄνδρα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποδεδειγμένον εἰς τοῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε.
 ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ σημείοις οἷς 34 οὐ γὰρ Δαυῖδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς,
 ἐποίησε δι' αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, λέγει δὲ αὐτός· εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ
 καθὼς καὶ αὐτοὶ οἶδατε, 23 τοῦτον τῇ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου 35 ἕως ἂν θῶ
 ὠρισμένην βουλὴν καὶ προγνώσει τοῦ Θεοῦ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
 ἔκδοτον λαβόντες, διὰ χειρῶν ἀνόμων σου. 36 ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος
 προσπῆξαντες ἀνείλετε· 24 ὃν ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ὅτι καὶ Κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν
 ἀνέστησε λύσας τὰς ὥδινās τοῦ θανάτου, ὁ Θεὸς ἐποίησε, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν
 καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. 37 Ἀκούσαντες δὲ
 ὑπ' αὐτοῦ. 25 Δαυῖδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν· κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἰπόν τε πρὸς τὸν
 προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους· τί
 παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν ἵνα μὴ ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί; 38 Πέτρος
 σαλευθῶ. 26 διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδιά δὲ ἔφη πρὸς αὐτούς μετανοήσατε, καὶ
 μου καὶ ἡγαλλίαστο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ βαπτισθῆτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
 καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι, Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν,
 27 ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ Ἀγίου
 εἰς ἄδου οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν Πνεύματος. 39 ὑμῖν γάρ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία
 διαφθοράν. (Hadēs g86) 28 ἐγνώρισάς μοι καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν καὶ πᾶσι τοῖς εἰς
 ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μακράν, ὅσους ἂν προσκαλέσεται Κύριος ὁ
 μετὰ τοῦ προσώπου σου. 29 Ἄνδρες Θεὸς ἡμῶν. 40 ἐτέροις τε λόγοις πλείοσι
 ἀδελφοί, ἔξδὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς διημαρτύρετο καὶ παρεκάλει λέγων· σώθητε
 ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυῖδ ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. 41 οἱ
 ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη καὶ τὸ μνήμα αὐτοῦ μὲν οὖν ἀσμένως ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον
 ἐστὶν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. 30 αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσετέθησαν τῇ
 προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὥσει τρισχίλια. 42
 ὄρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ Θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ἥσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν
 ὁσφύος αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει
 τὸν Χριστὸν καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. 43 Ἐγένετο
 31 προῖδὼν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολλὰ τε τέρατα

καὶ σημεία διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο. **10** ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ **44** πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά, **45** καὶ τὰ ὠραία πύλη τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλήσθησαν κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι καθότι ἄν τις χρεῖαν εἶχε· **46** καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας, **47** δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν· αἰνοῦντες τὸν Θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν· ὁ δὲ Κύριος προσετίθει τοὺς σφζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

3 Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. **2** καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην ὠραίαν τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερὸν· **3** ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν ἠρώτα ἐλεημοσύνην. **4** ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπε· βλέψον εἰς ἡμᾶς. **5** ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. **6** εἶπε δὲ Πέτρος· ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι· ὁ δὲ ἔχω τοῦτό σοι δίδωμι· ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου ἔγειρε καὶ περιπάτει. **7** καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρε· παραχρῆμα δὲ ἑστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρά, **8** καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν. **9** καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν Θεόν· **10** ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. **11** Κρατοῦντος δὲ τοῦ ἱαθέντος χωλοῦ τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομώντος ἔκθαμβοι. **12** ἰδὼν δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν· ἄνδρες Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποικηκόσι τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; **13** ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν· ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε καὶ ἠρνήσασθε αὐτὸν κατὰ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν· **14** ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ ἠτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν, **15** τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνετε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. **16** καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον, ὃν θεωρεῖτε καὶ οἶδατε, ἑστερέωσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὀλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. **17** καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν· **18** ὁ δὲ Θεὸς ἃ προκατήγγειλε διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ παθεῖν τὸν Χριστόν, ἐπλήρωσεν οὕτω. **19** μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, **20** ὅπως ἂν ἔλθωσι καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν Χριστὸν Ἰησοῦν, **21** ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν

δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως τὸν ἀρχιερέα καὶ Καϊάφαν καὶ Ἰωάννην πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ Θεὸς διὰ στόματος καὶ Ἀλέξανδρον καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους [πάντων] ἀγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ' ἀρχιερατικοῦ, 7 καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν αἰῶνος. (αἰὼν g165) 22 Μωϋσῆς μὲν γὰρ πρὸς [τῷ] μέσῳ ἐπυνθάνοντο· ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ τοὺς πατέρας εἶπεν ὅτι προφήτην ὑμῖν ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς; ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν 8 τότε Πέτρος πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε εἶπε πρὸς αὐτούς ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. 23 πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ, 9 εἰ ἡμεῖς σήμερον ἔσται δὲ πᾶσα ψυχὴ, ἥτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου προφήτου ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωσται, 10 τοῦ λαοῦ. 24 καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι ἐλάλησαν, Ἰσραὴλ ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. 25 τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὑμεῖς ἔστε υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος διαθήκης ἧς διέθετο ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. 11 οὗτός πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ· καὶ ἐστὶν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται οἰκοδομούντων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς. 26 ὑμῖν πρῶτον ὁ γωνίας. 12 καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ Θεὸς ἀναστήσας τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν σωτηρία· οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς. 13 Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσι καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν, 14 τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἐστῶτα τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. 15 κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλλον πρὸς ἀλλήλους 16 λέγοντες τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονε δι' αὐτῶν, πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνήσασθαι. 17 ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλῇ ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν

4 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, 2 διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν. 3 καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον· ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. 4 πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν, καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὥσει χιλιάδες πέντε. 5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς εἰς Ἱερουσαλὴμ, 6 καὶ Ἄνναν

ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ
18 καὶ καλέσαντες αὐτοὺς παρήγγειλαν ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ. **31**
αὐτοῖς τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ καὶ δεθηέντων αὐτῶν ἐσαλεύθῃ ὁ τόπος
διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. **19** ὁ ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν
δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἐλάλουν
αὐτοὺς εἶπον· εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας. **32**
τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν
Θεοῦ, κρίνατε. **20** οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἅ ἡ καρδιά καὶ ἡ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἷς
εἶδομεν καὶ ἡκούσαμεν μὴ λαλεῖν. **21** οἱ τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον
δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. **33** καὶ
μηδὲν εὐρίσκοντες τὸ πῶς κολάσσονται μεγάλη δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον
αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου
τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι. **22** ἐτῶν γὰρ Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας
ἦν πλειόνων τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος αὐτούς. **34** οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν
ἐφ' ὃν ἐγεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ
ιάσεως. **23** Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς
ιδίους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ τιμὰς τῶν πιπρασκομένων **35** καὶ ἐτίθουν
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. **24** οἱ παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδοδο
δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν δὲ ἐκάστῳ καθότι ἂν τις χρειᾶν εἶχεν.
πρὸς τὸν Θεὸν καὶ εἶπον· Δέσποτα, σὺ ὁ **36** Ἰωσῆς δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ἀπὸ
ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν τῶν ἀποστόλων, ὃ ἔστι μεθερμηνεύμενον
θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, **25** ὁ υἱὸς παρακλήσεως, Λευΐτης, Κύπριος τῷ
διὰ στόματος Δαυὶδ παιδός σου εἰπών· ἵνα γένει, **37** ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας
τί ἐφρύαζαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν ἤνεγκε τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκε παρὰ τοὺς
κενά; **26** παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς πόδας τῶν ἀποστόλων.

καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ
κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ
αὐτοῦ. **27** συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ
τὸν ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας,
Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πιλάτος σὺν ἔθνεσι
καὶ λαοῖς Ἰσραὴλ, **28** ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ
σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισε γενέσθαι **29**
καὶ τὰ νῦν, Κύριε, ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς
αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ
παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου **30**
ἐν τῷ τῇ χειρὰ σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασι

5 Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας ὀνόματι σὺν
Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησε
κτῆμα **2** καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς,
συνειδυίας καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ
ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν
ἀποστόλων ἔθηκεν. **3** εἶπε δὲ Πέτρος·
Ἀνανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ σατανᾶς τὴν
καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ Πνεῦμα
τὸ Ἅγιον καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς
τοῦ χωρίου; **4** οὐχὶ μένον σοι ἔμενε καὶ
πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχε; τί ὅτι

ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; 17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Θεῷ. 5 αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους ἐπλήσθησαν ζήλου 18 καὶ ἐπέβαλον τὰς πεσὼν ἐξέψυξε, καὶ ἐγένετο φόβος μέγας χειρὰς αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. 6 ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. 19 ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν ἄγγελος δὲ Κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξε αὐτὸν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. 7 Ἐγένετο τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγὼν τε δὲ ὡς ὥρων τριῶν διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοὺς εἶπε· 20 πορεύεσθε, καὶ σταθέντες αὐτοῦ, μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός, εἰσῆλθεν. 8 λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος· εἶπέ μοι, εἰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. 21 ἀκούσαντες τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; ἡ δὲ εἶπε· δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ναί, τοσούτου. 9 ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς ἱερὸν καὶ ἐδίδασκον. παραγενόμενος δὲ ὁ αὐτήν· τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ Πνεῦμα Κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς καὶ ἐξοίσουσί σε. 10 ἔπese δὲ παραχρῆμα τὸ δεσμωτήριον ἀχθῆναι αὐτοῦς. 22 οἱ παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν· δὲ ὑπηρεταὶ παραγενόμενοι οὐχ εὗρον εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτήν αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ, ἀναστρέψαντες νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν δὲ ἀπήγγειλαν 23 λέγοντες ὅτι τὸ μὲν ἄνδρα αὐτῆς. 11 καὶ ἐγένετο φόβος μέγας δεσμωτήριον εὗρομεν κεκλεισμένον ἐν ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πάση ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ἐστῶτας ἀκούοντας ταῦτα. 12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν πρὸ τῶν θυρῶν, ἀνοιξάντες δὲ ἔσω οὐδένα τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα εὗρομεν. 24 ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους ἐν τῷ λαῷ πολλά· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν τούτους ὃ τε ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος· 13 τῶν δὲ τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, περὶ αὐτῶν τί ἂν γένοιτο τοῦτο. 25 ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός· 14 μᾶλλον παραγενόμενος δὲ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ ὅτι ἰδοὺ οἱ ἄνδρες, οὐς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, 15 ὥστε εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐστῶτες καὶ διδάσκοντες κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς τὸν λαόν. 26 τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραβάττων, ἵνα σὺν τοῖς ὑπηρεταῖς ἤγαγεν αὐτοὺς οὐ ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιά ἐπισκιάσῃ μετὰ βίας· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, ἵνα τινὶ αὐτῶν. 16 συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος μὴ λιθασθῶσιν· 27 ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς τῶν πέριξ πόλεων εἰς Ἱερουσαλὴμ φέροντες ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. καὶ ἐπηρώτησεν ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς 28 λέγων· οὐ παραγγελία ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες. παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ

ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστίν, οὐ δύνασθε καταλῦσαι
 τὴν Ἱερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ αὐτό, μή ποτε καὶ θεομάχοι εὗρεθῆτε. **40**
 βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα ἐπέσθησαν δὲ αὐτῷ, καὶ προσκαλεσάμενοι
 τοῦ ἀνθρώπου τούτου. **29** ἀποκριθεὶς δὲ τοὺς ἀποστόλους δείραντες παρήγγειλαν
 Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον· πειθαρχεῖν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ
 δεῖ Θεῷ μάλλον ἢ ἀνθρώποις. **30** ὁ Θεὸς ἀπέλυσαν αὐτούς. **41** οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο
 τῶν πατέρων ἡμῶν ἡγίειν Ἰησοῦν, ὃν χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου, ὅτι
 ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κατηξιώθησαν
31 τοῦτον ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ἀτιμασθῆναι **42** πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ
 ὑψωσε τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ δοῦναι μετάνοιαν καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες
 τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. **32** καὶ εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν Χριστόν.
 καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν **6** Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων
 ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ τῶν μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμὸς
 ἅγιον ὃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους,
 αὐτῷ. **33** οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο καὶ ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ
 ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν αὐτούς. **34** Ἀναστὰς τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. **2**
 δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος ὀνόματι προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος
 Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῶν μαθητῶν εἶπον· οὐκ ἄρεστόν ἐστιν
 τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχύ τι τοὺς ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
 ἀποστόλους ποιῆσαι, **35** εἶπέ τε πρὸς διακονεῖν τραπέζαις. **3** ἐπισκέψασθε οὖν,
 αὐτούς· ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους
 ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί ἐπτά, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας,
 μέλλετε πράσσειν. **36** πρὸ γὰρ τούτων τῶν οὐς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης· **4**
 ἡμερῶν ἀνέστη Θεοδᾶς, λέγων εἶναι τινα ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ
 ἑαυτόν, ᾧ προσεκλίθη ἀριθμὸς ἀνδρῶν λόγου προσκαρτερήσομεν. **5** καὶ ἤρρεσεν
 ὡσεὶ τετρακοσίων ὃς ἀνηρέθη, καὶ πάντες ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλῆθους·
 ὅσοι ἐπέθοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη
 ἐγένοντο εἰς οὐδέν. **37** μετὰ τοῦτον ἀνέστη πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Φίλιππον
 Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα
 ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησε λαὸν ἱκανὸν καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσήλυτον
 ὀπίσω αὐτοῦ· κἀκεῖνος ἀπόλωτο, καὶ πάντες καὶ Αντιοχέα, **6** οὐς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν
 ὅσοι ἐπέθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν
38 καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ αὐτοῖς τὰς χεῖρας. **7** καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ
 τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἐάσατε αὐτούς· ἡῴζανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν
 ὅτι ἐὰν ἧ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ αὕτη μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα, πολὺς τε
 ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται· **39** εἰ ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει. **8**

Στέφανος δὲ πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως **5** καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν
 ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδός, καὶ ἐπηγγείλατο
 λαῶ. **9** ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ
 συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, οὐκ ὄντος
 Κυρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν αὐτῷ τέκνου. **6** ἐλάλησε δὲ οὕτως ὁ Θεός,
 ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συζητοῦντες τῷ ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν
 Στεφάνῳ, **10** καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ γῇ ἄλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ
 σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. **11** τότε κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια· **7** καὶ τὸ ἔθνος
 ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι ἀκηκόαμεν ᾧ ἐὰν δουλεύσῃ κρινῶ ἐγώ, εἶπεν ὁ
 αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάβη εἰς Θεός· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται καὶ
 Μωϋσῆν καὶ τὸν Θεόν· **12** συνεκίνησάν τε λατρεύσουσί μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. **8**
 τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς καὶ
 γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν οὕτως ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ καὶ περιέτεμεν
 αὐτόν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον, **13** αὐτόν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καὶ ὁ Ἰσαὰκ
 ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα
 ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται ῥήματα πατριάρχας. **9** Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες
 βλάβη λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ τὸν Ἰωσήφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον. **10**
 ἁγίου καὶ τοῦ νόμου· **14** ἀκηκόαμεν γὰρ καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετο
 αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος αὐτόν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ
 οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον
 ἀλλάξει τὰ ἔθνη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν
15 καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτόν ἅπαντες οἱ αὐτόν ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ὅλον
 καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ εἶδον τὸ τὸν οἶκον αὐτοῦ. **11** ἦλθε δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην
 πρόσωπον αὐτοῦ ὥσει πρόσωπον ἀγγέλου. τὴν γῆν Αἰγύπτου καὶ Χαναὰν καὶ θλίψις
 μεγάλη, καὶ οὐχ εὔρισκον χορτάσματα οἱ
 πατέρες ἡμῶν. **12** ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα
 σῖτα ἐν Αἰγύπτῳ ἐξαπέστειλε τοὺς πατέρας
 ἡμῶν πρῶτον· **13** καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ
 ἀνεγνωρίσθη Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ,
 καὶ φανερόν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος
 τοῦ Ἰωσήφ. **14** ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ
 μετεκαλέσατο τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακώβ
 καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐν ψυχαῖς
 ἑβδομήκοντα πέντε. **15** κατέβη δὲ Ἰακώβ
 εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ
 οἱ πατέρες ἡμῶν, **16** καὶ μετετέθησαν εἰς

Συχέμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. **30** Καὶ πληρωθέντων ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν ἐτῶν τεσσαράκοντα ὥφθη αὐτῷ ἐν τῇ υἱῶν Ἐμμόρ τοῦ Συχέμ. **17** Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος Κυρίου ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἦν ὤμοσεν ὁ Θεὸς ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου. **31** ὁ δὲ Μωϋσῆς τῷ Ἀβραάμ, ἠύξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἰδὼν ἐθαύμαζε τὸ ὄραμα· προσερχομένου ἐν Αἰγύπτῳ, **18** ἄχρις οὗ ἀνέστη βασιλεὺς δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι ἐγένετο φωνὴ Κυρίου ἕτερος, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. **19** οὗτος πρὸς αὐτόν· **32** ἐγὼ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσε ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν τοῦ ποιεῖν ἔκθετα τὰ Ἰακώβ. ἔντρομος δὲ γενόμενος Μωϋσῆς βρέφη αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι· οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. **33** εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ **20** ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωϋσῆς, καὶ Κύριος λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου. ἦν ἄστεϊος τῷ Θεῷ· ὃς ἀνετράφη μῆνας ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἔστηκας γῇ ἁγία ἐστίν. τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. **21** **34** ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου ἐκτεθέντα δὲ αὐτὸν ἀνείλετο αὐτὸν ἢ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν θυγάτηρ Φαραὼ καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἥκουσα, καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς· ἑαυτῇ εἰς υἱόν. **22** καὶ ἐπαιδεύθη Μωϋσῆς καὶ νῦν δεῦρο ἀποστελῶ σε εἰς Αἴγυπτον. πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων, ἦν δὲ δυνατὸς ἐν **35** Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν ὃν ἠρνήσαντο λόγοις καὶ [ἐν] ἔργοις. **23** Ὡς δὲ ἐπληροῦτο εἰπόντες· τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ αὐτῷ τεσσαρακονταετῆς χρόνος, ἀνέβη δικαστὴν; τοῦτον ὁ Θεὸς ἄρχοντα καὶ εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου ἀδελφούς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. **24** τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. **36** οὗτος καὶ ἰδὼν τινα ἀδικούμενον ἡμύνατο, καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐποίησατο ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ πατάξας τὸν Αἰγύπτιον. **25** ἐνόμιζε δὲ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσαράκοντα. **37** οὗτός συνίεναι τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ ὅτι ὁ Θεὸς ἐστὶν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν· προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς οἱ δὲ οὐ συνῆκαν. **26** τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ[· αὐτοῦ ὥφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ συνήλασεν ἀκούσεσθε]. **38** οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπών· ἄνδρες, ἀδελφοί τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου ἐστε ὑμεῖς· ἵνα τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; **27** ὁ δὲ τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπών· τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν δοῦναι ἡμῖν. **39** ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι ἐφ' ἡμῶν; **28** μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπώσαντο ὃν τρόπον ἀνείλες χθὲς τὸν Αἰγύπτιον; καὶ ἐστράφησαν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν εἰς **29** ἔφυγε δὲ Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ Αἴγυπτον **40** εἰπόντες τῷ Ἀαρὼν· ποιήσον καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, οὗ ἡμῖν θεοὺς οἱ προπορεύονται ἡμῶν ὁ γὰρ

Μωϋσῆς οὗτος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς
41 καὶ ἔμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις γεγέννησθε· **53** οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδῶλῳ, εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν **54** Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς αὐτῶν. **42** ἔστρεψε δὲ ὁ Θεὸς καὶ παρέδωκεν καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, ἐπ' αὐτόν. **55** ὑπάρχων δὲ πλήρης Πνεύματος καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν· Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδε δόξαν μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη Θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραὴλ; Θεοῦ, **56** καὶ εἶπεν· ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς **43** καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὼχ οὐρανοὺς ἀνεωγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥεμφάν, τοὺς ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ ἐστῶτα. **57** τύπους οὓς ἐποίησατε προσκυνεῖν αὐτοῖς· κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ καὶ μετοικίῳ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος. **44** ὧτα αὐτῶν καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν αὐτόν, **58** καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν ἱμάτια [αὐτῶν] παρὰ τοὺς πόδας νεανίου τύπον ὃν ἐώρακε· **45** ἦν καὶ εἰσήγαγον καλουμένου Σαύλου, **59** καὶ ἐλιθοβόλουν διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα· ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν ὧν ἔξωσεν ὁ Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. **60** θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, δὲ τὰ γόνατα ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ· Κύριε, ἕως τῶν ἡμερῶν Δαυΐδ· **46** ὃς εὗρε χάριν μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἠτήσατο εὐρεῖν καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη. Σαῦλος δὲ ἦν σκῆνωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ. **47** Σολομῶν δὲ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ.

8 Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις πάντες δὲ διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλην τῶν ἀποστόλων. **2** συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἐποίησαν κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. **3** Σαῦλος δὲ ἔλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακὴν. **4** Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. **5**

Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων
 Σαμαρείας ἐκήρυσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. δίδεται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, προσήνεγκεν
 6 προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις αὐτοῖς χρήματα 19 λέγων· δότε κάμοι
 ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ὧ ἂν ἐπιθῶ
 ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα τὰς χεῖρας λαμβάνη Πνεῦμα Ἅγιον. 20
 ἃ ἐποίει. 7 πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων Πέτρος δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· τὸ ἀργύριόν
 πνεύματα ἀκάθαρτα βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ σου σὺν σοὶ εἶη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν
 ἐξήρχετο, πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων
 χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν, 8 καὶ ἐγένετο κτᾶσθαι. 21 οὐκ ἔστι σοι μερὶς οὐδὲ κλῆρος
 χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. 9 ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· ἡ γὰρ καρδία σου
 Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων προὔπῃρχεν οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 22
 ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης,
 ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναι τινα καὶ δεῖθητι τοῦ Θεοῦ εἰ ἄρα ἀφεθήσεται σοι
 ἑαυτὸν μέγαν· 10 ὧ προσεῖχον πάντες ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου· 23 εἰς γὰρ χολὴν
 ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου λέγοντες· οὗτός πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὥρῳ σε ὄντα.
 ἔστιν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη. 11 24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε· δεῖθητε
 προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ ἱκανῶ χρόνῳ ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεὸν ὅπως
 ταῖς μαγείαις ἐξεστακέσαι αὐτούς. 12 ὅτε δὲ μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ’ ἐμὲ ὧν εἰρήκατε. 25 Οἱ
 ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες
 τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου ὑπέστρεψαν εἰς
 ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο Ἱερουσαλήμ, πολλὰς τε κώμας τῶν
 ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. 13 ὁ δὲ Σίμων Σαμαρειτῶν εὐηγγελίσαντο. 26 Ἄγγελος
 καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς ἦν δὲ Κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον λέγων·
 προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, θεωρῶν τε ἀνάσθητι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν
 δυνάμεις καὶ σημεῖα γινόμενα ἐξίστατο. ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ
 14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἱερουσαλήμ εἰς Γάζαν· αὕτη ἐστὶν ἔρημος.
 ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ Σαμάρεια τὸν 27 καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ
 λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς Αἰθίοψ ἐκ δυνάστης Κανδάκης τῆς
 τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην· 15 οἵτινες βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς
 καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν ὅπως γάζης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων
 λάβωσι Πνεῦμα Ἅγιον· 16 οὕτω γὰρ ἦν εἰς Ἱερουσαλήμ, 28 ἦν τε ὑποστρέφων καὶ
 ἐπ’ οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ, καὶ
 δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. 29
 τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 17 τότε ἐπετίθουν τὰς εἶπε δὲ τὸ Πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ· πρόσσελθε
 χεῖρας ἐπ’ αὐτούς, καὶ ἐλάβανον Πνεῦμα καὶ κολλήθητι τῷ ἅρματι τούτῳ. 30
 Ἅγιον. 18 ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς προσδραμῶν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ

ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην Ἡσαΐαν, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ **2** ἠτήσατο παρ' καὶ εἶπεν· ἄρα γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς **31** ὁ δὲ εἶπε· πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, ἐὰν μή τις συναγωγὰς, ὅπως ἐάν τινας εὕρῃ τῆς ὁδηγήσῃ με; παρεκάλεσέ τε τὸν Φίλιππον ὁδοῦ ὄντας, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. **32** ἡ δὲ περιοχὴ δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ. **3** ἐν τῆς γραφῆς ἦν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη· ὡς δὲ τῷ πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίzein πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη· καὶ ὡς ἄμνος τῇ Δαμασκῷ, καὶ ἐξαίφνης περιήστραψεν ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος, αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, **4** καὶ πεσὼν οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. **33** ἐν τῇ ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ· ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη τὴν Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; **5** εἶπε δέ· τίς εἰ, δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται; ὅτι αἶρεται κύριε; ὁ δὲ Κύριος εἶπεν· ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. **34** ἀποκριθεὶς δὲ ὃν σὺ διώκεις **6** ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπε· δέομαί σου, εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι τί σε περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο; περὶ δεῖ ποιεῖν. **7** οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἐτέρου τινός; **35** ἀνοίξας δὲ ὁ αὐτῷ εἰστήκεισαν ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος φωνῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες. **8** ἠγέρθη ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεωγμένων αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. **36** ὡς δὲ ἐπορεύοντο τε τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδένα ἔβλεπε· κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπὶ τι ὕδωρ, καὶ χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς φησιν ὁ εὐνοῦχος· ἰδοὺ ὕδωρ· τί κωλύει Δαμασκόν. **9** καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ με βαπτισθῆναι; **37** [εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος· βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν. **10** εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξεστιν. Ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε· πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Ἀνανίας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.] **38** καὶ ἐν ὁράματι· Ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ, ἐκέλευσε στήναι τὸ ἄρμα, καὶ κατέβησαν Κύριε. **11** ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν· ἀναστὰς ἀμφοτέρωτεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ πορεύεσθαι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. **39** ὅτε δὲ εὐθεῖαν καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, Πνεῦμα Κυρίου ὀνόματι Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται, ἦρπασε τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτόν **12** καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι ἄνδρα ὀνόματι οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος· ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδόν· Ἀνανίαν εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ αὐτοῦ χαίρων. **40** Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς χεῖρα, ὅπως ἀναβλέψῃ. **13** ἀπεκρίθη δὲ Ἀζωτον, καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς Ἀνανίας· Κύριε, ἀκήκοα ἀπὸ πολλῶν περὶ πόλεις πάσας ἕως τοῦ ἔλθεῖν αὐτόν εἰς τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἐποίησε τοῖς Καισάρειαν.

9 Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων δῆσαι πάντας τὸν ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. **15** εἶπε

δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος πορεύου, ὅτι σκευὸς πιστεύοντες ὅτι ἐστὶ μαθητῆς. **27** Βαρνάβας ἐκλογῆς μοί ἐστιν οὗτος τοῦ βαστάσαι τὸ δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τοὺς ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν υἱῶν τε Ἰσραὴλ· **16** ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω τῇ ὁδῷ εἶδε τὸν Κύριον καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο παθεῖν. **17** Ἀπῆλθε δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. **28** καὶ ἦν μετ' εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεις ἐπ' αὐτὸν αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος τὰς χεῖρας εἶπε· Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ Κύριος ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ἀπέσταλκέ με, Ἰησοῦς ὁ ὀφθεῖς σοι ἐν τῇ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, **29** ἐλάλει τε ὁδῷ ἥ ἤρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ Πνεύματος Ἁγίου. **18** καὶ εὐθέως ἀπέπεσον ἐπεχείρουν αὐτὸν ἀνελεῖν. **30** ἐπιγνόντες δὲ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὥσπερ λεπίδες, οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς Καισάρειαν ἀνέβλεψέ τε, καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, καὶ καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν. **31** λαβὼν τροφήν ἐνίσχυσεν. **19** Ἐγένετο δὲ Αἰ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς ὁ Σαῦλος μετὰ τῶν ὄντων ἐν Δαμασκῷ Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχον μαθητῶν ἡμέρας τινάς, **20** καὶ εὐθέως ἐν εἰρήνῃ οἰκοδομοῦμεναι καὶ πορευόμεναι ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσε τὸν Ἰησοῦν ὅτι τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. **21** ἐξίσταντο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπληθύνοντο. **32** δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον· οὐχ Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἐν Ἱερουσαλὴμ κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ κατοικοῦντας Λύδδαν. **33** εὗρε δὲ ἐκεῖ ὧδε εἰς τοῦτο ἐλήλυθεν, ἵνα δεδεμένους ἄνθρωπόν τινα Αἰνέαν ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς· **22** Σαῦλος ὀκτῶ κατακείμενον ἐπὶ κρᾶβάτῳ, ὃς ἦν δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέχυνε παραλελυμένος. **34** καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Πέτρος Αἰνέα, ἰάταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ἀνάστηθι καὶ στρώσον σεαυτῷ. καὶ εὐθέως ὁ Χριστός. **23** ὥς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἀνέστη. **35** καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι κατοικοῦντες Λύδδαν καὶ τὸν Σάρωνα, ἀνελεῖν αὐτόν· **24** ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ οἷτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον. **36** Ἐν ἐπιβουλῇ αὐτῶν. παρετήρουν τε τὰς πύλας Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσι· ἡ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν **25** λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτὸς πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν καθῆκαν διὰ τοῦ τείχους χαλάσαντες ἐν ὧν ἐποίει. **37** ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις σφυρίδι. **26** Παραγενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος ἐκεῖναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπειράτο κολλᾶσθαι τοῖς λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ. μαθηταῖς καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ **38** ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδης τῇ Ἰόππῃ οἱ

μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν παρα τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ὃς ἐστὶν οἰκία αὐτῇ, ἀπέστειλαν [δύο ἄνδρας] πρὸς αὐτὸν παρὰ θάλασσαν. 7 ὥς δὲ ἀπῆλθεν ὁ παρακαλοῦντες μὴ ὀκνήσαι διελθεῖν ἕως ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ, φωνήσας αὐτῶν. 39 ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν δύο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ καὶ στρατιώτην αὐτοῖς ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ, 8 καὶ τὸ ὑπερῶν, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι ἐξηγησάμενος αὐτοῖς ἅπαντα, ἀπέστειλεν αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. 9 Τῇ δὲ ἐπαύριον χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν ὁδοιπορούντων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει οὕσα ἡ Δορκάς. 40 ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ἐγγιζόντων ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα ὁ Πέτρος θείς τὰ γόνατα προσηύξατο, καὶ προσεύχασθαι περὶ ὥραν ἔκτην. 10 ἐγένετο ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπε· Ταβιθά, δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελε γεύσασθαι· ἀνάστηθι. ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς παρασκευαζόντων δὲ ἐκείνων ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισε. αὐτὸν ἔκστασις, 11 καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν 41 δούς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν, ἀνεωγμένον καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας σκευὸς τι ὡς ὁθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. 42 γνωστὸν δὲ ἀρχαῖς δεδεμένον καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης, καὶ πολλοὶ γῆς, 12 ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ τετράποδα ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον. 43 Ἐγένετο δὲ τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἐρπετὰ καὶ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ παρὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. 13 καὶ ἐγένετο τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

10 Ἄνῃρ δέ τις ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, 2 εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ διὰ παντός, 3 εἶδεν ἐν ὁράματι φανερώς ὥσεί ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας ἄγγελον τοῦ Θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ· Κορνήλιε. 4 ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμφοβος γενόμενος εἶπε· τί ἐστι, κύριε; εἶπε δὲ αὐτῷ· αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 5 καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόππην ἄνδρας καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον· 6 οὗτος ξενίζεται καὶ φωνὴ πρὸς αὐτόν· ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον καὶ φάγε. 14 ὁ δὲ Πέτρος εἶπε· μηδαμῶς, Κύριε· ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον. 15 καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν· ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε σὺ μὴ κοίνου. 16 τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. 17 Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος τί ἂν εἴῃ τὸ ὄραμα ὃ εἶδε, καὶ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα, 18 καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. 19 τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὁράματος εἶπεν αὐτῷ τὸ Πνεῦμα· ἰδοὺ ἄνδρες [τρεῖς] ζητοῦσιν σε· 20 ἀλλὰ

ἀναστὰς κατάρβηθι καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς λαμπρᾷ, **31** καὶ φησι· Κορνήλιε, εἰσηκούσθη μηδὲν διακρινόμενος, διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα σου ἡ προσευχή καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου αὐτοῦς. **21** καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. **32** πέμψον τοὺς ἄνδρας εἶπεν· ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι ὃν οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία δι' ἣν πάρεστε; **22** ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος οὗτος ξενίζεται ἐν οἱ δὲ εἶπον· Κορνήλιος ἑκατοντάρχης, οἰκία Σίμωνος βυρσεῶς παρὰ θάλασσαν· ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν, ὃς παραγενόμενος λαλήσει σοι. **33** ἐξαυτῆς μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους οὖν ἔπεμψα πρὸς σε, σύ τε καλῶς ἐποίησας τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου παραγενόμενος. νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἀγίου μεταπέμψασθαι σε εἰς τὸν οἶκον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πάρεσμεν ἀκοῦσαι πάντα αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. **34** **23** εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισε. Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα [αὐτοῦ] εἶπεν· Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναστὰς ἐξῆλθε σὺν ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ αὐτοῖς, καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ ἔστι προσωπολήπτης ὁ Θεός, **35** ἀλλ' [τῆς] Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ, **24** καὶ τῇ ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν. ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτοὺς ἔστι. **36** τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλε τοῖς συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ υἱοῖς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. **25** Ὡς δὲ ἐγένετο Ἰησοῦ Χριστοῦ· οὗτός ἐστι πάντων Κύριος τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας **37** ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ' αὐτῷ ὁ Κορνήλιος πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς προσεκύνησεν. **26** ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν ἤγειρε Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν λέγων· ἀνάστηθι· κἀγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός ἐστις Ἰωάννης, **38** Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ, ὡς εἰμι. **27** καὶ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθε, ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ καὶ εὐρίσκει συνεληλυθότας πολλούς, **28** δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος ἔφη τε πρὸς αὐτούς· ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ ἀθέμιτον ἐστὶν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι διαβόλου, ὅτι ὁ Θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ. **39** καὶ ἢ προσέρχεσθαι ἀλλοφύλῳ· καὶ ἐμοὶ ὁ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν Θεὸς ἔδειξε μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν λέγειν ἄνθρωπον. **29** διὸ καὶ ἀναντιρρήτως Ἱερουσαλὴμ· ὃν καὶ ἀνέϊλον κρεμάσαντες ἦλθον μεταπεμφθεῖς. πυνθάνομαι οὖν τίτι ἐπὶ ξύλου. **40** τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρε τῇ τρίτῃ λόγῳ μετεπέμψασθέ με; **30** καὶ ὁ Κορνήλιος ἡμέρᾳ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῇ γενέσθαι, ἔφη· ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης **41** οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς τῆς ὥρας ἤμην νηστεύων, καὶ τὴν ἐνάτην προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡμῖν, ὥραν προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου· καὶ οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστι ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῇ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. **42**

καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρῦσαι τῷ λαῷ γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἔρπετα καὶ τὰ καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. 7 ἤκουσα δὲ φωνῆς ὠρισμένου ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κριτῆς ζώντων λεγούσης μοι· ἀναστάς, Πέτρε, θύσον καὶ καὶ νεκρῶν. 43 τούτῳ πάντες οἱ προφῆται φάγε. 8 εἶπον δέ· μηδαμῶς, Κύριε· ὅτι πᾶν μαρτυροῦσιν, ἄφεςιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς τὸ στόμα μου. 9 ἀπεκρίθη δέ μοι φωνὴ εἰς αὐτόν. 44 Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἃ ὁ Θεὸς τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ ἐκαθάρισε σὺ μὴ κοίνου. 10 τοῦτο δὲ ἐγένετο Ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν ἐπὶ τρίς, καὶ ἄλιν ἀνεσπάσθη ἅπαντα εἰς λόγον. 45 καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς τὸν οὐρανόν. 11 καὶ ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς πιστοὶ ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέτρῳ, ὅτι ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ἧ καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου ἤμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρὸς Πνεύματος ἐκκέχυνται. 46 ἤκουον γὰρ αὐτῶν με. 12 εἶπε δέ μοι τὸ Πνεῦμα συνελθεῖν λαλούντων γλώσσαις καὶ μεγαλυνόντων αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενον. ἦλθον δὲ τὸν Θεόν. 47 τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος· σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἕξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ μήτι τὸ ὕδωρ κωλύσαι δύναταί τις τοῦ μὴ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. 13 βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ Πνεῦμα ἀπήγγειλέ τε ἡμῖν πῶς εἶδε τὸν ἄγγελον τὸ Ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς; 48 ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα προσέταξέ τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ αὐτῷ· ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην ἄνδρα καὶ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. τότε ἠρώτησαν αὐτὸν μετὰπεμψαι Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

11 Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. 2 καὶ ὅτε ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς 3 λέγοντες ὅτι πρὸς ἄνδρα ἀκροβυστίαν ἔχοντας εἰσῆλθες καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. 4 ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων· 5 ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὄραμα, καταβαῖνον σκευὸς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρις ἐμοῦ· 6 εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν, καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς Πέτρον, 14 ὃς λαλήσει ῥήματα πρὸς σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. 15 ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ’ αὐτοὺς ὥσπερ καὶ ἐφ’ ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. 16 ἐμνήσθη δὲ τοῦ ῥήματος Κυρίου ὡς ἔλεγεν· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. 17 εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ δὲ τίς ἤμην δυνατὸς κωλύσαι τὸν Θεόν; 18 ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἠσύχασαν καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν λέγοντες· ἄρα γε καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωὴν. 19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ

διήλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον Σαύλου.

εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. 20 Ἦσαν δέ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. 21 καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν, πολὺς τε ἀριθμὸς πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. 22 Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρνάβαν διελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας. 23 ὃς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ, 24 ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως, καὶ προσετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ Κυρίῳ. 25 ἐξῆλθε δὲ εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας ἀναζητῆσαι Σαῦλον, καὶ εὗρων αὐτὸν ἤγαγεν [αὐτὸν] εἰς Ἀντιόχειαν. 26 ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι [ἐν] τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματῖσαι τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς. 27 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν. 28 ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἀγαβὸς ἐσήμανε διὰ τοῦ Πνεύματος λιμὸν μέγαν μέλλειν ἔσσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος. 29 τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς ἠμπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· 30 ὁ καὶ ἐποίησαν ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς

12 Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαι τινὰς τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. 2 ἀνέιλε δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρα. 3 καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστόν ἐστι τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον· ἦσαν δὲ αἱ ἡμέραι τῶν ἀζύμων· 4 ὃν καὶ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακὴν, παραδοὺς τέσσαρσι τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ πᾶσχα ἀναγαγεῖν αὐτόν τῷ λαῷ. 5 ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. 6 Ὅτε δὲ ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν δεδεμένος ἀλύσει δις, φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακὴν. 7 καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν λέγων· ἀνάστα ἐν τάχει. καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. 8 εἰπέ τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· περιῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. ἐποίησε δὲ οὕτω. καὶ λέγει αὐτῷ· περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει μοι. 9 καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθὲς ἐστὶ τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὄραμα βλέπειν. 10 διελθόντες δὲ πρῶτην φυλακὴν καὶ δευτέραν ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρὰν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἥτις αὐτομάτῃ ἠνοίχθη αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην

μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' ὥραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. **21** τακτῇ δὲ αὐτοῦ. **11** καὶ ὁ Πέτρος γενόμενος ἐν ἑαυτῷ ἡμέρα ὁ Ἑρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα εἶπε· νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλε βασιλικὴν καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος Κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλετό ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. **22** ὁ δὲ ἄνθρωπος με ἐκ χειρὸς Ἑρώδου καὶ πάσης τῆς ἐπεφώνει· Θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. **12** **23** παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος συνιδὼν τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας Κυρίου ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκε τὴν δόξαν τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου τῷ Θεῷ, καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι ἐξέψυσεν. **24** Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ἠύξανε καὶ προσευχόμενοι. **13** κρούσαντος δὲ καὶ ἐπληθύνετο. **25** Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος προσῆλθε ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ πληρώσαντες παιδίσκη ὑπακοῦσαι ὀνόματι Ῥόδη, **14** τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες καὶ καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μᾶρκον.

ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξε τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. **15** οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον· μαίνη. ἡ δὲ διισχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ ἔλεγον· ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἐστίν. **16** ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων. ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτὸν καὶ ἐξέστησαν. **17** κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐκ τῆς φυλακῆς, εἶπε δὲ ἀπαγγέilate Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. **18** Γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. **19** Ἑρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὐρὼν, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι, καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν διέτριβεν. **20** Ἦν δὲ Ἑρώδης θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυμαδὸν τε παρῆσαν πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως ἡτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν

13 Ἦσαν δὲ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὃ τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ ἐπικαλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναῖν τε Ἑρώδου τοῦ τετράρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος. **2** λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. **3** τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες αὐτοῖς τὰς χεῖρας ἀπέλυσαν. **4** Οὗτοι μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου κατῆλθον εἰς τὴν Σελεύκειαν, ἐκεῖθὲν τε ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον, **5** καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. **6** Διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου εὗρόν τινα μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον ᾧ ὄνομα Βαρισηοῦς, **7** ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ

συνετῶ. οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, **18** καὶ ὡς καὶ Σαῦλον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τεσσαρακονταετῇ χρόνον ἐτροποφόρησεν τοῦ Θεοῦ· **8** ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἑλύμας αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, **19** καὶ καθελὼν ἔθνη ὁ μάγος — οὕτω γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ἐπτὰ ἐν γῇ Χαναὰν κατεκληρονόμησεν ὄνομα αὐτοῦ — ζητῶν διαστρέψαι τὸν αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν. **20** καὶ μετὰ ταῦτα ὡς ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. **9** Σαῦλος δέ, ὁ ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα ἔδωκε καὶ Παῦλος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου καὶ κριτὰς ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. **21** ἀτενίσας πρὸς αὐτὸν **10** εἶπεν· ὦ πλήρης κάκειθεν ἡτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς, ἄνδρα διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὗ ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἔτη τεσσαράκοντα· **22** παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἡγειρεν αὐτοῖς τὸν εὐθείας· **11** καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ Κυρίου ἐπὶ σέ, Δαυΐδ εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπε μαρτυρήσας καὶ ἔση τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι εὗρον Δαυΐδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ καιροῦ. παραχρήμα δὲ ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει θελήματά μου. **23** τούτου ὁ Θεὸς ἀπὸ χειραγωγούς. **12** τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἤγαγε τὸ γεγονός ἐπίστευσεν, ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῷ Ἰσραὴλ σωτηρίαν, **24** προκηρύξαντος τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου. **13** Ἀναχθέντες δὲ Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ Ἰσραήλ. **25** ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς τὸν δρόμον, ἔλεγε· τίνα με ὑπονοεῖτε Ἱεροσόλυμα. **14** Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ εἵναι· οὐκ εἰμὶ ἐγὼ, ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται μετ' τῆς Πέργης παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν ἐμὲ οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν τῆς Πισιδίας, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν ποδῶν λῦσαι. **26** Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ συναγωγῇ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων γένους Ἀβραάμ καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι ἐκάθισαν. **15** μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ τὸν Θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν ταύτης ἀπεστάλη. **27** οἱ γὰρ κατοικοῦντες οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες· [ἐν] Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἄνδρες ἀδελφοί, εἰ ἔστι λόγος ἐν ὑμῖν τοῦτον ἀγνοήσαντες, καὶ τὰς φωνὰς παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. **16** τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναστὰς δὲ Παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ ἀναγινωσκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν, εἶπεν· ἄνδρες Ἰσραηλῖται καὶ οἱ φοβούμενοι **28** καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὐρόντες τὸν Θεόν, ἀκούσατε. **17** ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ ἡτήσαντο Πιλᾶτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. τούτου [Ἰσραὴλ] ἐξελέξατο τοὺς πατέρας **29** ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. **30** ὁ δὲ Θεὸς ἡγειρεν

αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. **31** ὃς ὥφθη ἐπὶ ἡμέρας τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ, οἵτινες πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς προσλαλοῦντες αὐτοῖς ἔπειθον αὐτοὺς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, οἵτινές εἰσι προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ. **44** Τῷ τε μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. **32** καὶ ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην **45** ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ὁ Θεὸς ἐκπεπλήρωκε τοῖς τέκνοις αὐτῶν, ἐπλήσθησαν ζήλου καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ ἡμῖν, ἀναστήσας Ἰησοῦν, **33** ὥς καὶ ἐν τῷ τοῦ Παύλου λεγομένοις ἀντιλέγοντες καὶ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται· υἱὸς μου **46** βλασφημοῦντες. **46** παρρησιασάμενοι δὲ εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. **34** ὅτι ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας εἶπον· ὑμῖν ἦν δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὕτως εἶρηκεν, ὅτι δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. (aiōnios **g166**) **47** οὕτω γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος· **48** οὕτως γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος· τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. **48** καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδέξαντο εἶδε διαφθοράν· **37** ὃν δὲ ὁ Θεὸς ἡγείρεν, τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι οὐκ εἶδε διαφθοράν. **38** γνωστὸν οὖν ἔστω ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον· (aiōnios **g166**) **49** διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν δι' ὅλης τῆς χώρας. **50** οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἄφεσις ἀμαρτιῶν καταγγέλλεται, **39** καὶ παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρῶτους τῆς νόμῳ Μωϋσέως δικαιοῦσθαι, ἐν τούτῳ πόλεως καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται. **40** βλέπετε οὖν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν, καὶ ἐξέβαλον μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. **51** οἱ δὲ προφήται· **41** ἴδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ ἐκτιναζάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἐγὼ αὐτῶν ἐπ' αὐτοὺς ἦλθον εἰς Ἰκόνιον. **52** οἱ δὲ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, [ἔργον] οἱ δὲ ὧ οὐ μὴ πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῇται μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ Πνεύματος ὑμῖν. **42** Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν ἐκ τῆς Ἀγίου.

συναγωγῆς [τῶν Ἰουδαίων] παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα. **43** λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων

14 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. **2** οἱ δὲ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι

ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ἔθνων κατὰ τῶν ἀδελφῶν. 3 ἱκανὸν μὲν οὖν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ ζῶντι, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν Κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῦ, διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι αὐτοῖς. 16 ὃς ἐν ταῖς παρωχημέναις γενεαῖς διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. 4 ἐσχίσθη δὲ τὸ εἶασε πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς πληθὸς τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν αὐτῶν. 17 καίτοι γε οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. ἀφῆκεν ἀγαθοποιῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν 5 ὥς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἔθνων τε καὶ ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, 6 συνιδόντες καρδίας ὑμῶν. 18 καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν Λύστραν καὶ Δέρβην καὶ τὴν περίχωρον, αὐτοῖς. 19 Ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας 7 κάκεῖ ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι. 8 Καί τις καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ἔσυραν ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες αὐτὸν ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε περιπεπατήκει. 9 τεθνάναι. 20 κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν οὗτος ἤκουσε τοῦ Παύλου λαλοῦντος ὃς τῶν μαθητῶν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει πόλιν, καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθε σὺν τῷ τοῦ σωθῆναι, 10 εἶπε μεγάλη τῇ φωνῇ· Βαρνάβα εἰς Δέρβην. 21 εὐαγγελισάμενοί ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. καὶ τε τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἦλατο καὶ περιεπάτει. 11 οἱ δὲ ὄχλοι ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος ἐπῆραν τὴν Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν, 22 ἐπιστηρίζοντες φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες οἱ θεοὶ τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν ἡμᾶς 12 ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρνάβαν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν Δία, τὸν δὲ Παῦλον Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 23 χειροτονήσαντες δὲ ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. 13 ὁ δὲ ἱερεὺς αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν [καί] τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ, εἰς ὃν πεπιστεύκασι. ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελε θύειν. 14 24 καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ εἰς Παμφυλίαν, 25 καὶ λαλήσαντες ἐν Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν Πέργη τὸν λόγον κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν, εἰσεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον κρίζοντες 15 26 κάκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ λέγοντες ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἔσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. 27

Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν ἀνήγγειλαν ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύραν πίστεως. 28 διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

15 Καὶ τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφούς ὅτι ἐὰν μὴ περιτέμνησθε τῷ ἔθει Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. 2 γενομένης οὖν στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτούς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καὶ τινὰς ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. 3 Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐποιοῦν χαρὰν μεγάλην πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς. 4 παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησε μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύραν πίστεως. 5 Ἐξανέστησαν δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως. 6 Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. 7 Πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης ἀναστὰς Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτούς ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. 8

καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δούς αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν, 9 καὶ οὐδὲν διέκρινε μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. 10 νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν Θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι; 11 ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι καθ' ὃν τρόπον κάκεῖνοι. 12 Ἐσίγησε δὲ πᾶν τὸ πλῆθος καὶ ἤκουον Βαρνάβαν καὶ Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσι δι' αὐτῶν. 13 Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων· ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. 14 Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 15 καὶ τοῦτω συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέγραπται· 16 μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώσω αὐτήν, 17 ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα. 18 γνωστὰ ἀπ' αἰῶνός ἐστι τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. (αἰθῆ g165) 19 διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν Θεόν, 20 ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος. 21 Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων

κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφούς καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἐπεστήριξαν. **33** ποιήσαντες δὲ χρόνον ἀναγινωσκόμενοι. **22** Τότε ἔδοξε τοῖς ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. **34** [ἔδοξε δὲ τῷ ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους ἄνδρας Σίλα ἐπιμεῖναι αὐτοῦ.] **35** Παῦλος δὲ ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ, Ἰούδαν τὸν διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ ἐπικαλούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σίλαν, καὶ ἐτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, Κυρίου. **36** Μετὰ δὲ τινὰς ἡμέρας εἶπε **23** γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε· Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν· ἐπιστρέψαντες Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ κατὰ πᾶσαν πόλιν ἐν αἷς κατηγγείλαμεν Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσι. **37** χαίρειν. **24** Ἐπειδὴ ἡκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ Βαρνάβας δὲ ἐβουλεύσατο συμπαραλαβεῖν ἡμῶν ἐξεληθόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις τὸν Ἰωάννην τὸν ἐπικαλούμενον Μᾶρκον· ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες **38** Παῦλος δὲ ἡξίου, τὸν ἀποστάντα ἀπ' περιτέμνεσθαι καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνεληθόντα διεστείλαμεθα, **25** ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαραλαβεῖν ὁμοθυμαδόν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι τοῦτον. **39** ἐγένετο οὖν παροξυσμός, ὥστε πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν Βαρνάβαν καὶ Παύλῳ, **26** ἀνθρώποις τε Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον. **40** Παῦλος δὲ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἐπιλεξάμενος Σίλαν ἐξῆλθε, παραδοθεὶς **27** ἀπεστάλακμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σίλαν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ **41** διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν αὐτά. **28** ἔδοξε γὰρ τῷ Ἀγίῳ Πνεύματι ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν τῶν ἐπάναγκες τούτων, **29** ἀπέχεσθαι εἰδωλοθυτῶν καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε. ἔρρωσθε. **30** Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. **31** ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. **32** Ἰούδας τε καὶ Σίλας, καὶ αὐτοὶ προφητὰι ὄντες, διὰ λόγου

16 Κατήντησε δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν. καὶ ἰδοὺ μαθητὴς τις ἦν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς [τινός] Ἰουδαίας πιστῆς, πατὴρ δὲ Ἕλληνας, **2** ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. **3** τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκεῖνοις· ᾗδειςαν γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτι Ἕλληνας

ὑπῆρχεν. 4 Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, λέγουσα· εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ Κυρίῳ παρεδίδουν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ μείνατε καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. 16 Ἐγένετο τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν 5 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ παιδίσκῃν τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα πύθωνος πίστει καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν ἡμέραν. 6 Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. καὶ τὴν Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες 17 αὕτη κατακολουθήσασα τῷ Παύλῳ ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λαλῆσαι τὸν καὶ τῷ Σίλᾳ ἔκραζε λέγουσα· οὗτοι οἱ λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, 7 ἐλθόντες κατὰ τὴν ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου Μυσίαν ἐπεύραζον κατὰ τὴν Βιθυνίαν εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ἡμῖν ὁδὸν πορεύεσθαι· καὶ οὐκ εἶσεν αὐτοὺς τὸ σωτηρίας. 18 τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς Πνεῦμα. 8 παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν ἡμέρας. διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος καὶ κατέβησαν εἰς Τρωάδα. 9 καὶ ὄραμα διὰ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπε· παραγγέλλω τῆς νυκτὸς ὥφθῃ τῷ Παύλῳ· ἀνὴρ τις ἦν σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελθεῖν Μακεδῶν ἐστῶς, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ ἀπ' αὐτῆς. καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. 19 λέγων· διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἡμῖν. 10 ὥς δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν, εὐθέως ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰλκυσαν εἰς συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, 20 καὶ ὁ Κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς. 11 προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς Ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ τῆς Τρωάδος εἶπον· οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθράκην, τῇ δὲ ἡμῶν τὴν πόλιν Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, 21 ἐπιούσῃ εἰς Νεάπολιν, 12 ἐκεῖθ' ἐν τε εἰς καὶ καταγγέλλουσιν ἔθῃ ἃ οὐκ ἔξεστιν Φιλίππους, ἥτις ἐστὶ πρώτη τῆς μερίδος τῆς ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαίοις Μακεδονίας πόλις κολωνία. Ἦμεν δὲ ἐν οὔσι. 22 καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῇ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς, 13 αὐτῶν. καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρρήξαντες τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν, τῆς πόλεως παρὰ ποταμὸν οὗ ἐνομιζέτο 23 πολλὰς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς προσευχὴ εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες τῷ ταῖς συνελθούσαις γυναίξί. 14 καὶ τις γυνὴ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτοῦς· 24 ὀνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις πόλεως ὃς παραγγελίαν τοιαύτην εἰληφώς ἔβαλεν θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεόν, ἥκουεν, ἥς αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς ὁ Κύριος διήνοιξε τὴν καρδίαν προσέχειν πόδας αὐτῶν ἡσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. 15 ὥς δὲ 25 Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ ἔβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε Σίλας προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν Θεόν·

ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι. **26** εἰς φυλακὴν· καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε ἐκβάλλουσιν· οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου, ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. **27** ἀνήγγειλαν δὲ τοῖς ἀνέωχθησάν τε παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι στρατηγοῖς οἱ ῥαβδούχοι τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. **27** ἔξυπνος καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἰδὼν εἰσι, **29** καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς, ἀνεωγμένους τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἐξελεῖν τῆς σπασάμενος μάχαιραν ἔμελλεν ἑαυτὸν πόλεως. **40** ἐξελεθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν, καὶ ἰδόντες δεσμίους. **28** ἐφώνησε δὲ φωνῇ μεγάλῃ τοὺς ἀδελφοὺς παρεκάλεσαν αὐτοὺς καὶ ὁ Παῦλος λέγων· μηδὲν πράξης σεαυτῷ ἐξῆλθον.

κακόν· ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. **29** **17** Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε, καὶ ἔντρομος Ἀπολλωνίαν ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, γενόμενος προσέπεσε τῷ Παύλῳ καὶ τῷ ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. **2** Σίλᾳ, **30** καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ εἰσῆλθε πρὸς κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; **31** αὐτούς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέγετο οἱ δὲ εἶπον· πιστεύσον ἐπὶ τὸν Κύριον αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, **3** διανοίγων Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει ὁ οἶκός σου. **32** καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου καὶ πᾶσι τοῖς οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός, Ἰησοὺς ὃν ἐγὼ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. **33** καὶ παραλαβὼν καταγγέλλω ὑμῖν. **4** καὶ τινες ἐξ αὐτῶν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἐπέισθησαν καὶ προσεκληρώθησαν τῷ ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ, τῶν τε σεβομένων αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα, Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος γυναικῶν τε τῶν **34** ἀναγαγὼν τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον πρώτων οὐκ ὀλίγαι. **5** Προσλαβόμενοι δὲ αὐτοῦ παρέθηκε τράπεζαν, καὶ ἡγαλλιᾶτο οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι τῶν ἀγοραίων πανοικί πεπιστευκῶς τῷ Θεῷ. **35** Ἡμέρας τινὰς ἄνδρας πονηροὺς καὶ ὀχλοποιήσαντες δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ ἐθορύβουν τὴν πόλιν, ἐπιστάντες τε τῇ τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες· ἀπόλυσον τοὺς οἰκία Ἰάσονος ἐξήτουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς ἀνθρώπους ἐκείνους. **36** ἀπήγγειλε δὲ ὁ τὸν δῆμον· **6** μὴ εὐρόντες δὲ αὐτοὺς ἔσυρον τὸν Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν πολιτάρχας, βοῶντες ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην Παῦλον, ὅτι ἀπεστάλκασιν οἱ στρατηγοὶ ἵνα ἀναστατῶσαντες οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεισιν, ἀπολυθῆτε. νῦν οὖν ἐξελεθόντες πορεύεσθε **7** οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλον πράσσουσι, βασιλέα ἕτερον λέγοντες εἶναι,

Ἰησοῦν. 8 ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ δέ ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα, 9 καὶ εἶναι· ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος εὐηγγελίζετο αὐτοῖς. 19 ἐπιλαβόμενοι καὶ τῶν λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐτούς. 10 τε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἀρειὸν πάγον ἤγαγον Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς λέγοντες· δυνάμεθα γινῶναι τίς ἡ καινὴ ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχὴ; 20 εἰς Βέροϊαν, οἵτινες παραγενόμενοι εἰς ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς τὴν συναγωγὴν ἀπήεσαν τῶν Ἰουδαίων. ἀκοὰς ἡμῶν· βουλόμεθα οὖν γινῶναι τί 11 οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν ἅν θέλοι ταῦτα εἶναι. 21 Ἀθηναῖοι δὲ Θεσσαλονίκη, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν ἕτερον εὐκαίρουν ἢ λέγειν τι καὶ ἀκοῦειν ἀνακρίνοντας τὰς γραφὰς εἰ ἔχοι ταῦτα καινότερον. 22 Σταθεῖς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ οὕτως. 12 πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν τοῦ Ἀρείου πάγου ἔφθι· ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. θεωρῶ. 23 διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν 13 ὅς τις δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὗρον καὶ βωμὸν Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, ἀγνώστῳ Θεῷ. ὃν ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἤλθον οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ κάκει σαλεύοντες τοὺς ὄχλους. 14 εὐθέως δὲ καταγγέλλω ὑμῖν. 24 ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπέμενον οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς Κύριος ὑπάρχων δὲ ὅ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. 15 οἱ δὲ οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, 25 καθιστῶντες τὸν Παῦλον ἤγαγον αὐτὸν οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται ἕως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς προσδεόμενός τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσι τὸν Σίλαν καὶ Τιμόθεον ἵνα ὡς τάχιστα ζώῃν καὶ πνοῇν κατὰ πάντα· 26 ἐποίησέ ἔλθωσι πρὸς αὐτόν, ἐξήεσαν. 16 Ἐν δὲ ταῖς τε ἐξ ἐνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ Παύλου, κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ὀρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς θεωροῦντι κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, 27 ζητεῖν 17 διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τὸν Κύριον, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ καὶ εὐροῖεν, καί γε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. 28 ἐν αὐτῷ τοὺς παρατυγχάνοντας. 18 τινὲς δὲ τῶν γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν, Ἐπικουρείων καὶ τῶν Στοϊκῶν φιλοσόφων ὡς καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν συνέβαλλον αὐτῷ, καὶ τινες ἔλεγον· τί εἰρήκασι· τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. 29 ἅν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; οἱ γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ οὐκ

ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῶ ἢ ἀργύρῳ ἢ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγώ· ἀπὸ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. **7** καὶ ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. **30** τοὺς μεταβάς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ ὀνόματι Ἰούστου, σεβομένου τὸν Θεόν, οὗ Θεὸς τανῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. **8** πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν, **31** διότι ἔστησεν Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσε τῷ ἡμέραν ἐν ἧ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισε, πίστιν τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ παρασχὼν πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ ἐβαπτίζοντο. **9** Εἶπε δὲ ὁ Κύριος δι' ὀράματος νεκρῶν. **32** ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ· μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει νεκρῶν οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπον· καὶ μὴ σιωπήσης, **10** διότι ἐγώ εἰμι μετὰ ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου. **33** σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοὶ τοῦ κακῶσαι καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου σε, διότι λαὸς ἐστὶ μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει αὐτῶν. **34** τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες ταύτῃ. **11** ἐκάθισέ τε ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ ἐξ διδασκῶν ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ Ἀρεοπαγίτης καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις Θεοῦ. **12** Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύοντος τῆς Ἀχαΐας κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ

18 Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς Κόρινθον· **2** καὶ εὐρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ῥώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς, **3** καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι ἔμεινε παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο· ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τῇ τέχνῃ. **4** διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθέ τε Ἰουδαίους καὶ Ἑλλήνας. **5** Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὃ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος διαμαρτυρούμενος τοῖς Ἰουδαίοις τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. **6** ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμάτια εἶπε πρὸς αὐτούς· τὸ αἷμα ὑμῶν

Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, **13** λέγοντες ὅτι παρὰ τὸν νόμον οὗτος ἀναπείθει τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν Θεόν. **14** μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· εἰ μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥαδιούργημα πονηρόν, ὧ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἠνεσχόμεν ὑμῶν. **15** εἰ δὲ ζήτημά ἐστι περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὤψεσθε αὐτοί· κριτὴς γὰρ ἐγώ· τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. **16** καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. **17** ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἑλλήνες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳ ἐμελεν. **18** Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανάς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα

καὶ Ἀκύλας, κειράμενος τὴν κεφαλὴν ἐν **19** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι
 Κεγχρεαῖς· εἶχε γὰρ εὐχήν. **19** κατήντησε δὲ ἐν Κορίνθῳ Παῦλον διελθόντα τὰ
 εἰς Ἔφεσον, κάκεινους κατέλιπεν αὐτοῦ, ἀνωτερικὰ μέρη ἔλθεῖν εἰς Ἔφεσον· καὶ
 αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν εὐρὼν μαθητάς τινας **2** εἶπε πρὸς αὐτούς·
 διελέχθη τοῖς Ἰουδαίοις. **20** ἐρωτῶντων εἰ Πνεῦμα Ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; οἱ
 δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· ἀλλ' οὐδὲ εἰ Πνεῦμα
 παρ' αὐτοῖς οὐκ ἐπένευσεν, **21** ἀλλὰ Ἅγιόν ἐστιν ἠκούσαμεν. **3** εἶπέ τε πρὸς
 ἀπετάξατο αὐτοῖς εἰπὼν· δεῖ με πάντως αὐτούς εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; οἱ δὲ εἶπον·
 τὴν ἑορτὴν τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. **4** εἶπε δὲ Παῦλος·
 Ἱεροσόλυμα, πάλιν δὲ ἀνακάμψω πρὸς Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα μετανοίας,
 ὑμᾶς τοῦ Θεοῦ θέλοντος. καὶ ἀνήχθη τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτόν
 ἀπὸ τῆς Ἐφέσου, **22** καὶ κατελθὼν εἰς ἵνα πιστεύσωσι, τοῦτ' ἐστὶν εἰς τὸν Ἰησοῦν
 Καισάρειαν, ἀναβάς καὶ ἀσπασάμενος τὴν Χριστόν. **5** ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς
 ἐκκλησίαν κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν, **23** καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. **6** καὶ ἐπιθέντος
 ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθε διερχόμενος αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας ἦλθε τὸ
 καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε
 ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς. **24** γλώσσαις καὶ προεφήτευον. **7** ἦσαν δὲ οἱ
 Ἰουδαῖοι δέ τις Ἀπολλῶς ὀνόματι, πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δεκαδύο. **8** Εἰσελθὼν
 Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ
 κατήντησεν εἰς Ἔφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων
 γραφαῖς. **25** οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. **9** ὡς
 τοῦ Κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει δέ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπείθουν
 καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Κυρίου, κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ
 ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· πλήθους, ἀποστάς ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισε τοὺς
26 οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ
 συναγωγῇ. ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας σχολῇ Τυράννου τινός. **10** τοῦτο δὲ ἐγένετο
 καὶ Πρίσκιλλα προσελάβοντο αὐτόν καὶ ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας
 ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὁδὸν τοῦ τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου
 Θεοῦ. **27** βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν [Ἰησοῦ], Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλήνας. **11**
 εἰς τὴν Ἀχαΐαν προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ἐποίει ὁ Θεὸς
 ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν· διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, **12** ὥστε καὶ ἐπὶ
 ὃς παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεισθαι ἀπὸ τοῦ
 πεπιστευκόσι διὰ τῆς χάριτος· **28** εὐτόνως χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια καὶ
 γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγετο δημοσίᾳ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους,
 ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν τὰ τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι
 Χριστὸν Ἰησοῦν. ἀπ' αὐτῶν. **13** Ἐπεχείρησαν δὲ τινες ἀπὸ

τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. **24** Δημήτριος ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος παρείχετο τοῖς λέγοντες· ὀρκίζομεν ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν τεχνίταις ἐργασίαν οὐκ ὀλίγην· **25** οὗς ὁ Παῦλος κηρύσσει. **14** ἦσαν δέ τινες συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα υἱοὶ Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ οἱ ἐργάτας εἶπεν· ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ τοῦτο ποιοῦντες, **15** ἀποκριθὲν δὲ τὸ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ἐστι, πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπε· τὸν Ἰησοῦν **26** καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι· ὑμεῖς Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ δὲ τίνες ἐστέ; **16** καὶ ἐφαλλόμενος ἐπὶ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν ἱκανὸν αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος, ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν τὸ πονηρὸν, καὶ κατακυριεύσας αὐτῶν γινόμενοι. **27** οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἴσχυσε κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἔλθειν, ἀλλὰ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἐκείνου. **17** τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν εἰς οὐθὲν λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσι τοῖς κατοικοῦσι καθαιρεῖσθαι τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς, τὴν Ἐφεσον, καὶ ἐπέπεσε φόβος ἐπὶ ἦν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα **28** ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· **18** πολλοί τε τῶν θυμοῦ ἔκραζον λέγοντες μεγάλη ἡ Ἄρτεμις πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι Ἐφεσίων. **29** καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. τῆς συγχύσεως, ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν **19** ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων εἰς τὸ θέατρον συναρπάσαντες Γάϊον συνενέγκαντες τὰς βίβλους κατέκαιον καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, συνεκδήμους ἐνώπιον πάντων· καὶ συνεψήφισαν τὰς Παύλου. **30** τοῦ δὲ Παύλου βουλομένου τιμὰς αὐτῶν καὶ εὔρον ἀργυρίου μυριάδας εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον οὐκ εἶων αὐτὸν πέντε. **20** Οὕτω κατὰ κράτος ὁ λόγος οἱ μαθηταί· **31** τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, τοῦ Κυρίου ηὔξανε καὶ ἴσχυεν. **21** Ὡς ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ τῷ πνεύματι διελθὼν τὴν Μακεδονίαν θέατρον. **32** ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· καὶ Ἀχαΐαν πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ εἰπὼν ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος ἕνεκεν με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. **22** ἀποστείλας δὲ εἰς συνεληλύθεισαν. **33** ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων προεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλλόντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἑραστον, αὐτὸς ἐπέσχε αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. **23** Ἐγένετο δὲ κατασείσας τὴν χεῖρα ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον τάραχος οὐκ τῷ δήμῳ. **34** ἐπιγνόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖός

ἐστι, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ καὶ Τρόφιμος. 5 οὗτοι προελθόντες ὥρας δύο κραζόντων· μεγάλη ἡ Ἄρτεμις ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι· 6 ἡμεῖς δὲ Ἐφεσίων. 35 καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων τὸν ὄχλον φησίν· ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς ἀπὸ Φιλίππων καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν εἰς τὴν Τρωάδα ἄχρις ἡμερῶν πέντε, οὗ Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτὰ. 7 Ἐν δὲ τῇ μιᾷ μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Διοπετοῦς; τῶν σαββάτων συνηγμένων τῶν μαθητῶν 36 ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων τούτων δέον κλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μέλλων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέ μὴδὲν προπετὲς πράσσειν. 37 ἡγάγετε γὰρ τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. 8 ἦσαν τοὺς ἄνδρας τούτους οὔτε ἱεροσύλους δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερώῳ οὗ οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὰν ὑμῶν. 38 ἦμεν συνηγμένοι. 9 καθήμενος δὲ τις εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ νεανίας ὀνόματι Εὐτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος, τεχνῖται ἔχουσι πρὸς τινα λόγον, ἀγοραῖοι καταφερόμενος ὑπὸ βαθεῖ διαλεγόμενου ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλείωσαν τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ ἀλλήλοις. 39 εἰ δέ τι περὶ ἐτέρων ἐπιζητεῖτε, τοῦ ὕπνου ἔπесεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. καὶ ἦρθη νεκρός. 10 καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος 40 καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συμπεριλαβὼν εἶπε· μὴ στάσεως περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου θορυβεῖσθε· ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ὑπάρχοντος περὶ οὗ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι ἐστὶν. 11 ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας ἄρτον λόγον τῆς συστροφῆς ταύτης. 41 καὶ ταῦτα καὶ γευσάμενος, ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας εἰπὼν ἀπέλυσε τὴν ἐκκλησίαν.

20 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον προσκαλεσάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ ἀσπασάμενος ἐξῆλθε πορευθῆναι εἰς Μακεδονίαν. 2 διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα· 3 ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνῶμη τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. 4 συνείπετο δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς Ἀσίας Σώπατρος Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερβαῖος καὶ Τιμόθεος, Ἀσιανοὶ δὲ Τυχικὸς

Ἀσία· ἔσπευδε γάρ, εἰ δυνατόν ἦν αὐτῷ, τοῦ Θεοῦ. **28** προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς γενέσθαι παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα εἰς Ἱεροσόλυμα. **17** Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν πέμψας εἰς Ἔφεσον μετεκαλέσατο τοὺς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, ἣν πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. **18** ὡς δὲ περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. **29** παρεγένοντο πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ' ὑμῶν ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου· **30** καὶ τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, **19** δουλεύων ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν καὶ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. **31** διὸ συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν Ἰουδαίων, **20** ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ τῶν συμφερόντων τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι δακρύων νοθετῶν ἕνα ἕκαστον. **32** καὶ ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' τὰ νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ οἴκῳ, **21** διαμαρτυρόμενος Ἰουδαίοις τε Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ καὶ Ἑλλήσι τὴν εἰς [τὸν] Θεὸν μετάνοιαν τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι καὶ δοῦναι καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις [Χριστόν]. **22** καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ δεδεμένος πᾶσιν. **33** ἀργυρίου ἢ χρυσοῦ ἢ ἱματισμοῦ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ οὐδενὸς ἐπεθύμησα· **34** αὐτοὶ γινώσκετε ἐν αὐτῇ συναντήσόντά μοι μὴ εἰδώς, **23** ὅτι ταῖς χρεαίαις μου καὶ τοῖς οὖσι μετ' πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατὰ πόλιν ἐμοῦ ὑπῆρέτησαν αἱ χεῖρες αὐταί. **35** διαμαρτύρεται λέγον ὅτι δεσμά με καὶ πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτω κοπιῶντας θλίψεις μένουσιν. **24** ἀλλ' οὐδενὸς λόγον δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, ποιοῦμαι οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχὴν μου τιμὴν μνημονεύειν τε τὸν λόγον τοῦ Κυρίου ἑμαυτῷ, ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε· μακάριόν ἐστι μετὰ χαρᾶς καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν. **36** καὶ ταῦτα παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι εἰπών, θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. **25** αὐτοῖς προσηύξατο. **37** ἱκανὸς δὲ ἐγένετο καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὤψεσθε κλαυθμὸς πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτόν, διηλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ **38** ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ τοῦ Θεοῦ. **26** διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ εἰρήκῃ, ὅτι οὐκέτι μέλλουσι τὸ πρόσωπον σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς αἵματος πάντων· **27** οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην τὸ πλοῖον. τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν τὴν βουλὴν

21 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· τὸν ἄνδρα οὗ ἐστὶν ἡ ἀποσπασθέντας ἀπ’ αὐτῶν, ζώνη αὕτη, οὕτω δήσουσιν εἰς Ἱερουσαλήμ εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ, οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, κάκειθεν εἰς ἔθνων. **12** ὥς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, Πάταρα. **2** καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι τοῦ εἰς Φοινίκην ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ. **13** **3** ἀναφανέντες δὲ τὴν Κύπρον καὶ ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος· τί ποιεῖτε κλαίοντες καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν; εἰς Συρίαν, καὶ κατήχθημεν εἰς Τύρον· ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἐκέισε γὰρ ἦν τὸ πλοῖον ἀποφορτιζόμενον ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐτοίμως ἔχω τὸν γόμον. **4** καὶ ἀνευρόντες [τοὺς] μαθητὰς ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. **14** μὴ ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτὰ· οἵτινες πειθομένου δὲ αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν εἰπόντες· τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ Πνεύματος τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου γινέσθω. **15** Μετὰ μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα. **5** ὅτε δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ· **16** συνῆλθον ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα προπεμπόντων δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ’ ᾧ ξενισθῶμεν ἕως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ. γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσηυξάμεθα, **17** Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα **6** καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους ἐπέβημεν ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. **18** εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῆει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν εἰς τὰ ἴδια. **7** Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ διανύσαντες ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν πρεσβύτεροι. **19** καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς εἰς Πτολεμαῖδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἐξηγεῖτο καθ’ ἓν ἕκαστον ὧν ἐποίησεν ἀδελφούς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ’ ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς διακονίας αὐτοῖς. **8** τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες αὐτοῦ. **20** οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον ἤλθομεν εἰς Καισαρείαν, καὶ εἰσελθόντες τὸν Κύριον, εἶπόν τε αὐτῷ· θεωρεῖς, εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν Ἰουδαίων ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ, ἐμείναμεν παρ’ αὐτῷ. τῶν πεπιστευκότων, καὶ πάντες ζηλωταὶ **9** τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι τοῦ νόμου ὑπάρχουσι. **21** κατηχήθησαν τέσσαρες προφητεύουσαι. **10** ἐπιμενόντων δὲ περὶ σοῦ ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους κατήλθέ τις ἀπὸ ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἄγαθος, Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς **11** καὶ ἔλθων πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας τὴν τὰ τέκνα μηδὲ τοῖς ἔθεσι περιπατεῖν. **22** τί ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας τε αὐτοῦ τοὺς οὖν ἐστι; πάντως δεῖ πλῆθος συνελθεῖν· πόδας καὶ τὰς χεῖρας εἶπε· τάδε λέγει τὸ ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. **23** τοῦτο οὖν

ποιήσον ὅ σοι λέγομεν· εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν· **24** κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς. οἱ δὲ ἰδόντες τὸν τούτους παραλαβὼν ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς ἵνα ξυρήσωνται τύπτοντες τὸν Παῦλον. **33** ἐγγίσας δὲ ὁ τὴν κεφαλὴν, καὶ γνῶσι πάντες ὅτι ὢν χιλιάρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσε κατήχηται περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ δεθῆναι ἀλύσει δις, καὶ ἐπυνθάνετο στοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσω. τίς [ἄν] εἶη καὶ τί ἐστι πεποικῆς. **34** **25** περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν κρίναντες μηδὲν δυνάμενος δὲ γινῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτούς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαι θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν αὐτούς τό τε εἰδωλόθυτον καὶ τὸ αἷμα καὶ παρεμβολήν. **35** ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς πνικτὸν καὶ πορνείαν. **26** τότε ὁ Παῦλος ἀναβαθμούς, συνέβη βασταῶσθαι αὐτὸν παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεῖς εἰσῆει εἰς τὸ ἱερόν, ὄχλου· **36** ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν λαοῦ κράζον· αἶρε αὐτόν. **37** Μέλλων τε τοῦ ἀγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ εἰσαῆσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν ὁ Παῦλος ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἢ προσφορά. **27** Ὡς λέγει τῷ χιλιάρχῳ· εἰ ἔξεστί μοι εἰπεῖν τι δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, πρὸς σε; ὁ δὲ ἔφη· Ἑλληνιστὶ γινώσκεις; **38** οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ συνέχεον πάντα τὸν τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτόν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχίλιους **28** κράζοντες ἄνδρες Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε· ἄνδρας τῶν σικαρίων; **39** εἶπε δὲ ὁ Παῦλος· οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαῖος Ταρσεύς, καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης· πανταχοῦ διδάσκων· ἔτι τε καὶ Ἑλληνας δέομαι δέ σου, ἐπιτρέψον μοι λαλῆσαι εἰσῆγαγεν εἰς τὸ ἱερόν καὶ κεκοίνωκε πρὸς τὸν λαόν. **40** ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον· **29** ἦσαν γὰρ ὁ Παῦλος ἐστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν ἑωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ κατέσεισε τῇ χειρὶ τῷ λαῷ· πολλῆς δὲ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ σιγῆς γενομένης προσεφώνησε τῇ Ἑβραΐδι ἱερόν εἰσῆγαγεν ὁ Παῦλος. **30** ἐκινήθη τε ἡ διαλέκτω λέγων· πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, **22** ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας. **2** ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν. **3** καὶ φησιν· ἐγὼ μὲν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ

τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένοι δὲ ἐν ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. **14** ὁ δὲ εἶπεν· ὁ τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας Θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό Γαμαλιήλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν σε γινῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἰδεῖν τοῦ πατρῷου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ τοῦ Θεοῦ καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε στόματος αὐτοῦ, **15** ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ σήμερον. **4** ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἐώρακας ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδούς καὶ ἤκουσας. **16** καὶ νῦν τί μέλλεις; εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλousαι τὰς **5** ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον· παρ' ὧν καὶ τοῦ Κυρίου. **17** Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ προσευχομένου μου εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην ἄξων καὶ τοὺς ἐν τῷ ἱερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει καὶ ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλὴμ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι· **18** σπεῦσον καὶ ἵνα τιμωρηθῶσιν. **6** Ἐγένετο δέ μοι ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλὴμ, διότι οὐ πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ παραδέχονται σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. περὶ μεσημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ **19** κἀγὼ εἶπον· Κύριε, αὐτοὶ ἐπίstανται ὅτι περιastράφαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ, **7** ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς ἔπeson τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα φωνῆς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ· **20** λεγούσης μοι· Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ **8** ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· τίς εἶ, Κύριε; εἶπέ τε μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς πρὸς με· ἐγὼ εἶμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὃν καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ καὶ σὺ διώκεις. **9** οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων φῶς ἐθεάσαντο καὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο, τὴν αὐτόν. **21** καὶ εἶπε πρὸς με· πορεύου, ὅτι δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε. **22** μοι. **10** εἶπον δέ· τί ποιήσω, Κύριε; ὁ δὲ Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, Κύριος εἶπε πρὸς με· ἀναστὰς πορεύου εἰς καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες· Δαμασκόν, κάκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ αἵρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ πάντων ὧν τέτακται σοι ποιῆσαι. **11** ὡς καθῆκεν αὐτὸν ζῆν. **23** κραυγαζόντων δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ δὲ αὐτῶν καὶ ῥιπτόντων τὰ ἱμάτια καὶ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἄερα, **24** συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν. **12** ἐκέλευσεν αὐτόν ὁ χιλιάρχος ἄγεσθαι Ἀνανίας δέ τις, ἀνὴρ εὐσεβὴς κατὰ τὸν εἰς τὴν παρεμβολήν, εἰπὼν μᾶστιξιν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν ἀνετάζεσθαι αὐτόν, ἵνα ἐπιγνῶ δι' ἣν κατοικούντων [ἐν Δαμασκῷ] Ἰουδαίων, αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. **25** ὡς **13** ἐλθὼν πρὸς με καὶ ἐπιστάς εἶπέ μοι· δὲ προέτειναν αὐτόν τοῖς ἱμαῖσιν, εἶπε Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον. κἀγὼ αὐτῇ τῇ πρὸς τὸν ἐστῶτα ἐκατόνταρχον ὁ Παῦλος·

εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον συνεδρίῳ ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός
 ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν; **26** ἀκούσας δὲ ὁ εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου· περὶ ἐλπίδος καὶ
 ἐκατόνταρχος, προσελθὼν ἀπήγγειλε τῷ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. **7** τοῦτο
 χιλιάρχῳ λέγων· ὅρα τί μέλλεις ποιεῖν· δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος ἐγένετο στάσις τῶν
 ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστι. **27** Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων, καὶ
 προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπεν αὐτῷ· ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. **8** Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ
 λέγε μοι εἰ σὺ Ῥωμαῖός εἶ. ὁ δὲ ἔφη· λέγουσι μὴ εἶναι ἀνάστασιν μήτε ἄγγελον
 ναί. **28** ἀπεκρίθη τε ὁ χιλιάρχος· ἐγὼ μήτε πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσι
 πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην τὰ ἀμφοτέρα. **9** ἐγένετο δὲ κραυγὴ
 ἐκτεσθῆναι. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη· ἐγὼ δὲ καὶ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες οἱ γραμματεῖς
 γεγέννηται. **29** εὐθέως οὖν ἀπέστησαν τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο
 ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν· λέγοντες οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ
 καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνούς ὅτι ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν
 Ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς. αὐτῷ ἢ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν. **10**
30 Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ πολλῆς δὲ γενομένης στάσεως εὐλαβηθεὶς
 ἀσφαλές, τὸ τί κατηγορεῖται παρὰ τῶν ὁ χιλιάρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ'
 Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν αὐτῶν, ἐκέλευσε τὸ στράτευμα καταβῆναι
 καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ καὶ ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν
 ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν, καὶ καταγαγὼν τε εἰς τὴν παρεμβολήν. **11** Τῇ δὲ ἐπιούσῃ
 τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς. νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπε· θάρσει,

23 Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ Παῦλε· ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς
 εἶπεν· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ Ἰερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην
 συνειδῆσαι ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ μαρτυρῆσαι. **12** Γενομένης δὲ ἡμέρας
 ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. **2** ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφὴν
 Ἀνανίας ἐπέταξε τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ ἀνεθεμάτισαν ἑαυτούς, λέγοντες μήτε
 τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. **3** τότε ὁ Παῦλος φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀποκτείνωσι
 πρὸς αὐτὸν εἶπε· τύπτειν σε μέλλει ὁ Θεός, τεσσαράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν
 τοῖς κεκοιναμένῃ· καὶ σὺ κάθη κρίνων με πεποιοκότες· **14** οἵτινες προσελθόντες
 κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι! **4** οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον·
 τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς; **5** ἔφη τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις
 τε ὁ Παῦλος· οὐκ ᾔδουν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν
 ἀρχιερεὺς· γέγραπται γάρ· ἄρχοντα τοῦ τὸν Παῦλον. **15** νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε
 λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. **6** γνοὺς δὲ ὁ τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ, ὅπως
 Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶ Σαδδουκαίων, αὔριον αὐτὸν καταγάγῃ πρὸς ὑμᾶς, ὡς
 τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ

περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσει ἐπιστολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον· αὐτὸν ἔτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. **26** Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι **16** ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου Φήλικι χαίρειν. **27** τὸν ἄνδρα τοῦτον τὸ ἔνδρον, παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλε τῷ Παύλῳ. μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἐπιστὰς **17** προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν σὺν τῷ στρατεύματι ἐξειλόμην αὐτόν, ἑκατοντάρχων ἕφῃ· τὸν νεανίαν τοῦτον μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι. **28** βουλόμενος δὲ ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον· ἔχει γάρ τι γνῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ. **18** ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν κατήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν· αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον καὶ φησιν· **29** ὃν εὔρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἠρώτησε τοῦτον τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν πρὸς ἡ δεσμῶν ἔγκλημα ἔχοντα. **30** μηνυθείσης σε, ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι. **19** ἐπιλαβόμενος δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα μέλλειν δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος καὶ ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἐξαυτῆς ἔπεμψα ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο, τί ἐστιν πρὸς σε, παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγοροῖς ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι; **20** εἶπε δὲ ὅτι οἱ λέγειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ, ἔρρωσο. **31** Οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαί σε ὅπως μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὖριον εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς τὸν αὐτοῖς ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον ἤγαγον Παῦλον, ὡς μελλόντων τι ἀκριβέστερον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα, **32** τῇ δὲ πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. **21** σὺ οὖν μὴ ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς ἱππεῖς πορεύεσθαι πεισθῆς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσι γὰρ αὐτὸν σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν· ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα, **33** οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μῆτε φαγεῖν καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι μῆτε πιεῖν ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. **34** νῦν ἔτοιμοί εἰσι προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ ἀναγνούς δὲ ὁ ἡγεμὼν καὶ ἐπερωτήσας σοῦ ἐπαγγελίαν. **22** ὁ μὲν οὖν χιλιάρχος ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστί, καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, παραγγείλας μηδενὶ ἀπὸ Κιλικίας, **35** διακούσομαί σου, ἔφη, ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται· με. **23** Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς ἐκέλευσέ τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ τῶν ἑκατοντάρχων εἶπεν· ἐτοιμάσατε Ἡρώδου φυλάσσεσθαι.

στρατιώτας διακοσίους ὅπως πορευθῶσιν **24** Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ἕως Καισαρείας, καὶ ἱππεῖς ἑβδομήκοντα ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης πρεσβυτέρων καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, ὥρας τῆς νυκτός, **24** κτήνη τε παραστήσαι, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι τοῦ Παύλου. **2** κληθέντος δὲ αὐτοῦ πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα, **25** γράψας ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων·

3 πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεὸν ἦν καὶ αὐτοὶ οὗτοι καὶ κατορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσσεσθαι τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας, πάντῃ τε καὶ νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων· 16 ἐν τούτῳ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ, δὲ καὶ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνείδησιν μετὰ πάσης εὐχαριστίας. 4 ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ ἔχειν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους πλεῖόν σε ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί διὰ παντός. 17 δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπεικεῖα. 5 παρεγενόμην ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς εὐρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν τὸ ἔθνος μου καὶ προσφοράς· 18 ἐν οἷς καὶ κινοῦντα στάσιν πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις εὐρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοστάτην μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, τινὲς τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἰρέσεως, 6 ὃς ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, 19 οὓς ἔδει ἐπὶ καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασε βεβηλῶσαι, ὃν καὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν εἴ τι ἔχοιεν ἐκρατήσαμεν [καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον πρὸς με. 20 ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν τί ἠθελήσαμεν κρίνειν· 7 παρελθὼν δὲ Λυσίας εὐρόν ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα στάντος μου ἐπὶ ὁ χιλιάρχος μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν τοῦ συνεδρίου, 21 ἢ περὶ μιᾶς ταύτης χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε, 8 κελεύσας τοὺς φωνῆς ἧς ἔκραξα ἐστῶς ἐν αὐτοῖς, ὅτι κατηγοροῦς αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σέ]· παρ' περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων σήμερον ὑφ' ὑμῶν. 22 Ἀκούσας δὲ ταῦτα τούτων ἐπιγινῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν ὁ Φῆλιξ ἀνεβάλετο αὐτούς, ἀκριβέστερον αὐτοῦ. 9 συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπὼν· ὅταν Λυσίας φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν. 10 Ἀπεκρίθη ὁ χιλιάρχος καταβῆ, διαγνώσομαι τὰ καθ' ὃς ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος ὑμᾶς, 23 διαταζάμενός τε τῷ ἑκατοντάρχῃ λέγειν· ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἔχειν τε ἄνεσιν ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος εὐθυμότερον τὰ καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ περὶ ἑμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι, 11 δυναμένου ὑπηρετεῖν ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ. 24 Μετὰ δὲ σου γινῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσὶ μοι ἡμέραι ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν δεκαδύο ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Δρουσίλλῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, οὔσῃ Ἰουδαία, Ἰερουσαλήμ. 12 καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν μετεπέμψατο τὸν Παῦλον καὶ ἤκουσεν με πρὸς τινὰ διαλεγόμενον ἢ ἐπισύστασιν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. 25 ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης οὔτε κατὰ τὴν πόλιν· 13 οὔτε παραστῆσαι καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ δύνανται περὶ ὧν νῦν κατηγοροῦσί μου. 14 μέλλοντος ἔσσεσθαι, ἔμφορος γενόμενος ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἦν ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη· τὸ νῦν ἔχον πορεύου, λέγουσιν αἴρεσιν οὕτω λατρεύω τῷ πατρίῳ καιρὸν δὲ μεταλαβὼν μετακαλέσομαί σε, 26 Θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ ἅμα δὲ καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται [τοῖς ἐν] τοῖς προφήταις γεγραμμένοις, 15 αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου ὅπως λύσῃ αὐτόν·

διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος γὰρ ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, ὡμίλει αὐτῷ. **27** Διετίας δὲ πληρωθείσης οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδὲν ἔλαβε διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον· ἐστὶν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσί μου, οὐδεὶς θέλων δὲ χάριν καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις με δύνатаι αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα ὁ Φῆλιξ κατέλιπε τὸν Παῦλον δεδεμένον. ἐπικαλοῦμαι. **12** τότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου ἀπεκρίθη· Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ. **13** Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν ἀσπασόμενοι τὸν Φῆστον. **14** ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον λέγων· ἀνὴρ τίς ἐστι καταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, **15** περὶ οὗ γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην· **16** πρὸς οὓς ἀπεκρίθη ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαι τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγοροὺς τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. **17** συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἐξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα· **18** περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον ὧν ὑπενόουν ἐγώ, **19** ζητήματα δὲ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτὸν καὶ περὶ τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. **20** ἀπορούμενος δὲ ἐγώ τὴν περὶ τούτου ζήτησιν ἔλεγον εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα κάκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. **21** τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα

τηρεῖσθαι αὐτὸν ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν Καίσαρα. **22** Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον Ἱεροσολύμοις ἴσασι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, **5** ἔφη· ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι ἀκοῦσαι· ὁ δέ, αὖριον, φησὶν, ἀκούσῃ αὐτοῦ. μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην **23** Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα αἴρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας Φαρισαῖος. **6** καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον σὺν τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τε τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσι τοῖς κατ' τοῦ Θεοῦ ἔστηκα κρινόμενος, **7** εἰς ἣν τὸ ἐξοχὴν οὖσι τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐκτενεῖα νύκτα τοῦ Φήστου ἦλθῃ ὁ Παῦλος. **24** καὶ φησιν καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι· ὁ Φῆστος· Ἀγρίππα βασιλεῦ καὶ πάντες οἱ περὶ ἥς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι, βασιλεῦ συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον Ἀγρίππα, ὑπὸ [τῶν] Ἰουδαίων. **8** τί ἄπιστον περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐγείρει; **9** ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ ἐνθάδε, ἐπιβοῶντες μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου μηκέτι. **25** ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος μηδὲν δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι· **10** ὁ καὶ ἄξιον θανάτου αὐτὸν πεπραχέναι, καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν τῶν ἀγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα Σεβαστόν, ἔκρινα πέμπειν αὐτόν. **26** περὶ τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβὼν, οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον, ἔχω· διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν καὶ **11** καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τιμωρῶν αὐτοὺς ἠνάγκαζον βλασφημεῖν, τῆς ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τι γράψαι. περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς ἐδίωκον **27** ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. **12** Ἐν οἷς μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι. [καὶ] πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ'

26 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· ἐπιτρέπεται σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν. τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο· **2** περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἡγῆμαι ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων ἀπολογεῖσθαι σήμερον, **3** μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων· διὸ δέομαί σου μακροθύμως ἀκοῦσαί μου. **4** Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ νεότητος τὴν ἀπ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων, **13** ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περιλάμψαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους· **14** πάντων δὲ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρὸς με καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ· Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. **15** ἐγὼ δὲ εἶπον· τίς εἶ, Κύριε; ὁ δὲ εἶπεν· ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ

διώκεις. **16** ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ στήθῃ ἐπὶ οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὥφθην σοι, τοῦτο. **27** πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προχειρίσασθαί σε ὑπηρετήν καὶ μάρτυρα προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. **28** ὁ δὲ ὦν τε εἶδες ὦν τε ὀφθήσομαί σοι, **17** Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· ἐν ὀλίγῳ ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν με πείθεις Χριστιανὸν γενέσθαι. **29** ὁ δὲ ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγώ σε ἀποστέλλω **18** Παῦλος εἶπεν· εὐχαίμην ἂν τῷ Θεῷ καὶ ἐν ἀνοίξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον σέ, ἀλλὰ ἀπὸ σκοτόους εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν, τοῦ λαβεῖν γενέσθαι τοιούτους ὁποῖος κἀγώ εἰμι, αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κληρὸν ἐν παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων. **30** Καὶ ταῦτα τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. **19** Ὅθεν, εἰπόντος αὐτοῦ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς τῇ ἡγεμῶν ἢ τε Βερνίκη καὶ οἱ συγκαθήμενοι οὐρανίῳ ὅπασιά, **20** ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ αὐτοῖς, **31** καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρῶτον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι οὐδὲν θανάτου τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἄξιον ἢ δεσμῶν πράσσει ὁ ἄνθρωπος ἀπαγγέλλω μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν οὗτος. **32** Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη· ἐπὶ τὸν Θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, πράσσοντας. **21** ἔνεκα τούτων με οἱ Ἰουδαῖοι εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο **27** Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἱταλίαν, παρεδίδουν τὸν τε Παῦλον καὶ τινας ἐτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχῃ ὀνόματι Ἰουλίῳ σπείρης Σεβαστῆς. **2** ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῷ μέλλοντες πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνας Θεσσαλονικέως, **3** τῇ τε ἐτέρᾳ κατήχημεν εἰς Σιδῶνα· φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψε πρὸς [τοὺς] φίλους πορευθέντα ἐπιμελείας τυχεῖν. **4** κἀκεῖθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους, **5** τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες κατήλθομεν εἰς Μύρα τῆς Λυκίας. **6** Κἀκεῖ εὐρών ὁ ἑκατοντάρχης πλοῖον

Ἀλεξανδρίνον πλέον εἰς τὴν Ἱταλίαν μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσι, χαλάσαντες ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. **7** ἐν ἱκαναῖς τὸ σκεῦος οὕτως ἐφέροντο. **18** σφοδρῶς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις δὲ χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἐποιοῦντο, **19** καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἐρρίψαμεν. **20** μήτε Κρήτην κατὰ Σαλμώνην, **8** μόλις τε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθομεν εἰς τόπον πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου τινὰ καλούμενον Καλοὺς λιμένας, ὃ ἐγγὺς ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρεῖτο πᾶσα ἐλπίς ἣν πόλις Λασαία. **9** Ἰκανοῦ δὲ χρόνου τοῦ σῶζεσθαι ἡμᾶς. **21** Πολλῆς δὲ ἀσιτίας διαγενομένου καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς ὑπαρχούσης τότε σταθεῖς ὁ Παῦλος ἐν τοῦ πλοῦς διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη μέσῳ αὐτῶν εἶπεν· ἔδει μὲν, ὧ ἄνδρες, παρελθύνειν, παρήνει ὁ Παῦλος **10** πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς λέγων αὐτοῖς· ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ Κρήτης κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τὴν ζημίαν. **22** καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς τοῦ φόρτου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσσεσθαι τὸν ἔσται ἐξ ὑμῶν πλὴν τοῦ πλοίου. **23** παρέστη πλοῦν. **11** ὁ δὲ ἐκατοντάρχης τῷ κυβερνήτῃ γάρ μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπέιθετο μᾶλλον ἢ οὐ εἰμι, ὃ καὶ λατρεύω, **24** λέγων· μὴ φοβοῦ, τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις. **12** Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ παραστῆναι· καὶ ἰδοὺ ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς κεχαρίσταί σοι ὁ Θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας παραχειμασίαν οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν μετὰ σοῦ. **25** διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες· πιστεύω ἀναχθῆναι κάκεῖθεν, εἴ πως δύναιντο γὰρ τῷ Θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον καταντήσαντες εἰς Φοίνικα παραχειμάσαι, λελάληταί μοι. **26** εἰς νῆσον δέ τινα δεῖ λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. **27** Ὡς δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτη κατὰ χώρον. **13** Ὑποπνεύσαντος δὲ νότου νύξ ἐγένετο διαφορομένων ἡμῶν ἐν τῷ δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι, Ἀδρία, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ ἄραντες ἄσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. **28** καὶ **14** μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλε κατ' αὐτῆς ἄνεμος βολίσαντες εὗρον ὀργυῖας εἴκοσι, βραχὺ δὲ τυφωνικός ὁ καλούμενος Εὐροκλύδων. διαστήσαντες καὶ ἀλὶν βολίσαντες εὗρον **15** συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου καὶ ὀργυῖας δεκαπέντε· **29** φοβούμενοί τε μήπως μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν, ἐκ πρύμνης ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. **16** νησίον δὲ ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας ἤϋχοντο τι ὑποδραμόντες καλούμενον Κλαύδην ἡμέραν γενέσθαι. **30** Τῶν δὲ ναυτῶν μόλις ἰσχύσαμεν περικρατεῖς γενέσθαι τῆς ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου καὶ σκάφης, **17** ἦν ἄραντες βοηθείαις ἐχρῶντο χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν, ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον· φοβούμενοί τε προφάσει ὥς ἐκ πρῶρας μελλόντων

ἀγκύρας ἐκτείνειν, 31 εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ μὴ τις ἐκκολυμβήσας διαφύγοι. 43 ὁ δὲ ἑκατοντάρχη καὶ τοῖς στρατιώταις· ἂν ἑκατοντάρχης βουλόμενος διασῶσαι τὸν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς Παῦλον ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, σωθῆναι οὐ δύνασθε. 32 τότε οἱ στρατιῶται ἐκέλευσέ τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ ἀπορρίψαντας πρῶτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξίεναι, εἶασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. 33 Ἄχρι δὲ οὗ 44 καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, ἔμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ οὓς δὲ ἐπὶ τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων· οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν τεσσαρεσκαίδεκάτην σήμερον ἡμέραν γῆν.

προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μηδὲν προσλαβόμενοι. 34 διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς μεταλαβεῖν τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θριξὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται. 35 εἰπὼν δὲ ταῦτα καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ ἐνώπιον πάντων, καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν. 36 εὐθυμοὶ δὲ γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς. 37 ἦμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ διακόσιαι ἐβδομήκοντα ἕξ. 38 κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. 39 Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δὲ τίνα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλόν, εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο, εἰ δύναιτο, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. 40 καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἶων εἰς τὴν θάλασσαν ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν ἄρτέμωνα τῇ πνεούσῃ κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. 41 περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ἐπώκειλαν τὴν ναῦν, καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων. 42 τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσι,

28 Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. 2 οἱ δὲ βάρβαροι παρεῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν· ἀνάψαντες γὰρ πυρὰν προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ πῦχος. 3 συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων πληθος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυρὰν, ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θερμῆς διεξελθοῦσα καθῆψε τῆς χειρὸς αὐτοῦ. 4 ὥς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· πάντως φονεὺς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ Δίκη ζῆν οὐκ εἶασεν. 5 ὁ μὲν οὖν ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν· 6 οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν. ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκόντων καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλλόμενοι ἔλεγον θεὸν αὐτὸν εἶναι. 7 Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχε χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένισεν. 8 ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνεχόμενον κατακεῖσθαι· πρὸς

ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν καὶ προσευξάμενος ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. **19** ἀντιλεγόντων δὲ καὶ ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἰάσατο τῶν Ἰουδαίων ἠναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι αὐτόν. **9** τούτου οὖν γενομένου καὶ Καίσαρα, οὐχ ὥς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἀσθενείας ἐν τῇ κατηγορῆσαι. **20** διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν νήσῳ προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο· **10** παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι· οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς ἔνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν τὴν ἄλυσιν ταύτην περικείμεαι. **21** οἱ δὲ χρεῖαν. **11** Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν πρὸς αὐτὸν εἶπον· ἡμεῖς οὔτε γράμματα ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότες ἐν τῇ νήσῳ, περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, Ἀλεξανδρινῶν, παρασήμῳ Διοσκούροις, οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν **12** καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας ἀπήγγειλεν ἡ ἐλάλησέ τι περὶ σοῦ πονηρόν. ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς· **13** ὅθεν **22** ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκούσαι ἃ φρονεῖς· περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον, περὶ μὲν γὰρ τῆς αἰρέσεως ταύτης γνωστόν καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου ἐστὶν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται. **23** δευτεροῖοι ἦλθομεν εἰς Ποτιόλους· **14** Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν ἦκον πρὸς οὗ εὐρόντες ἀδελφούς παρεκλήθημεν αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἷς ἐξετίθετο ἐπ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἐπτὰ, καὶ διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἦλθομεν. **15** πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπὸ τε κἀκεῖθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ τοῦ νόμου Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν ἡμῶν ἐξηλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις ἀπὸ πρωτῆ ἕως ἑσπέρας. **24** καὶ οἱ μὲν Ἀππίου φόρου καὶ Τριῶν ταβερνῶν, οὓς ἐπέιθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν. ἰδὼν ὁ Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ **25** ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἔλαβε θάρσος. **16** Ὅτε δὲ ἦλθομεν εἰς ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἓν, Ῥώμην, ὃ ἐκατοντάρχης παρέδωκε τοὺς ὅτι καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐλάλησε διὰ δεσμίους τῷ στρατοπεδάρχῃ· τῷ δὲ Παύλῳ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἐπετράπη μένειν καθ' ἑαυτὸν σὺν τῷ ἡμῶν λέγον· **26** πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. **17** Ἐγένετο τοῦτον καὶ εἶπον· ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ τὸν Παῦλον τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων οὐ μὴ ἴδητε· **27** ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά πρῶτους· συνελθόντων δὲ αὐτῶν ἔλεγε τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὥσι βαρέως πρὸς αὐτοὺς· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῖς πατρώοις δέσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων καὶ τοῖς ὥσιν ἀκούσωσι καὶ τῇ καρδίᾳ παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων· συνῶσι καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσομαι **18** οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο αὐτούς. **28** γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι ἀπολύσαι διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη [τοῦτο] τὸ σωτήριον

τοῦ Θεοῦ, αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. **29** καὶ
ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι
πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν.
30 Ἦμεινε δὲ ὁ Παῦλος διετίαν ὅλην ἐν
ιδίῳ μισθώματι καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς
εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν, **31** κηρύσσων
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ
περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης
παρρησίας ἀκωλύτως.

Προς Ρωμαίους

1 Παῦλος, δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ **2** ὁ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἀγίαις **3** περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυῖδ κατὰ σάρκα, **4** τοῦ ὀρισθέντος υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγίωσνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, **5** δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, **6** ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, **7** πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς Θεοῦ, κλητοῖς ἀγίοις· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **8** Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. **9** μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ Θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνεῖαν ὑμῶν ποιοῦμαι, **10** πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου δεόμενος εἴ πως ἤδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. **11** ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, **12** τοῦτο δέ ἐστι συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. **13** οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθη ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς

ἔθνεσιν. **14** Ἑλληνσί τε καὶ βαρβάρους, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί· **15** οὕτω τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. **16** Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· δύνამις γὰρ Θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι. **17** δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται· ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. **18** Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ Θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, **19** διότι τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ γὰρ Θεὸς αὐτοῖς ἐφάνέρωσε. **20** τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθοράται, ἢ τε ἄϊδιος αὐτοῦ δύνამις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους, (aīdios g126) **21** διότι γνόντες τὸν Θεὸν οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν ἢ εὐχαρίστησαν, ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδιά· **22** φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, **23** καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνης φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν. **24** Διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, **25** οἵτινες μετέλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. (aīōn

g165) 26 Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιάν σε Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας. αἶ τε γὰρ θήλειαι ἄγει· 5 κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ εἰς τὴν παρὰ φύσιν, 27 ὁμοίως δὲ καὶ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεις οἱ ἄρσενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν [καί] δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, 6 ὃς ἀποδώσει τῆς θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, 7 τοῖς μὲν καθ' αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσι ζωὴν αἰώνιον, τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης (aiōnios g166) 8 τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας, καὶ αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. 28 ἀπειθοῦσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ, πειθομένοις δὲ Καὶ καθὼς οὐκ ἔδοκίμασαν τὸν Θεὸν τῇ ἀδικίᾳ, θυμὸς καὶ ὀργή· 9 θλίψις καὶ ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου μὴ καθήκοντα, 29 πεπληρωμένους πάσῃ τε πρῶτον καὶ Ἑλλήνος· 10 δόξα δὲ καὶ ἀδικία, πορνεία, πονηρία, πλεονεξία, κακία, τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ μεστοὺς φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου, ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι· 11 κακοηθείας, 30 ψιθυριστάς, καταλάλους, οὐ γὰρ ἔστι προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ. θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, ὑπερηφάνους, 12 ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἤμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἤμαρτον, διὰ ἀπειθεῖς, 31 ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, νόμου κριθήσονται. 13 οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ ἀστόργους, ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας· 32 τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ, ἀλλ' οἱ οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγνόντες, ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιωθήσονται. 14 ὅταν ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες συνευδοκοῦσι τοῖς πράσσουσι. ἐαυτοῖς εἰσι νόμος, 15 οἵτινες ἐνδείκνυνται

2 Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὃ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων· ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις· τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. 2 οἶδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρῖμα τοῦ Θεοῦ ἔστι κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. 3 λογίζη δὲ τοῦτο, ὃ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρῖμα τοῦ Θεοῦ; 4 ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων — 16 ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 17 Ἴδε σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ, 18 καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου,

19 πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησι, τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, 20 παιδευτὴν τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν τὴν ὀργήν; κατὰ ἄνθρωπον λέγω. 6 μὴ μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας γένοιτο· ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; ἐν τῷ νόμῳ. 21 ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον 7 εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἑμῷ σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν κλέπτειν κλέπτεις; 22 ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν αὐτοῦ, τί ἔτι καγὼ ὡς ἀμαρτωλὸς κρίνομαι, μοιχεύεις; ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἰδῶλα 8 καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα καὶ καθὼς ἱεροσυλεῖς; 23 ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ φασὶν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν τὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ; ὧν τὸ κρῖμα ἀτιμάζεις; 24 τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ἔνδικόν ἐστι. 9 Τί οὖν; προεχόμεθα; οὐ ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καθὼς πάντως προηγησάμεθα γὰρ Ἰουδαίους τε γέγραπται. 25 περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ, ἐὰν καὶ Ἑλλήνας πάντας ὑφ' ἀμαρτίαν εἶναι, νόμον πράσεως· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου 10 καθὼς γέγραπται ὅτι οὐκ ἔστι δίκαιος ἥς, ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. οὐδὲ εἰς, 11 οὐκ ἔστιν ὁ συνιῶν, οὐκ ἔστιν ὁ 26 ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα ἐκζητῶν τὸν Θεόν· 12 πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα τοῦ νόμου φυλάσσει, οὐχὶ ἡ ἀκροβυστία ἡχρειώθησαν· οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; 27 οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός. 13 τάφος ἀνεωγμένος καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία, τὸν ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν νόμον τελοῦσα, σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ ἐδολιοῦσαν, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη περιτομῆς παραβάτην νόμου. 28 οὐ γὰρ ὁ αὐτῶν· 14 ὧν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖός ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν γέμει· 15 ὁξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα, τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομή, 29 ἀλλ' ὁ ἐν 16 σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας αὐτῶν, 17 καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν. ἐν πνεύματι, οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος 18 οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. 19 Οἶδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ

3 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἢ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς; 2 πολὺ στόμα φραγῇ καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κατὰ πάντα τρόπον. πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι κόσμος τῷ Θεῷ, 20 διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. 3 τί γὰρ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ· εἰ ἡπίστησάν τινες; μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἀμαρτίας. 21 Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἀμαρτίας. 21 Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, 22 δικαιοσύνη Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας οὐ καὶ νικήσεις ἐν τῷ κρίνεσθαι σε. 5 εἰ δὲ ἡ

γὰρ ἔστι διαστολή· **23** πάντες γὰρ ἡμαρτον αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, **24** ἁμαρτίαι· **8** μακάριος ἀνὴρ ᾧ οὐ μὴ δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ λογίσηται Κύριος ἁμαρτίαν. **9** ὁ μακαρισμὸς τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, οὗν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ καὶ ἐπὶ τὴν **25** ὃν προέθετο ὁ Θεὸς ἱλαστήριον διὰ τῆς ἀκροβυστίας; λέγομεν γὰρ ὅτι ἐλογίσθη πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῷ Ἀβραάμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. **10** τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν πῶς οὖν ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὄντι ἢ τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων **26** ἐν ἐν ἀκροβυστία; οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ' τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ, πρὸς ἔνδειξιν τῆς ἐν ἀκροβυστία· **11** καὶ σημεῖον ἔλαβε δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς περιτομῆς, σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης τῆς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστία, εἰς τὸ εἶναι τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ. **27** Ποῦ οὖν ἡ αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων καύχησις; ἐξεκλείσθη. διὰ ποίου νόμου; δι' ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι καὶ τῶν ἔργων; οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην, **12** καὶ πατέρα **28** λογιζόμεθα οὖν πιστεῖ δικαιουῖσθαι περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον, ἄνθρωπον χωρὶς ἔργων νόμου. **29** ἢ ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσι τοῖς ἴχνεσι τῆς Ἰουδαίων ὁ Θεὸς μόνον; οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν; ἐν [τῇ] ἀκροβυστία πίστεως τοῦ πατρὸς ναὶ καὶ ἐθνῶν, **30** ἐπεὶ περ εἷς ὁ Θεὸς ἡμῶν Ἀβραάμ. **13** οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ὃς δικαιοῦσαι περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραάμ ἡ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. **31** νόμον οὖν τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τοῦ κόσμου, καταργούμεν διὰ τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. **14** εἰ γὰρ οἱ ἀλλὰ νόμον ἰστώμεν.

4 Τί οὖν ἐροῦμεν Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὕρηκεναι κατὰ σάρκα; **2** εἰ γὰρ Ἀβραάμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν Θεόν. **3** τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; ἐπίστευσε δὲ Ἀβραάμ τῷ Θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. **4** τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα· **5** τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην, **6** καθάπερ καὶ Δαυὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων· **7** μακάριοι ὧν ἀφέθησαν

καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία· **15** ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται· οὗ γὰρ οὐκ ἔστι νόμος, οὐδὲ παράβασις. **16** Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ [τοῦ] νόμου μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὅς ἐστι πατὴρ πάντων ἡμῶν, **17** καθὼς γέγραπται ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε, κατέναντι οὗ ἐπίστευσε Θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα· **18** ὃς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον· οὕτως ἔσται

τὸ σπέρμα σου· **19** καὶ μὴ ἀσθενήσας δικαιοθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ τῇ πίστει οὐ κατενόησε τὸ ἑαυτοῦ σῶμα σωθισόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. **10** εἰ ἤδη νεκρωμένον, ἑκατονταέτης που γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν μήτρας Σάρρας διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶν **20** εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ οὐ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθισόμεθα ἐν διεκρίθῃ τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ ζωῇ αὐτοῦ· **11** οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ Θεῷ **21** καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Κυρίου πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπήγγελται δυνατὸς ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν ἐστὶ καὶ ποιῆσαι. **22** διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ καταλλαγὴν ἐλάβομεν. **12** Διὰ τοῦτο ὥσπερ εἰς δικαιοσύνην. **23** Οὐκ ἐγράφη δὲ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, **24** ἀλλὰ εἰσῆλθε καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ δι' ἡμᾶς οἷς μέλλει λογιζέσθαι, τοῖς καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν διήλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἡμαρτον· — **13** ἄχρι Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, **25** ὃς παρεδόθη γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἁμαρτία διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἡγέρθη διὰ δὲ οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου· **14** ἀλλ' τὴν δικαίωσιν ἡμῶν. ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι

5 Δικαιοθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην

ἔχομεν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **2** δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχίκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ἣ ἐστήκαμεν, καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. **3** οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, **4** ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, **5** ἡ δὲ ἐλπίς οὐ κατασχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. **6** ἔτι γὰρ Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανε. **7** μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν. **8** συνίστησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε. **9** πολλῶν οὖν μᾶλλον

Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδὰμ, ὅς ἐστι τύπος τοῦ μέλλοντος. **15** Ἄλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῶν μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι [τῇ] τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσε. **16** καὶ οὐχ ὡς δι' ἐνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δώρημα· τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἐνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. **17** εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἐνός, πολλῶν μᾶλλον οἱ τὴν περισσεῖαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσι διὰ τοῦ ἐνός Ἰησοῦ Χριστοῦ. **18** Ἄρα οὖν ὡς δι' ἐνός παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτω καὶ δι' ἐνός δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους

εἰς δικαίωσιν ζωῆς. **19** ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ παρακοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου ἀμαρτωλοὶ Κυρίῳ ἡμῶν. **12** Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ κατεστάθηναν οἱ πολλοί, οὕτω καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακοῆς τοῦ ἐνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, οἱ πολλοί. **20** νόμος δὲ παρεῖληθεν ἵνα **13** μὴδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα. οὐδὲ ἐπλεόνασεν ἀδικίας τῇ ἀμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστήσατε ἡ ἀμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, **21** ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἀμαρτία ἐν τῷ καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ θανάτῳ, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ Θεῷ. **14** ἀμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει· οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν. **15** Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. (aiḡnios g166) Τί οὖν; ἀμαρτήσομεν ὅτι οὐκ ἐσμέν ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν; μὴ γένοιτο. **16** οὐκ οἴδατε ὅτι ὃ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δοῦλοί ἐστε ὃ ὑπακούετε, ἥτοι ἀμαρτίας εἰς θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; **17** χάρις δὲ τῷ Θεῷ ὅτι ἦτε δοῦλοι τῆς ἀμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς, **18** ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. **19** ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. ὥσπερ γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτω νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἀγιασμόν. **20** ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἀμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. **21** τίνα οὖν καρπὸν εἶχετε τότε ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε; τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. **22** νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας δουλωθέντες δὲ τῷ Θεῷ ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἀγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. (aiḡnios g166) **23** τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἀμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. (aiḡnios g166)

6 Τί οὖν ἐροῦμεν; ἐπιμενοῦμεν τῇ ἀμαρτίᾳ ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; **2** μὴ γένοιτο. οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἀμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; **3** ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; **4** συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἡγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. **5** εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα, **6** τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἀμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἀμαρτίᾳ. **7** ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας. **8** εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ, **9** εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. **10** ὁ γὰρ ἀπέθανε, τῇ ἀμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ, ὁ δὲ ζῇ, ζῇ τῷ Θεῷ. **11** οὕτω καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἀμαρτίᾳ,

7 Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί· γινώσκουσι γὰρ καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. **13** τὸ οὖν ἀγαθὸν νόμον λαλῶ· ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἔμοι γέγονε θάνατος; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ ἡ ἀνθρώπου ἐφ’ ὅσον χρόνον ζῇ; **2** ἡ γὰρ ἁμαρτία, ἵνα φανῇ ἁμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ ὑπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται μοι κατεργαζομένη θάνατον, ἵνα γένηται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, κατήργηται καθ’ ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. **3** ἄρα οὖν τῆς ἐντολῆς. **14** Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος ζῶντος τοῦ ἀνδρός μοιχαλὶς χρηματίζει πνευματικός ἐστιν· ἐγὼ δὲ σαρκικός εἰμι, ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. **15** ὁ γὰρ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρᾳ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, κατεργάζομαι οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὁ θέλω τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην τοῦτο πράσσω, ἀλλ’ ὁ μισῶ τοῦτο ποιῶ. ἀνδρὶ ἐτέρῳ. **4** ὥστε, ἀδελφοί μου, καὶ **16** εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, σύμφημι ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ τῷ νόμῳ ὅτι καλός. **17** νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ σώματος τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ γενέσθαι κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ’ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ὑμᾶς ἐτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα ἁμαρτία. **18** οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, καρποφορήσωμεν τῷ Θεῷ. **5** ὅτε γὰρ ἦμεν τοῦτ’ ἐστὶν ἐν τῇ σαρκὶ μου, ἀγαθόν· τὸ γὰρ ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν θέλειν παράκειται μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν τὸ καλὸν οὐχ εὐρίσκω. **19** οὐ γὰρ ὁ θέλω ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ· ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλ’ ὁ οὐ θέλω κακὸν τοῦτο **6** νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, πράσσω. **20** εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω ἐγὼ τοῦτο ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ’ δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. **21** εὐρίσκω καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. **7** Τί οὖν ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ ἐροῦμεν; ὁ νόμος ἁμαρτία; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται. **22** τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνω εἰ μὴ διὰ νόμου· συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν εἰ μὴ ὁ ἔσω ἄνθρωπον, **23** βλέπω δὲ ἕτερον νόμον νόμος ἔλεγεν, οὐκ ἐπιθυμήσεις. **8** ἀφορμὴν ἐν τοῖς μέλεσί μου ἀντιστρατευόμενον τῷ δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς νόμῳ τοῦ νοός μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· [ἐν] τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά. **9** ἐγὼ μέλεσί μου. **24** Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος! δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· ἐλθούσης δὲ τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τῆς ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν, **10** ἐγὼ τούτου; **25** εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὐρέθη μοι ἡ ἐντολὴ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. ἄρα οὖν αὐτὸς ἡ εἰς ζωὴν, αὕτη εἰς θάνατον. **11** ἡ γὰρ ἐγὼ τῷ μὲν νοῦ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ, τῇ δὲ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας.

ἐξηπάτησέ με καὶ διὰ αὐτῆς ἀπέκτεινεν. **12** **8** Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία Ἰησοῦ μὴ κατὰ σὰρκα περιπατοῦσιν,

ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. 2 ὁ γὰρ νόμος τοῦ ἄλλ' ἐλάβετε Πνεῦμα υἰοθεσίας, ἐν ᾧ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ κράζομεν· ἄββᾶ ὁ πατήρ. 16 αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ἠλευθέρωσέ με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας· συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμέν καὶ τοῦ θανάτου. 3 τὸ γὰρ ἀδύνατον τέκνα Θεοῦ. 17 εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι, τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἡσθένει διὰ τῆς σαρκός, κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν δὲ Χριστοῦ, εἴπερ συμπάσχομεν ἵνα καὶ ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ συνδοξασθῶμεν. 18 Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἁμαρτίας, κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς σαρκί, 4 ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῇ· πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα εἰς ἡμᾶς. 19 ἡ γὰρ ἀποκαρδοκία τῆς περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα· 5 οἱ γὰρ κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, Θεοῦ ἀπεκδέχεται. 20 τῇ γὰρ ματαιότητι οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἐκούσα, ἀλλὰ διὰ 6 τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸν ὑποτάξαντα, ἐπ' ἐλπίδι 21 ὅτι καὶ τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ αὕτη ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς εἰρήνῃ διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν εἰς Θεόν· 7 τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. 22 οἶδαμεν ὑποτάσσεται· οὐδὲ γὰρ δύναται· 8 οἱ δὲ γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ ἐν σαρκὶ ὄντες Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν· 23 οὐ μόνον δέ, 9 ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος πνεύματι, εἴπερ Πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. ἔχοντες καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς εἰ δέ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος στενάζομεν υἰοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. 10 εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. 24 τῇ μὲν σῶμα νεκρὸν δι' ἁμαρτίαν, τὸ δὲ πνεῦμα γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπίς δὲ βλεπομένη ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. 11 εἰ δὲ τὸ Πνεῦμα οὐκ ἔστιν ἐλπίς· ὁ γὰρ βλέπει τις, τί καὶ τοῦ ἐγείραντος Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐλπίζει; 25 εἰ δὲ ὁ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. 26 Ὡσαύτως ζωοποιήσῃ καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς τὸ ἐνοικοῦν αὐτοῦ Πνεῦμα ἐν ὑμῖν. 12 Ἄρα ἀσθενείαις ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα οὖν, ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμέν οὐ τῇ σαρκὶ καθὼς οὐκ οἶδαμεν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν· 13 εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν· εἰ δὲ Πνεύματι ἀλαλήτοις· 27 ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, οἶδε τί τὸ φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ὅτι κατὰ ζήσεσθε. 14 ὅσοι γὰρ Πνεύματι Θεοῦ Θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. 28 Οἶδαμεν δὲ ἄγονται, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Θεοῦ. 15 οὐ γὰρ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ ἐλάβετε Πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς

οὖσιν· **29** ὅτι οὐς προέγνω, καὶ προώρισε οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλῖται, ὧν ἡ υἱοθεσία καὶ συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἡ δόξα καὶ αἱ διαθήκαι καὶ ἡ νομοθεσία εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, **5** ὧν ἀδελφοίς· **30** οὐς δὲ προώρισε, τούτους οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὧν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. (aiōn g165) **6** Οὐχ οἷον δὲ ἐδόξασε. **31** Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; εἰ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. οὐ γὰρ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; **32** ὅς πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ, οὗτοι Ἰσραὴλ, **7** οὐδ' γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ὅτι εἰσὶ σπέρμα Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ἀλλ' ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα· **8** τοῦτ' καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίζεται; **33** ἔστιν οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς ταῦτα τέκνα τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ; Θεὸς τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας ὁ δικαίων· **34** τίς ὁ κατακρίνων; Χριστὸς λογίζεται εἰς σπέρμα. **9** ἐπαγγελίας γὰρ ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ καὶ ἐγερθεὶς, ὁ λόγος οὗτος κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ὃς καὶ ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῇ Σάρρα υἱός. **10** ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. **35** τίς ἡμᾶς χωρίσει οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἐνὸς ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· **11** στενοχωρία ἢ διωγμός ἢ λιμός ἢ γυμνότης μήπω γὰρ γεννηθέντων μηδὲ πραξάντων ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα; **36** καθὼς γέγραπται τι ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἴνα ἡ κατ' ἐκλογὴν ὅτι ἔνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν τοῦ Θεοῦ πρόθεσις μένη, οὐκ ἐξ ἔργων, ἡμέραν· ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς, ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, **12** ἐρρήθη αὐτῇ **37** ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ ὅτι ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι, **13** τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. **38** πέπεισμαι γὰρ ὅτι καθὼς γέγραπται· τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα, τὸν οὐτε θάνατος οὐτε ζωὴ οὐτε ἄγγελοι οὐτε δὲ Ἡσαὺ ἐμίσησα. **14** Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀρχαὶ οὐτε δυνάμεις οὐτε ἐνεστῶτα οὐτε ἀδικία παρὰ τῷ Θεῷ; μὴ γένοιτο. **15** τῷ μέλλοντι **39** οὐτε ὕψωμα οὐτε βάθος οὐτε γὰρ Μωϋσῇ λέγει· ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ τις κτίσις ἐτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω. **16** ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος Θεοῦ. **17** λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ Φαραὼ ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. **18** ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει. **19** Ἐρεῖς οὖν μοι· τί ἔτι μέμφεται; τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκε; **20** μενουῖνγε, ὦ ἄνθρωπε, σὺ τίς

9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συμμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, **2** ὅτι λύπη μοί ἐστι μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος ὁδύνη τῇ καρδίᾳ μου. **3** ἡνυχόμην γὰρ αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα, **4**

εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ Θεῷ; μὴ ἐρεῖ τὸ καὶ πέτραι σκανδάλου, καὶ πᾶς ὁ πιστεύων πλάσμα τῷ πλάσαντι, τί με ἐποίησας οὕτως; ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.

21 ἡ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν; **22** εἰ δὲ θέλων ὁ Θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατόν αὐτοῦ ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκευὴ ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν; **23** καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκευῇ ἐλέους, — ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν; **24** οὐς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν, **25** ὥς καὶ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει· καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου, καὶ τὴν οὐκ ἡγαπημένην ἡγαπημένην· **26** καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς, οὐ λαός μου ὑμεῖς, ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος. **27** Ἡσαΐας δὲ κρᾶζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ· ἐὰν ᾗ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὥς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κατὰλειμμα σωθήσεται· **28** λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύνῃ, ὅτι λόγον συντετημένον ποιήσει Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς. **29** καὶ καθὼς προεῖρηκεν Ἡσαΐας, εἰ μὴ Κύριος Σαβαώθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὥς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν καὶ ὥς Γόμορρα ἂν ὠμοιώθημεν. **30** Τί οὖν ἐροῦμεν; ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην κατέλαβε δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως, **31** Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς νόμον δικαιοσύνης οὐκ ἔφθασε. **32** διατί; ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὥς ἐξ ἔργων νόμου· προσέκοψαν γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος, **33** καθὼς γέγραπται· ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματος

10 Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν· **2** μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζηλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ κατ' ἐπίγνωσιν. **3** ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στήσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. **4** τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστευόντι. **5** Μωϋσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς· **6** ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτω λέγει· μὴ εἴπης ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; τοῦτ' ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν· **7** ἢ τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; τοῦτ' ἔστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. **(Abyssos g12)** **8** ἀλλὰ τί λέγει; ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τοῦτ' ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. **9** ὅτι ἐὰν ὁμολογήσης ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσης ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· **10** καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. **11** λέγει γὰρ ἡ γραφή· πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται. **12** οὐ γὰρ ἔστι διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλλήνος· ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν· **13** πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται. **14** πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς

ὄν οὐκ ἐπίστευσαν; πῶς δὲ πιστεύουσιν κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν. 6 εἰ δὲ οὐὶ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ἀκούσουσι χωρὶς χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων· ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι κηρύσσοντος; 15 πῶς δὲ κηρύξουσιν ἂν μὴ γίνεται χάρις. εἰ δὲ ἐξ ἔργων, οὐκέτι ἐστὶ ἀποσταλῶσι; καθὼς γέγραπται· ὡς ὠραῖοι χάρις· ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκέτι ἐστὶν ἔργον. οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, 7 τί οὖν; ὁ ἐπιζητεῖ Ἰσραὴλ, τοῦτο οὐκ τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθὰ! 16 Ἀλλ' οὐ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν· οἱ δὲ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ· Ἡσαΐας λοιποὶ ἐπαρώθησαν, 8 καθὼς γέγραπται· γὰρ λέγει· Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα κατανύξεως, ἡμῶν; 17 ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὧτα τοῦ ἀκοῆ διὰ ῥήματος Θεοῦ. 18 ἀλλὰ λέγω, μὴ ἀκούειν, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. μὴ οὐκ ἤκουσαν; μενοῦνγε εἰς πᾶσαν 9 καὶ Δαυὶδ λέγει· γενηθήτω ἡ τράπεζα τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα σκάνδαλον καὶ εἰς ἀναπαδόμα αὐτοῖς αὐτῶν. 19 ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἔγνω Ἰσραὴλ; 10 σκοτισθῆτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν πρῶτος Μωϋσῆς λέγει· ἐγὼ παραζηλώσω τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ διὰ παντὸς σύγκαμψον. 11 Λέγω οὖν, μὴ παροργιῶ ὑμᾶς. 20 Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ ἔπταισαν ἵνα πέσωσι; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ καὶ λέγει· εὐρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, τῷ αὐτῶν παραπτῳματι ἡ σωτηρία τοῖς ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσι. ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλώσαι αὐτούς. 12 εἰ 21 πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει· ὅλην τὴν δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμου ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα. πόσω μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν; 13 Ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς ἔθνεσιν. ἐφ' ὅσον μὲν εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου δοξάζω, 14 εἴ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. 15 εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσληψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; 16 εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἀγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ρίζα ἀγία, καὶ οἱ κλάδοι. 17 εἰ δὲ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συκοινωνὸς τῆς ρίζης καὶ τῆς πίότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, 18 μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ρίζαν βαστάζεις, ἀλλ' ἡ ρίζα σέ. 19 ἐρεῖς οὖν· ἐξεκλάσθησαν

11 Λέγω οὖν, μὴ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; μὴ γένοιτο· καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν. 2 οὐκ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω. ἢ οὐκ οἶδατε ἐν Ἡλίᾳ τί λέγει ἡ γραφή, ὡς ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ λέγων; 3 Κύριε, τοὺς προφῆτας σου ἀπέκτειναν καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, κἀγὼ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου. 4 ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ. 5 οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λείμμα

[οί] κλάδοι, ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. **20** καλῶς καὶ γνώσεως Θεοῦ! ὥς ἀνεξερεύνητα τὰ τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ ἔσθηκας. μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ αὐτοῦ! **34** τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο; **35** ἢ τίς οὐκ ἐφείσατο, μή πως οὐδὲ σοῦ φείσεται. προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται **22** ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν αὐτῷ; **36** ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ Θεοῦ, ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομίαν, εἰς αὐτὸν τὰ πάντα. αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. (aiōn g165)

χρηστότητι· ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. **23** καὶ ἐκεῖνοι δέ, ἐὰν μὴ ἐπιμείνωσι τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρισθήσονται· δυνατὸς γὰρ ὁ Θεὸς ἐστὶ πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς. **24** εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσω μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ; **25** Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ᾔτη παρ' ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πῶρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρις οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ, **26** καὶ οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται· ἡξοῖ ἐκ Σιών ὁ ῥυόμενος καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ· **27** καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. **28** κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας· **29** ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ Θεοῦ. **30** ὥσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, **31** οὕτω καὶ οὗτοι νῦν ἠπειθήσαν, τῷ ὑμετέρῳ ἑλεείνῃ ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐλεηθῶσι. **32** συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπειθείαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. (eleēse g1653) **33** Ὡς βάθος πλούτου καὶ σοφίας

12 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ, παραστήσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν, **2** καὶ μὴ συσχηματίζεσθαι τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθαι τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοὸς ὑμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον. (aiōn g165)

3 Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισε μέτρον πίστεως. **4** καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι μέλη πολλὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, **5** οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη. **6** ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα, εἴτε προφητείαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως, **7** εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, **8** εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει, ὁ μεταδιδούς, ἐν ἀπλότητι, ὁ προϊστάμενος, ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν, ἐν ἰλαρότητι. **9** Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. ἀποστογοῦντες τὸ πονηρόν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ, **10** τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ

τιμὴ ἀλλήλους προηγούμενοι, **11** τῇ σπουδῇ γὰρ διάκονός ἐστί σοι εἰς τὸ ἀγαθόν. ἐὰν μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ δὲ τὸ κακὸν ποιῆς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκὴ Κυρίῳ δουλεύοντες, **12** τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τὴν μάχαιραν φορεῖ Θεοῦ γὰρ διάκονός τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ ἐστὶν εἰς ὀργήν, ἔκδικος τῷ τὸ κακὸν προσκαρτεροῦντες, **13** ταῖς χρεαίαις τῶν πράσσοντι. **5** διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι οὐ ἀγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν μόνον διὰ τὴν ὀργήν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν διώκοντες. **14** εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας συνείδησιν. **6** διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους ὑμᾶς, εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. **15** τελεῖτε· λειτουργοὶ γὰρ Θεοῦ εἰσιν εἰς χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. **7** ἀπόδοτε κλαιόντων. **16** τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους οὖν πᾶσι τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον φρονοῦντες. μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες, τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. τὸν φόβον τὸν φόβον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς. **17** τιμὴν. **8** Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε εἰ μὴ μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες. τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους. ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἕτερον νόμον πεπλήρωκε· **9** τὸ γὰρ οὐ ἀνθρώπων· **18** εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐκ μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. **19** ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολή, ἐν μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ, δότε τόπον τῇ ὀργῇ· γέγραπται γάρ· ἐμοὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **10** ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος. ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται· **20** ἐὰν οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώμιζε πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. **11** Καὶ τοῦτο, αὐτόν, ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ ἐγγύτερον κεφαλὴν αὐτοῦ. **21** μὴ νικᾷ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. **12** ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν. ἡ νύξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν.

13 Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασέσθω. οὐ γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ Θεοῦ· αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπὸ [τοῦ] Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν. **2** ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ Θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν· οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα λήφονται. **3** οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶ φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. θέλεις

δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; τὸ ἀγαθὸν ποιεῖ, καὶ ἕξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς· **4** Θεοῦ

ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. **13** ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ, **14** ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας.

14 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. **2** ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν

πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. **3** ὁ μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω, οὗ Χριστὸς ἀπέθανε. **16** μὴ βλασφημείσθω καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω· ὁ οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. **17** οὐ γάρ ἐστιν Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. **4** σὺ τίς εἶ ὁ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρώσις καὶ πόσις, κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ Κυρίῳ ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ στήκει ἢ πίπτει· σταθήσεται δέ· δυνατὸς ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ· **18** ὁ γὰρ ἐν τούτοις γάρ ἐστιν ὁ Θεὸς στήσαι αὐτόν. **5** ὅς μὲν δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ Θεῷ καὶ κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὅς δὲ κρίνει δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. **19** ἄρα οὖν τὰ τῆς παῖσαν ἡμέραν. ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῖ εἰρήνης διώκωμεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς πληροφορεῖσθω. **6** ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν τῆς εἰς ἀλλήλους. **20** μὴ ἔνεκεν βρώματος Κυρίῳ φρονεῖ, καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. πάντα μὲν Κυρίῳ οὐ φρονεῖ. καὶ ὁ ἐσθίων Κυρίῳ ἐσθίει· καθαρά, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ Θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων προσκόμματος ἐσθίοντι. **21** καλὸν τὸ μὴ Κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ. **7** φαγεῖν κρέα μὴδὲ πιεῖν οἶνον μὴδὲ ἐν ᾧ ὁ οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ σκανδαλίζεται ἀποθνήσκει· **8** ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ἢ ἀσθενεῖ. **22** σὺ πίστιν ἔχεις; κατὰ σεαυτὸν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἔχε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. μακάριος ὁ μὴ ἀποθνήσκομεν. ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. **23** ὁ δὲ ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν. **9** εἰς διακρινόμενος ἐὰν φάγη, κατακέκριται, ὅτι τοῦτο γὰρ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε καὶ ἀνέστη οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως, καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων ἀμαρτία ἐστίν.

κυριεύση. **10** Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ. **11** γέγραπται γάρ· ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ. **12** ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ Θεῷ. **13** Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν, ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. **14** οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' αὐτοῦ· εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκεῖνῳ κοινόν. **15** εἰ δὲ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς.

15 Ὁφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βασιτάζειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. **2** ἕκαστος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν· **3** καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἥρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, οἱ ὄνειδισμοὶ τῶν ὄνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. **4** ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. **5** ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῶη ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν, **6** ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ πατέρα

τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 7 διὸ τεράτων, ἐν δυνάμει Πνεύματος Θεοῦ, προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὥστε με ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς εἰς δόξαν μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ Θεοῦ. 8 Λέγω δὲ Χριστὸν Ἰησοῦν διάκονον εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, 20 οὕτω δὲ γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ, φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν ὀνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον πατέρων, 9 τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι θεμέλιον οἰκοδομῶ, 21 ἀλλὰ καθὼς τὸν Θεόν, καθὼς γέγραπται· διὰ τοῦτο γέγραπται, οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσι, Κύριε, καὶ ὄψονται, καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασι συνήσουσι. τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ. 10 καὶ πάλιν λέγει· 22 Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμεν τὰ πολλὰ τοῦ εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ἔλθεῖν πρὸς ὑμᾶς· 23 νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον 11 καὶ πάλιν· αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ τὰ ἔθνη, καὶ ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν λαοί. 12 καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει· ἔσται ἐτών, 24 ὥς ἐὰν πορεύωμαι εἰς τὴν ἡ ρίζα τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος Σπανίαν, ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐλπίζω ἄρχειν ἐθνῶν· ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσιν. γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ 13 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρῶσαι ὑμᾶς ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. 25 νυνὶ δὲ εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ διακονῶν τοῖς δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου. 14 Πέπεισμαι ἀγίοις. 26 εὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοὶ ἐστε ἀγαθωσύνης, πτωχοὺς τῶν ἀγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι 27 εὐδόκησαν γὰρ καὶ ὀφειλέται αὐτῶν καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. 15 τολμηρότερον εἰσιν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν δὲ ἔγραψα ὑμῖν, ἀδελφοί, ἀπὸ μέρους, ἐκοινωνήσαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσι καὶ ἐν τοῖς ὥς ἐπαναμνησκῶν ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. 28 τοῦτο τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ 16 εἰς τὸ οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς εἶναί με λειτουργὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν τὰ ἔθνη, ἱεουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ εἰς τὴν Σπανίαν. 29 οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας τοῦ εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένα ἐν Πνεύματι εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ ἐλεύσομαι. 30 Ἁγίῳ. 17 ἔχω οὖν καύχησιν ἐν Χριστῷ Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν Θεόν· 18 οὐ γὰρ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τολμῆσω λαλεῖν τι ὧν οὐ κατειργάσατο τοῦ Πνεύματος, συναγωνίσασθαί μοι ἐν Χριστῷ δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν λόγῳ ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἔργῳ, 19 ἐν δυνάμει σημείων καὶ 31 ἵνα ῥυθθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν

τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἵνα ἡ διακονία μου ἡ εἰς Ἱερουσαλὴμ εὐπρόσδεκτος γένηται τοῖς ἀγίοις, **32** ἵνα ἐν χαρᾷ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος Θεοῦ καὶ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. **33** ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

16 Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὕσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς, **2** ἵνα αὐτὴν προσδεξήσθε ἐν Κυρίῳ ἁξίως τῶν ἁγίων καὶ παραστήτε αὐτὴν ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρήξῃ πράγματι· καὶ γὰρ αὕτη προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ αὐτοῦ ἔμοῦ. **3** Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **4** οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἔθνων, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. **5** ἀσπάσασθε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν μου, ὃς ἐστὶν ἀρχὴ τῆς Ἀχαΐας εἰς Χριστόν. **6** ἀσπάσασθε Μαριάμ, ἥτις πολλὰ ἔκοπίασεν εἰς ἡμᾶς. **7** ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἱ καὶ πρὸ ἔμοῦ γεγονόσιν ἐν Χριστῷ. **8** ἀσπάσασθε Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητόν μου ἐν Κυρίῳ. **9** ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. **10** ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου. **11** ἀσπάσασθε Ἡρωδίωναν τὸν συγγενὴ μου. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. **12** ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε Περσίδα

τὴν ἀγαπητήν, ἥτις πολλὰ ἔκοπίασεν ἐν Κυρίῳ. **13** ἀσπάσασθε Ῥοῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἔμοῦ. **14** ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα, Ἑρμᾶν, Πατρόβαν, Ἑρμῆν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. **15** ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους. **16** ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ. **17** Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας, καὶ ἐκκλίνατε ἀπ' αὐτῶν. **18** οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν [Ἰησοῦ] Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσι τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. **19** ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο. χαίρω οὖν τὸ ἐφ' ὑμῖν· θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. **20** ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. **21** Ἀσπάζονται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. **22** ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν Κυρίῳ. **23** ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάιος ὁ ξένος μου καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός. **24** Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν. **25** Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίζαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ

κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν
μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου,
(aiōnios g166) 26 φανερωθέντος δὲ νῦν, διὰ
τε γραφῶν προφητικῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ
αἰωνίου Θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς
πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος, (aiōnios g166)
27 μόνῳ σοφῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ
δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. (aiōn g165)

Προς Κορινθίους Α΄

1 Παῦλος, κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός, **2** τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὓσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν· **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **5** ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, **6** καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, **7** ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· **8** ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. **9** πιστὸς ὁ Θεὸς δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. **10** Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ᾗτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. **11** ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσι. **12** λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. **13** μεμέρισται ὁ Χριστός; μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν; ἢ εἰς τὸ

ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; **14** εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, **15** ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. **16** ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. **17** οὐ γὰρ ἀπέστειλέ με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. **18** Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστὶ, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστὶ. **19** γέγραπται γάρ· ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω. **20** ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεὺς; ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμῶρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; (αἰθῆ γ165) **21** ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. **22** ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν, **23** ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρίαν, **24** αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν· **25** ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ. **26** Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς, **27** ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνῃ, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα καταισχύνῃ

τὰ ἰσχυρά, **28** καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου ἐρευνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ. **11** τίς γὰρ καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεός, οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, **29** πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτω ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ τὸ τοῦ Θεοῦ. **30** ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Πνεύμα τοῦ Θεοῦ. **12** ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀπολύτρωσις, **31** ἵνα, καθὼς γέγραπται, ὁ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. **13** ἃ καὶ λαλοῦμεν καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω. οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας

2 Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ Θεοῦ.

2 οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. **3** καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῶ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, **4** καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει Πνεύματος καὶ δυνάμεως, **5** ἵνα ἢ

πίστις ὑμῶν μὴ ᾗ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ. **6** Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων· **(aiōn g165)** **7** ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν, **(aiōn g165)** **8** ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν· **(aiōn g165)**

9 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. **10** ἡμῖν δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψε διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ· τὸ γὰρ Πνεῦμα πάντα

λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς Πνεύματος Ἁγίου, πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. **14** ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστὶ, καὶ οὐ δύναται γινῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. **15** ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. **16** τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν; ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

3 Καὶ ἐγὼ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκικοῖς, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. **2** γάλα ὑμᾶς ἐπότισα καὶ οὐ βρῶμα· οὕτω γὰρ ἠδύνασθε. ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε ἔτι γὰρ σαρκικοὶ ἐστε. **3** ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι, οὐχὶ σαρκικοὶ ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; **4** ὅταν γὰρ λέγῃ τις, ἐγὼ μὲν εἰμι Παῦλου, ἕτερος δὲ ἐγὼ Ἀπολλῶ, οὐχὶ σαρκικοὶ ἐστε; **5** Τίς οὖν ἐστὶ Παῦλος, τίς δὲ Ἀπολλῶς ἀλλ' ἢ διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστω ὡς ὁ Κύριος ἔδωκεν; **6** ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἡύξανεν· **7** ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστὶ τι οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων Θεός. **8** ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἓν εἰσιν· ἕκαστος δὲ

τὸν ἴδιον μισθὸν λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον ἐστίν, **23** ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς δὲ κόπον. **9** Θεοῦ γὰρ ἐσμεν συνεργοί· Θεοῦ

γεώργιον, Θεοῦ οἰκοδομή ἐστε. **10** Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ· ἕκαστος δὲ βλέπεται πῶς ἐποικοδομεῖ· **11** θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός. **12** εἰ δὲ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, **13** ἐκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει· ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι τὸ πῦρ δοκιμάσει. **14** εἴ τις τὸ ἔργον μενεῖ ὁ ἐπωκοδόμησε, μισθὸν λήψεται· **15** εἴ τις τὸ ἔργον κατακαίσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. **16** Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; **17** εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθειρεῖ, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς. **18** Μηδεὶς ἐαυτὸν ἐξαπατάτω· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός. **(αἰθῆ g165)** **19** ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν. γέγραπται γάρ· ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν· **20** καὶ πάλιν· Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶ μάταιοι. **21** ὥστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστίν, **22** εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλῶν εἴτε Κηφᾶς εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα, πάντα ὑμῶν

4 Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἀνθρώπος, ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων Θεοῦ. **2** ὁ δὲ λοιπὸν ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις, ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. **3** ἔμοι δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἑμαυτὸν ἀνακρίνω· **4** οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ σύνοιδα· ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι· ὁ δὲ ἀνακρίνων με Κύριός ἐστιν. **5** ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν, καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. **6** Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἑμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶ δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὁ γέγραπται φρονεῖν, ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἐτέρου. **7** τίς γάρ σε διακρίνει; τί δὲ ἔχεις ὁ οὐκ ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών; **8** ἥδη κεκορεσμένοι ἐστέ, ἥδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε· καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. **9** δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν, ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλους καὶ ἀνθρώποις. **10** ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. **11** ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνητεύομεν καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν **12** καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς

ιδίαις χερσί· λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, τῷ σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, **13** βλασφημούμενοι τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα τοῦ Ἰησοῦ. **6** Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίφημα ἔξω οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ἄρτι. **14** Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ζυμοῖ; **7** ἐκκαθάρατε [οὖν] τὴν παλαιὰν ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ. **15** ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθὼς ἐστε ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν ἄζυμοι. καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ ἐτύθη Χριστός· **8** ὥστε ἐορτάζωμεν μὴ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ζύμη παλαιᾶ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ ἐγέννησα. **16** παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας μου γίνεσθε. **17** Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν καὶ ἀληθείας. **9** Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ Τιμόθεον, ὅς ἐστι τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, **10** πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς καὶ οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου ὁδοὺς μου τὰς ἐν Χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις ἢ ἄρπαξιν ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. **18** Ὡς μὴ ἢ εἰδωολάτραις· ἐπεὶ ὀφείλετε ἄρα ἐκ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τοῦ κόσμου ἐξελεθεῖν· **11** νῦν δὲ ἔγραψα τινες· **19** ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ γνῶσομαι οὐ ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν εἰδωολάτρης ἢ λοιδορὸς ἢ μέθυσος ἢ δύναμιν· **20** οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία ἄρπαξ, τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. **12** τί τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. **21** τί θέλετε; γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνεις; οὐχὶ τοὺς ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ ἔσω ὑμεῖς κρίνετε; **13** τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς πνεύματί τε πραότητος; κρίνει. καὶ ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

5 Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ

τοιαύτη πορνεία, ἣτις οὐδὲ ἐν τοῖς **6** Τολμᾷ τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς ἔθνεσιν ὀνομάζεται, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων πατρὸς ἔχειν. **2** καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; **2** οὐκ οἴδατε ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσι; καὶ εἰ ἐξαρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιό ἐστε ποιήσας! **3** ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπὼν τῷ σώματι, κριτηρίων ἐλαχίστων; **3** οὐκ οἴδατε ὅτι παρῶν δὲ τῷ πνεύματι, ἥδη κέκρικα ὡς ἀγγέλους κρινοῦμεν; μῆτι γε βιωτικά; **4** παρῶν τὸν οὕτω τοῦτο κατεργασάμενον, βιωτικά μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς **4** ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τούτους Χριστοῦ συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ καθίζετε. **5** πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν οὕτως οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν σοφὸς οὐδὲ εἷς Ἰησοῦ Χριστοῦ **5** παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον ὃς δυνήσεται διακρίναι ἀνὰ μέσον τοῦ

ἀδελφοῦ αὐτοῦ, **6** ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματος ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων· ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ **7** ἤδη μὲν οὖν ὅλως ἡττημα ὑμῖν ἐστίν· ἐαυτῶν; **20** ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς δοξάσατε ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἐαυτῶν. διατί οὐκ ἔχετε μετὰ ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινα ἐστὶ τοῦ Θεοῦ.

7 Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι· **2** διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἐαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἐκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. **3** τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὐνοίαν ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. **4** ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ὁ ἀνὴρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ἡ γυνή. **5** μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μὴ τι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε, ἵνα μὴ πειράξη ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. **6** τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγὴν. **7** θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως. **8** Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἐστίν ἐὰν μείνωσιν ὡς καὶ ἐγώ. **9** εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμησάτωσαν· κρεῖσσον γὰρ ἐστὶ γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι. **10** τοῖς δὲ γεγαμηκόσι παραγγέλλω, οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ὁ Κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι· **11** ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω· καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. **12** τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ Κύριος· εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον, καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν· **13** καὶ γυνὴ εἴ τις

ἀδελφοῦ αὐτοῦ, **6** ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματος ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων· ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ **7** ἤδη μὲν οὖν ὅλως ἡττημα ὑμῖν ἐστίν· ἐαυτῶν; **20** ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς δοξάσατε ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἐαυτῶν. διατί οὐκ ἔχετε μετὰ ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινα ἐστὶ τοῦ Θεοῦ.

7 Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι· **2** διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἐαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἐκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. **3** τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὐνοίαν ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. **4** ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ὁ ἀνὴρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ἡ γυνή. **5** μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μὴ τι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε, ἵνα μὴ πειράξη ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. **6** τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγὴν. **7** θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως. **8** Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἐστίν ἐὰν μείνωσιν ὡς καὶ ἐγώ. **9** εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμησάτωσαν· κρεῖσσον γὰρ ἐστὶ γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι. **10** τοῖς δὲ γεγαμηκόσι παραγγέλλω, οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ὁ Κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι· **11** ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω· καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. **12** τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ Κύριος· εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον, καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν· **13** καὶ γυνὴ εἴ τις

ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ γήμη ἢ παρθένος, οὐχ ἡμαρτε· θλιψὶν δὲ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφίετω αὐτόν. **14** τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι· ἐγὼ δὲ ὑμῶν ἡγίασαι γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ φειδομαι. **29** τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὁ γυναικί, καὶ ἡγίασαι ἢ γυνὴ ἢ ἄπιστος καιρὸς συνεσταλμένος τὸ λοιπὸν ἐστίν, ἵνα ἐν τῷ ἀνδρί· ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν καὶ οἱ ἔχοντες γυναικας ὡς μὴ ἔχοντες ἀκάθαρτά ἐστι, νῦν δὲ ἁγία ἐστίν. **15** εἰ ὥσι, **30** καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες, δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωριζέσθω. οὐ καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες, καὶ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς οἱ ἀγοράζοντες ὡς μὴ κατέχοντες, **31** τοιούτοις. ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ τούτῳ ὡς μὴ Θεός. **16** τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ σώσεως; ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα κόσμου τούτου. **32** θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους σώσεις; **17** εἰ μὴ ἐκάστω ὡς ἐμέρισεν ὁ εἶναι. ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, Θεός, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ Κύριος, οὕτω πῶς ἀρέσει τῷ Κυρίῳ. **33** ὁ δὲ γαμήσας περιπατεῖτω. καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῇ πάσαις διατάσσομαι. **18** περιτετμημένος τις γυναικί. **34** μεμέρισται [καὶ] ἢ γυνὴ καὶ ἢ ἐκλήθη; μὴ ἐπισπάσθω. ἐν ἀκροβυστίᾳ τις παρθένος. ἢ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἐκλήθη; μὴ περιτεμνέσθω. **19** ἢ περιτομὴ ἵνα ἡ ἁγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι· ἢ δὲ οὐδέν ἐστι, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἐστίν, γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν Θεοῦ. **20** ἕκαστος ἀρέσει τῷ ἀνδρί. **35** τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν ἐν τῇ κλήσει ἢ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. αὐτῶν συμφέρον λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον **21** δοῦλος ἐκλήθη; μὴ σοι μελέτω· ἀλλ' εἰ ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον καὶ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον εὐπάρεδρον τῷ Κυρίῳ ἀπερισπάστως. **36** χρῆσαι. **22** ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος· εἰ δὲ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον ἀπελεύθερος Κυρίου ἐστίν· ὁμοίως καὶ ὁ αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἡ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλός ἐστι Χριστοῦ. ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιεῖτω· οὐχ **23** τιμῆς ἡγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀμαρτάνει· γαμεῖτωσαν. **37** ὃς δὲ ἔστηκεν ἀνθρώπων. **24** ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἑδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ τῷ Θεῷ. ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, **25** Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἡλεημένος τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ὑπὸ Κυρίου πιστὸς εἶναι. **26** νομίζω οὖν ποιεῖ. **38** ὥστε καὶ ὁ ἐγκαμίζων καλῶς τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ποιεῖ, ὁ δὲ μὴ ἐγκαμίζων κρεῖσσον ποιεῖ. **39** ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως· γυνὴ δέδεται νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ εἶναι. **27** δέδεσαι γυναικί; μὴ ζῆτει λύσιν· ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; μὴ ζῆτει γυναῖκα· ἐλευθέρα ἐστίν ᾧ θέλει γαμηθῆναι, μόνον **28** ἐὰν δὲ καὶ γήμης, οὐχ ἡμαρτες· καὶ ἐὰν ἐν Κυρίῳ. **40** μακαριωτέρα δὲ ἐστίν ἐὰν

οὕτω μείνη, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· δοκῶ
δὲ καγὼ Πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν.

μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα
μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω. (aīōn g165)

8 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι **9** οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος;
πάντες γινώσκουσιν ἔχομεν. **2** ἡ γινώσκουσιν οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν
φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. εἰ δέ τις ἐώρακα; οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν
δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω οὐδὲν ἔγνωκε Κυρίῳ; **2** εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος,
καθὼς δεῖ γινῶναι· **3** εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμι· ἡ γὰρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς
θεοῦ, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. **4** Περὶ τῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ. **3** ἡ ἐμὴ
βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν αὕτη ἐστί.
ὅτι οὐδὲν εἶδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς **4** μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν;
θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς. **5** καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶ **5** μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα
λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ περιάγειν, ὥς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ
τῆς γῆς, ὥσπερ εἰσὶ θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου καὶ Κηφᾶ; **6** ἡ μόνος
πολλοί, **6** ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ ἐγὼ καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν
οὐ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἷς τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι; **7** τίς στρατεύεται ἰδίῳις
Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα ὁψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ
καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. **7** Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; ἢ τίς
γινώσκουσιν τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει τοῦ εἰδώλου ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς
ἕως ἄρτι ὥς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, καὶ ἡ ποίμνης οὐκ ἐσθίει; **8** μὴ κατὰ ἄνθρωπον
συνειδήσεως αὐτῶν ἀσθενὴς οὕσα μολύνεται. ταῦτα λαλῶ; ἢ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα
8 βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησι τῷ Θεῷ· λέγει; **9** ἐν γὰρ τῷ Μωσέως νόμῳ γέγραπται·
οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν, οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα. μὴ τῶν βοῶν
οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα. **9** μέλει τῷ Θεῷ; **10** ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει;
βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει
πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. **10** ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾷ, καὶ ὁ ἀλοῶν τῆς
ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σε, τὸν ἔχοντα γινώσκιν, ἐν ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν ἐπ' ἐλπίδι. **11** Εἰ
εἰδωλείῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνειδήσεως ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπεύραμεν, μέγα
αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; **12**
εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; **11** καὶ εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν,
ἀπολεῖται ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα
σῇ γνώσει, δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. **12** τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν,
οὕτω δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς ἵνα μὴ ἐγκοπὴν τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ
καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνειδήσιν τοῦ Χριστοῦ. **13** οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ
ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. **13** ἱερὰ ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν,
διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδρεύοντες τῷ
θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; **14** οὕτω καὶ

ὁ Κύριος διέταξε τοῖς τὸ εὐαγγέλιον τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μήπως ἄλλοις καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

15 ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην τούτων. Οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτω γένηται ἐν ἐμοί· καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ τὸ καύχημά μου ἵνα τις κενώσῃ. **16** ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστι μοι καύχημα· ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται· οὐαὶ δὲ μοί ἐστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. **17** εἰ γὰρ ἐκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. **18** τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσῃ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. **19** Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσῃ. **20** καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσῃ· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσῃ. **21** τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, μὴ ὢν ἄνομος Θεῷ, ἀλλ' ἔννομος Χριστῷ, ἵνα κερδήσῃ ἀνόμους. **22** ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσῃ· τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. **23** Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι. **24** Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτω τρέχετε, ἵνα καταλάβητε. **25** πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. **26** ἐγὼ τοίνυν οὕτω τρέχω, ὡς οὐκ ἀδήλως, οὕτω πυκτεύω, ὡς οὐκ ἀέρα δέρων, **27** ἀλλ' ὑποπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μήπως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

10 Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλῃν ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον, **2** καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσει, **3** καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον, **4** καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός. **5** ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θεός· κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. **6** Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κακεῖνοι ἐπεθύμησαν. **7** μηδὲ εἰδωολάτραι γίνεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν, ὡς γέγραπται· ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν. **8** μηδὲ πορνεύωμεν, καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν καὶ ἔπесον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες. **9** μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Χριστόν, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπείρασαν καὶ ὑπὸ τῶν ὄψεων ἀπώλοντο. **10** μηδὲ γογγύζετε, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. **11** ταῦτα δὲ πάντα τύποι συνέβαινον ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντησεν. (aiōn g165) **12** Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ. **13** πειρασμός ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἑκβασιν τοῦ δύνασθαι [ὑμᾶς] ὑπενεγκεῖν.

14 Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς συνειδήσεως; **30** εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί εἰδωλολατρίας. **15** ὡς φρονίμοις λέγω· βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; κρίναιτε ὑμεῖς ὁ φημι. **16** τὸ ποτήριον τῆς **31** Εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε εἴτε τι εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε. τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστι; τὸν ἄρτον **32** ἀπρόσκοποι γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος Ἑλλήσι καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ, **33** καθὼς τοῦ Χριστοῦ ἐστιν; **17** ὅτι εἷς ἄρτος, ἐν καγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ σῶμα οἱ πολλοὶ ἐσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ ἑμαυτοῦ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, τοῦ ἐνὸς ἄρτου μετέχομεν. **18** βλέπετε τὸν ἵνα σωθῶσι.

11 Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς καγὼ Χριστοῦ. **2** Ἐπαίνω δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε. **3** θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστὸς ἐστι, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, κεφαλὴ δὲ Χριστοῦ ὁ Θεός. **4** πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. **5** πᾶσα δὲ γυνὴ προσεuchoμένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτω τῇ κεφαλῇ καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς· ἐν γὰρ ἐστι καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. **6** εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω· εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω. **7** ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχων· γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. **8** οὐ γὰρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός· **9** καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. **10** διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. **11** πλὴν οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρός ἐν Κυρίῳ· **12** ὥσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς

γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ. **13** ἐν καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον ἐστὶ γυναῖκα τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε, ἄχρις οὗ ἂν ἀκατακάλυπτον τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι; **14** ἢ ἔλθῃ. **27** ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ ἢ πίνη τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, μὲν ἂν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστί, **15** γυνὴ ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ αἵματος δὲ ἂν κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστίν; ὅτι ἡ κόμη τοῦ Κυρίου. **28** δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἀντὶ περιβολαίου δέδοται αὐτῇ. **16** Εἰ δέ ἐαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω τις δοκεῖ φιλόνηκος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω· **29** ὁ γὰρ συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως κρῖμα ἐαυτῷ τοῦ Θεοῦ. **17** Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα ἐπαινῶ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον, ἀλλ' εἰς τοῦ Κυρίου. **30** διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ τὸ ἥττον συνέρχεσθε. **18** πρῶτον μὲν γὰρ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω ἱκανοί. **31** εἰ γὰρ ἐαυτοὺς διεκρίνομεν, σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα· **32** κρινόμενοι δὲ ὑπὸ πιστεῦω· **19** δεῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις ἐν ὑμῖν [τοῦ] Κυρίου παιδεύομεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν κόσμῳ κατακριθῶμεν. **33** Ὡστε, ἀδελφοί ὑμῖν. **20** συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν ἀλλήλους αὐτὸ οὐκ ἔστι κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν· **21** ἐκδέχεσθε· **34** εἰ δέ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρῖμα συνέρχησθε. τὰ ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς δὲ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι.

μεθύει. **22** μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; τί ὑμῖν εἶπω; ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ; οὐκ ἐπαινῶ. **23** ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ εἶπε· **24** λάβετε φάγετε· τοῦτό μου ἐστὶ τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. **25** ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων· τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὡς ἂν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. **26** ὡς ἂν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

12 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. **2** οἴδατε ὅτι, ὅτε ἔθνη ἦτε, πρὸς τὰ εἰδῶλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι. **3** διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν λέγει ἀνάθεμα Ἰησοῦν, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. **4** Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶ, τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα· **5** καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσι, καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος· **6** καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, ὁ δὲ αὐτός ἐστι Θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. **7** Ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. **8** ὧς μὲν γὰρ διὰ τοῦ Πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, **9** ἐτέρῳ

δὲ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι, ἄλλω δὲ τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρειάν ἔχει. ἀλλ' χαρίσματα ἱαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι, ὁ Θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι 10 ἄλλω δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλω δὲ περισσοτέραν δὸς τιμὴν, 25 ἵνα μὴ ἡ προφητεία, ἄλλω δὲ διακρίσεις πνευμάτων, σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἑτέρω δὲ γένη γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἐρμηνεῖα ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη. 26 καὶ εἴτε γλωσσῶν 11 πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη, καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστῳ εἴτε δοξάζεται ἐν μέλος, συγχαίρει πάντα καθὼς βούλεται. 12 Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα τὰ μέλη. 27 Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ ἐν ὅτι καὶ μέλη ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ καὶ μέλη ἐκ μέρους. 28 Καὶ οὐς μὲν ἔθετο ὁ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἐνός, πολλὰ ὄντα, Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, ἐν ὅτι σῶμα, οὕτω καὶ ὁ Χριστός· 13 καὶ δεῦτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, γὰρ ἐν ἐνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν ἔπειτα δυνάμεις, εἴτα χαρίσματα ἱαμάτων, σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. 29 Ἑλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ μὴ πάντες ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; πάντες εἰς ἐν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν. 14 καὶ μὴ πάντες διδάσκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος, ἀλλὰ 30 μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἱαμάτων; πολλά. 15 ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, ὅτι οὐκ εἰμὶ μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσι; μὴ πάντες χεῖρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, — οὐ παρὰ διερμηνεύουσι; 31 ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 16 καὶ τὰ κρείττονα. καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ἐὰν εἴπῃ τὸ οὗς, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, ὑμῖν δείκνυμι.

οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, — οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 17 εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; 18 νυνὶ δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη ἐν ἑκάστων αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. 19 εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; 20 νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. 21 οὐ δύναται δὲ ὀφθαλμός εἰπεῖν τῇ χειρὶ χρειάν σου οὐκ ἔχω· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσὶ χρειάν ὑμῶν οὐκ ἔχω· 22 ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστι, 23 καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, 24

13 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἢ ἥχων ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. 2 καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἰμι. 3 καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καθήσομαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. 4 Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, 5 οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, 6 οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ

ἀληθείᾳ· 7 πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, μὴ διδῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. 8 ἡ ἀγάπη ἢ τὸ κιθαριζόμενον; 8 καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον οὐδέποτε ἐκπίπτει. εἴτε δὲ προφητεῖται, φωνὴν σάλπιγξ δῶ, τίς παρασκευάζεται καταργηθῇσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἰς πόλεμον; 9 οὕτω καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς εἴτε γνώσεως, καταργηθήσεται. 9 ἐκ μέρους δὲ γλώσσης ἐὰν μὴ εὖσημον λόγον δῶτε, γινώσκουμεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν· πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; ἔσεσθε 10 ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ ἐκ μέρους γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. 10 τοσαῦτα εἰ καταργηθήσεται. 11 ὅτε ἤμην νήπιος, ὡς τύχοι γένη φωνῶν ἐστὶν ἐν κόσμῳ, καὶ νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος ἐφρόνουν, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον· 11 ἐὰν οὖν μὴ νήπιος ἐλογιζόμην· ὅτε δὲ γέγονα ἀνὴρ, εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. 12 βλέπομεν λαλοῦντι βάρβαρος καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ γὰρ ἄρτι δι' ἐσώπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ βάρβαρος. 12 οὕτω καὶ ὑμεῖς ἐπεὶ ζηλωταὶ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἔστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύετε. 13 ἐπεγνώσθην. 13 νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, Διόπερ ὁ λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἢ ἵνα διερμηνεύῃ. 14 ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι ἀγάπη.

14 Διώκετε τὴν ἀγάπην· ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύετε. 2 ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ Θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια· 3 ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. 4 ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ, ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. 5 θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύετε· μείζων γὰρ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύει, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. 6 νυνὶ δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει ἢ ἐν γνώσει ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ ἐν διδασχῇ; 7 ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις

γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοὺς μου ἄκαρπός ἐστι. 15 τί οὖν ἐστι; προσεύζομαι τῷ πνεύματι, προσεύζομαι δὲ καὶ τῷ νοῖ· ψαλῷ τῷ πνεύματι, ψαλῷ δὲ καὶ τῷ νοῖ. 16 ἐπεὶ ἐὰν εὐλογήσης τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ιδιώτου πῶς ἐρεῖ τὸ ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ; ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδε· 17 σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. 18 εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν· 19 ἀλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους διὰ τοῦ νοός μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίου λόγους ἐν γλώσσῃ. 20 Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶ τέλειοι γίνεσθε. 21 ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χεῖλεσιν ἐτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται μου λέγει

Κύριος. 22 ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημειῖον εἰσιν ἐπερωτάτωσαν· αἰσχροὺν γάρ ἐστι γυναιξὶν οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. 36 ἢ ἀφ' ὑμῶν ὁ ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐξηλήθεν, ἡ εἰς ὑμᾶς μόνους τοῖς πιστεύουσιν. 23 Ἐὰν οὖν συνέλθῃ κατήντησεν; 37 Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες ἡ πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλθωσι δὲ ἰδιῶται ὑμῖν, ὅτι τοῦ Κυρίου εἰσὶν ἐντολαί· 38 ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; 24 εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοεῖτω. 39 Ὡστε, ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ ἀδελφοί, ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε· 40 πάντα πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, 25 καὶ εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

οὕτω τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται· καὶ οὕτω πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι ὁ Θεὸς ὄντως ἐν ὑμῖν ἐστι. 26 Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, ἐρμηνείαν ἔχει· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω. 27 εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνά μέρος, καὶ εἰς διερμηνευέτω· 28 ἐὰν δὲ μὴ ἦ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἐαυτῷ δὲ λαλεῖτω καὶ τῷ Θεῷ. 29 προφητῇ δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλεῖτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν· 30 ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω. 31 δύνασθε γὰρ καθ' ἓνα πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσι καὶ πάντες παρακαλῶνται· 32 καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται· 33 οὐ γάρ ἐστίν ἀκαταστασίας ὁ Θεός, ἀλλὰ εἰρήνης. 34 Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων, αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν· οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. 35 εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας

15 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, 2 δι' οὗ καὶ σῶζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν εἰ κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκὴ ἐπιστεύσατε. 3 παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς, 4 καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς, 5 καὶ ὅτι ὥφθη Κηφᾶ, εἴτα τοῖς δώδεκα· 6 ἔπειτα ὥφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν· 7 ἔπειτα ὥφθη Ἰακώβῳ, εἴτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν· 8 ἔσχατον δὲ πάντων ὥσπερ ἐν τῷ ἐκτρώματι ὥφθη κάμοι. 9 ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμι ἰκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ· 10 χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι· καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. 11 εἴτε οὖν ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτω κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε. 12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς

λέγουσί τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν ὁ υἱὸς ὑποταγῆσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ οὐκ ἔστιν· **13** εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν τὰ πάντα, ἵνα ἢ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πασιν. οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· **14** εἰ **29** Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ ὑπὲρ τῶν νεκρῶν, εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. ἐγείρονται; τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν **15** εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες νεκρῶν; **30** τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ πασάν ὥραν; **31** καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νῆ Θεοῦ ὅτι ἤγειρε τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ τὴν ὑμετέραν καύχησιν ἦν ἔχω ἐν Χριστῷ ἤγειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται· Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. **32** εἰ κατὰ ἄνθρωπον **16** εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; Χριστὸς ἐγήγερται. **17** εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, φάγωμεν καὶ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν ἔτι ἐστὲ πίνωμεν, αὖριον γὰρ ἀποθνήσκομεν. **33** ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. **18** ἄρα καὶ οἱ μὴ πλανᾶσθε· φθείρουσιν ἥθη χρηστὰ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. **19** εἰ ἐν ὁμιλίαις κακαί. **34** ἐκνήψατε δικαίως καὶ τῇ ζωῇ ταύτῃ ἡλικιώτεες ἐσμέν ἐν Χριστῷ μὴ ἀμαρτάνετε· ἀγνωσίαν γὰρ Θεοῦ τινες μόνον, ἔλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἔχουσι· πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. **35** Ἄλλ' ἐσμέν. **20** Nunὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐρεῖ τις πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ δὲ ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων σώματι ἔρχονται; **36** ἄφρον, σὺ δὲ σπεῖρεις, ἐγένετο. **21** ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ· **37** καὶ ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις ὁ σπεῖρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον νεκρῶν. **22** ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες σπεῖρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, εἰ τύχοι ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ σίτου ἢ τινος τῶν λοιπῶν· **38** ὁ δὲ Θεὸς πάντες ζωοποιηθήσονται. **23** ἕκαστος δὲ ἐν αὐτῷ δίδωσι σῶμα καθὼς ἠθέλησε, καὶ τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. **39** οἱ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ· **24** εἴτα οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὕτη σὰρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν τὸ τέλος, ὅταν παραδῷ τὴν βασιλείαν τῷ ἀνθρώπῳ, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ Θεῷ καὶ πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἰχθύων, ἄλλη δὲ πετεινῶν. **40** καὶ σώματα ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια· ἄλλ' ἑτέρα **25** δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρις οὗ ἂν μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας ἡ τῶν ἐπιγείων. **41** ἄλλη δόξα ἡλίου, αὐτοῦ. **26** ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ὁ θάνατος· **27** πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν τοὺς πόδας αὐτοῦ. ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι δόξῃ. **42** οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. πάντα ὑποτέτακται, δηλὸν ὅτι ἐκτὸς τοῦ σπεῖρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. **28** ὅταν δὲ **43** σπεῖρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς σπεῖρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει·

44 σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. ἔστι σῶμα ψυχικόν, καὶ ἔστι σῶμα πνευματικόν. 45 οὕτω καὶ γέγραπται· ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. 46 ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. 47 ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ. 48 οἶος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἶος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. 49 καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. 50 Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσαι οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. 51 ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω· πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, 52 ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλπίζει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. 53 δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. 54 ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος· κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος. 55 ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον; ποῦ σου, ἄδη, τὸ νίκος; (Hadēs g86) 56 τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος. 57 τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 58 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν

τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστι κενὸς ἐν Κυρίῳ.

16 Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους, ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. 2 κατὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῶ τιθέτω θησαυρίζων ὃ τι ἂν εὐδοῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι γίνωνται. 3 ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκιμάσῃτε, δι' ἐπιστολῶν τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ· 4 ἐὰν δὲ ἧ ἄξιον τοῦ καμὲ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύονται. 5 Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν διέλθω· Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι· 6 πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμψῃτε οὗ ἐὰν πορεύωμαι. 7 οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, ἐλπίζω δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος ἐπιτρέπῃ. 8 ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς πεντηκοστῆς· 9 θύρα γὰρ μοι ἀνέωγε μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί. 10 Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεται ὡς καγώ· μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ. 11 προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ ἵνα ἔλθῃ πρὸς με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. 12 Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ. 13 Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε. 14 πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. 15 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἴδατε τὴν

οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς
Ἀχαΐας καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἀγίοις ἔταξαν
ἑαυτούς· **16** ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς
τοιούτοις καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ
κοπιῶντι. **17** χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ
Στεφανᾶ καὶ Φουρτουνάτου καὶ Ἀχαΐκοῦ,
ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν·
18 ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἔμδον πνεῦμα καὶ τὸ
ὑμῶν. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους. **19**
Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας,
ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας
καὶ Πρίσκιλλα σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν
ἐκκλησίᾳ. **20** ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ
πάντες. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι
ἀγίῳ. **21** Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου.
22 εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον Ἰησοῦν
Χριστόν, ἦτω ἀνάθεμα. μαρὰν ἀθᾶ. **23** Ἡ
χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν.
24 ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ ἀμήν.

Προς Κορινθίους Β΄

1 Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὓσῃ ἐν Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσι τοῖς οὓσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ· **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3** Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, **4** ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· **5** ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. **6** εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν, καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν· **7** εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, εἰδότες ὅτι ὥσπερ κοινωνοί ἐστε τῶν παθημάτων, οὕτω καὶ τῆς παρακλήσεως. **8** Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ἡμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐβαρῆθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν· **9** ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχίκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς· **10** ὃς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς καὶ ῥύεται, εἰς ὃν ἠλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται,

11 συνυπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν. **12** Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστὶ, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότῃ καὶ εἰλικρινεῖᾳ Θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ' ἐν χάριτι Θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. **13** οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε, **14** καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. **15** Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν πρότερον, ἵνα δευτέραν χάριν ἔχητε, **16** καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. **17** τοῦτο οὖν βουλόμενος μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; ἢ ἃ βουλευόμαι, κατὰ σάρκα βουλευόμαι, ἵνα ἢ παρ' ἐμοὶ τὸ ναὶ καὶ τὸ οὐ οὐ; **18** πιστὸς δὲ ὁ Θεὸς ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὐ. **19** ὁ γὰρ τοῦ Θεοῦ υἱὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθεὶς, δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὐ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν· **20** ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι Θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ ναὶ καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμὴν, τῷ Θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. **21** ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς Θεός, **22** ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. **23** Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν

Θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν, τῷ πάντοτε θριαμβεῦνonti ἡμᾶς ἐν τῷ ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκ ἐτι ἤλθον εἰς Κόρινθον. **24** οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοὶ ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν· τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε.

2 Ἐκρίνα δὲ ἑμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ ἔλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. **2** εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ἐστὶν ὁ εὐφραίνων με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; **3** καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτό, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην ἔχω ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. **4** ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς. **5** Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ, ἀπὸ μέρους ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ, πάντας ὑμᾶς. **6** ἱκανὸν τῷ τοιοῦτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων· **7** ὥστε τοῦναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. **8** διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην. **9** εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. **10** ᾧ δέ τι χαρίζεσθε, καὶ ἐγὼ καὶ γὰρ ἐγὼ εἴ τι κεχάρισμαι ᾧ κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, **11** ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ· οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. **12** Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεωγμένης ἐν Κυρίῳ, **13** οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου τῷ μὴ εὐρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξήλθον εἰς Μακεδονίαν. **14** Τῷ δὲ Θεῷ χάρις

Χριστῷ καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ· **15** ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμέν τῷ Θεῷ ἐν τοῖς σφζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, **16** οἷς μὲν ὁσμὴ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὁσμὴ ζωῆς εἰς ζωὴν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; **17** οὐ γὰρ ἐσμεν ὡς οἱ λοιποὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ Θεοῦ κατενώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

3 Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; εἰ μὴ χρήζομεν ὡς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν; **2** ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, **3** φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι, ἀλλὰ λιθίναις, ἀλλὰ ἐν πλαξὶ καρδίαις σαρκίναις. **4** Πεποιθήσιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν. **5** οὐχ ὅτι ἱκανοὶ ἐσμεν ἀφ' ἑαυτῶν λογίσασθαί τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ, **6** ὃς καὶ ἰκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καὶ νῆς διαθήκης, οὐ γράμματος, ἀλλὰ πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. **7** Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην, **8** πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος

ἔσται ἐν δόξῃ· **9** εἰ γὰρ ἡ διακονία κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῶ μᾶλλον τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶ κεκαλυμμένον, **4** περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσε ἐν δόξῃ. **10** καὶ γὰρ οὐδὲ δεδόξασται τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς ἔνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. **11** εἰ δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. (aiōn g165) **5** οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῶ ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον, ἑαυτοὺς δὲ μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ. **12** Ἐχοντες ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον, ἑαυτοὺς δὲ οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρηρησία δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. **6** ὅτι ὁ Θεὸς ὁ χρώμεθα, **13** καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. **14** Ἰησοῦ Χριστοῦ. **7** Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν ἀλλ' ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἥ τοῦ Θεοῦ καὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μὴ ἐξ ἡμῶν, **8** ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ' μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅτι ἐν Χριστῷ οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ' καταργεῖται, **15** ἀλλ' ἔως σήμερον, οὐκ ἐξαπορούμενοι, **9** διωκόμενοι ἀλλ' ἡνίκα ἀναγινώσκεται Μωϋσῆς, κάλυμμα οὐκ ἐγκαταλείπομενοι, καταβαλλόμενοι ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. **16** ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι, **10** πάντοτε τὴν ἡνίκα δ' ἂν ἐπιστρέψῃ πρὸς Κύριον, νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. **17** ὁ δὲ Κύριος περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ Πνεύμᾳ ἐστίν· οὗ δὲ τὸ Πνεῦμα Κυρίου, τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. **11** αἰὲ γὰρ ἐκεῖ ἔλευθερία. **18** ἡμεῖς δὲ πάντες ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ Κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. **12** ὥστε μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ καθάπερ ἀπὸ Κυρίου Πνεύματος ἐν ὑμῖν. **13** ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς

4 Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην πίστεως κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἐπίστευσα, καθὼς ἠλεήθημεν, οὐκ ἐκκακοῦμεν, διὸ ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ ἀλλ' ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, καὶ λαλοῦμεν, **14** εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. **15** τὰ γὰρ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστῶντες τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. **16** Διὸ οὐκ

ἐκκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσωθεν ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. **17** τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, (aīthnīos g166) **18** μὴ σκοπούντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια. (aīthnīos g166)

5 Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκηνους καταλυθῇ, οἰκοδομῇ ἐκ Θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποιήτον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. (aīthnīos g166) **2** καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, **3** εἴ γε καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὐρεθισόμεθα. **4** καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκηνί στενάζομεν, βαρούμενοι ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι, ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. **5** ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο Θεός, ὁ καὶ δοὺς ἡμῖν τὸν ἄρραβῶνα τοῦ Πνεύματος. **6** Θαρροῦντες οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου· **7** διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἰδους — **8** θαρροῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν Κύριον. **9** διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. **10** τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσῃται ἕκαστος τὰ

ἀγαθὸν εἴτε κακόν. **11** Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν, Θεῷ δὲ πεφανερῶμεθα, ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. **12** οὐ γὰρ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ οὐ καρδίᾳ. **13** εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, Θεῷ, εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. **14** ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, **15** κρίναντας τοῦτο, ὅτι [εἰ] εἰς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον· καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. **16** Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν κατὰ σάρκα· εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. **17** ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα. **18** τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, **19** ὥς ὅτι Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. **20** Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὥς τοῦ Θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ Θεῷ. **21** τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ.

6 Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δέξασθαι

ὑμᾶς — 2 λέγει γάρ· καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι· αὐτοὶ ἔσσονται μοι λαός. 17 διὸ ἐξέλθατε ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέγει ἡμέρα σωτηρίας — 3 μηδεμίαν ἐν μηδενὶ Κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε, κἀγὼ διδόντες προσκοπὴν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ εἰσδέξομαι ὑμᾶς, 18 καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς διακονία, 4 ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶντες πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ θυγατέρας, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν 7 Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, στενοχωρίαις, 5 ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ ἐν νηστείαις, 6 ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι φόβῳ Θεοῦ. 2 Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα Ἀγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, 7 ἐν λόγῳ ἡδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ, διὰ τῶν ὅπλων ἐπλεονεκτήσαμεν. 3 οὐ πρὸς κατάκρισιν τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, λέγω· προεῖρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις 8 διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας ἡμῶν ἔστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. καὶ εὐφημίας, ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, 4 πολλή μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή 9 ὡς ἀγνοοῦμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παρακλήσει, ὑπερπερισεύομαι τῇ χαρᾷ παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, 10 ὡς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. 5 Καὶ γὰρ λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες ἔσχηκεν ἄνεσιν ἢ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν καὶ πάντα κατέχοντες. 11 Τὸ στόμα ἡμῶν παντὶ θλιβόμενοι· ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν ἀνέωγε πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία φόβοι. 6 ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς ἡμῶν πεπλάτνται· 12 οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου· 7 οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἡ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. 8 ἀλλ' ὁ παρακλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἑμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆσαι, 8 ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι, εἰ καὶ μετεμελόμην· βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὥραν, ἐλύπησεν ὑμᾶς. 9 νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν· ἐλυπήθητε

γὰρ κατὰ Θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῇτε δύναμιν, αὐθαίρετοι, **4** μετὰ πολλῆς ἐξ ἡμῶν. **10** ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν λύπη παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν τὴν χάριν καὶ μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς κατεργάζεται· ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη ἀγίους, **5** καὶ οὐ καθὼς ἡλπίσαμεν, ἀλλ' θάνατον κατεργάζεται. **11** ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ Κυρίῳ καὶ ἡμῖν τοῦτο, τὸ κατὰ Θεὸν λυπηθῆναι ὑμᾶς, διὰ θελήματος Θεοῦ, **6** εἰς τὸ παρακαλέσαι πόσιν κατειργάσατο ὑμῖν σπουδὴν, ἀλλὰ ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο οὕτω ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλὰ ταύτην. **7** ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, ἐκδίκησιν! ἐν παντὶ συνησθήσατε ἑαυτοὺς πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ ἀγνοοῦς εἶναι ἐν τῷ πράγματι. **12** ἄρα εἰ καὶ σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ εἵνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύετε. οὐδὲ εἵνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλ' εἵνεκεν **8** Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν ἐτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ γνήσιον δοκιμάζων· **9** γινώσκετε γὰρ τὴν Θεοῦ. **13** Διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. ἐπὶ χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δὲ τῇ παρακλήσει ὑμῶν περισσοτέρως ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὢν, ἵνα μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ **10** καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι· τοῦτο πάντων ὑμῶν· **14** ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατησχύνθη, ποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ἀπὸ πέρυσι· **11** νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ὑμῖν, οὕτω καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἡ ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ ἐπὶ Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. **15** καὶ τὰ θέλειν, οὕτω καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς **12** εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὸ ἐὰν ἔστιν ἀναμιμνησκομένου τὴν πάντων ἔχῃ τις εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει. **13** ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν δὲ θλίψις, ἐδέξασθε αὐτόν. **16** χαίρω ὅτι ἐν παντὶ ἀλλ' ἐξ ἰσότητος ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

8 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, **2** ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεΐα τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸν πλοῦτον τῆς ἀπλότητος αὐτῶν· **3** ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ ὑπὲρ

περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, **14** ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἰσότης, **15** καθὼς γέγραπται ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασε, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἡλαττόνησε. **16** Χάρις δὲ τῷ Θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, **17** ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ

υπάρχων αὐθαίρετος ἐξήλθε πρὸς ὑμᾶς. **18** ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφοὺς ἵνα συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσι οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τὴν προκατηγγελημένην εὐλογίαν ὑμῶν, τῶν ἐκκλησιῶν· — **19** οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ ταύτην ἐτοίμην εἶναι, οὕτως ὡς εὐλογίαν καὶ χειροτονηθεῖς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν. **6** Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων συνέκδημος ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ διακονουμένη ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ τοῦ Κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ἡμῶν· — **20** θερίσει. **7** ἕκαστος καθὼς προαιρεῖται τῇ στελλόμενοι τοῦτο, μὴ τις ἡμᾶς μωμήσῃται καρδία, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης ἰλαρὸν ἐν τῇ ἀδρότῃ ταύτῃ τῇ διακονουμένη γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός. **8** δυνατὸς δὲ ὁ ὑφ' ἡμῶν, **21** προνοοούμενοι καλὰ οὐ Θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, μόνον ἐνώπιον Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἀνθρώπων. **22** συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν **9** καθὼς γέγραπται· ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πένησιν· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ τὸν αἰῶνα. (αἰθῆ g165) **10** ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν εἰς ὑμᾶς. **23** εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρώσιν καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, χορηγῆσαι καὶ πληθύναι τὸν σπόρον ὑμῶν ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. **24** καὶ αὐξήσαι τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης τῆς οὖν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ὑμῶν· **11** ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ἀπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν ἐνδείξασθε εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν. εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ· **12** ὅτι ἡ διακονία

9 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσὸν μοί ἐστι τὸ γράφειν ὑμῖν· **2** οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν ἦν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι· καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζήλος ἡρέθισε τοὺς πλείονας. **3** ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα, καθὼς ἔλεγον, παρεσκευασμένοι ἦτε, **4** μήπως ἐὰν ἔλθωσι σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους, καταισχνυνθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ τῆς καυχήσεως. **5** ἀναγκαῖον οὖν

10 Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πρᾶότητος καὶ ἐπεικειάς

τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν
 ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ θαρρῶ ἡμῖν ὁ Θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ
 εἰς ὑμᾶς· **2** δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν ὑμῶν. **14** οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς
 θαρρήσαι τῇ πεποιθήσει ἢ λογιζομαι ὑμᾶς ὑπερεκτείνωμεν ἑαυτοὺς· ἄχρι γὰρ
 τολμῆσαι ἐπὶ τινὰς τοὺς λογιζομένους καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ
 ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. **3** Χριστοῦ, **15** οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι
 Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ ἐν ἄλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες,
 σάρκα στρατευόμεθα· **4** τὰ γὰρ ὄπλα τῆς αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν
 στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς
 τῷ Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων· — **5** περισσεῖαν, **16** εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν
 λογισμοὺς καθαιροῦντες καὶ πᾶν ὕψωμα εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἄλλοτρίῳ κανόνι
 ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, εἰς τὰ ἔτοιμα καυχῆσασθαι. **17** Ὁ δὲ
 καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω· **18** οὐ γὰρ
 ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ, **6** καὶ ἐν ἐτοίμῳ ὁ ἑαυτὸν συνιστῶν, ἐκεῖνός ἐστι δόκιμος,
 ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. **7** Τὰ κατὰ
 πρόσωπον βλέπετε! εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν
 ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς Χριστοῦ, οὕτω καὶ ἡμεῖς Χριστοῦ. **8** ἐὰν τε γὰρ
 [καί] περισσώτερόν τι καυχῶμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἣς ἔδωκεν ὁ Κύριος ἡμῖν
 εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, **9** ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν
 ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. **10** ὅτι αἱ μὲν ἐπιστολαί, φησί, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί,
 ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενῆς καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος. **11** τοῦτο λογιζέσθω
 ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἰοί ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες
 τῷ ἔργῳ. **12** Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρίναι ἢ συγκρίναι ἑαυτοὺς τισι τῶν ἑαυτοὺς
 συνιστανόντων· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες
 ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιοῦσιν. **13** ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ

11 Ὅφελον ἀνείχεσθέ μου μικρὸν τῇ ἀφροσύνῃ· ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου· **2**
 ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς Θεοῦ ζήλῳ· ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρί, παρθένον ἀγνήν
 παραστῆσαι τῷ Χριστῷ· **3** φοβοῦμαι δὲ μήπως, ὡς ὁ ὄφεις Εὐὰν ἐξηπάτησεν ἐν τῇ
 πανουργίᾳ αὐτοῦ, οὕτω φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς τὸν
 Χριστόν. **4** εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ
 πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε,
 καλῶς ἀνείχεσθε. **5** λογιζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων.
6 εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ φανερωθέντες ἐν
 πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. **7** Ἡ ἀμαρτίαν ἐποίησα ἑμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε,
 ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν· **8** ἄλλας ἐκκλησίας
 ἐσύλησα λαβὼν ὀψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν

διακονίαν, καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ λαλῶ, ὑπὲρ ἐγὼ ἐν κόποις περισσοτέρως, ὕστερηθῆς οὐ κατενάρκησα οὐδενός· **9** τὸ ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ περισσοτέρως, ἐν θανάτοις πολλάκις· **24** ὑπὸ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας καὶ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ ἐν παντὶ ἀβαρῇ ὑμῖν ἑμαυτὸν ἐτήρησα μίαν ἔλαβον, **25** τρεῖς ἐρραβδίσθην, ἅπαξ καὶ τηρήσω. **10** ἔστιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐλιθάσθην, τρεῖς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐμοὶ ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγίησεται ἐν τῷ βυθῷ πεποιήκα· **26** ὁδοιπορίας εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασι τῆς Ἀχαΐας. **11** πολλάκις, κινδύνους ποταμῶν, κινδύνους διατί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; ὁ Θεὸς οἶδεν· ληστῶν, κινδύνους ἐκ γένους, κινδύνους ἐξ **12** ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω ἐθνῶν, κινδύνους ἐν πόλει, κινδύνους ἐν τὴν ἀφορμὴν τῶν θελούντων ἀφορμὴν, ἐρημίας, κινδύνους ἐν θαλάσῃ, κινδύνους ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται εὐρεθῶσι καθὼς καὶ ἐν ψευδαδέλφοις· **27** ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἡμεῖς. **13** οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς δίψει, ἐν νηστεαῖς πολλάκις, ἐν ψύχει ἀποστόλους Χριστοῦ. **14** καὶ οὐ θαυμαστόν· καὶ γυμνότητι· **28** χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἡ αὐτὸς γὰρ ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται ἐπισύστασις μου ἡ καθ' ἡμέραν, ἡ μέριμνα εἰς ἄγγελον φωτός. **15** οὐ μέγα οὖν εἰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. **29** τίς ἀσθενεῖ, καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ὡς διάκονοι δικαιοσύνης, ὧν τὸ τέλος ἐγὼ πυροῦμαι; **30** εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. **16** Πάλιν λέγω, ἀσθενείας μου καυχήσομαι. **31** ὁ Θεὸς καὶ μὴ τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι· εἰ δὲ μὴ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ γε, κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα κἀγὼ οἶδεν, ὁ ὧν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι μικρόν τι καυχήσωμαι. **17** ὁ λαλῶ, οὐ λαλῶ οὐ ψεύδομαι. **(aïthn g165)** **32** ἐν Δαμασκῷ ὁ κατὰ Κύριον, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ἐθνάρχῃς Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. **18** ἐπεὶ τὴν Δαμασκηνῶν πόλιν πιάσαι με θέλων, πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα, κἀγὼ **33** καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην καυχήσομαι. **19** ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες· **20** ἀνέχεσθε γὰρ αὐτοῦ.

εἷ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἷ τις κατεσθίει, εἷ τις λαμβάνει, εἷ τις ἐπαίρεται, εἷ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέρει. **21** κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἡσθενήσαμεν. ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ κἀγὼ. **22** Ἐβραῖοί εἰσι; κἀγὼ· Ἰσραηλιταί εἰσι; κἀγὼ· σπέρμα Ἀβραάμ εἰσι; κἀγὼ· **23** διάκονοι Χριστοῦ εἰσι; παραφρονῶν

12 Καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι· ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου. **2** οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων· εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν· ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. **3** καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον· εἴτε ἐν σώματι εἴτε

ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν· **4** τέκνοις. **15** ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν ἤττον λαλήσαι. **5** ὑπὲρ τοῦ τοιοῦτου καυχήσομαι, ἀγαπῶμαι. **16** Ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ οὐ καυχήσομαι εἰ μὴ ἐν ὑμᾶς, ἀλλ' ὑπάρχων πανοῦργος δόλω ὑμᾶς ταῖς ἀσθενείαις μου. **6** ἂν γὰρ θελήσω ἔλαβον. **17** μὴ τινα ὦν ἀπέσταλκα πρὸς καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων· ἀλήθειαν ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; **18** γὰρ ἐρῶ· φεῖδομαι δὲ μὴ τις εἰς ἐμὲ παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν λογίσηται ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει τι ἐξ ἀδελφόν· μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; ἐμοῦ. **7** Καὶ τῇ υπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; οὐ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσι; **19** Πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν σαρκί, ἄγγελος σατᾶν, ἵνα με κολαφίζῃ ἵνα ἀπολογούμεθα; κατενώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν μὴ ὑπεραίρωμαι. **8** ὑπὲρ τούτου τρις τὸν Χριστῷ λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, Κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ· ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. **20** φοβοῦμαι γὰρ **9** καὶ εἴρηκέ μοι· ἄρκεῖ σοι ἡ χάρις μου· ἢ μήπως ἐλθὼν οὐχ οἴους θέλω εὐρῶ ὑμᾶς, γὰρ δυνάμεις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. ἀγῶν εὐρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε, μήπως ἥδιστα οὖν μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἔρεις, ζηλοῖ, θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλιαί, ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι, **21** ἢ δυνάμεις τοῦ Χριστοῦ. **10** διὸ εὐδοκῶ ἐν μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσῃ ὁ Θεός ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν μου πρὸς ὑμᾶς καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν διωγμοῖς, ἐν στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· προημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοησάντων ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι. **11** ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελείᾳ Γέγονα ἄφρων καυχώμενος! ὑμεῖς με ἢ ἔπραξαν.

ἠναγκάσατε. ἐγὼ γὰρ ὥφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι· οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδὲν εἰμι. **12** τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ἐν σημείοις καὶ τέρασι καὶ δυνάμεσι. **13** τί γάρ ἐστιν ὃ ἠττήθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην. **14** Ἴδου τρίτον ἐτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω ὑμῶν· οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς. οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσι θησαυρίζειν, ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς

13 Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα· **2** προείρηκα καὶ προλέγω, ὥς παρὼν τὸ δεύτερον, καὶ ἀπὼν νῦν γράφω τοῖς προημαρτηκόσι καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ φείσομαι, **3** ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὅς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. **4** καὶ γὰρ εἰ ἐσταυρώθῃ ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ· καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζησόμεθα σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ εἰς ὑμᾶς. **5**

Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἐαυτοὺς δοκιμάζετε. ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἐαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν; εἰ μή τι ἀδόκιμοί ἐστε. **6** ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. **7** εὐχομαι δὲ πρὸς τὸν Θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανώμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν. **8** οὐ γὰρ δυνάμεθα τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. **9** χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενώμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾗτε· τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. **10** Διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέ μοι ὁ Κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. **11** Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. **12** Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. **13** ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες. **14** Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

Προς Γαλατας

1 Παῦλος, ἀπόστολος οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων, οὐδὲ δι' ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, **2** καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας· **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **4** τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέλθαι ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, **(αἰθῆ g165)** **5** ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. **(αἰθῆ g165)** **6** Θαυμάζω ὅτι οὕτω ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, **7** ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μὴ τινὲς εἰσιν οἱ ταρασσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. **8** ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζεται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. **9** ὥς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω· εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. **10** ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἡρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἦμην. **11** Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ἄνθρωπον· **12** οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ οὕτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. **13** Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφὴν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπόρθουν

αὐτήν, **14** καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. **15** Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ **16** ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανέθεμην σαρκὶ καὶ αἵματι, **17** οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. **18** Ἐπειτα μετὰ ἑτὶ τρία ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἰστορήσαι Πέτρον, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε· **19** ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου. **20** ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. **21** Ἐπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. **22** ἤμην δὲ ἀγνωστὸς τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ· **23** μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἣν ποτε ἐπόρθει, **24** καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν Θεόν.

2 Ἐπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρνάβαν, συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον· **2** ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν· καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσι, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσι, μήπως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. **3** ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἑλλήν ὢν, ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι, **4** διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπεῖσαι τὴν

ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσωνται· 5 οἷς ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, διότι ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμεῖνῃ πρὸς οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα ὑμᾶς. 6 ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναί σάρξ. 17 εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν τι, ὅποιοι ποτε ἦσαν οὐδὲν μοι διαφέρει· Χριστῷ εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοὶ, πρόσωπον Θεοῦ ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει· ἄρα Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; μὴ γένοιτο. ἔμοι γὰρ οἱ δοκῶντες οὐδὲν προσανέθεντο, 18 εἰ γὰρ ἂν κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, 7 ἀλλὰ τὸν ἀντίον ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι παραβάτην ἐμαυτὸν συνίστημι. 19 ἐγὼ γὰρ τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Πέτρος τῆς περιτομῆς· 8 ὁ γὰρ ἐνεργήσας 20 Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ οὐκέτι Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη· 9 καὶ γνόντες ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος Κηφᾶ καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκῶντες στυλοὶ ἐαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. 21 Οὐκ ἄθετῶ τὴν χάριν εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρνάβᾳ τοῦ Θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

εἰς τὴν περιτομήν· 10 μόνον τῶν πτωχῶν 3 Ὡ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε ἵνα μνημονεύμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι, οἷς κατ' τοῦτο ποιῆσαι. 11 Ὅτε δὲ ἦλθε Πέτρος ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἐν ὑμῖν ἐσταυρωμένος; 2 τοῦτο μόνον ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. 12 πρὸ θέλω μαθεῖν ἂν ὑμῶν· ἐξ ἔργων νόμου τοῦ γὰρ ἔλθεῖν τινὰς ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν ἐν ὑμῖν ἐσταυρωμένους; 3 οὕτως ἀνόητοί ἐστε; ἐναρξάμενοι Πνεύματι ἐθνῶν συνήσθιν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλε νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; 4 τοσαῦτα ἐπάθετε καὶ ἀφώριζεν ἐαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ εἰκῆ; εἴ γε καὶ εἰκῆ. 5 ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τοῦ Πνεύματος καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ περιτομῆς. 13 καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 6 καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρνάβας Ἀβραάμ ἐπίστευσε τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 7 Γινώσκετε ἄρα τὸ Πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Ἀβραάμ. 8 προῖδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ Θεός, προευηγγελίσατο τῷ Ἀβραάμ ὅτι ἐν εὐλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη. 9 ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ. 10 Ὅσοι

γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσὶν, ὑπὸ κατάραν ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφή τὰ πάντα ὑπὸ εἰσί· γέγραπται γάρ· ἐπικατάρατος πᾶς ὃς ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς γεγραμμένοις ἐν Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσι. **23** τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά· Πρὸ δὲ τοῦ ἔλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον **11** ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιούται παρὰ ἐφρουρούμεθα συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν τῷ Θεῷ, δηλόν· ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως μέλλουσιν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. **24** ὥστε ζήσεται. **12** ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς ἀλλ’ ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν ἐν αὐτοῖς. **13** Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ **25** ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ παιδαγωγόν ἔσμεν. **26** πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἡμῶν κατάρ· γέγραπται γάρ· ἐπικατάρατος ἔστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· **27** πᾶς ὁ κρεμᾶμενος ἐπὶ ξύλῳ· **14** ἵνα εἰς ὅσοι γὰρ εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐνεδύσασθε. **28** οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν Ἑλλήν, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, τοῦ Πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως. οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς **15** Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω· ὅμως εἷς ἔστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **29** εἰ δὲ ὑμεῖς ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς Χριστοῦ, ἅρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἔστε καὶ ἄθετε· ἢ ἐπιδιатάσσεται. **16** τῷ δὲ Ἀβραὰμ κατ’ ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· οὐ λέγει, καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ’ ὡς ἐφ’ ἑνός, καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστι Χριστός. **17** τοῦτο δὲ λέγω· διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς Χριστόν ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια καὶ τριάκοντα γεγονώς νόμος οὐκ ἄκυροί, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. **18** εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι’ ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ Θεός. **19** Τί οὖν ὁ νόμος; τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη, ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ ἐπηγγέλται, διαταγείς δι’ ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου. **20** ὁ δὲ μεσίτης ἑνός οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ Θεὸς εἷς ἐστιν. **21** ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ; μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὄντως ἂν ἐκ νόμου ἦν ἡ δικαιοσύνη· **22**

4 Λέγω δέ, ἐφ’ ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ὢν, **2** ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶ καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. **3** οὕτω καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἦμεν δεδουλωμένοι· **4** ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον, **5** ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν. **6** Ὅτι δὲ ἔστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, κρᾶζον· ἀββᾶ ὁ πατήρ. **7** ὥστε οὐκέτι εἰ δοῦλος, ἀλλ’ υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ. **8** Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες Θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς μὴ φύσει οὕσι θεοῖς· **9** νῦν δὲ γνόντες

Θεόν, μάλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ, Ἀραβία, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῇ δουλεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς· **26** ἡ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν δὲ ἄνω Ἱερουσαλήμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἥτις δουλεῦν θέλετε; **10** ἡμέρας παρατηρεῖσθε ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν. **27** γέγραπται γάρ· καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς! **11** εὐφράνθητι στεῖρα ἢ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον φοβοῦμαι ὑμᾶς μήπως εἰκὴ κεκοπίακα εἰς καὶ βόησον ἢ οὐκ ὠδίνουσα· ὅτι πολλὰ τὰ ὑμᾶς. **12** Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι καὶ γὰρ ὡς τέκνα τῆς ἐρήμου μάλλον ἢ τῆς ἐχούσης ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. οὐδὲν με τὸν ἄνδρα. **28** ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ ἡδίκησατε. **13** οἶδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα ἐσμέν. **29** ἀλλ' σαρκοῦς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον, ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκε **14** καὶ τὸν πειρασμόν μου τὸν ἐν τῇ σαρκί τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτω καὶ νῦν. **30** ἀλλὰ τί μου οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε, λέγει ἡ γραφή; ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ ἀλλ' ὡς ἄγγελον Θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ μὴ γὰρ κληρονομήσει Χριστὸν Ἰησοῦν. **15** τίς οὖν ἦν ὁ μακαρισμὸς ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατόν ἐλευθέρας. **31** Ἄρα, ἀδελφοί, οὐκ ἐσμέν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες ἄν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

5 Τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν, ἣ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε, καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε. **2** Ἴδε ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε, Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. **3** μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. **4** κατηργήθητε ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε· **5** ἡμεῖς γὰρ Πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. **6** ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη. **7** Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; **8** ἢ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. **9** μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. **10** ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε· ὁ δὲ ταράσσων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρῖμα, ὅστις ἂν ᾖ. **11** ἐγὼ δέ,

ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι **6** Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος διώκομαι; ἄρα κατήργηται τὸ σκάνδαλον ἐν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ τοῦ σταυροῦ. **12** ὄφελον καὶ ἀποκόψονται πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς. **13** Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' πνεύματι πράοτης, σκοπῶν σεαυτὸν, μὴ ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί μόνον μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. **2** ἀλλήλων τὰ βάρη τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί, ἀλλὰ βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. **14** ὁ νόμον τοῦ Χριστοῦ. **3** εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναι γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν τι μὴδὲν ὢν, ἑαυτὸν φρεναπατᾷ. **4** τὸ δὲ τῷ, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν. ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος, καὶ **15** εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξει βλέπετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον. **5** ἕκαστος γὰρ τὸ **16** Λέγω δέ, Πνεύματι περιπατεῖτε καὶ ἴδιον φορτίον βαστάσει. **6** Κοινωνεῖτω δὲ ὁ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. **17** ἡ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατηχοῦντι γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ Πνεύματος, ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. **7** Μὴ πλανᾶσθε, Θεὸς οὐ τὸ δὲ Πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκὸς ταῦτα μυκτηρίζεται· ὁ γὰρ ἐὰν σπεῖρῃ ἄνθρωπος, δὲ ἀντίκειται ἀλλήλοις, ἵνα μὴ ἂ ἂν τοῦτο καὶ θερίσει· **8** ὅτι ὁ σπείρων εἰς θέλητε ταῦτα ποιῆτε. **18** εἰ δὲ Πνεύματι τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. **19** φανερὰ φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ Πνεῦμα ἐκ δὲ ἐστι τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς, ἅτινά ἐστι τοῦ Πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. **20** (aiōnios g166) **9** τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ μοιχεῖα, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, εἰδωλολατρία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρεις, ἐκκακῶμεν· καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεΐαι, διχοστασίαι, αἰρέσεις, μὴ ἐκλυόμενοι. **10** Ἄρα οὖν ὡς καιρὸν **21** φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι καὶ τὰ ἔχομεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν καθὼς καὶ πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες τῆς πίστεως. **11** Ἴδετε πηλίκους ὑμῖν βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. **22** γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. **12** ὅσοι ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, θέλουσιν εὐπροσώπησαι ἐν σαρκί, οὗτοι χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἀγαθωσύνη, πίστις, **23** πράοτης, ἐγκράτεια· ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ διώκωνται. κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος. **24** οἱ **13** οὐδὲ γὰρ οἱ περιτετμημένοι αὐτοὶ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν νόμον φυλάσσουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. **25** Εἰ περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ ζῶμεν Πνεύματι, Πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. καυχῆσονται. **14** ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο **26** μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται ἀγῶν τῷ κόσμῳ. **15** ἐν γὰρ

Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. **16** καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ. **17** Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω. **18** Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί· ἀμήν.

Προς Εφεσιους

1 Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, τοῖς ἀγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, 4 καθὼς [καὶ] ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ, ἐν ἀγάπῃ 5 προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, 6 εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ, 7 ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ, 8 ᾗς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, 9 γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ 10 εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν αὐτῷ, 11 ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, 12 εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ· 13 ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας

ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ Ἁγίῳ, 14 ὅς ἐστιν ἄρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ. 15 Διὰ τοῦτο ἀνάγω, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, 16 οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνεῖαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, 17 ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, 18 πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, 19 καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, 20 ἣν ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις 21 ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· (aiōn g165) 22 καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, 23 ἣτις ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου.

2 Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι καὶ ταῖς ἁμαρτίαις, 2 ἐν αἷσι ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν

ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας, (aīōn g165) **3** ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, **16** τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἡμεν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ — ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ· **17** καὶ **4** ὁ δὲ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ ἐλθῶν εὐηγγελίσαστο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἦν ἡγάπησεν μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς, **18** ὅτι δι' αὐτοῦ ἡμᾶς, **5** καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφοτέροι παραπτώμασι συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. **19** ἄρα χάριτί ἐστε σεσωσμένοι· **6** καὶ συνήγειρε καὶ οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ συμπολῖται τῶν ἀγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Ἰησοῦ, **7** ἵνα ἐνδείξῃται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς Θεοῦ, **20** ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, **21** ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. (aīōn g165) **8** τῇ γὰρ χάριτι ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως καὶ τοῦτο αὕξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ· **22** ἐν ᾧ καὶ οὐκ ἐξ ὑμῶν, Θεοῦ τὸ δῶρον, **9** οὐκ ἐξ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον ἔργων, ἵνα μή τις καυχῆσται. **10** αὐτοῦ γάρ τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι.

3 Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἔθνων, **2** εἶγε ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, **3** ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνώρισέ μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ, **4** πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ, **5** ὃ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν Πνεύματι, **6** εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμετόχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, **7** οὗ ἐγενόμην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν

ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. **8** ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων τῶν ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελισθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ **9** καὶ φωτίσαι πάντας τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ, τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, **(αἰθὼν g165)** **10** ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ Θεοῦ, **11** κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, **(αἰθὼν g165)** **12** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν πεποιοθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. **13** διὸ αἰτούμαι μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσί μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶ δόξα ὑμῶν. **14** Τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **15** ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, **16** ἵνα δώῃ ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἕσω ἄνθρωπον, **17** κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, **18** ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ θεμελιωμένοι ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος, **19** γινῶναι τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ. **20** Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, **21** αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν

Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων· ἀμήν. **(αἰθὼν g165)**

4 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, **2** μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, **3** σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. **4** ἐν σῶμα καὶ ἐν Πνεύμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν· **5** εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα· **6** εἰς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν. **7** Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη [ἡ] χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. **8** διὸ λέγει· ἀναβάς εἰς ὕψος ἠχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν καὶ ἔδωκε δόματα τοῖς ἀνθρώποις. **9** τὸ δὲ ἀνέβη τί ἐστὶν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; **10** ὁ καταβάς αὐτός ἐστι καὶ ὁ ἀναβάς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρῶσῃ τὰ πάντα. **11** καὶ αὐτὸς ἔδωκε τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφῆτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, **12** πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, **13** μέχρι καταστήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, **14** ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, ἐν τῇ κυβεῖᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν

μεθοδείαν τῆς πλάνης, **15** ἀληθεύοντες ἔχοντι. **29** πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ' εἴ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστός, **16** τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσι. **30** καὶ μὴ καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. ἐκάστου μέρους τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος **31** πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ. κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν **17** Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν σὺν πάσῃ κακίᾳ. **32** γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους Κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς καὶ χρηστοί, εὐσπλαγχνοί, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ καθὼς καὶ ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο νοὸς αὐτῶν, **18** ἐσκοτισμένοι τῇ διανοίᾳ, ἡμῖν.

5 Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητά, **2** καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας. **3** πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία μὴδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἀγίοις, **4** καὶ αἰσχροῦς καὶ μωρολογίας ἢ εὐτραπείας, τὰ οὐκ ἀνήκοντα, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστίας. **5** τοῦτο γὰρ ἐστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ. **6** Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. **7** μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν. **8** ἦτε γὰρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε — **9** ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθῶσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ — **10** δοκιμάζοντες τί ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. **11** καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε **12** τὰ

γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχροὶν σώματα. ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα
 ἐστὶ καὶ λέγειν· **13** τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ· **29** οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν
 ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται· πᾶν γὰρ τὸ ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ
 φανερούμενον φῶς ἐστὶ. **14** διὸ λέγει· ἔγειρε θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν
 ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐκκλησίαν· **30** ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος
 ἐπιφάυσει σοὶ ὁ Χριστός. **15** Βλέπετε οὖν αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν
 πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ὁστέων αὐτοῦ· **31** ἀντὶ τούτου καταλείψει
 ἀλλ' ὡς σοφοί, **16** ἐξαγοραζόμενοι τὸν ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα
 καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσι. **17** διὰ καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα
 τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.
 τί τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. **18** καὶ μὴ **32** τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ
 μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστὶν ἀσωτία, ἀλλὰ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.
 πληροῦσθε ἐν Πνεύματι, **19** λαλοῦντες **33** πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἓνα ἕκαστος τὴν
 ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν,
 πνευματικαῖς, ἄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.
 καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ, **20** εὐχαριστοῦντες **6** Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν
 πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ ἐν Κυρίῳ· τοῦτο γάρ ἐστὶ δίκαιον. **2**
 Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ Θεῷ καὶ τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, ἥτις
 πατρί, **21** ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, **3** ἵνα
 Χριστοῦ. **22** Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν εὖ σοὶ γένηται καὶ ἔση μακροχρόνιος ἐπὶ
 ὑποτάσσεσθε ὡς τῷ Κυρίῳ, **23** ὅτι [ὁ] τῆς γῆς. **4** καὶ οἱ πατέρες μὴ παροργίζετε
 ἀνὴρ ἐστὶ κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ
 Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου. **5** Οἱ
 ἐστὶ σωτὴρ τοῦ σώματος. **24** ἀλλ' ὥσπερ ἡ δοῦλοι ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα
 ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτω μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἀπλότητι τῆς
 καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ Χριστῷ, **6** μὴ κατ'
 παντί. **25** οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ὀφθαλμοδουλίαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ'
 ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ὡς δοῦλοι [τοῦ] Χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ
 ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, **26** ἵνα αὐτήν ἀγιάσῃ καθαρίας τοιοῦντες
 τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, **27** ὅφθαλμοδουλίαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς
 ἵνα παραστήσῃ αὐτήν ἑαυτῷ ἑνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα
 ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾗ ἀγία καὶ οὐκ ἀνθρώποις, **8** εἰδότες ὅτι ὁ ἕαν τι ἕκαστος
 ἄμωμος. **28** οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κοιμῆται παρὰ τοῦ
 ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν Κυρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος. **9** Καὶ
 οἱ κύριοι τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν
 αὐτῶν ὁ Κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ

προσωποληψία οὐκ ἔστι παρ' αὐτῷ. **10** διάκονος ἐν Κυρίῳ, **22** ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς
Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ
ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν. **23** Εἰρήνη
αὐτοῦ. **11** ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπῃ μετὰ πίστεως ἀπὸ
Θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **24**
τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου· **12** ὅτι οὐκ ἦ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν
ἔστιν ἡμῖν ἡ ἀλήθεια πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ·
ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, ἀμὴν.
πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ
αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς
πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. (αἰθῆ γ165) **13**
διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ
Θεοῦ, ἵνα δυνηθῇτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι
στήναι. **14** στήτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν
ὁσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι
τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, **15** καὶ
ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ
τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, **16** ἐπὶ πᾶσιν
ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως,
ἐν ᾧ δυνησεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ
πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι· **17** καὶ
τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε,
καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὃ ἔστι
ῥῆμα Θεοῦ, — **18** διὰ πάσης προσευχῆς καὶ
δεήσεως, προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν
Πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες
ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ
πάντων τῶν ἁγίων, **19** καὶ ὑπὲρ ἑμοῦ, ἵνα
μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός
μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον
τοῦ εὐαγγελίου, **20** ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν
ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάζωμαι ὡς δεῖ
με λαλῆσαι. **21** Ἵνα δὲ εἰδῇτε καὶ ὑμεῖς τὰ
κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει
Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς

Προς Φιλιππησιους

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος, δοῦλοι Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις· **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3** Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνεΐᾳ ὑμῶν, **4** πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος **5** ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, **6** πεποιθῶς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρις ἡμέρας Ἰησοῦ Χριστοῦ, **7** καθὼς ἐστὶ δίκαιον ἔμοι τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἐν τε τοῖς δεσμοῖς μου καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου συγκοινωνοῦς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας. **8** μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ Θεός, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Ἰησοῦ Χριστοῦ. **9** καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, **10** εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, **11** πεπληρωμένοι καρπῶν δικαιοσύνης τῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον Θεοῦ. **12** Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, **13** ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὧ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσι, **14** καὶ τοὺς πλείονας τῶν

ἀδελφῶν ἐν Κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον λαλεῖν. **15** τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν· **16** οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἄγνως, οἰόμενοι θλίψιν ἐπιφέρειν τοῖς δεσμοῖς μου· **17** οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κείμεναι. **18** τί γάρ; πλην παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται. καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι· **19** οἶδα γάρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ Πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, **20** κατὰ τὴν ἀποκαταδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάντοτε, καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. **21** Ἐμοὶ γάρ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. **22** εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου, καὶ τί αἰρήσομαι οὐ γνωρίζω. **23** συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι· πολλῶ [γάρ] μᾶλλον κρεῖσσον· **24** τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκὶ ἀναγκαϊότερον δι' ὑμᾶς. **25** καὶ τοῦτο πεποιθῶς οἶδα ὅτι μενῶ καὶ συμπαραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, **26** ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν Χριστῷ [Ἰησοῦ] ἐν ἐμοὶ διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. **27** Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς εἴτε ἀπὼν ἀκούσω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι,

μιᾶ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ πολλῶ μαλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ εὐαγγελίου, **28** καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων, ἥτις αὐτοῖς μὲν κατεργάζεσθε· **13** ὁ Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐστὶν ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῖν δὲ σωτηρίας, ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλαιν καὶ τὸ καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ· **29** ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. **14** πάντα τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν, **15** ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, — **30** τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες, οἷον εἶδετε τέκνα Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς ἐν ἔμοι καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἔμοι. σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε

2 Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τις παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία Πνεύματος, εἴ τις σπλάγχχνα καὶ οἰκτιρμοί, **2** πληρώσατέ μου τὴν χαράν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμψυχοι, τὸ ἐν φρονοῦντες, **3** μηδὲν κατὰ ἐριθείαν ἢ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἠγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν. **4** μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων ἕκαστος. **5** Τοῦτο γὰρ φρονεῖσθω ἐν ὑμῖν ὁ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **6** ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμὸν ἠγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, **7** ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, **8** καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. **9** Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, **10** ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, **11** καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσῃται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ πατρός. **12** Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, **16** λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἔμοι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα. **17** Ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν· **18** τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ μοι. **19** Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κἀγὼ εὐψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν· **20** οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει· **21** οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ. **22** τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον σὺν ἔμοι ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. **23** τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἂν ἀπιδῶ τὰ περὶ ἐμὲ ἐξαυτῆς· **24** ἐποίηθα δὲ ἐν Κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι. **25** Ἀναγκαῖον δὲ ἠγησάμην Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, **26** ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδελμονῶν διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησε. **27** καὶ γὰρ ἠσθένησε παραπλήσιον θανάτου· ἀλλ' ὁ Θεὸς αὐτὸν ἠλέησεν, οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ

3 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν

κερδήσω **9** καὶ εὐρεθῶ ἐν αὐτῷ μὴ ἔχων
ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ
τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ
δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, **10** τοῦ γινῶναι
αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως
αὐτοῦ καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων

4 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτω στήκετε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί.
2 Εὐδοκίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Κυρίῳ.
3 ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, Σύζυγε γνήσιε,

συλλαμβάνου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ ἄλλ' ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ εἰς λόγον ὑμῶν. **18** ἀπέχω δὲ πάντα καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, περισσεύω· πεπλήρωμαι δεξάμενος παρὰ ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. **4** Χαίρετε Ἐπαφροδίτου τὰ παρ' ὑμῶν, ὁσμὴν εὐωδίας, ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἔρῳ, χαίρετε. **5** τὸ θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ. **19** ὁ δὲ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθῆτω πᾶσιν ἀνθρώποις. Θεὸς μου πληρώσει πᾶσαν χρεῖαν ὑμῶν ὁ Κύριος ἐγγύς. **6** μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ Ἰησοῦ. **20** Τῷ δὲ Θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωρίζεσθω δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. πρὸς τὸν Θεόν. **7** καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ (aiōn g165) **21** Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν ἀδελφοί. **22** ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ Χριστῷ Ἰησοῦ. **8** Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα **23** Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφημα, εἴ τις πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε· **9** ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. **10** Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν· ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἡκαιρεῖσθε δέ. **11** οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω· ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης εἶναι. **12** οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσι μεμύημαι καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι· **13** πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ. **14** πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συγκοινωνήσαντές μοι τῇ θλίψει. **15** οἶδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππίσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι, **16** ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκη καὶ ἅπαξ καὶ δις εἰς τὴν χρεῖαν μοι ἐπέμψατε. **17** οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα,

Προς Κολοσσαείς

1 Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ
διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ
ἀδελφός, **2** τοῖς ἐν Κολασσαῖς ἀγίοις καὶ
πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ· χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3** Εὐχαριστοῦμεν
τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι,
4 ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς
ἀγίους, **5** διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην
ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν
τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου **6**
τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ
τῷ κόσμῳ, καὶ ἔστι καρποφορούμενον καὶ
αὐξανόμενον καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς
ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν
τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ, **7** καθὼς καὶ ἐμάθετε
ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου
ἡμῶν, ὅς ἐστι πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος
τοῦ Χριστοῦ, **8** ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν
ὑμῶν ἀγάπην ἐν Πνεύματι. **9** Διὰ τοῦτο
καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ
παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ
αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῇτε τὴν ἐπίγνωσιν
τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ
συνέσει πνευματικῇ, **10** περιπατῆσαι ὑμᾶς
ἀξίως τοῦ Κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρέσκειαν,
ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες
καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ
Θεοῦ, **11** ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι
κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν
ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν, **12** μετὰ χαρᾶς
εὐχαριστοῦντες τῷ [Θεῷ καὶ] πατρὶ τῷ

ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου
τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί, **13** ὃς ἐρρύσατο
ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους καὶ
μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ
τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, **14** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν
ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν·
15 ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου,
πρωτότοκος πάσης κτίσεως, **16** ὅτι ἐν αὐτῷ
ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ
τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὀρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα,
εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ
εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς
αὐτὸν ἔκτισται· **17** καὶ αὐτός ἐστι πρὸ
πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε,
18 καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος,
τῆς ἐκκλησίας· ὃς ἐστὶν ἀρχή, πρωτότοκος
ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν
αὐτὸς πρωτεύων, **19** ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησε
πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι **20** καὶ δι'
αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν,
εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ
αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε
τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **21** καὶ ὑμᾶς ποτε
ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ
διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, **22**
νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς
σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστήσαι
ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους
κατενώπιον αὐτοῦ, **23** εἴ γε ἐπιμένετε
τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι καὶ
μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ
εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος
ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν,
οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος. **24**
Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί [μου] ὑπὲρ
ὑμῶν καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν

θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ αὐτῶ καὶ βεβαιούμενοι ἐν τῇ πίστει καθὼς τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστιν ἡ ἐκκλησία, ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν 25 ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν εὐχαριστίαν. 8 Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς ἔσται οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν 26 τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νυνὶ καὶ οὐ κατὰ Χριστόν· 9 ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, (αἰὼν g165) πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, 27 οἷς ἠθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρίσαι τίς ὁ 10 καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, 11 ἐν ᾧ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐλπίς τῆς δόξης· 28 ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, 12 διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς τέλει ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 29 εἰς ὃ καὶ κοπιῶ ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ ἐκ τῶν νεκρῶν. 13 καὶ ὑμᾶς, νεκροὺς ὄντας τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει. [ἐν] τοῖς παραπτώμασι καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ

2 Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησεν ὑμᾶς ἔχω περὶ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ καὶ ὅσοι οὐχ ἐωράκασι τὸ πρόσωπόν μου παραπτώματα, 14 ἐξαλείψας τὸ καθ' ἐν σαρκί, 2 ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν αὐτῶν, συμβιβασθέντων ἐν ἀγάπῃ καὶ ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἦρεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ· 15 αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. 16 Μὴ οὖν τις ὑμᾶς ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. 17 ἃ ἐδοξάσθησαν ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἐορτῆς ἢ νουμηνίας ἢ σαββάτων, 17 ἃ ἐστὶ σκιά τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα Χριστοῦ. 18 μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύετω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ἃ μὴ ἐώρακεν ἐμβατεύων, εἰκὴ φυσιοῦμενος ὑπὸ τοῦ νοδὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 19 καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν

ἀφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον Χριστός. **12** Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ καὶ συμβιβαζόμενον αὖξει τὴν αὖξιν τοῦ Θεοῦ. **20** Εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν τῷ Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε, **21** μὴ ἄψη μηδὲ γεύση μηδὲ θίγης — **22** ἃ ἐστὶ πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει — κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; **14** ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ἣτις **23** ἅτινὰ ἐστὶ λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειότητος. **15** καὶ ἐν ἐθελοθηρσικίᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινὶ πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

3 Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω

ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος, **2** τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. **3** ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ. **4** ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. **5** Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἣτις ἐστὶν εἰδωλολατρία, **6** δι' ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας, **7** ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζήτε ἐν αὐτοῖς. **8** νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν, θυμόν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. **9** μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ. **10** καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, **11** ὅπου οὐκ ἔνι Ἑλλήν καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι

ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες καὶ νοουθετοῦντες ἑαυτοὺς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἐν χάριτι ᾄδοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ. **17** καὶ πᾶν ὃ τι ἂν ποιῇτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι Κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ δι' αὐτοῦ. **18** Αἱ γυναῖκες ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν Κυρίῳ. **19** Οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. **20** Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα· τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. **21** Οἱ πατέρες μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. **22** Οἱ δοῦλοι ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλίαις, ὡς ἄνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότῃ καρδίᾳ, φοβούμενοι τὸν Θεόν. **23** καὶ πᾶν ὃ τι ἂν ποιῇτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, **24** εἰδότες ὅτι ἀπὸ Κυρίου ἀπολήψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας· τῷ γὰρ Κυρίῳ Χριστῷ

δουλεύετε· **25** ὁ δὲ ἀδικῶν κομιεῖται ὁ ἱατρὸς ὁ ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς. **15** ἀσπάσασθε ἡδίκησε, καὶ οὐκ ἔστι προσωποληψία. τοὺς ἐν Λαοδικεῖα ἀδελφούς καὶ Νυμφᾶν

4 Οἱ κύριοι τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν· **16** δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς. **2** Τῇ προσευχῇ ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ Λαοδικεῖας ἵνα καὶ εὐχαριστία, **3** προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ὑμεῖς ἀναγνώτε. **17** καὶ εἵπατε Ἀρχίππῳ· ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς. **18** Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν ἀμήν.

πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. **6** ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἡρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ ἀποκρίνεσθαι. **7** Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ, **8** ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶ τὰ περὶ ὑμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, **9** σὺν Ὁνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωριοῦσι τὰ ὥδε. **10** Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβα, — περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολὰς· ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν, — **11** καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰουῆτος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς, οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. **12** ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα στήτε τέλειοι καὶ πεπληρωμένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ Θεοῦ· **13** μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικεῖα καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει. **14** ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ

Προς Θεσσαλονικείς

Α΄

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ πατρὶ καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **2** Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν μνεῖαν ὑμῶν ποιοῦμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, **3** ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, **4** εἰδότες, ἀδελφοί ἠγαπημένοι ὑπὸ Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, **5** ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἱ ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς· **6** καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ Κυρίου δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου, **7** ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπους πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ [ἐν] τῇ Ἀχαΐᾳ. **8** ἅψ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου· οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἢ πίστις ὑμῶν ἢ πρὸς τὸν Θεὸν ἐξεληλύθεν, ὥστε μὴ χρειαν ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν τι· **9** αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὅποιαν εἴσοδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ, **10** καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἤγειρεν ἐκ

τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

2 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, **2** ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὕβρισθέντες, καθὼς οἴδατε, ἐν Φιλίπποις, ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν πολλῷ ἁγῶνι. **3** ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρείας, οὔτε ἐν δόλῳ, **4** ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσαμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες, ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. **5** οὔτε γὰρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας, Θεὸς μάρτυς, **6** οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἅψ' ὑμῶν οὔτε ἀπὸ ἄλλων, δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι, **7** ἀλλ' ἐγενήθημεν ἡπιοὶ ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἂν τροφὸς θάλπῃ τὰ ἑαυτῆς τέκνα· **8** οὕτως ὁμιροῦμεν ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν γεγέννησθε. **9** μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς γὰρ καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν ἐκνεύσαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ. **10** ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ Θεὸς ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν, **11** καθάπερ οἴδατε ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ **12** παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι καὶ μαρτυρούμενοι εἰς τὸ περιπατῆσαι ὑμᾶς

ἀξίως τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι ὑμᾶς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. **13** Διὰ περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν, **3** τὸ μηδένα τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσι ταύταις. αὐτοὶ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα· **4** καὶ γὰρ ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ Θεοῦ ἐδέξασθε ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἤμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι οὐ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καθὼς ἐστὶν μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο ἀληθῶς, λόγον Θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν καὶ οἴδατε. **5** διὰ τοῦτο ἀγὼ μηκέτι στέγων ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. **14** ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἔπεμψα εἰς τὸ γινῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ μή πως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς Θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν. **6** Ἄρτι δὲ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἅψ' ὑμῶν τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, **15** τῶν καὶ τὸν Κύριον τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς ἰδίους ἡμῶν ἀγαθὴν, πάντοτε ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς προφῆτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων, καὶ ἰδεῖν καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς, **7** διὰ τοῦτο Θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ ἐναντίων, **16** κωλύόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσι τῇ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι πίστεως· ὅτι νῦν ζῶμεν, ἐὰν ὑμεῖς στήκητε αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε. ἔφθασε δὲ ἐν Κυρίῳ. **9** τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα ἐπ' αὐτοὺς ἢ ὀργὴ εἰς τέλος. **17** Ἡμεῖς τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν τῇ χαρᾷ ἣν χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν πρὸς καιρὸν ὥρας, προσώπῳ οὐ καρδίᾳ, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, **10** νυκτὸς καὶ ἡμέρας περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. **18** διὸ τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν τῆς πίστεως ὑμῶν; **11** Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ Παῦλος καὶ ἄπαξ καὶ δῖς, καὶ ἐνέκοψεν πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ἡμᾶς ὁ σατανᾶς. **19** τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς ἢ Χριστὸς κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως ἢ οὐχὶ καὶ ὑμᾶς· **12** ὑμᾶς δὲ ὁ Κύριος πλεονάσαι καὶ ὑμεῖς ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς [Χριστοῦ] ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; **20** ὑμεῖς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, **13** εἰς γὰρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ χαρὰ.

3 Διὸ μηκέτι στέγοντες εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι, **2** καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ διάκονον τοῦ Θεοῦ καὶ συνεργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς

τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἀγιωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

4 Τὸ λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, αὐτῷ. **15** τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν Θεῷ, ἵνα περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ περισσεύητε μᾶλλον· **2** οἴδατε γὰρ τίνας Κυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας· παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρίου **16** ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν Ἰησοῦ. **3** Τοῦτο γάρ ἐστι θέλημα τοῦ Θεοῦ, φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ ὁ ἁγιασμός ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν τῇ πορνείας, **4** εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ Χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον, **17** ἔπειτα ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι ἅμα τιμῇ, **5** μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ σὺν αὐτοῖς ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Θεόν, **6** εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα, καὶ τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα. **18** πρᾶγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἔκδικος ὁ Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προείπομεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. **7** οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. **8** τοιγαροῦν ὁ ἀθетῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ, ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν [καὶ] δόντα τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἅγιον εἰς ὑμᾶς. **9** Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοὶ ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· **10** καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον **11** καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν, **12** ἵνα περιπατῆτε εὐσημονῶς πρὸς τοὺς ἕξω καὶ μηδενὸς χρεῖαν ἔχητε. **13** Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπῆσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. **14** εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς

5 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρεῖαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· **2** αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. **3** ὅταν γὰρ λέγωσιν, εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφίσταται ὄλεθρος, ὥσπερ ἡ ὥδιν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγῃσιν. **4** ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτῃς καταλάβῃ· **5** πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας, οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους. **6** Ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. **7** οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσι, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν· **8** ὑμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας· **9** ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὀργήν, ἀλλ' εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ

Χριστοῦ, **10** τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. **11** Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε εἰς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε. **12** Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προῖσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, **13** καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς. **14** Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. **15** ὁρᾶτε μή τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινὶ ἀποδῷ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. **16** Πάντοτε χαίρετε, **17** ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, **18** ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. **19** τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννυτε, **20** προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. **21** πάντα [δὲ] δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε· **22** ἀπὸ παντὸς εἵδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. **23** Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς, καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη. **24** πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει. **25** Ἀδελφοί, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. **26** Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφούς πάντας ἐν φιλήματι ἀγίῳ. **27** Ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἀδελφοῖς. **28** Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν ἀμήν.

Προς Θεσσαλονικείς Β΄

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος

τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ
πατρὶ ἡμῶν καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· **2**

χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς
ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3**

Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε
περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι
ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει
ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἐκάστου πάντων ὑμῶν εἰς

ἀλλήλους, **4** ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν
καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ
ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν

πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν
αἷς ἀνέχεσθε, **5** ἔνδειγμα τῆς δικαίας
κρίσεως τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι
ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἧς

καὶ πάσχετε, **6** εἴπερ δίκαιον παρὰ Θεῷ
ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλίψιν
7 καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ’

ἡμῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ
ἀπ’ οὐρανοῦ μετ’ ἀγγέλων δυνάμει αὐτοῦ
8 ἐν πυρὶ φλογός, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς
μὴ εἰδόσι Θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσι

τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
[Χριστοῦ], **9** οἵτινες δίκην τίσουσιν ὅλεθρον
αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ
ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, (aiōnios

g166) **10** ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς
ἀγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσι τοῖς
πιστεύουσιν, ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον
ἡμῶν ἐφ’ ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. **11** εἰς

ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν,
ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ Θεὸς ἡμῶν

καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης
καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει, **12** ὅπως
ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ [Χριστοῦ] ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ,
κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου

2 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς
παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ

Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ’ αὐτόν,
2 εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς
ἀπὸ τοῦ νοὸς μήτε θροεῖσθαι μήτε διὰ

τοῦ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι’
ἐπιστολῆς ὡς δι’ ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν
ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ. **3** μή τις ὑμᾶς
ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον· ὅτι

ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ
ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας, ὁ
υἱὸς τῆς ἀπωλείας, **4** ὁ ἀντικείμενος καὶ
ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ

σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ
ὡς Θεὸν καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι
ἐστὶ Θεός. **5** Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὦν
πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; **6** καὶ νῦν

τὸ κατέχον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι
αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ· **7** τὸ γὰρ
μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας,

μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται·
8 καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ
Κύριος ἀναλῶσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος
αὐτοῦ καὶ καταργήσῃ τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς

παρουσίας αὐτοῦ· **9** οὗ ἐστὶν ἡ παρουσία κατ’
ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ
σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους **10** καὶ ἐν πάσῃ
ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις,
ἀνθ’ ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ
ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς· **11** καὶ

διὰ τοῦτο πέμψει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν παρ' ἡμῶν. **7** αὐτοὶ γὰρ οἶδατε πῶς δεῖ πλάνης εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἡτακτήσαμεν ἐν **12** ἵνα κριθῶσι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ὑμῖν, **8** οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρὰ ἀληθείας, ἀλλ' εὐδοκήσαντες ἐν τῇ ἀδικίᾳ. τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, νύκτα καὶ **13** ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί ἡγαπημένοι τινα ὑμῶν. **9** οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἴλετο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀπ' ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δώμεν ὑμῖν εἰς ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. **10** καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν καὶ πίστει ἀληθείας, **14** εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν εἰς περιποίησιν εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. **15** **11** ἀκούομεν γὰρ τινὰς περιπατοῦντας ἐν Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους, ἀλλὰ τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ περιεργαζομένους. **12** τοῖς δὲ τοιούτοις λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. **16** Αὐτὸς δὲ παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν διὰ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα καὶ πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν παράκλησιν αἰώνιαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν ἄρτον ἐσθίωσιν. **13** Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ χάριτι, (aiōnios g166) **17** παρακαλέσαι ὑμῶν ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες. **14** εἰ τις οὐχ τὰς καρδίας καὶ στηρίζαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ. τοῦτον σημειοῦσθε, καὶ μὴ συναναμίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ. **15** καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. **16** Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης δώῃ ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. Ὁ Κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. **17** Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὃ ἐστὶ σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτω γράφω. **18** Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

3 Τὸ λοιπόν, προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ Κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζεται, καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, **2** καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. **3** πιστὸς δέ ἐστιν ὁ Κύριος, ὃς στηρίζει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. **4** Πεποίθαμεν δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς ὅτι ἂ παραγγέλλομεν ὑμῖν καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. **5** Ὁ δὲ Κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ. **6** Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρέλαβον

Προς Τιμοθεον Α΄

1 Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ κατ' ἐπιταγὴν Θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, **2** Τιμοθέε γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει χάρις, ἔλεος, εἰρήνῃ ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. **3** Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶ μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν **4** μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ζητήσεις παρέχουσι μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν Θεοῦ τὴν ἐν πίστει **5** τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, **6** ὧν τινες ἀστοχίσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, **7** θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἂ λέγουσι μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. **8** Οἶδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἔαν τις αὐτῷ νομίμως χρηται, **9** εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατρολώαις καὶ μητρολώαις, ἀνδροφόνοις, **10** πόρνοις, ἄρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, **11** κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ. **12** Καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἠγήσατο, θέμενος εἰς διακονίαν **13** τὸν πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν·

ἀλλ' ἠλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, **14** ὑπερεπλεόνασε δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **15** Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοὺς ἤλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. **16** ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτῳ ἐνδείξῃται Ἰησοὺς Χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεῦειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) **17** Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ σοφῷ Θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (aiōn g165) **18** Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σέ προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, **19** ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἣν τινες ἀπωσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν· **20** ὧν ἐστὶν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

2 Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, **2** ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. **3** τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, **4** ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἔλθεῖν. **5** εἷς γὰρ Θεός, εἷς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοὺς, **6** ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις, **7**

εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, — μὴ διλόγους, μὴ οἴνῳ πολλῷ προσέχοντας, ἀλήθειαν λέγω [ἐν Χριστῷ], οὐ ψεύδομαι, μὴ αἰσχροκερδεῖς, **9** ἔχοντας τὸ μυστήριον — διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει. **10** **8** Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας εἴτα διακονεῖτωσαν ἀνέγκλητοι ὄντες. **11** χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ. **9** ὡσαύτως γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ διαβόλους, καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ, νηφαλίου, πιστὰς ἐν πᾶσι. **12** διάκονοι μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν ἢ χρυσῷ ἢ καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, **10** **13** οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες βαθμὸν ἀλλ' ὃ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται καὶ πολλὴν θεοσεβείαν, δι' ἔργων ἀγαθῶν. **11** Γυνὴ ἐν παρρησίᾳ ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ. **12** **14** Ταῦτά σοι γράφω ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ σε τάχιον. **15** ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῇς αὐθεντεῖν ἄνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. **13** πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἴτα Εὕα. **14** καὶ ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος, στῦλος Ἀδὰμ οὐκ ἡπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἀπατηθεῖσα καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας. **16** καὶ ἐν παραβάσει γέγονε. **15** σωθήσεται δὲ διὰ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει μυστήριον. Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, καὶ ἀγάπῃ καὶ ἀγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης. ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ὥφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.

3 Πιστὸς ὁ λόγος· εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, **2** δεῖ οὖν καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ.

4 Τὸ δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονται τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, **2** ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνειδήσιν, **3** κωλύόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ Θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν. **4** ὅτι πᾶν κτίσμα Θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον. **5** ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου Θεοῦ καὶ ἐντεύξεως. **6** Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διάκονος Ἰησοῦ

Χριστοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς ἡλικικεν ἐπὶ τὸν Θεὸν καὶ προσμένει πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἣ ταῖς δεήσεσι καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς παρηκολούθηκας. 7 τοὺς δὲ βεβήλους καὶ καὶ ἡμέρας· 6 ἡ δὲ σπαταλῶσα ζῶσα γραῶδεις μύθους παραιτοῦ, γύμναζε δὲ τέθηκε. 7 καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν· 8 ἡ γὰρ σωματικὴ ἀνεπίληπτοι ὦσιν. 8 εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος, ἡ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν πίστιν δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἡρνηται καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. 9 Χήρα ἐπαγγελίας ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἐξήκοντα μελλούσης. 9 πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης γεγонуῖα, ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή, 10 ἐν ἔργοις ἀποδοχῆς ἄξιος· 10 εἰς τοῦτο γὰρ καὶ καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι ἡλικίκαμεν εἰ ἐξενδοχῆσεν, εἰ ἀγίων πόδας ἐνιψεν, ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστι σωτὴρ πάντων εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν. 11 Παράγγελλε ἀγαθῷ ἐπηκολούθησε. 11 νεωτέρας δὲ ταῦτα καὶ δίδασκε. 12 μηδεὶς σου τῆς χήρας παραιτοῦ· ὅταν γὰρ καταστρηνιάσῃ νεότητος καταφρονεῖτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τοῦ Χριστοῦ, γαμεῖν θέλουσιν, 12 τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἔχουσαι κρῖμα, ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. ἠθέτησαν· 13 ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσι 13 ἔως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ παρακλησεῖ, τῇ διδασκαλίᾳ. 14 μὴ ἀμέλει ἀργαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι διὰ λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. 14 βούλομαι προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, πρεσβυτερίου. 15 ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερά ᾗ ἐν πᾶσιν. τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν. 15 ἤδη 16 ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ, ἐπίμενε γὰρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ σατανᾶ. 16 εἴ τις πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχει χήρας, καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου. ἐπαρκεῖτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρεῖσθω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκεῖται.

5 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξης, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, 2 πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ. 3 Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. 4 εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις· τοῦτο γὰρ ἐστὶ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 5 ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη

17 Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ· 18 λέγει γὰρ ἡ γραφή· βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις καὶ ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. 19 κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. 20 τοὺς ἀμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγε, ἵνα καὶ οἱ

λοιποὶ φόβον ἔχωσι. **21** διαμαρτύρομαι τὸν κόσμον, δῆλον ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ τι δυνάμεθα· **8** ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ Χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. **9** ἵνα ταῦτα φυλάξης, χωρὶς προκρίματος οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλησιν. **22** χεῖρας εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυμίας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβερὰς, αἵτινες ἀμαρτίαις ἀλλοτρίαις σεαυτὸν ἀγνὸν τήρει. βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ **23** Μηκέτι ὑδροπότηι, ἀλλ' οἶνω ὀλίγῳ χρῶ ἀπώλειαν. **10** ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν διὰ τὸν στόμαχόν σου καὶ τὰς πυκνάς σου ἐστὶν ἡ φιλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀσθενείας. **24** Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἀμαρτίαι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ πρόδηλοί εἰσι, προάγουσαι εἰς κρίσιν, τισὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύναις πολλαῖς. **11** δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν· **25** ὡσαύτως καὶ Σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ταῦτα φεῦγε· τὰ καλὰ ἔργα πρόδηλά ἐστι, καὶ τὰ ἄλλως δίωκε δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἔχοντα κρυβῆναι οὐ δύνανται. ἀγάπην, ὑπομονήν, πραότητα. **12** ἀγωνίζου

6 Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῇται. **2** οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας μὴ καταφρονεῖτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοὶ εἰσι καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι. **3** Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, **4** τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραί, **5** παραδιατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν. ἀφίστασο ἀπὸ τῶν τοιούτων. **6** ἔστι δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκειάς. **7** οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως· ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν [καὶ] ἐκλήθης καὶ ὡμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. (αἰθῆnios g166) **13** παραγγέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωοποιούντος τὰ πάντα καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, **14** τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον, ἀνεπίληπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **15** ἣν καιροῖς ἰδίους δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν κυριευόντων, **16** ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ὃ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον· ἀμήν. (αἰθῆnios g166) **17** Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἡλπικένας ἐπὶ πλούτου ἀδηλότῃ, ἀλλ' ἐν τῷ Θεῷ τῷ ζῶντι, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, (αἰθῆnios g165) **18** ἀγαθοεργεῖν,

πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους
εἶναι, κοινωνικούς, **19** ἀποθησαυρίζοντας
ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον,
ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου ζωῆς. **20** Ὡ
Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον,
ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κenoφωνίας
καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως,
21 ἥν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν
ἠστόχησαν. Ἡ χάρις μετὰ σοῦ ἀμήν.

Προς Τιμοθεον Β΄

1 Παῦλος, ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **2** Τιμοθέω ἀγαπητῷ τέκνῳ· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. **3** Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ὃ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνησίαν ἐν ταῖς δεήσεσί μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας, **4** ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δακρύων, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, **5** ὑπόμνησιν λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἣτις ἐνώκησε πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μητρί σου Εὐνίκῃ, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. **6** δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ὃ ἐστὶν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου· **7** οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς Πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. **8** μὴ οὖν ἐπαισχυνηθῇς τὸ μαρτύριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν Θεοῦ, **9** τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγία, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατ' ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων, **(aīōnios g166)** **10** φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου, **11** εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος ἐθνῶν. **12** δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ

ἐπαισχύνομαι· οἶδα γὰρ ὃ πέπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατὸς ἐστὶ τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. **13** ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαίνοντων λόγων ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· **14** τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. **15** Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστὶ Φύγελλος καὶ Ἑρμογένης. **16** δῶψέ σε ὁ Κύριος τῷ Ὀνησιφόρῳ οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξε καὶ τὴν ἁλυσίν μου οὐκ ἐπαισχύνθη, **17** ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ σπουδαιότερον ἐζήτησέ με καὶ εὔρε· **18** δῶψέ σε αὐτῷ ὁ Κύριος εὐρεῖν ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· καὶ ὅσα ἐν Ἑφέσῳ διηκόνησε, βέλτιον σὺ γινώσκεις.

2 Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **2** καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἐτέρους διδάξαι. **3** σὺ οὖν κακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. **5** ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. **6** τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. **7** νόει ἃ λέγω· δῶψέ σε ὁ Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσι. **8** Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγγεγενημένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, **9** ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος· ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται. **10** διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ

τοὺς ἐκλεκτοὺς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας
τύχῃσι τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης
αἰωνίου. (aīdōnios g166) **11** Πιστὸς ὁ λόγος
εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν·
12 εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν·
εἰ ἄρνούμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς·
13 εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει·
ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται. **14**
Ταῦτα ὑπομίμησκει, διαμαρτυρούμενος
ἐν ὧπιον τοῦ Κυρίου μὴ λογομαχεῖν
εἰς οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ
τῶν ἀκούοντων. **15** σπούδασον σεαυτὸν
δόκιμον παραστῆσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην
ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον
τῆς ἀληθείας. **16** τὰς δὲ βεβήλους
κενοφωνίας περιίτταστο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ
προκόψουσιν ἀσεβείας, **17** καὶ ὁ λόγος
αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἔξει· ὧν ἔστιν
Ἵμέναιος καὶ Φιλητός, **18** οἵτινες περὶ
τὴν ἀλήθειαν ἡστόχησαν, λέγοντες τὴν
ἀνάστασιν ἡδὴ γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσι
τὴν τινων πίστιν. **19** ὁ μέντοι στερεὸς
θεμέλιος τοῦ Θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν
σφραγίδα ταύτην· ἔγνω Κύριος τοὺς ὄντας
αὐτοῦ· καί· ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς
ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα Κυρίου. **20** ἐν
μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστι μόνον σκεύη
χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ
ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ
εἰς ἀτιμίαν. **21** ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ
ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμὴν,
ἡγιασμένον καὶ εὐχρηστον τῷ δεσπότῃ, εἰς
πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. **22** τὰς
δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, δίωκε δὲ
δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην μετὰ
τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ καθαρᾶς

καρδίας. **23** τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους
ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννώσι
μάχας· **24** δοῦλον δὲ Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι,
ἀλλ' ἥπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν,
ἀνεξίκακον, **25** ἐν πραότητι παιδεύοντα
τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε δῶ αὐτοῖς
ὁ Θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας,
26 καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου
παγίδος, ἐξωγρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ
ἐκείνου θέλημα.

3 Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις
ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί·
2 ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι,
φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι,
βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι,
άνόσιοι, **3** ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι,
ἄκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, **4**
προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι,
φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, **5** ἔχοντες
μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν
αὐτῆς ἡρνημένοι. καὶ τούτους ἀποτρέπου.
6 ἐκ τούτων γὰρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες
εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτίζοντες
γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις,
ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, **7** πάντοτε
μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν
ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. **8** ὃν τρόπον
δὲ Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν
Μωϋσεῖ, οὕτω καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ
ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν
νοῦν, ἄδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. **9** ἀλλ'
οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ ἄνοια
αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ
ἐκείνων ἐγένετο. **10** Σὺ δὲ παρηκολούθηκάς
μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει,
τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ

ὑπομονῇ, **11** τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, **7** τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσαι, τὸν οἶά μοι ἐγένοντο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· **8** ἐν Λύστροις. οἴους διωγμοὺς ὑπήνεγκα! λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ Κύριος. **12** στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. **13** πονηροὶ δὲ δὲ ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἡγαπηκόσι ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. **9** Σπούδασον χειρὸν, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. **14** σὺ ἐλθεῖν πρὸς με ταχέως· **10** Δημᾶς γάρ με δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς ἐγκατέλιπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, παρὰ τίνος ἔμαθες, **15** καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν· (αἰθῆ **g165**) **11** Λουκᾶς ἐστὶ μόνος μετ' ἐμοῦ. Χριστῷ Ἰησοῦ. **16** πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος Μάρκον ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔστι γάρ μοι εὐχρηστος εἰς διακονίαν. **12** ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἐφεσον. **13** τὸν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, **17** ἵνα ἄρτιος ᾦ ὁ τοῦ φαιλόνην, ὃν ἀπέλιπον ἐν Τρωάδι παρὰ Θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, ἐξηρτισμένος. μάλιστα τὰς μεμβράνας. **14** Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλὰ μοι κακὰ ἐνεδείξατο ὁ ἀποδῶν αὐτῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· **15** ὃν καὶ σὺ φυλάσσου· λίαν γὰρ ἀνθέστηκε τοῖς ἡμετέροις λόγοις. **16** Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογία οὐδεὶς μοι συμπαραγένετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς λογισθεῖν. **17** ὁ δὲ Κύριός μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέ με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ καὶ ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἐρρύσθην ἐκ στόματος λέοντος. **18** καὶ ῥύσεται με ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (αἰθῆ **g165**) **19** Ἄσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν καὶ τὸν Ὀνησιφόρου οἶκον. **20** Ἐραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἁσθενοῦντα. **21** σπούδασον πρὸ χειμῶνος

4 Διαμαρτύρομαι οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκροὺς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, **2** κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγχον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. **3** ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαίνουσας διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσι διδασκάλους κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν, **4** καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοήν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. **5** σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσι, κακοπάθησον, ἔργον ποιήσον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφορήσον. **6** ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως ἐφέστηκε.

ἐλθεῖν. Ἀσπάζεται σε Εὐβουλος καὶ Πούδης
καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία καὶ οἱ ἀδελφοὶ
πάντες. 22 Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ
τοῦ πνεύματός σου. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν·
ἀμήν.

Προς Τίτον

1 Παῦλος, δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν **2** ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς Θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων, (aiōnios g166) **3** ἐφανερώσε δὲ καιροῖς ἰδίους τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθη ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, **4** Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. **5** Τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγὼ σοι διαταξάμην, **6** εἴ τίς ἐστὶν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. **7** δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς Θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, **8** ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὅσιον, ἐγκρατῆ, **9** ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδασκίαν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾦ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. **10** Εἰςὶ γὰρ πολλοὶ [καὶ] ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ περιτομῆς, **11** οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσι διδάσκοντες ἅ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν. **12** εἰπέ τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφήτης Κρητὲς αἰεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. **13** ἡ μαρτυρία αὕτη

ἐστὶν ἀληθής. δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει, **14** μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλήθειαν. **15** πάντα [μὲν] καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ μεμιασμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ μεμίνανται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. **16** Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

2 Σὺ δὲ λάλει ἅ πρέπει τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ. **2** Πρεσβύτεας νηφαλίους εἶναι, σεμνοὺς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ. **3** Πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστάματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἶνω πολλῷ δεδουλωμένους, καλοδιδασκάλους, **4** ἵνα σωφρονίζωσι τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους, **5** σώφρονας, ἀγνάς, οἰκουροὺς, ἀγαθὰς, ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίους ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ βλασημῇται. **6** Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν, **7** περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα, ἀφθαρσίαν, **8** λόγον ὑγιῆ, ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ μηδὲν ἔχων περὶ ἡμῶν λέγειν φαῦλον. **9** Δούλους ἰδίους δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι, ἐν πᾶσιν εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, **10** μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πίστιν πᾶσαν ἐνδεικνυμένους ἀγαθὴν, ἵνα τὴν διδασκαλίαν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. **11** Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν

ἀνθρώποις, **12** παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, (aīōn g165)

13 προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **14** ὃς ἔξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἀμαρτάνει ὧν ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθάρσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. **15** Ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς μηδεὶς σου περιφρονεῖτω.

3 Ὑπομίνησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς [καὶ] ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοίμους εἶναι, **2** μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πρᾶξιν πρὸς πάντας ἀνθρώπους. **3** Ἦμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους. **4** ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιланθρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, **5** οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος Ἁγίου, **6** οὗ ἔξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, **7** ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενώμεθα κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. (aīōnios g166) **8** Πιστὸς ὁ λόγος καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιουῖσθαι, ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προῖστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ

Θεῷ. ταῦτά ἐστι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις. **9** μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περιίτασο· εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. **10** αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νοθεσίαν παραιτοῦ, **11** εἰδὼς ὅτι αὐτοκατάκριτος. **12** Ὅταν πέμψω Ἀρτεμᾶν πρὸς σε ἢ Τυχικόν, σπουδάσον ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. **13** Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶ σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ. **14** μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προῖστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. **15** Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

Προς Φιλημονα

1 Παῦλος, δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν **2** καὶ Ἀπφίᾳ τῇ ἀγαπητῇ καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ· **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε μνεῖαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **5** ἀκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, **6** ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργῆς γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν. **7** χάριν γὰρ ἔχομεν πολλὴν καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπνυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ. **8** Διό, πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον, **9** διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ τοιοῦτος ὢν, ὡς Παῦλος πρεσβύτερος, νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Ἰησοῦ Χριστοῦ, **10** παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς μου, Ὀνήσιμον, **11** τόν ποτέ σοι ἄχρηστον, νυνὶ δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον, ὃν ἀνέπεμψα· **12** σὺ δὲ αὐτόν, τοῦτ' ἔστι τὰ ἐμὰ σπλάγχνα, προσλαβοῦ· **13** ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ διακονῇ μοι ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου· **14** χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ᾦ, ἀλλὰ κατὰ ἐκούσιον. **15** τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχης, (αἰῶνιος g166) **16** οὐκέτι ὡς δοῦλον,

ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοί, πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν Κυρίῳ! **17** εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτόν ὡς ἐμέ. **18** εἰ δέ τι ἠδίκησέ σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγει· **19** ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί, ἐγὼ ἀποτίσω· ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτὸν μοι προσοφείλεις. **20** ναί, ἀδελφέ, ἐγὼ σου ὀναίμην ἐν Κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ. **21** Πεποιθώς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ὃ λέγω ποιήσεις. **22** ἅμα δὲ καὶ ἐτοίμαζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. **23** Ἀσπάζεται σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **24** Μᾶρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκάς, οἱ συνεργοί μου. **25** Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν· ἀμήν.

Προς Εβραίους

1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, **2** ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν· **(αἰὼν g165)** **3** ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ καθαρισμόν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, **4** τοσοῦτω κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. **5** τίτι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν ἀγγέλων· υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε; καὶ πάλιν· ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν; **6** ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει· καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ. **7** καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει· ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· **8** πρὸς δὲ τὸν υἱόν· ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. **(αἰὼν g165)** **9** ἡγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε, ὁ Θεός, ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου· **10** καί· σὺ κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί· **11** αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, **12** καὶ ὥσει περιβόλαιον

ἐλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγῇσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι. **13** πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἶρηκέ ποτε· κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; **14** οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

2 Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι, μὴ ποτε παραρρῶμεν. **2** εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, **3** πῶς ἡμεῖς ἐκφευζόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, **4** συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασι καὶ ποικίλαις δυνάμεσι καὶ Πνεύματος Ἁγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. **5** Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν, **6** διεμαρτύρατο δὲ πού τις λέγων· τί ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκη αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπη αὐτόν; **7** ἡλάττωσας αὐτόν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν, **8** πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ· ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξει αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. νῦν δὲ οὕτω ὀρώμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα· **9** τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἡλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσῃται θανάτου. **10** ἔπρεπε

γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ Θεός. **5** καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων, εἰς μαρτύριον τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ τῶν λαληθησομένων, **6** Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς παθημάτων τελειῶσαι. **11** ὃ τε γὰρ ἀγιάζων ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες· δι' ἑάνπερ τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἦν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφούς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. αὐτοὺς καλεῖν, **12** λέγων· ἀπαγγελῶ τὸ **7** Διό, καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, **8** ἐκκλησίας ὑμνήσω σε· **13** καὶ πάλιν· ἐγὼ μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἔσσομαι πεπορθῶς ἐπ' αὐτῷ· καὶ πάλιν· τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά ἃ μοι ἔδωκεν ὁ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, **9** οὗ ἐπείρασάν Θεός. **14** ἐπεὶ οὖν τὰ παιδιά κεκοινωνήκε με οἱ πατέρες ὑμῶν, ἐδοκίμασάν με, καὶ σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσαράκοντα ἔτη μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου **10** διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ καὶ καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ εἶπον· αἰεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ, αὐτοὶ θανάτου, τοῦτ' ἔστι τὸν διάβολον, **15** καὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδοὺς μου· **11** ὡς ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου ὤμοσα ἐν τῇ ὁργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. εἰς τὴν κατάπαυσίν μου· **12** βλέπετε, **16** οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀδελφοί, μὴ ποτε ἔσται ἐν τινὶ ὑμῶν ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται. καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι **17** ὅθεν ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος, **13** ἀλλὰ παρακαλεῖτε ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἄχρις οὗ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ τὸ σήμερον καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ ἰλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. **18** ἐν ᾧ ἐξ ὑμῶν τις ἀπάτη τῆς ἁμαρτίας· **14** γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεῖς, δύναται μέτοχοι γὰρ γεγονάμεν τοῦ Χριστοῦ, τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

3 Ὅθεν, ἀδελφοί ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, **2** πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ὡς καὶ Μωϋσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. **3** πλείονος γὰρ δόξης οὗτος παρὰ Μωϋσῆν ἡξίωται, καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν. **4** πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος, ὁ δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας

ἑάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν, **15** ἐν τῷ λέγεσθαι· σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ. **16** τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν; ἀλλ' οὐ πάντες οἱ ἐξεληθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως; **17** τίσι δὲ προσώχθισε τεσσαράκοντα ἔτη; οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν, ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; **18** τίσι δὲ ὤμοσε μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ

μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν· **19** καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.

4 Φοβηθῶμεν οὖν μὴ ποτε, καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκέναι. **2** καὶ γὰρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι, καθάπερ κἀκεῖνοι· ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους μὴ συγκεκραμένους τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. **3** εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἴρηκεν· ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου· καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. **4** εἴρηκε γὰρ πού περὶ τῆς ἐβδόμης οὕτω· καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ· **5** καὶ ἐν τούτῳ πάλιν· εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. **6** ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι' ἀπειθείαν, **7** πάλιν τινὰ ὀρίζει ἡμέραν, σήμερον, ἐν Δαυὶδ λέγων, μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς εἴρηται· σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν. **8** εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοὺς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας· **9** ἄρα ἀπολείπεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ. **10** ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ Θεός. **11** Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας. **12** Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ

καὶ ἐνεργὴς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον καὶ διῆκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, ἀρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας, **13** καὶ οὐκ ἔστι κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. **14** Ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. **15** οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθεῖσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειραμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας. **16** προσερχόμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον καὶ χάριν εὐρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν.

5 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, **2** μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περὶκεῖται ἀσθένειαν· **3** καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. **4** καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καὶ Ἀαρών. **5** οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε γενηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν· υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε· **6** καθὼς καὶ ἐτέρῳ λέγει· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. (αἰθῆ g165) **7** ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν

δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας. **7** προσενέγκας, καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς γῆ γὰρ ἡ πιουσα τὸν ἐπ' αὐτῆς πολλάκις εὐλαβείας, **8** καίπερ ὢν υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ἐρχόμενον ὑετὸν καὶ τίκτουςα βοτάνην ὧν ἔπαθε τὴν ὑπακοήν, **9** καὶ τελειωθείς εὐθετον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, ἐγένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. **8** αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου, (aiōnios g166) **10** ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἥς τὸ κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. **11** Περὶ οὗ τέλος εἰς καῦσιν. **9** Πεπεισμεθα δὲ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευτος περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοί, τὰ κρεῖττονα καὶ λέγειν, ἐπεὶ νωθοὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτω λαλοῦμεν. **12** καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι **10** οὐ γὰρ ἄδικος ὁ Θεὸς ἐπιλαθέσθαι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρεῖαν ἔχετε τοῦ τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ τοῦ κόπου τῆς διδάσκειν ὑμᾶς τινα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς ἀγάπης ἥς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ, καὶ γεγόνατε χρεῖαν αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις καὶ ἔχοντες γάλακτος καὶ οὐ στερεᾶς τροφῆς, διακονοῦντες. **11** ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον **13** πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν λόγου δικαιοσύνης· νήπιος γὰρ ἐστὶ· **14** πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τελείων δὲ ἐστὶν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν τέλους, **12** ἵνα μὴ νωθοὶ γένησθε, μιμηταὶ διὰ τὴν ἔξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας. **13** Τῷ

6 Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετάνοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ Θεόν, **2** βαπτισμῶν διδαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νεκρῶν καὶ κρίματος αἰωνίου. (aiōnios g166) **3** καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἅνπερ ἐπιτρέπη ὁ Θεός. **4** ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας γευσσάμενους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γεννηθέντας Πνεύματος Ἁγίου **5** καὶ καλὸν γευσσάμενους Θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, (aiōn g165) **6** καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς

γὰρ Ἀβραάμ ἐπαγγεῖλάμενος ὁ Θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχε μείζονος ὁμόσαι, ὥμοσε καθ' ἑαυτοῦ, **14** λέγων· ἡ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε· **15** καὶ οὕτω μακροθυμήσας ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας. **16** ἄνθρωποι μὲν γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὁμνύουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος· **17** ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ Θεὸς ἐπιδείξει τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, **18** ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι Θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς

προκειμένης ἐλπίδος· **19** ἦν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, **20** ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα. (αἰθῆ g165)

7 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισεδέκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων καὶ εὐλογήσας αὐτόν, **2** ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἐρμηνεύομενος βασιλεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ, ὃ ἐστὶ βασιλεὺς εἰρήνης, **3** ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ Θεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. **4** Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος, ᾧ καὶ δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης, **5** καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἔστι τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὁσφύος Ἀβραάμ· **6** ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκε τὸν Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκε. **7** χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας τὸ ἔλλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. **8** καὶ ὥδε μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. **9** καὶ ὡς ἔπος εἶπεῖν, διὰ Ἀβραάμ καὶ Λευὶ ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτῳται· **10** ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὁσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήντησεν αὐτῷ

ὁ Μελχισεδέκ. **11** Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευϊτικῆς ἱερωσύνης ἦν· ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ νενομοθέτητο· τίς ἔτι χρεῖα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι; **12** μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετὰθεσις γίνεται. **13** ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἐτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς προσέσχηκε τῷ θυσιαστηρίῳ. **14** πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰουδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν οὐδὲν περὶ ἱερωσύνης Μωϋσῆς ἐλάλησε. **15** Καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισεδέκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, **16** ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκικῆς γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου· **17** μαρτυρεῖ γὰρ ὅτι σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. (αἰθῆ g165) **18** ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προαγοῦσης ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενές καὶ ἀνωφελές· **19** οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἔπεισαγωγή δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ Θεῷ. **20** καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὀρκωμοσίας — οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὀρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες, **21** ὁ δὲ μετὰ ὀρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν· ὥμοσε Κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ· — (αἰθῆ g165) **22** κατὰ τοσοῦτον κρείττονος διαθήκης γέγονεν ἕγγυος Ἰησοῦς. **23** Καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσι γεγονότες ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν· **24** ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην· (αἰθῆ g165) **25** ὅθεν καὶ σῶζειν εἰς τὸ παντελές δύναται τοὺς

προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντοτε λέγει· ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. **26** καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς, ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰουδα διαθήκην καινὴν, **9** ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ὑψηλότερος πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου τῶν οὐρανῶν γενόμενος, **27** ὃς οὐκ ἔχει μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, γῆς Αἰγύπτου· ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτιῶν θυσίας διαθήκῃ μου, ἀγὼ ἡμέλησα αὐτῶν, λέγει ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο Κύριος· **10** ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἀνενέγκας. τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, **28** ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν λέγει Κύριος διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον. (αἰθῆ g165) Θεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν. **11** καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων· γινώθι τὸν Κύριον· ὅτι πάντες εἰδήσουσί με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν· **12** ὅτι ἴλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. **13** ἐν τῷ λέγειν καινὴν πεπαλαίωκε τὴν πρώτην· τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

8 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλυσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, **2** τῶν Ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος. **3** πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὁ προσενέγκῃ. **4** εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεὺς, ὄντων τῶν ἱερέων τῶν προσφερόντων κατὰ τὸν νόμον τὰ δῶρα, **5** οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσι τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κοσμικόν. **2** σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἢ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἣτις λέγεται Ἁγία. **3** μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη Ἁγία Ἀγίων, **4** χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ ἢ στάμνος χρυσοῦ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης, **5** ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβὶμ

δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ
ᾧ οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος. **6** ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων, τὴν
Τούτων δὲ οὕτω κατεσκευασμένων εἰς μὲν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς
τὴν πρώτην σκηνὴν διὰ παντὸς εἰσίσαισι αἰωνίου κληρονομίας. (aīōnios g166) **16** ὅπου
οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, **7** γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι
εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ τοῦ διαθεμένου· **17** διαθήκη γὰρ ἐπὶ
μόνος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος, νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ μήποτε ἰσχύει ὅτε
ὁ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ ζῆ ὁ διαθέμενος. **18** Ὅθεν οὐδ' ἡ πρώτη
λαοῦ ἀγνοημάτων, **8** τοῦτο δηλοῦντος τοῦ χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνισται· **19** λαληθείσης
Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μήπω πεφανερῶσθαι γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ
τὴν τῶν Ἁγίων ὁδόν, ἔτι τῆς πρώτης Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα
σκηνῆς ἐχούσης στάσιν· **9** ἥτις παραβολὴ τῶν μόσχων καὶ τράγων μετὰ ὕδατος καὶ
εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ὃν ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσσώπου, αὐτό τε τὸ
δωρὰ τε καὶ θυσίαι προσφέρονται μὴ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἐρράντισε
δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι **20** λέγων· τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης
τὸν λατρεύοντα, **10** μόνον ἐπὶ βρώμασι ἥς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός· **21** καὶ
καὶ πόμασι καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς
καὶ δικαίωμασι σαρκός, μέχρι καιροῦ λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισε.
διορθώσεως ἐπικείμενα. **11** Χριστὸς δὲ **22** καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται
παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας
ἀγαθῶν διὰ τῆς μέζονος καὶ τελειοτέρας οὐ γίνεται ἄφεςις. **23** Ἀνάγκη οὖν τὰ
σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν οὐ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς
ταύτης τῆς κτίσεως, **12** οὐδὲ δι' αἵματος τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια
τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου κρείττοσι θυσίαις παρὰ ταύτας. **24** οὐ
αἵματος εἰσηλθεν ἐφ' ἅπαξ εἰς τὰ Ἅγια, γὰρ εἰς χειροποίητα Ἅγια εἰσηλθεν ὁ
αἰώνιαν λύτρωσιν εὐράμενος. (aīōnios g166) Χριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς
13 εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ
καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν· **25** οὐδ'
κεκοινωμένους ἀγιάζει πρὸς τὴν τῆς ἵνα πολλακίς προσφέρῃ ἑαυτόν, ὥστε
σαρκὸς καθαρότητα, **14** πόσῳ μᾶλλον ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ Ἅγια κατ'
τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ· **26** ἐπεὶ ἔδει
αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἁμωμον αὐτὸν πολλακίς παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς
τῷ Θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν κόσμου· νῦν δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν
ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ αἰώνων εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ τῆς
ζῶντι; (aīōnios g166) **15** Καὶ διὰ τοῦτο θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. (aīōn g165) **27**
διαθήκης καινῆς μεσίτης ἐστίν, ὅπως καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις

ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, **28** εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, οὕτω καὶ ὁ Χριστός, ἅπαξ προσενεχθεὶς **13** τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτοῦ. **14** μιᾶ γὰρ προσφορᾷ τετελείωκεν αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.

10 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς, οὐδέποτε δύναται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι. **2** ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνειδήσιν ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας, ἅπαξ κεκαθαρμένους; **3** ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν. **4** ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας. **5** Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει· θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι. **6** ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας. **7** τότε εἶπον· ἰδοὺ ἡκω, ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ, τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου. **8** ἀνώτερον λέγων ὅτι θυσίαν καὶ προσφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας οὐδὲ εὐδόκησας, αἵτινες κατὰ τὸν νόμον προσφέρονται, **9** τότε εἶρηκεν· ἰδοὺ ἡκω τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου. ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ. **10** ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμέν διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. **11** Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἔστηκε καθ' ἡμέραν λειτουργῶν καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας. **12** αὐτὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν

εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἀγιαζομένους. **15** Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· μετὰ γὰρ τὸ προειρηκέναι, **16** αὕτη ἡ διαθήκη ἦν διαθήσεται πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος· διδούς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, **17** καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. **18** ὅπου δὲ ἄφεςις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας. **19** Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν Ἁγίων ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἰησοῦ, **20** ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ' ἔστι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, **21** καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, **22** προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως ἔρραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, **23** καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῇ· πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος. **24** καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, **25** μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες, καὶ τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσιν τὴν ἡμέραν. **26** Ἐκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία, **27** φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς

ὑπεναντίους. 28 ἀθετήσας τις νόμον τοὺς αἰῶνας ῥήματι Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ
 Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν φαινομένων τὰ βλεπόμενα γεγονέναι.
 ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνήσκει· 29 πόσω (αἰθῆ g165) 4 Πίστει πλείονα θυσίαν Ἄβελ
 δοκεῖτε χεῖρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας παρὰ Κάϊν προσήνεγκε τῷ Θεῷ, δι' ἧς
 ὁ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας καὶ τὸ ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος
 αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγήσάμενος, ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ δι'
 ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτος αὐτῆς ἀποθανῶν ἔτι λαλεῖται. 5 Πίστει
 ἐνυβρίσας; 30 οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα· Ἐνῶχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον,
 ἔμοι ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω[, λέγει καὶ οὐχ εὗρίσκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν
 Κύριος·] καὶ πάλιν· Κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν ὁ Θεός· πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ
 αὐτοῦ. 31 φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέναι τῷ Θεῷ· 6
 Θεοῦ ζῶντος. 32 Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ τὰς χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι·
 πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον
 πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων, τῷ Θεῷ ὅτι ἔστι καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν
 33 τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσι αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. 7 Πίστει
 θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω
 οὕτως ἀναστρεφόμενων γενηθέντες. 34 βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασε
 καὶ γὰρ τοῖς δεσμοῖς μου συνεπαθήσατε καὶ κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ,
 τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ δι' ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ
 χαρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος.
 ἐν ἑαυτοῖς κρείττονα ὑπαρξιν ἐν οὐρανοῖς 8 Πίστει καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν
 καὶ μένουσαν. 35 Μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν ἐξελθεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν ἔμελλε
 παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μισθαποδοσίαν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε
 μεγάλην. 36 ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρειάν, ἵνα μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. 9 Πίστει
 τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες κομίσησθε παρῳκήσεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς
 τὴν ἐπαγγελίαν. 37 ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ
 ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἤξει καὶ οὐ χρονεῖ. 38 Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν συγκληρονόμων τῆς
 ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται· καὶ ἐὰν ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς 10 ἐξεδέχετο γὰρ τὴν
 ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐν τοὺς θεμελίους ἔχουσιν πόλιν, ἧς τεχνίτης
 αὐτῷ. 39 ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμέν ὑποστολῆς εἰς καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός. 11 Πίστει καὶ αὐτὴ
 ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος
 ψυχῆς. ἔλαβε καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἔτεκεν,
 ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον.

11 Ἔστι δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις,
 πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων.

2 ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ
 πρεσβύτεροι. 3 Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι

12 διὸ καὶ ἀφ' ἐνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ
 ταῦτα νεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ
 οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ

τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἢ ἀναρίθμητος. **13** ἡγήσάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ ὄνειδισμόν τοῦ Χριστοῦ ἀπέβλεπε γὰρ εἰς λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν τὴν μισθαποδοσίαν. **27** Πίστει κατέλιπεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ Αἴγυπτον μὴ φοβηθεῖς τὸν θυμὸν τοῦ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοὶ βασιλέως· τὸν γὰρ ἄορατον ὡς ὁρῶν εἶσιν ἐπὶ τῆς γῆς. **14** οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐκαρτέρησε. **28** Πίστει πεποίηκε τὸ πάσχα ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσι. **15** καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευον, ἀφ' ἧς ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγη αὐτῶν. **29** ἐξῆλθον, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι. **16** Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν διὰ ξηρᾶς, ἧς πείραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι ἐπουρανίου. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς κατεπόθησαν. **30** Πίστει τὰ τεῖχη Ἰεριχὼ ὁ Θεὸς Θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἡτοίμασε ἔπεσε κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. **31** γὰρ αὐτοῖς πόλιν. **17** Πίστει προσενήνοχεν Πίστει Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν ἀπειθήσασι, δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας μετ' εἰρήνης. **32** Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει ἀναδεξάμενος, **18** πρὸς ὃν ἐλαλήθη γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα, Βαράκ τε καὶ Σαμψὼν καὶ Ἰεφθάε, Δαυΐδ **19** λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν, **33** οἱ ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεός· ὅθεν αὐτὸν διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. **20** Πίστει εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, Ἰακώβ καὶ τὸν Ἡσαῦ. **21** Πίστει Ἰακώβ **34** ἔσβεσαν δύνάμιν πυρός, ἔφυγον ἀποθνήσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ στόματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν εὐλόγησε, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. **22** Πίστει Ἰωσήφ πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων· τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ **35** ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς ἐμνημόνευσε καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμpanίσθησαν, ἐντείλατο. **23** Πίστει Μωϋσῆς γεννηθεὶς οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν· **36** διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἔτεροι δὲ ἐμπαγμῶν καὶ μαστίγων πείραν ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς **37** **24** Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἡρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραῶ, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον, περιῆλθον **25** μᾶλλον ἐλόμενος συγκακουχεῖσθαι ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, **26** μείζονα πλοῦτον **38** ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐν ἐρημίαις

πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς. **39** Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, **40** τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσι.

12 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, **2** ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινε σταυρόν, αἰσχύνῃς καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ κεκάθικεν. **3** ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμῃτε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. **4** Οὐπω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, **5** καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται· υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος. **6** ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται. **7** εἰ παιδεῖαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ Θεός· τίς γάρ ἐστιν υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; **8** εἰ δὲ χωρὶς ἐστέ παιδείας, ἥς μέτοχοι γεγονάσι πάντες, ἄρα νόθοι ἐστέ καὶ οὐχ υἱοί. **9** εἴτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἵχομεν παιδευτὰς καὶ ἐνετρεπόμεθα· οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν; **10** οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευσαν,

ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. **11** πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι, ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσι δικαιοσύνης. **12** Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε, **13** καὶ τροχιάς ὀρθὰς ποιήσατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ δὲ μᾶλλον. **14** Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον, **15** ἐπισκοποῦντες μὴ τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, μὴ τις ρίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσι πολλοί, **16** μὴ τις πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἡσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδoto τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. **17** ἴστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα, θέλων κληρονομησαὶ τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη· μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὔρε, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν. **18** Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ ὄρει καὶ κεκαυμένῳ πυρὶ καὶ γνόφῳ καὶ σκότῳ καὶ θυέλλῃ **19** καὶ σάλπιγγος ἤχῳ καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαντες παρητήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον· **20** οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον· κἂν θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρους, λιθοβοληθήσεται. **21** καί· οὕτω φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον! Μωϋσῆς εἶπεν· ἔκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος. **22** ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιών ὄρει καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων, **23** πανηγύρει καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων, καὶ κριτῇ Θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, **24**

καὶ διαθήκης νέας μεσίτη Ἰησοῦ, καὶ αἷματι ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ παραφέρεσθε·
 ραντισμοῦ κρεῖττον λαλοῦντι παρὰ τὸν καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν,
 Ἰησοῦ. 25 Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ
 λαλοῦντα. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἔφυγον τὸν περιπατήσαντες. 10 ἔχομεν θυσιαστήριον
 ἐπὶ τῆς γῆς παραιτησάμενοι χρηματίζοντα, ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ τῇ
 πολλῶ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν σκηνῇ λατρεύοντες. 11 ὧν γὰρ εἰσφέρεται
 ἀποστρεφόμενοι. 26 οὗ ἡ φωνὴ τὴν ζώων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ Ἁγία
 γῆν ἐσάλευσεν τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελλται διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα
 λέγων· ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείω οὐ μόνον τὴν κατακαίεται ἕξω τῆς παρεμβολῆς. 12 διὸ
 γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. 27 τὸ δὲ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἀγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου
 ἔτι ἅπαξ δημοῖ τῶν σαλευομένων τὴν αἵματος τὸν λαόν, ἕξω τῆς πύλης ἔπαθε.
 μετὰθεσιν ὡς πεπονημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ 13 τοίνυν ἐξερχόμεθα πρὸς αὐτὸν ἕξω
 σαλευόμενα. 28 Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον τῆς παρεμβολῆς τὸν ὀνειδισμόν αὐτοῦ
 παραλαμβάνοντες ἔχομεν χάριν, δι' ἧς φέροντες. 14 οὐ γὰρ ἔχομεν ὥδε μένουσαν
 λατρεύμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν.
 αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας 29 καὶ γὰρ ὁ Θεὸς 15 δι' αὐτοῦ οὗν ἀναφέρωμεν θυσίαν
 ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον. αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ Θεῷ, τοῦτ'

13 Ἡ φιλαδελφία μενέτω, τῆς φιλοξενίας ἔστι καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ
 μὴ ἐπιλανθάνεσθε. 2 διὰ ταύτης ὀνόματι αὐτοῦ. 16 τῆς δὲ εὐποιίας καὶ
 γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις
 3 μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων ὡς γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός. 17
 συνδεδεμένοι, τῶν κακουχομένων ὡς καὶ Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ
 αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. 4 Τίμιος ὁ γάμος ὑπέικετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ
 ἐν πᾶσι καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος πόρνους δὲ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντας·
 καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ Θεός. 5 Ἀφιλάργυρος ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι καὶ μὴ
 ὁ τρόπος, ἀρκοῦμενοι τοῖς παροῦσιν. στενάζοντες· ἀλυσιτελεῖς γὰρ ὑμῖν τοῦτο.
 αὐτὸς γὰρ εἶρηκεν· οὐ μὴ σε ἄνω οὐδ' οὐ 18 Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν· πεποιθήμεν
 μὴ σε ἐγκαταλίπω. 6 ὥστε θαρροῦντας γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν
 ἡμᾶς λέγειν· Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ οὐ πᾶσι καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι. 19
 φοβηθήσομαι· τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος; περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι,
 7 Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. 20 Ὁ
 οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ
 Θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν
 τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν. 8 μέγαν ἐν αἷματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν
 Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, (aiōnios g166) 21
 καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. (aiōn g165) 9 διδασκαίς καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ

εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν
ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (aiōn g165) **22**

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνέχεσθε
τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως καὶ γὰρ διὰ
βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. **23** Γινώσκετε
τὸν ἀδελφὸν Τιμόθεον ἀπολελυμένον,
μεθ' οὗ, ἐὰν τάχιον ἔρχηται, ὄψομαι ὑμᾶς.
24 Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους
ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. Ἀσπάζονται
ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. **25** Ἡ χάρις μετὰ
πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

Ιακωβου

1 Ἰάκωβος, Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν. **2** Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσῃτε ποικίλοις, **3** γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν· **4** ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα ᾗτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. **5** Εἰ δέ τις ὑμῶνλείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος Θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς καὶ οὐκ ὀνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ· **6** αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικε κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. **7** μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήψεται τι παρὰ τοῦ Κυρίου. **8** ἀνὴρ δίψυχος ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. **9** καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, **10** ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. **11** ἀνέτειλε γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε, καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο. οὕτω καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. **12** Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δόκιμος γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. **13** Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι ἀπὸ Θεοῦ πειράζομαι· ὁ γὰρ Θεὸς ἀπείραστός ἐστι κακῶν, πειράζει δὲ αὐτοὺς οὐδένα. **14** ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος·

15 εἴτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον. **16** Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί· **17** πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. **18** βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχὴν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων. **19** Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν· **20** ὀργὴ γὰρ ἄνδρὸς δικαιοσύνην Θεοῦ οὐ κατεργάζεται. **21** διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσεῖαν κακίας ἐν πραύτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. **22** Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ μόνον ἀκροαταί, παραλογιζόμενοι ἑαυτοὺς. **23** ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶ καὶ οὐ ποιητής, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ· **24** κατενόησε γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθε, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. **25** ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, οὗτος οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος, ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. **26** Εἴ τις δοκεῖ θρῆσκος εἶναι ἐν ὑμῖν μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἡ θρησκεία. **27** θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ [τῷ] Θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

2 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχει; μὴ δύναται ἡ ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν πίστις σῶσαι αὐτόν; **15** ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἡ Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης. **2** ἐὰν γὰρ ἀδελφῇ γυμνοὶ ὑπάρχωσι καὶ λειπόμενοι εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ [ῥῶσι] τῆς ἐφημέρου τροφῆς, **16** εἴπη δὲ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῇτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῇτι, **3** καὶ θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ ἐπιβλέψῃτε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ τὴν λαμπρὰν καὶ εἴπητε αὐτῷ, σὺ κάθου ὄφελος; **17** οὕτω καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ᾧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε, σὺ ἔχει, νεκρά ἐστὶ καθ' ἑαυτήν. **18** ἀλλ' ἐρεῖ στήθῃ ἐκεῖ ἡ κάθου ᾧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν τις σὺ πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω δεῖξόν μου, **4** καὶ οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, κἀγὼ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν; **5** δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου. Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. οὐχ ὁ **19** σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς εἷς ἐστι· καλῶς Θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου ποιεῖς καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν καὶ πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους τῆς φρίσσουσι. **20** θέλεις δὲ γινῶναι, ᾧ ἄνθρωπε βασιλείας ἥς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά αὐτόν; **6** ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν. ἐστίν; **21** Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν, ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; **7** υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; **22** βλέπεις οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; **8** εἰ μέντοι ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη, **23** καὶ νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γραφήν, ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα· ἐπίστευσε ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν, δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ καλῶς ποιεῖτε· **9** εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε, εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος Θεοῦ ἐκλήθη. ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ **24** ὁρᾶτε τοίνυν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιούται τοῦ νόμου ὡς παραβάται. **10** ὅστις ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. **25** γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσῃ, πταίῃ δὲ ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαββὴ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐν ἐνί, γέγονε πάντων ἔνοχος. **11** ὁ ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους γὰρ εἰπὼν μὴ μοιχεύσης, εἶπε καὶ μὴ καὶ ἐτέρα ὁδῷ ἐκβαλοῦσα; **26** ὥσπερ γὰρ τὸ φονεύσης· εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις, φονεύσεις σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστίν, οὕτω δέ, γέγονας παραβάτης νόμου. **12** οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν. λαλεῖτε καὶ οὕτω ποιεῖτε, ὡς διὰ νόμου **3** Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μεῖζον κρίμα ληψόμεθα· **2** πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες. εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ

σῶμα. **3** ἶδε τῶν ἵππων τοὺς χαλινούς σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλ' ἐπίγειος, εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ ψυχική, δαιμονιώδης. **16** ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον αὐτῶν μετάγομεν. **4** ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα, πρᾶγμα. **17** ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ σκληρῶν ἀνέμων μὲν ἀγνή ἐστίν, ἔπειτα εἰρηνική, ἐπεικὴς, ἐλαυνόμενα, μετάζεται ὑπὸ ἐλαχίστου εὐπειθῆς, μεστὴ ἐλέους καὶ καρπῶν πηδαλίου ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος καὶ ἀνυπόκριτος. **18** βούληται. **5** οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν καρπὸς δὲ [τῆς] δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ μέλος ἐστὶ καὶ μεγαλαυχεῖ. ἰδοὺ ὀλίγον σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

πῦρ ἡλικίην ὕλην ἀνάπτει! **6** καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας. οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. (Geenna g1067)

7 πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν ἐρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ, **8** τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι· ἀκατάσχετον κακόν, μεστὴ ἰοῦ θανατηφόρου. **9** ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ γεγονότας· **10** ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. οὐ χρή, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτω γίνεσθαι. **11** μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὁπῆς βρῦει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν; **12** μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκὴ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα; οὕτως οὐδεμία πηγὴ ἄλκυον καὶ γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ. **13** Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραύτῃ σοφίας. **14** εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. **15** οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ

4 Πόθεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; **2** ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε· φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, [καὶ] οὐκ ἔχετε, διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς· **3** αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. **4** μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες! οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστίν; ὅς ἂν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται. **5** ἡ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέγει, πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατώκησεν ἐν ἡμῖν; **6** μείζονα δὲ δίδωσι χάριν· διὸ λέγει· ὁ Θεὸς ὑπερφηάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν. **7** Ὑποτάγητε οὖν τῷ Θεῷ. ἀντίστικτε τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν· **8** ἐγγίσατε τῷ Θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν. καθάρισατε χεῖρας ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀγνίστατε καρδίας δίψυχοι. **9** ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε· ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μεταστραφήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. **10** ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. **11** Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί. ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ καὶ κρίνων

τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ νόμου καὶ ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ ἕως λάβῃ ὑετὸν ποιητῆς νόμου, ἀλλὰ κριτῆς. **12** εἷς ἐστὶν ὁ πρῶϊμον καὶ ὄψιμον. **8** μακροθυμήσατε καὶ νομοθέτης καὶ κριτῆς, ὁ δυνάμενος σῶσαι ὑμεῖς, στηρίζατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ καὶ ἀπολέσαι· σὺ δὲ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν παρουσία τοῦ Κυρίου ἡγγικε. **9** μὴ στενάζετε ἕτερον; **13** Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες· σήμερον κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῇτε· καὶ αὖριον πορευσόμεθα εἰς τήνδε τὴν ἰδοὺ ὁ κριτῆς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. πόλιν καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἓνα καὶ **10** ὑπόδειγμα λάβετε, ἀδελφοί μου, τῆς ἐμπορευσόμεθα καὶ κερδήσομεν· **14** οἵτινες κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὖριον· ποία γὰρ ἡ προφήτας, οἱ ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι Κυρίου. ζωὴ ὑμῶν; ἀτμὶς γάρ ἔσται ἡ πρὸς ὀλίγον **11** ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας· φαινομένη, ἔπειτα [δὲ] καὶ ἀφανίζομένη· **15** τὴν ὑπομονὴν Ἰωβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, Κυρίου εἶδετε, ὅτι πολὺσπλαγχνός ἐστὶν ὁ καὶ ζήσομεν καὶ ποιήσομεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. **12** Πρὸ πάντων δέ, **16** νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν οὐρανὸν ὑμῶν· πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστίν. μήτε τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἦτω **17** εἰδοῖτε οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, δὲ ὑμῶν τὸ ναὶ ναί, καὶ τὸ οὐ οὐ, ἵνα μὴ ἀμαρτία αὐτῷ ἐστίν.

5 Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε

ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταιλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις· **2** ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπε καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν, **3** ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν. ὥς πῦρ ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. **4** ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ἀπεστερημένος ἀφ' ὑμῶν κρᾶζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαώθ εἰσεληλύθασιν. **5** ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὥς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. **6** κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν. **7** Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου. ἰδοὺ ὁ γεωργὸς

εἰς ὑπόκρισιν πέσητε. **13** Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευχέσθω· εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω. **14** ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου· **15** καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Κύριος· κἂν ἀμαρτίας ἦ πεπονηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. **16** ἐξομολογεῖσθε ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα, καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῇτε· πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. **17** Ἥλιος ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ· **18** καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκε καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς. **19** Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας,

καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, **20** γινωσκέτω
ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης
ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου καὶ
καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

Πετρου Α΄

1 Πέτρος, απόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας καὶ Βιθυνίας, **2** κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ πατρός, ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη. **3** Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, **4** εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς **5** τοὺς ἐν δυνάμει Θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἐτοιμὴν ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ· **6** ἐν ᾧ ἀγαλλιάσθε, ὀλίγον ἄρτι, εἰ δέον ἐστί, λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, **7** ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυτιμότερον χρυσοῦ τοῦ ἀπολλυμένου διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου εὕρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ, **8** ὃν οὐκ εἰδότες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὀρώντες, πιστεύοντες δὲ ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ, **9** κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν. **10** περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρεύνησαν προφηταὶ οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, **11** ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἡ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα Χριστοῦ προμαρτυρούμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας· **12** οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς, ὑμῖν δὲ

διηκόνουν αὐτά, ἀ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι. **13** Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ, **14** ὡς τέκνα ὑπακοῆς μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, **15** ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, **16** διότι γέγραπται· ἅγιοι γίνεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι. **17** καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε, **18** εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, **19** ἀλλὰ τιμῇ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ, **20** προεγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς **21** τοὺς δι' αὐτοῦ πιστεύοντας εἰς Θεὸν τὸν ἐγεύραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς Θεόν. **22** Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας διὰ Πνεύματος εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καθαρᾶς καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς, **23** ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς, ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος Θεοῦ καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα· (aiōn g165) **24** διότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου· ἐξηράνθη ὁ

χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε· 25 τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα. τοῦτο δέ ἐστι τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς. (aiōn g165)

2 Ἀποθέμενοι οὖν πασαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλιάς, 2 ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε [εἰς σωτηρίαν], 3 εἴπερ ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος. 4 Πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδοκιμασμένον, παρὰ δὲ Θεῷ ἐκλεκτόν, ἔντιμον, 5 καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικὸς, ἱεράτευμα ἅγιον, ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· 6 διότι περιέχει ἐν τῇ γραφῇ· ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον ἀκρογωνιαίον, ἐκλεκτόν, ἔντιμον, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ κατασυχυνθῇ. 7 ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν, ἀπειθοῦσι δὲ λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας καὶ λίθος προσκόμματος καὶ πέτρα σκανδάλου. 8 οἱ προσκόπτουσι τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν. 9 ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν, βασιλείον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς· 10 οἳ ποτε οὐ λαός, νῦν δὲ λαὸς Θεοῦ, οἱ οὐκ ἡλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες. 11 Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους, ἀπέχεσθε τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς, 12 τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἔχοντες καλὴν ἐν τοῖς

ἔθνεσιν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύσαντες δοξάσωσι τὸν Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. 13 Ὑποτάγητε οὖν πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν Κύριον, εἴτε βασιλεῖ, ὡς ὑπερέχοντι, 14 εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν [μὲν] κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· 15 ὅτι οὕτως ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν· 16 ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς δοῦλοι Θεοῦ. 17 πάντας τιμῆσατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπάτε, τὸν Θεὸν φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε. 18 Οἱ οἰκέται ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. 19 τοῦτο γὰρ χάρις, εἰ διὰ συνείδησιν Θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας, πάσχων ἀδίκως. 20 ποῖον γὰρ κλέος, εἰ ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ Θεῷ. 21 εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἵχνεσιν αὐτοῦ· 22 ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· 23 ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως· 24 ὃς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνῆνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· οὗ τῷ μῶλωπι [αὐτοῦ] ἰάθητε. 25 ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα, ἀλλ'

ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

3 Ὅμοίως αἱ γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσι τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθῇσονται, **2** ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν. **3** ὣν ἔστω οὐχ ὁ ἕξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος, **4** ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος, ὃ ἐστὶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελές. **5** οὕτω γάρ ποτε καὶ αἱ ἄγιοι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν Θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτάς, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, **6** ὡς Σάρρα ὑπήκουσε τῷ Ἀβραάμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα· ἧς ἐγενήθητε τέκνα· — ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. **7** Οἱ ἄνδρες ὁμοίως συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν, ὡς ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ γυναικείῳ ἀπονέμοντες τιμὴν, ὡς καὶ συγκληρονόμοι χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐγκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν. **8** Τὸ δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὐσπλαγχοι, φιλόφρονες, **9** μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τούναντίον δὲ εὐλογοῦντες, εἰδότες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. **10** ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ καὶ χεῖλη αὐτοῦ τοῦ μὴ

λαλήσαι δόλον, **11** ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν. **12** ὅτι ὀφθαλμοὶ Κυρίου

ἐπὶ δικαίους καὶ ὥτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν, πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά. **13** Καὶ τίς ὁ κακῶσων ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ μιμηταὶ γένησθε; **14** ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι. τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε, **15** Κύριον δὲ τὸν Θεὸν ἀγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἔτοιμοι δὲ αἰεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος μετὰ πραύτητος καὶ φόβου, **16** συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθὴν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, καταισχυθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφὴν. **17** κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πάσχειν ἢ κακοποιοῦντας. **18** ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθε, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκί, ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι· **19** ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξεν, **20** ἀπειθήσασί ποτε, ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν ὀλίγοι, τοῦτ' ἔστιν ὀκτὼ ψυχαί, διεσώθησαν δι' ὕδατος. **21** ὁ ἀντίτιπον νῦν καὶ ἡμᾶς σώζει βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ρύπου, ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς Θεόν, δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, **22** ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ πορευθεὶς εἰς οὐρανόν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων.

4 Χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὀπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν [ἐν] σαρκὶ πέπαυται ἁμαρτίας, **2** εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις,

ἀλλὰ θελήματι Θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν δοξάζεται. **15** μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω σαρκὶ βιώσαι χρόνον. **3** ἄρκετὸς γὰρ ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ὑμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου ἀλλοτριοεπίσκοπος. **16** εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν κατεργάσασθαι, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν Θεὸν πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, ἐν τῷ μέρει τούτῳ. **17** ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ οἴνουφλυγίας, κώμοις, πότοις καὶ ἀθεμίτοις ἄρξασθαι τὸ κρῖμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· εἰδωλολατρεῖαις. **4** ἐν ᾧ ξενίζονται μὴ εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀπειθούντων τῷ τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίῳ; **18** ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες. **5** οἱ καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σῶζεται, ὁ ἀσεβὴς ἀποδώσουσι λόγον τῷ ἐτοίμως ἔχοντι καὶ ἀμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται; **19** ὥστε καὶ κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. **6** εἰς τοῦτο γὰρ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὡς καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν πιστῷ κτίσῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιίᾳ.

πνεύματι. **7** Πάντων δὲ τὸ τέλος ἡγγικε. σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς τὰς προσευχάς. **8** πρὸ πάντων δὲ τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῇ ἔχοντες, ὅτι [ἡ] ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἀμαρτιῶν. **9** φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμῶν. **10** ἕκαστος καθὼς ἔλαβε χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος Θεοῦ. **11** εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος, ὡς χορηγεῖ ὁ Θεός· ἵνα ἐν ᾧ δοξάζεται ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (αἰθῆ **g165**) **12** Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένην, ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος, **13** ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασι, χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. **14** εἰ ὀνειδίξεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ δυνάμεως καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται· κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς

5 Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός, **2** ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλ' ἐκούσιως, μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως, **3** μὴδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου. **4** καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. **5** Ὅμοίως νεώτεροι ὑποτάγητε πρεσβυτέροις, πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε· ὅτι ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν. **6** Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταίαν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ. **7** πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν, **8** νήψατε, γρηγορήσατε· ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπίῃ.

9 ὧς ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. 10 Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὀλίγον παθόντας, αὐτὸς καταρτίσει ὑμᾶς, στηρίξει, σθενώσει, θεμελιώσει· (aiōnios g166) 11 αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (aiōn g165) 12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ Θεοῦ, εἰς ἣν ἐστήκατε. 13 Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ καὶ Μάρκος ὁ υἱός μου. 14 ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσι τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ἀμήν.

Πετρου Β΄

1 Συμεὼν Πέτρος, δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῖς ἰσότημιον ἡμῖν λαχοῦσι πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ· **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖν ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. **3** Ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς, **4** δι' ὧν τὰ τίμια ἡμῖν καὶ μέγιστα ἐπαγγέλματα δεδωρηται, ἵνα διὰ τούτων γέννησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. **5** καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, **6** ἐν δὲ τῇ γνῶσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατεῖᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, **7** ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. **8** ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν· **9** ᾧ γὰρ μὴ πάρεστι ταῦτα, τυφλὸς ἐστι, μυωπάζων, λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτιῶν. **10** διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλησιν καὶ ἐκλογὴν ποιῆσθαι· ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταιστέ ποτε. **11** οὕτω γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. (αἰῶνιος g166) **12** Διὸ οὐκ ἀμελήσω αἰεὶ ὑμᾶς

ὑπομιμνήσκειν περὶ τούτων, καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρουσίᾳ ἀληθείας. **13** δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον εἰμι ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει, **14** εἰδὼς ὅτι ταχινὴ ἐστὶν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέ μοι. **15** σπουδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν τούτων μνήμην ποιῆσθαι. **16** Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. **17** λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιαῦδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα, — **18** καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ. **19** καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν ἀύχμηρῳ τόπῳ, ἕως οὔ ἡμέρα διαναγᾶς καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, **20** τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. **21** οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἄγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι.

2 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἰρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες

ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν· 2 καὶ τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι, ἐντρυφῶντες πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν, συνευωχούμενοι ἀσελγείαις, δι' οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας ὑμῖν, 14 ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς βλασφημηθήσεται· 3 καὶ ἐν πλεονεξίᾳ μοιχαλίδος καὶ ἀκαταπαύστους ἀμαρτίας, πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται, δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν οἷς τὸ κρῖμα ἔκπαλαι οὐκ ἄργεϊ, καὶ ἡ γεγυμνασμένην πλεονεξίας ἔχοντες, ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάζει. 4 εἰ γὰρ κατάρας τέκνα! 15 καταλιπόντες εὐθεῖαν ὁ Θεὸς ἀγγέλων ἀμαρτησάντων οὐκ ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἐξακολουθήσαντες τῇ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βοσόρ, ὃς μισθὸν παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένους, (Tartaroḡ g5020) ἀδικίας ἡγάπησεν, 16 ἔλεγξιν δὲ ἔσχεν 5 καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἰδίας παρανομίας ὑποζύγιον ἄφωνον ἐν ἀλλὰ ὄγδοον Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον ἐκώλυσεν ἐφύλαξε, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν τὴν τοῦ προφήτου παραφρονίαν. 17 οὗτοί ἐπάξας, 6 καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας εἰσι πηγαὶ ἄνυδροι, νεφέλαι ὑπὸ λαίλαπος τεφρώσας καταστροφῇ κατέκρινεν, ἔλαινόμεναι, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς, αἰῶνα τετήρηται. (questioned) 18 ὑπέρογκα 7 καὶ δίκαιον Λὼτ καταπονούμενον ὑπὸ γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις τοὺς ἐρρύσατο· 8 βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ ὢντως ἀποφυγόντας τοὺς ἐν πλάνῃ δίκαιος, ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἡμέραν ἀναστρεφόμενους, 19 ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες ἐβασάνιζεν· — 9 οἶδε Κύριος εὐσεβεῖς τῆς φθορᾶς ᾧ γὰρ τις ἥττηται, τούτῳ καὶ ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς δεδούλωται. 20 εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν, 10 μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ Κυρίου καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούτοις μiasμοῦ πορευομένους καὶ κυριότητος δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἡττώνται, γέγονεν καταφρονοῦντας. τολμηταί, αὐθάδεις! αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χεῖρονα τῶν πρώτων. 21 δόξας οὐ τρέμουσι βλασφημοῦντες, 11 κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι ὅπου ἄγγελοι, ἰσχύϊ καὶ δυνάμει μεζζονες τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης ἢ ἐπιγνοῦσιν ὄντες, οὐ φέρουσι κατ' αὐτῶν παρὰ ἐπιστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς Κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν. 12 οὗτοι δέ, ἀγίας ἐντολῆς. 22 συμβέβηκε δὲ αὐτοῖς τὸ ὡς ἄλογα ζῶα φυσικὰ γεγεννημένα εἰς τῆς ἀληθοῦς παροιμίας, κύων ἐπιστρέψας ἄλωςιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσι ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα, καί, ὅς λουσαμένη εἰς βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν κύλισμα βορβόρου.

καταφθαρήσονται, 13 κομιούμενοι μισθὸν 3 Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν ἀδικίας, ἡδονὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ γράφω ἐπιστολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν

ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῇ διάνοιαν, **2** δὲ οὐρανούς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ
 μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς
 ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν καὶ τῆς τῶν δικαιοσύνη κατοικεῖ. **14** Διό, ἀγαπητοί,
 ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ Κυρίου καὶ ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἄσπιλοι
 σωτήρος, **3** τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ,
 ὅτι ἐλεύσονται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν **15** καὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν
 ἐμπαῖκται, κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας αὐτῶν σωτηρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς
 πορευόμενοι **4** καὶ λέγοντες· ποῦ ἐστὶν ἡ ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν αὐτῷ
 ἐπαγγελίᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ; ἀφ' ἧς δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, **16** ὥς καὶ
 γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτω ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς
 διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως. **5** λανθάνει περὶ τούτων, ἐν οἷς ἐστὶ δυσνόητά τινα,
 γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν
 ἦσαν ἔκπαλαι καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὥς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν
 ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ Θεοῦ λόγῳ, **6** αὐτῶν ἀπώλειαν. **17** Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί,
 δι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεῖς προγινώσκοντες φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ τῇ τῶν
 ἀπώλετο· **7** οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ ἀθέσμων πλάνη συναπαχθέντες ἐκπέσῃτε
 γῇ τῷ αὐτοῦ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰς τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ, **18** αὐξάνετε δὲ ἐν
 πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ χάριτι καὶ γνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ
 ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. **8** Ἐν δὲ σωτήρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ
 τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος ἀμήν. (αἰθῆ g165)
 μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὥς χίλια ἔτη, καὶ
 χίλια ἔτη ὥς ἡμέρα μία. **9** οὐ βραδύνει ὁ
 Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὥς τινες βραδυτῆτα
 ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ
 βουλόμενός τινος ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάντας
 εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. **10** Ἦξει δὲ ἡ
 ἡμέρα Κυρίου ὥς κλέπτῃς ἐν νυκτί, ἐν ᾗ
 οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα
 δὲ καυσούμενα λυθήσονται, καὶ γῆ καὶ τὰ
 ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται. **11** Τούτων οὖν
 πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν
 ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις,
12 προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν
 παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας, δι'
 ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται καὶ
 στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται! **13** καινοὺς

Ιωαννου Α΄

1 Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἑώρακαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἔθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς — **2** καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἑώρακαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἣτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν. — (aiōnios g166) **3** ὁ ἑώρακαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** καὶ ταῦτα γράφομεν ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾗ πεπληρωμένη. **5** Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ [ἐπ]αγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς φῶς ἐστὶ καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. **6** ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν· **7** ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτὶ, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἶμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. **8** ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. **9** ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστι καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθάρσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. **10** ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτόν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

2 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἀμάρτητε· καὶ ἐὰν τις ἀμάρτη, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον· **2** καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. **3** καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. **4** ὁ λέγων, ἔγνωνκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστί, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· **5** δὲ ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετελείωται. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν. **6** ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτω περιπατεῖν. **7** Ἀδελφοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιάν, ἣν εἶχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ ἐστὶν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς. **8** πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὅ ἐστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. **9** ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. **10** ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν· **11** ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστί καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. **12** Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφένονται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. **13** γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. **14** ἔγραψα ὑμῖν,

παιδιά, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. Ἐγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Ἐγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. **15** μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἂν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ. **16** ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστὶ. **17** καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. (αἰθῆ g165)

18 Παιδιά, ἐσχάτη ὥρα ἐστὶ, καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν· ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. **19** ἐξ ἡμῶν ἐξηλθον, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶ πάντες ἐξ ἡμῶν. **20** καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντα. **21** οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστι. **22** τίς ἐστιν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἄρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἄρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. **23** πᾶς ὁ ἄρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει. **24** Ὑμεῖς οὖν ὁ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. ἂν ἐν ὑμῖν μείνη ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. **25** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. (αἰθῆnios g166)

Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. **27** καὶ ὑμεῖς, τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει, καὶ οὐ χρειάζεσθε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς, ἀλλ' ὥς τὸ αὐτὸ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθές ἐστι καὶ οὐκ ἔστι ψεῦδος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς μενεῖτε ἐν αὐτῷ. **28** Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ὅταν φανερωθῇ ἔχωμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. **29** ἂν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστι, γινώσκετε ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

3 Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατὴρ ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν. διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ὑμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. **2** Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὐπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα· οἶδαμεν δὲ ὅτι ἐὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁψόμεθα αὐτὸν καθὼς ἐστι. **3** καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἀγνίζει ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστι. **4** Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. **5** καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστι. **6** πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἐώρακεν αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. **7** Τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός ἐστι, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν. **8** ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. **9** Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ

ἐν αὐτῷ μένει· καὶ οὐ δύναται ἀμαρτάνειν, ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν, **22** καὶ ὁ ἐὰν αἰτῶμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται. **10** ἐν τούτῳ λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς φανερά ἐστι τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἄρεστὰ ἐνώπιον τοῦ διαβόλου. πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην αὐτοῦ ποιοῦμεν. **23** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν αὐτοῦ, ἵνα πιστεῦσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. **11** ὅτι αὕτη ἐστὶν υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἐντολήν. **24** καὶ ὁ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, **12** οὐ καθὼς Κάιν ἐκ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἡμῖν ἔδωκεν.

4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. **2** ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι· **3** καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστι· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. **4** Ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. **5** αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσὶ· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. **6** ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν· ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν ἀκούει ἡμῶν. ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης. **7** Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν. **8** ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη

ἐν αὐτῷ μένει· καὶ οὐ δύναται ἀμαρτάνειν, ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν, **22** καὶ ὁ ἐὰν αἰτῶμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται. **10** ἐν τούτῳ λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς φανερά ἐστι τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἄρεστὰ ἐνώπιον τοῦ διαβόλου. πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην αὐτοῦ ποιοῦμεν. **23** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν αὐτοῦ, ἵνα πιστεῦσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. **11** ὅτι αὕτη ἐστὶν υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἐντολήν. **24** καὶ ὁ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, **12** οὐ καθὼς Κάιν ἐκ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἡμῖν ἔδωκεν.

4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. **2** ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι· **3** καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστι· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. **4** Ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. **5** αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσὶ· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. **6** ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν· ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν ἀκούει ἡμῶν. ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης. **7** Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν. **8** ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη

ἐστίν. **9** ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν ὃν ἐώρακε, τὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ Θεὸν ὃν οὐχ ἐώρακε πῶς δύναται ἀγαπᾶν; τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν **21** καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν ἀγαπᾷ καὶ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

5 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστός, ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. **2** ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. **3** αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν, **4** ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. **5** τίς ἐστὶν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; **6** Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι· καὶ τὸ Πνεῦμά ἐστι τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ Πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια. **7** ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἡ ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πατήρ, ὁ Λόγος καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἐν εἰσι· καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, **8** τὸ Πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἶμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν. **9** εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ μεῖζων ἐστίν· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. **10** ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ Θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς

τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. **11** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν. (aiōnios g166) **12** ὁ ἔχων τὸν υἱὸν ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. **13** Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔχετε, καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. (aiōnios g166) **14** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐάν τι αἰτῶμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν. **15** καὶ ἐὰν οἶδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὁ ἂν αἰτῶμεθα, οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ῥητήκαμεν παρ' αὐτοῦ. **16** Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσῃ, καὶ δώσει αὐτῷ ζωὴν, τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ πρὸς θάνατον· ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. **17** πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστίν· καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. **18** Οἶδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ τηρεῖ ἑαυτόν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ. **19** οἶδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. **20** οἶδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦκει καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν· καὶ ἐσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος. (aiōnios g166) **21** Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων· ἀμήν.

Ιωαννου Β΄

1 Ὁ πρεσβύτερος, ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, **2** διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα· (aiōn **g165**) **3** ἔσται μεθ' ὑμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη παρὰ Θεοῦ πατρὸς καὶ παρὰ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. **4** Ἐχάρην λίαν ὅτι εὔρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πατρὸς. **5** καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν γράφων σοι καινὴν, ἀλλὰ ἣν εἶχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. **6** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολή, καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε. **7** ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. **8** βλέπετε ἑαυτοὺς, ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἃ εἰργασάμεθα, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβωμεν. **9** πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ Θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει. **10** εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε· **11** ὁ γὰρ λέγων [αὐτῷ] χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. **12** Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν, οὐκ ἠβουλήθην διὰ χάριτος

καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾗ πεπληρωμένη. **13** ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς ἀμῆν.

Ιωαννου Γ'

σοι. ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι. ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

1 Ὁ πρεσβύτερος Γαΐω τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. **2** Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὐχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦταί σου ἡ ψυχὴ. **3** Ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. **4** μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω χαράν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. **5** Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ εἰς τοὺς ξένους, **6** οἱ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας ἀξίως τοῦ Θεοῦ. **7** ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος ἐξῆλθον, μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν. **8** ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ. **9** Ἐγραψα τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρεφὴς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. **10** διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφούς καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει καὶ [ἐκ] τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. **11** Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακόν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν· ὁ κακοποιῶν οὐχ ἐώρακε τὸν Θεόν. **12** Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἶδατε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθὴς ἐστι. **13** Πολλὰ εἶχον γράφειν, ἀλλ' οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου σοι γράψαι· **14** ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν σε, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν. εἰρήνη

Ιουδα

1 'Ιούδας, 'Ιησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφός δὲ 'Ιακώβου, τοῖς ἐν Θεῷ πατρὶ ἡγιασμένοις καὶ 'Ιησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς· **2** ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη. **3** Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας, ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. **4** παρεισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρῖμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν χάριν μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν καὶ τὸν μόνον δεσπότην καὶ Κύριον ἡμῶν 'Ιησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι. **5** Ὑπομνήσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ὑμᾶς ἅπαξ τοῦτο, ὅτι ὁ Κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας, τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν, **6** ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχήν, ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς αἰδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν· (aīdios g126) **7** ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὅμοιον τούτοις τρόπον ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἐτέρας πρόκεινται δεῖγμα, πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι. (aīdnios g166) **8** ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μιαίνουσι, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. **9** ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησε κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας,

ἀλλ' εἶπεν· ἐπιτιμήσαι σοι Κύριος. **10** οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἶδασι βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῶα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται. **11** οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Κᾶτῖν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κορὲ ἀπώλοντο. **12** Οὗτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες, συνευωχούμενοι ἀφόβως, ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἄνδρῳ ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι, δένδρα φθινοπωρινά, ἄκαρπα, δίς ἀποθανόντα, ἐκριζωθέντα, **13** κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρεις πλανῆται, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς τὸν αἰῶνα τετήρηται. (aīōn g165) **14** προεφήτευσεν δὲ καὶ τούτοις ἔβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ· Ἐνὼχ λέγων· ἰδοὺ ἦλθε Κύριος ἐν ἁγίαις μυριάσιν αὐτοῦ, **15** ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἡσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. **16** Οὗτοί εἰσι γογγυσταί, μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφελείας χάριν. **17** Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν 'Ιησοῦ Χριστοῦ, **18** ὅτι ἔλεγον ὑμῖν ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. **19** Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοί, Πνεῦμα μὴ ἔχοντες. **20** Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, τῇ

ἀγιωτάτη ὑμῶν πίστει ἐποικοδομοῦντες
ἑαυτούς, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ προσευχόμενοι,
21 ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσατε,
προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios
g166) **22** καὶ οὓς μὲν ἐλεεῖτε διακρινόμενοι,
23 οὓς δὲ ἐν φόβῳ σφύζετε, ἐκ [τοῦ] πυρὸς
ἄρπάζοντες, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς
σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα. **24** Τῷ δὲ
δυναμένῳ φυλάξαι αὐτοὺς ἀπταιστούς
καὶ στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ
ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει, **25** μόνῳ σοφῷ
Θεῷ σωτῆρι ἡμῶν, δόξα καὶ μεγαλωσύνη,
κράτος καὶ ἐξουσία καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας
τοὺς αἰῶνας ἀμήν. (aiōn g165)

Αποκαλυψις Ιωαννου

1 Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεός, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ, **2** ὃς ἐμαρτύρησε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα εἶδε. **3** μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα· ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. **4** Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ [Θεοῦ], ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων, ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, **5** καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλείων τῆς γῆς. τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, **6** καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (αἰθ̅n g165) **7** Ἴδου ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμός καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ναί, ἀμήν. **8** Ἐγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ. **9** Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ [Χριστῷ], ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ

Χριστοῦ. **10** ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος **11** λεγοῦσης· ὃ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις, εἰς Ἐφεσον καὶ εἰς Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς Θυάτειρα καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν καὶ εἰς Λαοδίκειαν. **12** Καὶ [ἐκεῖ] ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλει μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, **13** καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν ὅμοιον υἱῷ ἀνθρώπου, ἐνδεδυσμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοὺς μαστοὺς ζώνην χρυσοῦν· **14** ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡς ἔριον λευκόν, ὡς χιών, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸς πυρός, **15** καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ, ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένοι, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, **16** καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ ἀστέρας ἑπτὰ, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὅζεῖα ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὥς ἡλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. **17** Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός, καὶ ἔθηκε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ [χεῖρα] ἐπ' ἐμὲ λέγων· μὴ φοβοῦ· ἐγὼ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος **18** καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμην νεκρός, καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ᾗδου. (αἰθ̅n g165, Hadēs g86) **19** γράψον οὖν ἃ εἶδες, καὶ ἃ εἰσι καὶ ἃ μέλλει γίνεσθαι μετὰ ταῦτα· **20** τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων ὧν εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς, οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ

ἐκκλησιῶν εἰσι, καὶ αἱ λυχνίαι αἱ ἑπτὰ ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσίν.

2 Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἑφέσῳ ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν· **2** οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν κόπον σου καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνῃ βαστάσαι κακοὺς, καὶ ἐπειράσας τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς ἀποστόλους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶ, καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς· **3** καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐ κεκοπίakas· **4** ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ, ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκας· **5** μνημόνευε οὖν πόθεν πέπτωκας, καὶ μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποιήσον· εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανόησης· **6** ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ ἀγῶ μισῶ· **7** Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὃ ἐστίν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ μου· **8** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν· **9** οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν θλιψὶν καὶ τὴν πτωχείαν· ἀλλὰ πλούσιος εἶ· καὶ τὴν βλασφημίαν ἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτοὺς, καὶ οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ· **10** μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις παθεῖν· ἰδοὺ [δὴ] μέλλει βαλεῖν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἔξετε θλιψὶν ἡμέρας δέκα· γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.

11 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου· **12** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν· **13** οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ ποῦ κατοικεῖς· ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ· καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου [καὶ] ἐν ταῖς ἡμέραις αἱς Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου ὁ σατανᾶς κατοικεῖ· **14** ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς ἐδίδαξε τὸν Βαλακ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι· **15** οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν ὁμοίως· **16** μετανόησον οὖν· εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου· **17** Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων· **18** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ· **19** οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἔσχατα πλείονα τῶν πρώτων· **20** ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἀφείς τὴν γυναῖκά σου Ἰεζάβελ, ἣ λέγει ἑαυτὴν προφῆτιν, καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ

τοὺς ἐμοὺς δούλους πορνεῦσαι καὶ φαγεῖν ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν, ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ εἰδωλόθута. **21** καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσι μετ' ἐμοῦ ἵνα μετανοήσῃ, καὶ οὐ θέλει μετανοῆσαι ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. **5** Ὁ νικῶν οὕτως ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. **22** ἰδοὺ βάλλω περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ αὐτὴν εἰς κλίνην καὶ τοὺς μοιχεύοντας ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου μετ' αὐτῆς εἰς θλίψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ τῆς ζωῆς, καὶ ὁμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς, **23** καὶ ἐνώπιον τοῦ πατρός μου καὶ ἐνώπιον τῶν τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ, καὶ ἀγγέλων αὐτοῦ. **6** Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω γνῶσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγὼ εἰμι τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. **7** Καὶ ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας ὑμῖν ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. **24** ὑμῖν δὲ γράψον· τάδε λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός, λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι ὁ ἔχων τὴν κλεῖν τοῦ Δαυὶδ, ὁ ἀνοίγων οὐκ ἔχουσι τὴν διδασχὴν ταύτην, οἵτινες καὶ οὐδεὶς κλείσει, καὶ κλείων καὶ οὐδεὶς οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα τοῦ σατανᾶ, ὡς ἀνοίξει· **8** οἶδά σου τὰ ἔργα — ἰδοὺ δέδωκα λέγουσιν· οὐ βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος· ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεφγμένην, ἣν οὐδεὶς **25** πλήν ὃ ἔχετε κρατήσατε ἄχρις οὗ ἂν δύναται κλεῖσαι αὐτήν· — ὅτι μικρὰν ἔχεις ἦξω. **26** Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν καὶ οὐκ ἡρνήσω τὸ ὄνομά μου. **9** ἰδοὺ ἐπὶ τῶν ἐθνῶν, **27** καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν δίδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ τῶν ράβδῳ σιδηρᾷ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ συντριβήσεται, ὡς κἀγὼ εἵληφα παρὰ τοῦ οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ ψεύδονται· ἰδοὺ ποιήσω πατρός μου, **28** καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα αὐτοὺς ἵνα ἦξουσι καὶ προσκυνήσουσιν τὸν πρωῒνόν. **29** Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

3 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἐπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἐπτὰ ἀστέρας· οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἶ. **2** γίνου γρηγορῶν, καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ ἃ ἔμελλον ἀποθνήσκειν· οὐ γὰρ εὗρηκά σου τὰ ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μου. **3** μνημόνευε οὖν πῶς εἵληφας [καὶ ἦκουσας, καὶ τήρει] καὶ μετανόησον. ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἦξω [ἐπὶ σέ] ὡς κλέπτῃς, καὶ οὐ μὴ γνῶσῃ ποίαν ὥραν ἦξω ἐπὶ σέ. **4** ἀλλὰ ἔχεις ὀλίγα

τὸ καινόν. 13 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. 14 Καὶ θρόνον καθήμενος, 3 ὅμοιος ὁράσει λίθῳ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικεῖᾳ ἐκκλησίας ἰάσπιδι καὶ σαρδίῳ· καὶ ἴρις κυκλόθεν τοῦ γράψον· τάδε λέγει ὁ ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ θρόνου, ὁμοίως ὄρασις σμαραγδίνων. 4 πιστὸς καὶ ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως [καὶ] κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρόνοι εἴκοσι τοῦ Θεοῦ· 15 οἷδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε τέσσαρες, καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους τοὺς ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός· ὄφελον ψυχρὸς εἴκοσι τέσσαρας πρεσβυτέρους καθημένους, ἢς ἡ ζεστός· 16 οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὔτε ζεστός οὔτε ψυχρὸς, μέλλω σε ἐμέσαι ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. ἐκ τοῦ στόματός μου. 17 ὅτι λέγεις ὅτι 5 καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδενὸς καὶ φωναὶ καὶ βρονταί· καὶ ἑπτὰ λαμπάδες χρειάν ἔχω, — καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ πυρὸς καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, ταλαίπωρος καὶ [ὁ] ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ αἶ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ· 6 τυφλὸς καὶ γυμνός, — 18 συμβουλεύω σοι καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ἀγοράσαι παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ὑαλίνῃ, ὁμοία κρυστάλλῳ· καὶ ἐν μέσῳ τοῦ ἐκ πυρὸς ἵνα πλουτήσης, καὶ ἱμάτια λευκὰ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῶα ἵνα περιβάλῃ καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνῃ γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν· τῆς γυμνότητός σου, καὶ κολλύριον ἵνα 7 καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι, ἐγχρίσῃ τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέπῃς. 19 καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ, ἐλέγχω καὶ παιδεύω· τὸ τρίτον ζῶον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον. 20 ἰδοὺ ἔστηκα ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ αἰετῷ πετομένῳ. 8 καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ ἐν καθ' ἐν αὐτῶν ἔχον ἀνά πτέρυγας ἕξ, εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν γέμουσιν ὀφθαλμῶν, μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. 21 Ὁ νικῶν, καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ νυκτὸς λέγοντες ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος μου, ὡς κἀγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν τοῦ πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. 22 Ὁ καὶ ὁ ἐρχόμενος. 9 Καὶ ὅταν δῶσι τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, (αἰῶν g165) 10

4 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἀνεωγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ, λέγων· ἀνάβα ὧδε καὶ δεῖξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. 2 [καὶ] εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι· καὶ ἰδοὺ

καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, (αἰῶν g165) 10 πεσοῦνται οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσι τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσι τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου λέγοντες· (αἰῶν

g165) 11 ἄξιος εἶ, ὁ Κύριος καὶ Θεὸς ἡμῶν, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ἦσαν καὶ ἐκτίσθησαν.

5 Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτὰ. **2** καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ· τίς ἄξιός ἐστιν ἀνοίξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ; **3** καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ οὔτε ἐπὶ τῆς γῆς οὔτε ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοίξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. **4** καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολὺ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὐρέθη ἀνοίξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. **5** καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι· μὴ κλαῖε. ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ρίζα Δαυὶδ, ἀνοίξαι τὸ βιβλίον καὶ τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ. **6** Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἄρνιον ἐστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ, ἃ εἰσὶ τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ ἀποστελλόμενα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. **7** καὶ ἦλθε καὶ εἴληφεν ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. **8** καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ ἁρνίου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἱ εἰσὶν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων· **9** καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέγοντες· ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοίξαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης καὶ ἡγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματι

σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, **10** καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς. **11** καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα [ὡς] φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων, **12** λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ· ἄξιόν ἐστι τὸ ἄρνιον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ [τὸν] πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν. **13** καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐστί, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, ἤκουσα λέγοντας· τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ ἁρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn **g165)** **14** καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον, ἀμήν· καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν.

6 Καὶ εἶδον ὅτι ἤνοιξε τὸ ἄρνιον μίαν ἐκ τῶν ἑπτὰ σφραγίδων· καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος, ὡς φωνὴ βροντῆς· ἔρχου. **2** καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων τόξον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ ἐξῆλθε νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ. **3** Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος· ἔρχου. **4** καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξωσι, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. **5** Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος· ἔρχου.

καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ ἑλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ καθήμενος ἐπ’ αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν· **15** καὶ οἱ χειρὶ αὐτοῦ· **6** καὶ ἤκουσα [ὡς] φωνὴν βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν· χιλιάρχοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς χοίνικες καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ἐλεύθερος ἔκρυψαν κριθῆς δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν αὐτοὺς εἰς τὰ σπῆλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας οἶνον μὴ ἀδικήσης. **7** Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν τῶν ὀρέων, **16** καὶ λέγουσι τοῖς ὄρεσι καὶ σφραγίδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα [φωνὴν] ταῖς πέτραις πέσατε ἐφ’ ἡμᾶς καὶ κρύψατε τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος· ἔρχου. **8** ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρός, καὶ ὁ τοῦ θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἄρνιου, καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα αὐτῷ ὁ **17** ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς θάνατος, καὶ ὁ ἄδης ἠκολούθει μετ’ αὐτοῦ· αὐτοῦ, καὶ τίς δύναται σταθῆναι; καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἀποκτείνειν ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.

(Hadēs g86) **9** Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἄρνιου ἣν εἶχον· **10** καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· ἕως πότε, ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ὁ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; **11** καὶ ἐδόθη αὐτοῖς [ἐκάστῳ] στολὴ λευκή, καὶ ἔρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον [μικρόν], ἕως πληρώσωσι καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλλοντες ἀποκτενέσθαι ὡς καὶ αὐτοί. **12** Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ σεισμός μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος μέλας ἐγένετο ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα, **13** καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκὴ βάλλουσα τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς, ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου σειομένη, **14** καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον

7 Καὶ μετὰ τοῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἐστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. **2** καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγίδα Θεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις, οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, **3** λέγων· μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα, ἄχρις οὔ σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. **4** Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων· ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ· **5** ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες, **6** ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες, **7** ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Λευὶ δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Ἰσάαχαρ δώδεκα χιλιάδες, 8 ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ποιμαίνει αὐτούς, καὶ ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ ὁδηγήσει αὐτούς ἐπὶ ζωῆς πηγὰς ὑδάτων, φυλῆς Ἰωσήφ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν Βενιαμὴν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

9 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολὺς, ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἄρνιου, περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· 10 καὶ κράζουσι φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· ἡ σωτηρία τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ ἄρνιϊ. 11 καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἰστήκεισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἔπασαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ 12 λέγοντες· ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (aiōn g165) 13 Καὶ ἀπεκρίθη

εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων μοι· οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκάς τίνες εἰσὶ καὶ πόθεν ἦλθον; 14 καὶ εἶρηκα αὐτῷ· κύριέ μου, σὺ οἶδας. καὶ εἶπέ μοι· οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἄρνιου. 15 διὰ τοῦτο εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ. καὶ ὁ καθημένος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκηνῶσει ἐπ' αὐτούς. 16 οὐ πεινάσουσιν ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδ' οὐ μὴ πέση ἐπ' αὐτούς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα, 17 ὅτι τὸ ἄρνιον τὸ

8 καὶ ὅτε ἦνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἑβδόμην, ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὥς ἡμῶριον. 2 Καὶ εἶδον τοὺς ἐπτὰ ἀγγέλους οἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐστήκασι, καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἐπτὰ σάλπιγγες. 3 καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθε καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ, ἵνα δώσει ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. 4 καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 5 καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτὸν καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν. καὶ ἐγένοντο βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμός. 6 Καὶ οἱ ἐπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἐπτὰ σάλπιγγας ἠτοίμασαν ἑαυτοὺς ἵνα σαλπίσωσι. 7 Καὶ ὁ πρῶτος ἐσάλπισε, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα ἐν αἵματι, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη, καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατεκάη. 8 Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ὥς ὄρος μέγα [πυρὶ] καίομενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἶμα, 9 καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς, καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη. 10 Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστήρ μέγας

καιόμενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔπρεσεν ἐπὶ τὸ παῖσι ἄνθρωπον. **6** καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τρίτον τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν τῶν ὑδάτων. **11** καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος θάνατον καὶ οὐ μὴ εὐρήσουσιν αὐτόν, καὶ λέγεται ὁ Ἄψινθος. καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν, καὶ φεύζεται τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀπ' αὐτῶν ὁ θάνατος. **7** καὶ τὰ ὁμοιώματα ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἡτοιμασμένοις ἐπικράνθησαν. **12** Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς ἐσάλπισε, καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου στέφανοι ὅμοιοι χρυσῷ, καὶ τὰ πρόσωπα καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων, **8** καὶ ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ καὶ τὸ τρίτον αὐτῆς μὴ φανῇ ἡ ἡμέρα, καὶ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν, **9** καὶ ἡ νύξ ὁμοίως. **13** Καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἀετοῦ πετομένου ἐν μεσουρανήματι, λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ· οὐαί, οὐαί, οὐαί τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

9 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε· καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεῖς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου, **(Abyssos g12)** **2** [καὶ ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου,] καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου καιομένης, καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀήρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. **(Abyssos g12)** **3** καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξηλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἐξουσία ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς· **4** καὶ ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀδικήσωσι τὸν χόρτον τῆς γῆς οὐδὲ πᾶν χλωρὸν οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγίδα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. **5** καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα βασανισθῶσι μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν

παῖσι ἄνθρωπον. **6** καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐ μὴ εὐρήσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν, καὶ φεύζεται ἀπ' αὐτῶν ὁ θάνατος. **7** καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι χρυσῷ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων, **8** καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν, **9** καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν περυγῶν αὐτῶν ὡς φωνὴ ἀρμάτων ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. **10** καὶ ἔχουσιν οὐρὰς ὁμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν ἐξουσίαν [ἔχουσι] τοῦ ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. **11** ἔχουσι βασιλέα ἐπ' αὐτῶν [τὸν] ἄγγελον τῆς ἀβύσσου· ὄνομα αὐτῷ Ἑβραϊστὶ Ἀβαδδὼν, ἐν δὲ τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων. **(Abyssos g12)** **12** Ἡ οὐαί ἡ μία ἀπήλθεν· ἰδοὺ ἔρχονται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα. **13** Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε· καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, **14** λέγοντος τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ· ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα, λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ· Εὐφράτῃ. **15** καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ [εἰς] τὴν ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἑνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. **16** καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἵππου [δύο] μυριάδες μυριάδων· ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. **17**

[καί] οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει φωνάς. **4** Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί, καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν, ἔχοντας ἔμελλον γράφειν· καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ θώρακος πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ οὐρανοῦ λέγουσαν· σφράγισον ἃ ἐλάλησαν θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς αἱ ἑπτὰ βρονταί, καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς. **5** κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων Καὶ ὁ ἄγγελος, ὃν εἶδον ἐστῶτα ἐπὶ τῆς αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἦρε τὴν χεῖρα θεῖον. **18** ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τούτων αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς τὸν οὐρανὸν **6** καὶ ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ὥμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ αἰώνων, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θεῖου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκ ἐστι τῶν αὐτῶν· ἐστὶ καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς **ἔσται, (aīōn g165)** **7** ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς αὐτῶν· αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν, φωνῆς τοῦ ἐβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ ἔχουσαι κεφαλὰς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσι. σαλπίζειν, καὶ ἐτελέσθῃ τὸ μυστήριον τοῦ **20** καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, οἳ οὐκ Θεοῦ, ὡς εὐηγγέλισε τοὺς δούλους αὐτοῦ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, τοὺς προφήτας. **8** Καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἤκουσα οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσα μετ' ἐμοῦ αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσωσι τὰ δαιμόνια καὶ λέγουσα· ὕπαγε λάβε τὸ βιβλιδάριον τὸ καὶ τὰ εἶδωλα τὰ χρυσοῦ καὶ τὰ ἀργυροῦ καὶ ἀνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἃ ἐστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. **9** οὔτε βλέπειν δύναται οὔτε ἀκούειν οὔτε καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων αὐτῷ περιπατεῖν, **21** καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν δοῦναί μοι τὸ βιβλιδάριον. καὶ λέγει μοι· φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν φαρμακειῶν λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου αὐτῶν οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν οὔτε ἐκ τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται τῶν κλεμμάτων αὐτῶν. γλυκὺ ὡς μέλι. **10** καὶ ἔλαβον τὸ βιβλίον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκύν· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. **11** καὶ λέγουσί μοι· δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσι καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσι πολλοῖς.

10 Καὶ εἶδον [ἄλλον] ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἡ ἶρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός, **2** καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλίον ἀνεωγμένον. καὶ ἔθηκε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς, **3** καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκάται. καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν

11 Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, λέγων· ἔγειρε καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ· **2** καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω καὶ μὴ

αὐτὴν μετρήσης, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσι, αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσι μῆνας θεωροῦντας αὐτοὺς. **12** καὶ ἤκουσα φωνὴν τεσσαράκοντα δύο. **3** καὶ δώσω τοῖς δυσι μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν αὐτοῖς· μάρτυσί μου, καὶ προφητεύουσιν ἡμέρας ἀνάβητε ὧδε. καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα, περιβεβλημένοι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ σάκκοι. **4** οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ ἐχθροὶ αὐτῶν. **13** Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ αἱ δύο λυχναὶ αἱ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου τῆς ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς γῆς ἐστῶσαι. **5** καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει πόλεως ἔπese, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος σεισμῶ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτὰ, αὐτῶν καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν καὶ εἴ τις θέλει αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτω δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. **14** Ἡ οὐαὶ δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. **6** οὗτοι ἔχουσιν ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἰδοὺ ἐξουσίαν τὸν οὐρανὸν κλεῖσαι, ἵνα μὴ ὑετὸς ἔρχεται ταχύ. **15** Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισε καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαι· ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. **(aīōn g165)** **16** καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον [τοῦ θρόνου] τοῦ Θεοῦ, οἱ κάθηνται ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπescan ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ **17** τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἣτις καλεῖται λέγοντες· εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν [καὶ ὁ καὶ ὁ Κύριος αὐτῶν ἐσταυρώθη. **9** καὶ ἐρχόμενος], ὅτι εἵληφας τὴν δυνάμιν σου βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ τὴν μεγάλην καὶ ἐβασίλευσας, **18** καὶ τὰ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὸ πτώμα αὐτῶν ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἤλθεν ἡ ὀργή σου καὶ ἡμέρας τρεῖς καὶ ἡμισυ, καὶ τὰ πτώματα ὁ καιρὸς τῶν ἐθνῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι αὐτῶν οὐκ ἀφήσουσι τεθῆναι εἰς μνήμα. **10** καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν καὶ τοῖς ἀγίοις τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις, καὶ πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ δύο διαφθεῖραι τοὺς διαφθείραντας τὴν γῆν. **19** προφητὰ ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας Καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἐπὶ τῆς γῆς. **11** καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ καὶ ὥφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου ἡμισυ, πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθεν ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ εἰς αὐτούς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας

καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμός καὶ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγορος

12 Καὶ σημεῖον μέγα ὥφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα, **2** καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἔκραζεν ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. **3** καὶ ὥφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων πυρρὸς μέγας, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ διαδήματα, **4** καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. καὶ ὁ δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα, ὅταν τέκη, τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ. **5** καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄρρενα, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ ἠρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ. **6** καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα. **7** Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ· ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ — [τοῦ] πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος· καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, **8** καὶ οὐκ ἴσχυσεν, οὐδὲ τόπος εὗρέθη αὐτῷ ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. **9** καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων, — ὁ ὄφης ὁ μέγας ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ [ὁ] Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. **10** καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν· ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ

13 Καὶ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης· καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς ἑπτὰ, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὀνόματα βλασφημίας. **2** καὶ τὸ θηρίον ὁ

εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ αὐτοῦ ὡς ἄρκου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ κατοικοῦντας ἵνα προσκυνήσωσι τὸ θηρίον ὡς στόμα λέοντος. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ τὸ πρῶτον, οὗ ἑθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον θανάτου αὐτοῦ. **13** καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν μεγάλην· — **3** καὶ μίαν καὶ πῦρ ἵνα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνει εἰς ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. **14** καὶ εἰς θάνατον. καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου πλανᾷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ αὐτοῦ ἑθεραπεύθη, καὶ ἐθαύμασεν ὅλη ἡ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου, **4** καὶ προσεκύνησαν τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῷ δράκοντι τῷ δεδωκότι τὴν ἐξουσίαν τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ, ὃς εἶχε τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας καὶ ἔζησε. **15** καὶ λέγοντες· τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ; τίς δύναται ἐδόθη αὐτῷ πνεῦμα δοῦναι τῇ εἰκόνι τοῦ πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ; **5** καὶ ἐδόθη αὐτῷ θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίαν· καὶ ποιήσῃ, ὅσοι ἐὰν μὴ προσκυνήσωσι τῇ καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία πόλεμον ποιῆσαι εἰκόνι τοῦ θηρίου, [ἵνα] ἀποκτανθῶσι. **16** μῆνας τεσσαράκοντα δύο. **6** καὶ ἤνοιξε καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν πρὸς τὸν μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς Θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ πτωχοὺς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ δούλους, ἵνα δώσουσιν αὐτοῖς χάραγμα σκηνοῦντας. **7** καὶ ἐδόθη αὐτῷ πόλεμον ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπὶ ποιῆσαι μετὰ τῶν ἁγίων καὶ νικῆσαι τῶν μετώπων αὐτῶν, **17** καὶ ἵνα μή τις αὐτούς, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι εἰ μὴ ὁ ἔχων φυλὴν καὶ λαὸν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. τὸ χάραγμα, τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τὸν **8** καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν πάντες οἱ ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. **18** Ὡδὲ ἡ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται σοφία ἐστίν· ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν τὸ ὄνομα ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου ἀριθμὸν τοῦ θηρίου· ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ἐστὶ· καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ χξς'.

9 Εἴ τις ἔχει οὖς, ἀκουσάτω. **10** εἴ τις εἰς αἰχμαλωσίαν [ἀπάγει], εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ [ἀποκτεννεί], δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτανθῆναι. ὧδέ ἐστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων. **11** Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχε κέρατα [δύο] ὅμοια ἀρνίῳ, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. **12** καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον

14 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ τὸ ἀρνίον ἐστηκὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. **2** καὶ ἤκουσα [φωνήν] ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης· καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἤκουσα, ὡς κιθαρωδῶν κιθαριζόντων

ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν. **3** καὶ ᾄδουσιν τοῦ βασιανισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰῶνων
 ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἀναβαίνει, καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν
 ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσκυνοῦντες τὸ
 πρεσβυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις
 τὴν ᾠδὴν εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαράκοντα λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.
 τέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἡγορασμένοι ἀπὸ τῆς **(aīōn g165)** **12** Ὡδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν,
 γῆς. **4** οὗτοί εἰσιν οἱ μετὰ γυναικῶν οὐκ οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν
 ἐμολύνθησαν· παρθένοι γάρ εἰσιν. οὗτοί πιστὶν Ἰησοῦ. **13** Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ
 εἰσιν οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἄρνίῳ ὅπου οὐρανοῦ λεγούσης· γράψον, μακάριοι οἱ
 ἂν ὑπάγῃ. οὗτοι ἡγοράσθησαν ἀπὸ τῶν νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ' ἄρτι.
 ἀνθρώπων ἀπαρχὴ τῷ Θεῷ καὶ τῷ ἄρνίῳ· ναί, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται
5 καὶ οὐχ εὐρέθη ψεῦδος ἐν τῷ στόματι ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν
 αὐτῶν ἄμωμοι γάρ εἰσιν. **6** Καὶ εἶδον ἄλλον ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν. **14** Καὶ εἶδον, καὶ
 ἄγγελον πετόμενον ἐν μεσουρανήματι, ἰδοὺ νεφέλῃ λευκῇ, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλῃν
 ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον εὐαγγελίσαι καθήμενος ὁμοίος υἱῷ ἀνθρώπου, ἔχων
 ἐπὶ τοὺς καθημένους ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν
 πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. **15**
 λαόν, **(aīōnios g166)** **7** λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ,
 φοβήθητε τὸν Κύριον καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, κράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ἐπὶ
 ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ, καὶ τῆς νεφέλης· πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ
 προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν θέρισον, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα [τοῦ] θερίσαι, ὅτι
 καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πηγάς ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. **16** καὶ ἔβαλεν
 ὕδατων. **8** καὶ ἄλλος δεύτερος ἄγγελος ὁ καθήμενος ἐπὶ τὴν νεφέλῃν τὸ δρέπανον
 ἠκολούθησε λέγων· ἔπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. **17** Καὶ
 ἡ μεγάλη, ἥ ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ
 πορνείας αὐτῆς πεπότικε πάντα ἔθνη. **9** ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον
 Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἠκολούθησεν ὀξύ. **18** Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ
 αὐτοῖς λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· εἴ τις τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ
 προσκυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, πυρός, καὶ ἐφώνησε κραυγῇ μεγάλῃ τῷ
 καὶ λαμβάνει τὸ χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ λέγων· πέμψον
 αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, **10** καὶ αὐτὸς σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ καὶ τρύγησον
 πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι
 τοῦ κεκρασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ ἤκμασεν ἡ σταφυλὴ τῆς γῆς. **19** καὶ ἔβαλεν
 τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσεται ἐν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν,
 πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἐτρύγησε τὴν ἄμπελον τῆς γῆς, καὶ
 καὶ ἐνώπιον τοῦ ἄρνιου. **11** καὶ ὁ καπνὸς ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ

τὴν μεγάλην. **20** καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.

15 Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ. **2** καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνης αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας [τὰς] κιθάρας τοῦ Θεοῦ. **3** καὶ ᾄδουσι τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου λέγοντες· μεγάλα καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα σου, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοὶ σου, ὁ βασιλεὺς τῶν ἐθνῶν. **4** τίς οὐ μὴ φοβηθῇ, Κύριε, καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά σου; ὅτι μόνος ὁσῖος, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἡξοῦσι καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν. **5** Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, **6** καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, οἱ ἦσαν ἐνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν λαμπρὸν καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσαῖς. **7** καὶ ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκε τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσαῖς, γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn g165) **8** καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο

εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

16 Καὶ ἤκουσα μεγάλης φωνῆς ἐκ τοῦ ναοῦ λεγούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις· ὑπάγετε καὶ ἐκχέετε τὰς ἑπτὰ φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν. **2** Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο ἔλκος κακὸν καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. **3** Καὶ ὁ δευτέρος [ἄγγελος] ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσσει. **4** Καὶ ὁ τρίτος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένετο αἷμα. **5** Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος· δίκαιος εἶ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὁ ὅσιος, ὅτι ταῦτα ἔκρινας· **6** ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς ἔδωκας πιεῖν· ἄξιοί εἰσι. **7** Καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος· ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἀληθινὰ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου. **8** Καὶ ὁ τέταρτος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι ἐν πυρὶ τοὺς ἀνθρώπους, **9** καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. **10** Καὶ ὁ πέμπτος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη, καὶ ἔμασῶντο τὰς γλῶσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, **11** καὶ ἐβλασφήμησαν

τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἐλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. **12** Καὶ οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς ὁ ἕκτος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὕτη ποταμὸν τὸν μέγαν [τὸν] Εὐφράτην· καὶ σφόδρα.

ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου. **13** Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα τρία ἀκάθαρτα, ὡς βάτραχοι· **14** εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα, ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. **15** Ἴδου ἔρχομαι ὡς κλέπτης· μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. **16** καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραῖστὶ Ἀρμαγεδών. **17** Καὶ ὁ ἕβδομος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἄερα· καὶ ἐξῆλθε φωνὴ μεγάλη ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα· γέγονε. **18** καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί, καὶ σεισμός ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικούτος σεισμός οὕτω μέγας. **19** καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσαν. καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. **20** καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγε, καὶ ὄρη οὐχ εὐρέθησαν. **21** καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς

17 Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ λέγων· δεῦρο δείξω σοι τὸ κρῖμα τῆς πόρνῆς τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν, **2** μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. **3** καὶ ἀπήνεγκέ με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι. καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ [τὸ] θηρίον [τὸ] κόκκινον, γέμον ὀνόματα βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. **4** καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη πορφυροῦν καὶ κόκκινον καὶ κεχρυσωμένη χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμον βδελυγμάτων, καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς πορνείας τῆς γῆς, **5** καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον· μυστήριον, Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. **6** καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ. καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα. **7** Καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγγελος· διατί ἐθαύμασας; ἐγὼ ἐρῶ σοι τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν, τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. **8** Τὸ θηρίον ὃ εἶδες, ἦν καὶ οὐκ ἔστι, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν·

καὶ θαυμάσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλέπόντων τὸ θηρίον ὅτι ἦν, καὶ οὐκ ἔστι καὶ παρέσται. (Abyssos g12) 9 Ὡδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ὄρη ἑπτὰ εἰσιν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν, 10 καὶ βασιλεῖς ἑπτὰ εἰσιν· οἱ πέντε ἔπесαν, ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὁρνέου ὁ εἷς ἐστίν, ὁ ἄλλος οὐπῶ ἦλθε, καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μέναι. 11 καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστι, καὶ αὐτὸς ὄγδοός ἐστι, καὶ ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐστι, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. 12 καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὐπῶ ἔλαβον, ἀλλ' ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσι μετὰ τοῦ θηρίου. 13 οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσι, καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδούσιν. 14 ἵνα ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς μὴ λάβητε· 5 οὗτοι μετὰ τοῦ ἄρνιου πολεμήσουσι, καὶ τὸ ἄρνιον νικήσει αὐτούς, ὅτι κύριος κυρίων ἐστὶ καὶ βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. 15 Καὶ λέγει μοι· τὰ ὕδατα ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶ καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. 16 καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες ἐδόξαsen ἑαυτὴν καὶ ἐστηνίασε, τοσοῦτον καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσι τὴν πόρνην καὶ ἡρημωμένην ποιήσουσιν αὐτήν καὶ γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτήν κατακαύσουσιν ἐν πυρί. 17 ὁ γὰρ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθῶσιν οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ. 18 καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

18 Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ, 2 καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ φωνῇ λέγων· ἔπесεν, ἔπесε Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμονίων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὁρνέου καὶ μεμισημένου· 3 ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνου αὐτῆς ἐπλούτησαν. 4 Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν· ἔξελθε ἐξ αὐτῆς ὁ λαός μου, ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἵνα ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς μὴ λάβητε· 5 ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. 6 ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. 15 καὶ αὕτῃ ἀπέδωκε, καὶ διπλώσατε [αὐτῇ] διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασε, κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν. 7 ὅσα ἐδόξαsen ἑαυτὴν καὶ ἐστηνίασε, τοσοῦτον δότε αὐτῇ βασανισμόν καὶ πένθος, ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει, ὅτι κάθημαι [καθῶς] βασίλισσα καὶ χήρα οὐκ εἰμὶ καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω, 8 διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνας αὐτήν. 9 καὶ κλαύσουσιν αὐτήν καὶ κόψονται ἐπ' αὐτῇ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνιάσαντες, ὅταν βλέπωσι τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς,

10 ἀπὸ μακρόθεν ἔστηκότες διὰ τὸν φόβον καὶ πενθοῦντες, λέγοντες· οὐαὶ οὐαὶ, ἡ τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες· οὐαὶ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ἣ ἔπλούτησαν πάντες οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη Βαβυλῶν, ἡ πόλις οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς ἡ ἰσχυρά, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις τιμιότητος αὐτῆς· ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη. 20 σου. 11 καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαύσουσι Εὐφραίνου ἐπ' αὐτῇ, οὐρανέ, καὶ οἱ ἄγιοι καὶ καὶ πενθήσουσιν ἐπ' αὐτῇ, ὅτι τὸν γόμον οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι, 12 γόμον ὁ Θεὸς τὸ κρῖμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. 21 Καὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου καὶ ἦρεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μαργαρίτου, καὶ βυσσίνου καὶ πορφύρας μέγαν καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων· καὶ σηρικοῦ καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλῶν ἡ θύϊνον καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον καὶ πᾶν μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ ἔτι. 22 σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ καὶ φωνὴ κιθαρωδῶν καὶ μουσικῶν καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου, 13 καὶ κινάμωμον αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν καὶ ἄμωμον καὶ θυμιάματα, καὶ μύρον καὶ σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν μὴ εὐρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ μύλου οὐ καὶ σῖτον καὶ κτήνη καὶ πρόβατα, καὶ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, 23 καὶ φῶς λύχνου ἵππων καὶ ῥεδῶν καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς οὐ μὴ φανῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ νυμφίου ἀνθρώπων. 14 καὶ ἡ ὀπώρα τῆς ἐπιθυμίας καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· ὅτι τῆς ψυχῆς σου ἀπώλετο ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπῆλθεν ἀπὸ ὅτι ἐν τῇ φαρμακεῖᾳ σου ἐπλανήθησαν σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ αὐτὰ εὐρήσεις. 15 πάντα τὰ ἔθνη, 24 καὶ ἐν αὐτῇ αἵματα οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ' προφητῶν καὶ ἀγίων εὐρέθη καὶ πάντων αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

19 Μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων· ἁλληλουῖα· ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, 2 ὅτι ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις αὐτοῦ· ὅτι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἣτις διέφθειρε τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησε τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς. 3 καὶ δευτέρον εἶρηκαν· ἁλληλουῖα· καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (a10h g165) 4 καὶ ἔπεσαν οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ προσεκύνησαν

τῷ Θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει αὐτῷ ἐπὶ ἵπποις
 λέγοντες ἀμήν, ἀλληλουῖα. **5** καὶ φωνὴ λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν
 ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξῆλθε λέγουσα· αἰνεῖτε καθαρόν. **15** καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ
 τὸν Θεὸν ἡμῶν πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία ὀξεῖα [δίστομος],
 καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτόν, οἱ μικροὶ καὶ ἵνα ἐν αὐτῇ πατάσῃ τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς
 οἱ μεγάλοι. **6** Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ
 ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ
 πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος.
 λεγόντων· ἀλληλουῖα· ὅτι ἐβασίλευσε **16** καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν
 Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ. **7** χαίρωμεν μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον, βασιλεὺς
 καὶ ἀγαλλιώμεθα καὶ δῶμεν τὴν δόξαν βασιλέων καὶ κύριος κυρίων. **17** Καὶ εἶδον
 αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου καὶ ἡ ἕνα ἄγγελος ἐστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ
 γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν. **8** καὶ ἐδόθη ἔκραξεν [ἐν] φωνῇ μεγάλῃ λέγων πᾶσι τοῖς
 αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον λαμπρὸν ὀρνέοις τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι·
 καθαρὸν· τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα δεῦτε συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα
 τῶν ἁγίων ἐστί. **9** Καὶ λέγει μοι· γράψον, τοῦ Θεοῦ, **18** ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων
 μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου καὶ σάρκας χιλιάρχων καὶ σάρκας ἰσχυρῶν
 τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι· καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ’
 οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ τοῦ Θεοῦ εἰσι. **10** αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων ἐλευθέρων [τε]
 Καὶ ἔπεσα ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ καὶ δούλων, καὶ μικρῶν [τε] καὶ μεγάλων.
 προσκυνῆσαι αὐτῷ. καὶ λέγει μοι· ὅρα μή **19** Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς
 σύνδουλός σου εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου γῆς καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα
 τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ· τῷ ποιῆσαι τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου
 Θεοῦ προσκύνησον· ἡ γὰρ μαρτυρία τοῦ ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος
 Ἰησοῦ ἐστί τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας. **11** αὐτοῦ. **20** καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον καὶ ὁ
 Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ μετ’ αὐτοῦ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ
 ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθημένος ἐπ’ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησε
 αὐτόν, καλούμενος πιστὸς καὶ ἀληθινός, τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου
 καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ **12** καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ·
 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός, καὶ ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην
 ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλὰ, τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην ἐν θείῳ. (Limnē Pyr
 ἔχων [ὀνόματα γεγραμμένα, καὶ] ὄνομα **g3041 g4442**) **21** καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν
 γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός, ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ
13 καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον βεβαμμένον ἵππου, τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ
 [ἐν] αἵματι, καὶ κέκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὁ καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν
 λόγος τοῦ Θεοῦ. **14** καὶ τὰ στρατεύματα [τὰ] σαρκῶν αὐτῶν.

20 Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. (Abyssos g12) **2** καὶ ἐκράτησε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὅς ἐστι Διάβολος καὶ [ὁ] Σατανᾶς [ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην], καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη, **3** καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισε καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανᾷ ἔτι τὰ ἔθνη, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη· μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. (Abyssos g12) **4** Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ’ αὐτούς, καὶ κρῖμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὔτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ χίλια ἔτη. **5** καὶ οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἕως τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. **6** μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ δεῦτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ’ ἔσσονται ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσι μετ’ αὐτοῦ χίλια ἔτη. **7** Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, **8** καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γῶγ καὶ τὸν Μαγῶγ, συναγαγεῖν αὐτούς εἰς τὸν πόλεμον, ὣν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. **9** καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλευσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημένην

καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτούς. **10** καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτούς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ θείου, ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) **11** Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ’ αὐτῷ, οὗ ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὐρέθη αὐτοῖς. **12** καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικρούς, ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία ἡνοίχθησαν· καὶ ἄλλο βιβλίον ἡνοίχθη, ὃ ἐστὶ τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. **13** καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκρούς τοὺς ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾄδης ἔδωκαν τοὺς νεκρούς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. (Hadēs g86) **14** καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾄδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς· οὗτος ὁ θάνατος ὁ δευτερός ἐστίν. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) **15** καὶ εἴ τις οὐχ εὐρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς. (Limnē Pyr g3041 g4442)

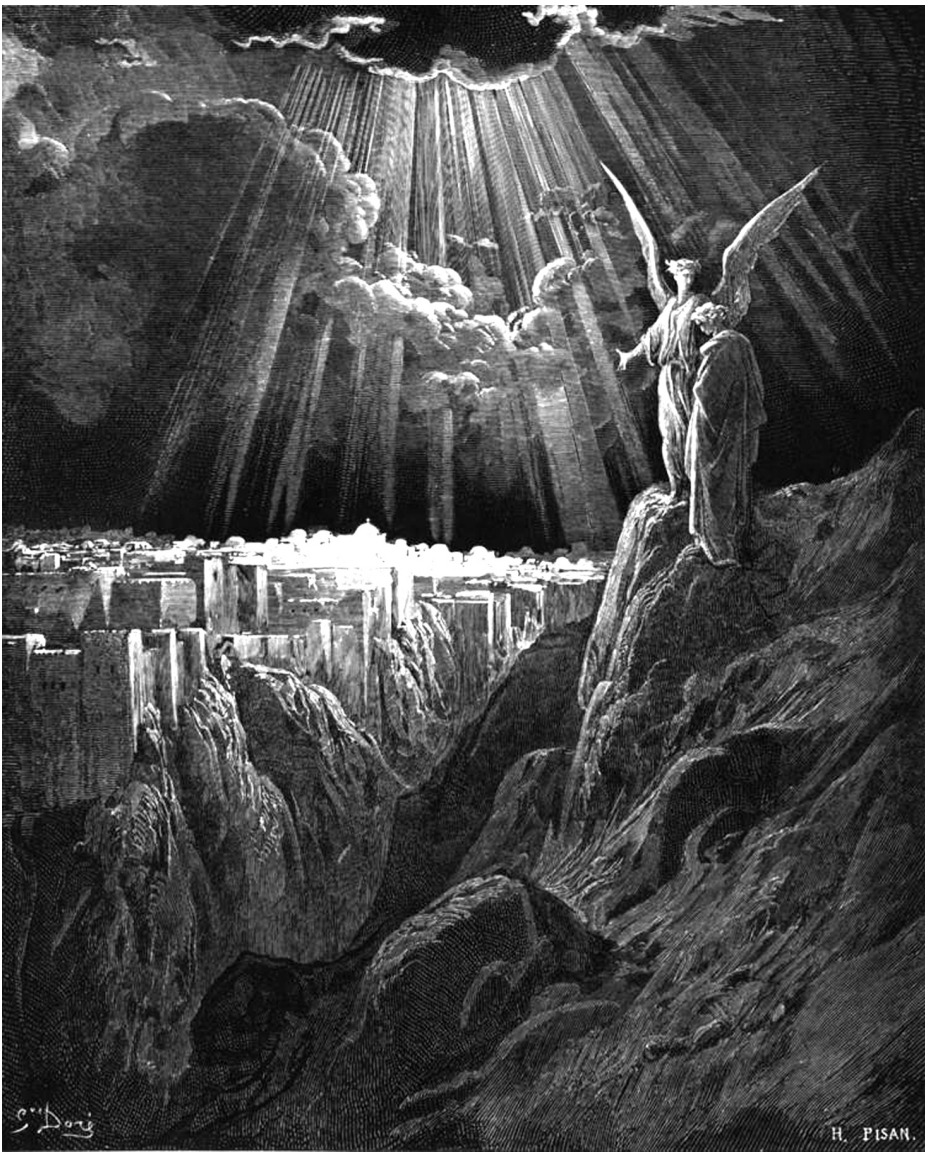
21 Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν· ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθον, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. **2** καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καινὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. **3** καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης· ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ

τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, ἀπ' ἀνατολῶν πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ αὐτοὶ λαὸς αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότου πυλῶνες ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν ἔσται, **4** καὶ ἐξαλείψει τρεῖς, καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. **14** [ἀπ' αὐτῶν] ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχον θεμελίους ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται δώδεκα, καὶ ἐπ' αὐτῶν δώδεκα ὀνόματα ἔτι, οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἁρνίου. **15** Καὶ οὐκ ἔσται ἔτι· ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον. **5** ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχε μέτρον κάλαμον Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ· ἰδοὺ χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς καινὰ ποιῶ πάντα. καὶ λέγει [μοι]· γράψον, πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. **16** ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοὶ εἰσι. καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ **6** καὶ εἶπέ μοι· γέγονεν. ἐγὼ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ μῆκος αὐτῆς ὅσον [καὶ] τὸ πλάτος. καὶ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐμέτρησε τὴν πόλιν [ἐν] τῷ καλάμῳ ἐπὶ ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. σταδίους δώδεκα χιλιάδων· τὸ μῆκος καὶ **7** ὁ νικῶν, ἔσται αὐτῷ ταῦτα, καὶ ἔσομαι τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστί. αὐτῷ Θεὸς καὶ αὐτὸς ἔσται μοι υἱός. **8** τοῖς **17** καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν δὲ δειλοῖς καὶ ἀπίστοις καὶ ἐβδελυγμένοις τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν, μέτρον καὶ φονεῦσι καὶ πόρνοις καὶ φαρμακοῖς καὶ ἀνθρώπου, ὃ ἐστὶν ἀγγέλου. **18** καὶ ἦν ἡ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσι τοῖς ψευδέσι τὸ ἐνδόμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἰασπις, καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν, ὁμοιον ὕαλω καθαρῷ. **19** οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **9** Καὶ ἦλθεν εἰς τῶν ἐπτὰ πόλεως παντὶ λίθῳ τιμῷ κεκοσμημένοι· ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἐπτὰ φιάλας τὰς ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἰασπις, ὁ δεῦτερος γεμούσας τῶν ἐπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων, σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλκηδών, ὁ τέταρτος καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ λέγων· δεῦρο δεῖξω σμάραγδος, **20** ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ σοὶ τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα τοῦ ἁρνίου. ἔκτος σάρδιον, ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος, **10** καὶ ἀπήνεγκέ με ἐν πνεύματι ἐπ' ὄρος ὁ ὄγδοος βήρυλλος, ὁ ἕνατος τοπάζιον, μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέ μοι τὴν πόλιν ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἐνδέκατος τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καταβαίνουσιν ἐκ ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος. **21** καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, **11** ἔχουσιν οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρίται· τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· ὁ φωστὴρ αὐτῆς ἀνὰ εἰς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἐνὸς ὅμοιοι λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ ἰάσπιδι μαργαρίτου. καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως κρυσταλλίζοντι· **12** ἔχουσα τεῖχος μέγα χρυσίον καθαρὸν ὡς ὕαλος διαυγής. **22** Καὶ καὶ ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ· ὁ γὰρ Κύριος ὁ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, καὶ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἐστί, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα, ἃ ἐστὶν [ὀνόματα] τὸ ἁρνίον. **23** καὶ ἡ πόλις οὐ χρειάν ἔχει τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. **13** τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης ἵνα φαίνωσιν

αὐτῇ· ἡ γὰρ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, τούτου. **8** Καὶ γὰρ Ἰωάννης ὁ ἀκούων καὶ καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἄρνιον. **24** καὶ βλέπων ταῦτα. καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, περιπατήσουσι τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. **9** δόξαν καὶ [τὴν] τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν, **25** καὶ λέγει μοι· ὄρα μὴ σύνδουλός σου εἼμι καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ ἡμέρας· νῦν γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ. **26** καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· τῷ Θεῷ προσκύνησον. **10** Καὶ εἰς αὐτήν. **27** καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν λέγει μοι· μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς πᾶν κοινὸν καὶ [ὁ] ποιῶν βδέλυγμα καὶ προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ὁ καιρὸς ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ γὰρ ἐγγύς ἐστιν. **11** ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπαρευθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι. **12** Ἴδου ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἐκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἔσται αὐτοῦ. **13** ἐγὼ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἀρχὴ καὶ τέλος. **14** Μακάριοι οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. **15** ἔξω οἱ κύνες καὶ οἱ φαρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωολάτραι καὶ πᾶς [ὁ] φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος. **16** Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγὼ εἼμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος Δαυὶδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς ὁ πρωΐνός.

22 Καὶ ἔδειξέ μοι ποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἁρνίου. **2** ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν ξύλον ζωῆς, ποιοῦν καρποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα ἕκαστον ἀποδιδούν τὸν καρπὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. **3** καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι· καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἁρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ δούλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ. **4** καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. **5** καὶ νῦν οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ οὐ χρειά λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτιεῖ αὐτούς, καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (αἰθῆ g165) **6** Καὶ λέγει μοι· οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί, καὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. **7** καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ. μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου

τῆς προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ Θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. **20** Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· ναὶ ἔρχομαι ταχύ. ἀμήν, ναὶ ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ. **21** Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ [Χριστοῦ] μετὰ πάντων τῶν ἁγίων· ἀμήν.

Καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καινὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης· ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαὸς αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν ἔσται, Ἀποκαλυψις Ἰωαννου 21:2-3

Reader's Guide

Ελληνική at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Ελληνική at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Greek---Greek-Byzantine/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Κατα Λουκαν 8:31
Προς Ρωμαιους 10:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:1
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:2
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:11
Αποκαλυψις Ιωαννου 11:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 17:8
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:1
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:3

aidios

Προς Ρωμαιους 1:20
Ιουδα 1:6

aiōn

Κατα Ματθαιον 12:32
Κατα Ματθαιον 13:22
Κατα Ματθαιον 13:39
Κατα Ματθαιον 13:40
Κατα Ματθαιον 13:49
Κατα Ματθαιον 21:19
Κατα Ματθαιον 24:3
Κατα Ματθαιον 28:20
Κατα Μαρκον 3:29
Κατα Μαρκον 4:19
Κατα Μαρκον 10:30
Κατα Μαρκον 11:14
Κατα Λουκαν 1:33
Κατα Λουκαν 1:55
Κατα Λουκαν 1:70
Κατα Λουκαν 16:8
Κατα Λουκαν 18:30
Κατα Λουκαν 20:34
Κατα Λουκαν 20:35
Κατα Ιωαννην 4:14
Κατα Ιωαννην 6:51
Κατα Ιωαννην 6:58
Κατα Ιωαννην 8:35
Κατα Ιωαννην 8:51
Κατα Ιωαννην 8:52
Κατα Ιωαννην 9:32
Κατα Ιωαννην 10:28
Κατα Ιωαννην 11:26
Κατα Ιωαννην 12:34
Κατα Ιωαννην 13:8
Κατα Ιωαννην 14:16

Πραξεις 3:21
Πραξεις 15:18
Προς Ρωμαιους 1:25
Προς Ρωμαιους 9:5
Προς Ρωμαιους 11:36
Προς Ρωμαιους 12:2
Προς Ρωμαιους 16:27
Προς Κορινθιους Α΄ 1:20
Προς Κορινθιους Α΄ 2:6
Προς Κορινθιους Α΄ 2:7
Προς Κορινθιους Α΄ 2:8
Προς Κορινθιους Α΄ 3:18
Προς Κορινθιους Α΄ 8:13
Προς Κορινθιους Α΄ 10:11
Προς Κορινθιους Β΄ 4:4
Προς Κορινθιους Β΄ 9:9
Προς Κορινθιους Β΄ 11:31
Προς Γαλατας 1:4
Προς Γαλατας 1:5
Προς Εφεσιους 1:21
Προς Εφεσιους 2:2
Προς Εφεσιους 2:7
Προς Εφεσιους 3:9
Προς Εφεσιους 3:11
Προς Εφεσιους 3:21
Προς Εφεσιους 6:12
Προς Φιλιπησιους 4:20
Προς Κολοσσαεις 1:26
Προς Τιμοθεον Α΄ 1:17
Προς Τιμοθεον Α΄ 6:17
Προς Τιμοθεον Β΄ 4:10
Προς Τιμοθεον Β΄ 4:18
Προς Τιτον 2:12
Προς Εβραιους 1:2
Προς Εβραιους 1:8
Προς Εβραιους 5:6
Προς Εβραιους 6:5
Προς Εβραιους 6:20
Προς Εβραιους 7:17
Προς Εβραιους 7:21
Προς Εβραιους 7:24
Προς Εβραιους 7:28
Προς Εβραιους 9:26
Προς Εβραιους 11:3
Προς Εβραιους 13:8
Προς Εβραιους 13:21
Πετρου Α΄ 1:23

Πετρου Α΄ 1:25
Πετρου Α΄ 4:11
Πετρου Α΄ 5:11
Πετρου Β΄ 3:18
Ιωαννου Α΄ 2:17
Ιωαννου Β΄ 1:2
Ιουδα 1:13
Ιουδα 1:25
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:6
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:18
Αποκαλυψις Ιωαννου 4:9
Αποκαλυψις Ιωαννου 4:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 5:13
Αποκαλυψις Ιωαννου 7:12
Αποκαλυψις Ιωαννου 10:6
Αποκαλυψις Ιωαννου 11:15
Αποκαλυψις Ιωαννου 14:11
Αποκαλυψις Ιωαννου 15:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 19:3
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 22:5

aiōnios

Κατα Ματθαιον 18:8
Κατα Ματθαιον 19:16
Κατα Ματθαιον 19:29
Κατα Ματθαιον 25:41
Κατα Ματθαιον 25:46
Κατα Μαρκον 3:29
Κατα Μαρκον 10:17
Κατα Μαρκον 10:30
Κατα Λουκαν 10:25
Κατα Λουκαν 16:9
Κατα Λουκαν 18:18
Κατα Λουκαν 18:30
Κατα Ιωαννην 3:15
Κατα Ιωαννην 3:16
Κατα Ιωαννην 3:36
Κατα Ιωαννην 4:14
Κατα Ιωαννην 4:36
Κατα Ιωαννην 5:24
Κατα Ιωαννην 5:39
Κατα Ιωαννην 6:27
Κατα Ιωαννην 6:40
Κατα Ιωαννην 6:47
Κατα Ιωαννην 6:54
Κατα Ιωαννην 6:68

Κατα Ιωαννην 10:28
Κατα Ιωαννην 12:25
Κατα Ιωαννην 12:50
Κατα Ιωαννην 17:2
Κατα Ιωαννην 17:3
Πραξεις 13:46
Πραξεις 13:48
Προς Ρωμαιους 2:7
Προς Ρωμαιους 5:21
Προς Ρωμαιους 6:22
Προς Ρωμαιους 6:23
Προς Ρωμαιους 16:25
Προς Ρωμαιους 16:26
Προς Κορινθιους Β΄ 4:17
Προς Κορινθιους Β΄ 4:18
Προς Κορινθιους Β΄ 5:1
Προς Γαλατας 6:8
Προς Θεσσαλονικεις Β΄ 1:9
Προς Θεσσαλονικεις Β΄ 2:16
Προς Τιμοθεον Α΄ 1:16
Προς Τιμοθεον Α΄ 6:12
Προς Τιμοθεον Α΄ 6:16
Προς Τιμοθεον Β΄ 1:9
Προς Τιμοθεον Β΄ 2:10
Προς Τιτον 1:2
Προς Τιτον 3:7
Προς Φιλημονα 1:15
Προς Εβραιους 5:9
Προς Εβραιους 6:2
Προς Εβραιους 9:12
Προς Εβραιους 9:14
Προς Εβραιους 9:15
Προς Εβραιους 13:20
Πετρου Α΄ 5:10
Πετρου Β΄ 1:11
Ιωαννου Α΄ 1:2
Ιωαννου Α΄ 2:25
Ιωαννου Α΄ 3:15
Ιωαννου Α΄ 5:11
Ιωαννου Α΄ 5:13
Ιωαννου Α΄ 5:20
Ιουδα 1:7
Ιουδα 1:21
Αποκαλυψις Ιωαννου 14:6

eleēse

Προς Ρωμαιους 11:32

Geenna

Κατα Ματθαιον 5:22
Κατα Ματθαιον 5:29
Κατα Ματθαιον 5:30
Κατα Ματθαιον 10:28
Κατα Ματθαιον 18:9
Κατα Ματθαιον 23:15
Κατα Ματθαιον 23:33
Κατα Μαρκον 9:43

Κατα Μαρκον 9:45
Κατα Μαρκον 9:47
Κατα Λουκαν 12:5
Ιακωβου 3:6

Hadēs

Κατα Ματθαιον 11:23
Κατα Ματθαιον 16:18
Κατα Λουκαν 10:15
Κατα Λουκαν 16:23
Πραξεις 2:27
Πραξεις 2:31
Προς Κορινθιους Α΄ 15:55
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:18
Αποκαλυψις Ιωαννου 6:8
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:13
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:14

Limnē Pyr

Αποκαλυψις Ιωαννου 19:20
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:14
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:15
Αποκαλυψις Ιωαννου 21:8

Sheol

Γένεσις 37:35
Γένεσις 42:38
Γένεσις 44:29
Γένεσις 44:31
΄Αριθμοί 16:30
΄Αριθμοί 16:33
Δευτερονόμιον 32:22
Βασιλειών Α΄ 2:6
Βασιλειών Β΄ 22:6
Βασιλειών Γ΄ 2:6
Βασιλειών Γ΄ 2:9
΄Ιώβ 7:9
΄Ιώβ 11:8
΄Ιώβ 14:13
΄Ιώβ 17:13
΄Ιώβ 17:16
΄Ιώβ 21:13
΄Ιώβ 24:19
΄Ιώβ 26:6

Ψαλμοί 6:5
Ψαλμοί 9:17
Ψαλμοί 16:10
Ψαλμοί 18:5
Ψαλμοί 30:3
Ψαλμοί 31:17
Ψαλμοί 49:14
Ψαλμοί 49:15
Ψαλμοί 55:15
Ψαλμοί 86:13
Ψαλμοί 88:3
Ψαλμοί 89:48

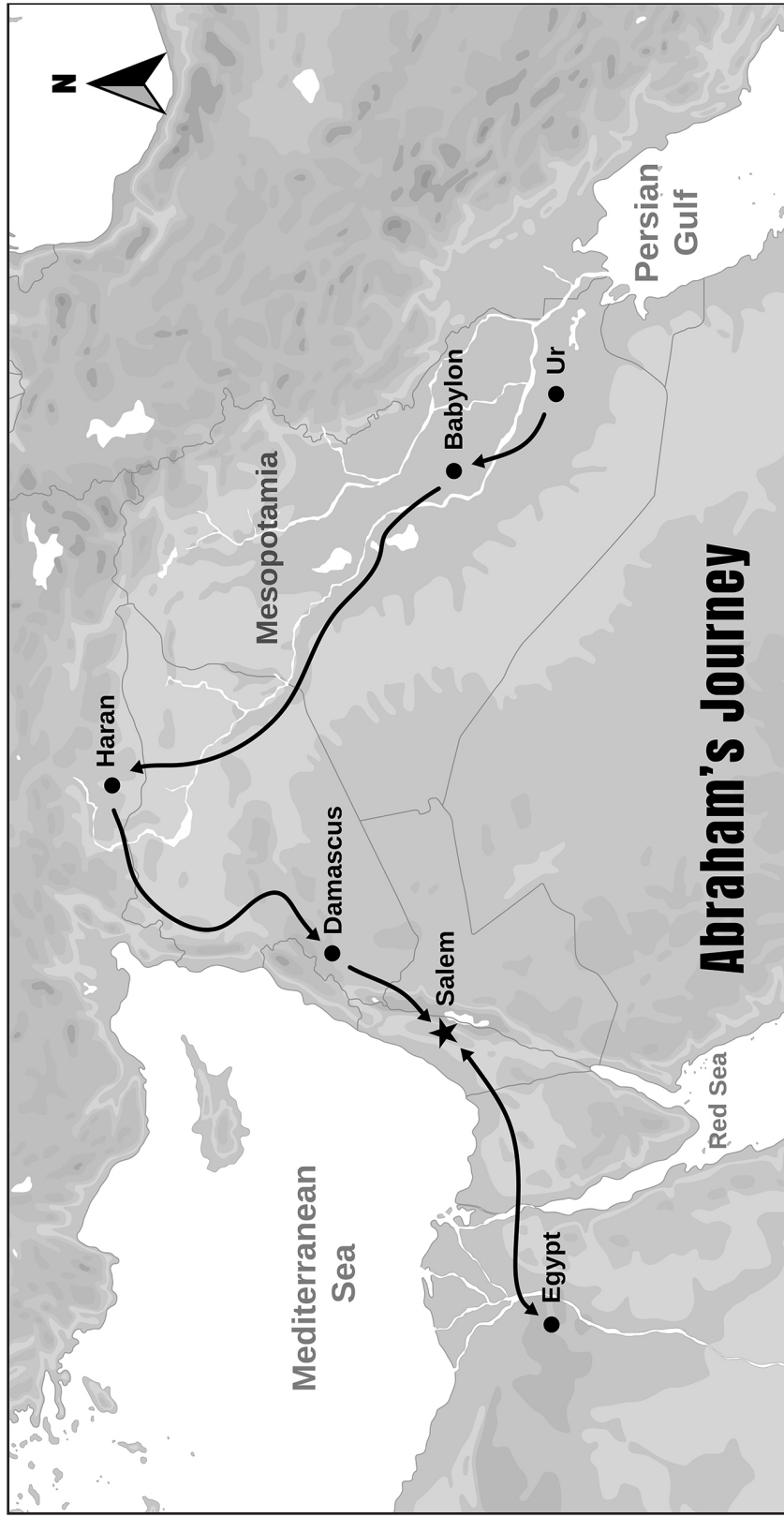
Ψαλμοί 116:3
Ψαλμοί 139:8
Ψαλμοί 141:7
Παροιμίας 1:12
Παροιμίας 5:5
Παροιμίας 7:27
Παροιμίας 9:18
Παροιμίας 15:11
Παροιμίας 15:24
Παροιμίας 23:14
Παροιμίας 27:20
Παροιμίας 30:16
΄Εκκλησιαστής 9:10
΄Ασμα ΄Ασμάτων 8:6
΄Ησαΐας 5:14
΄Ησαΐας 7:11
΄Ησαΐας 14:9
΄Ησαΐας 14:11
΄Ησαΐας 14:15
΄Ησαΐας 28:15
΄Ησαΐας 28:18
΄Ησαΐας 38:10
΄Ησαΐας 38:18
΄Ησαΐας 57:9
΄Ιεζεκιήλ 31:15
΄Ιεζεκιήλ 31:16
΄Ιεζεκιήλ 31:17
΄Ιεζεκιήλ 32:21
΄Ιεζεκιήλ 32:27
΄Ωσηέ΄ 13:14
΄Αμώς΄ 9:2
΄Ιωνᾶς΄ 2:2
΄Αμβακούμ 2:5

Tartaroō

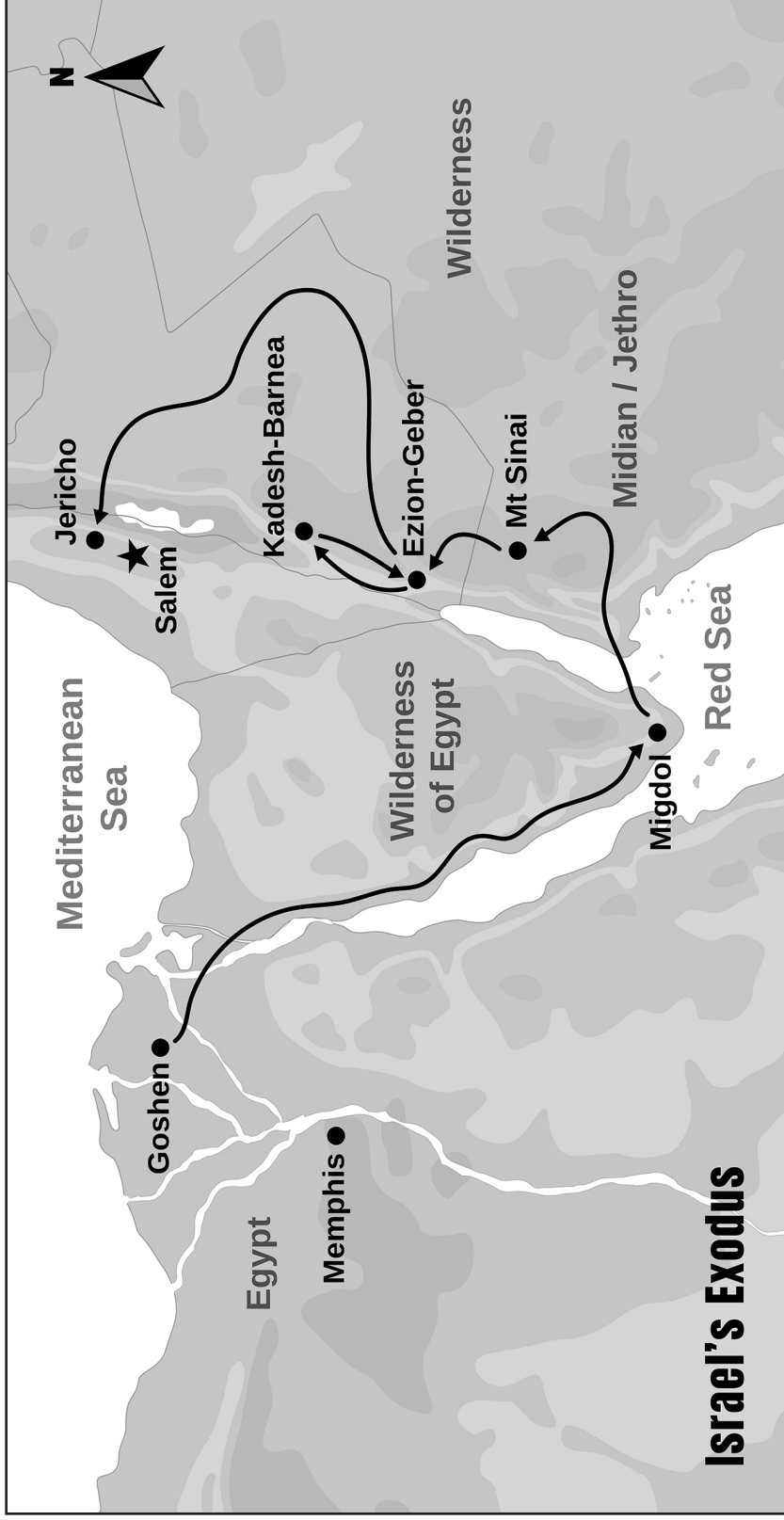
Πετρου Β΄ 2:4

Questioned

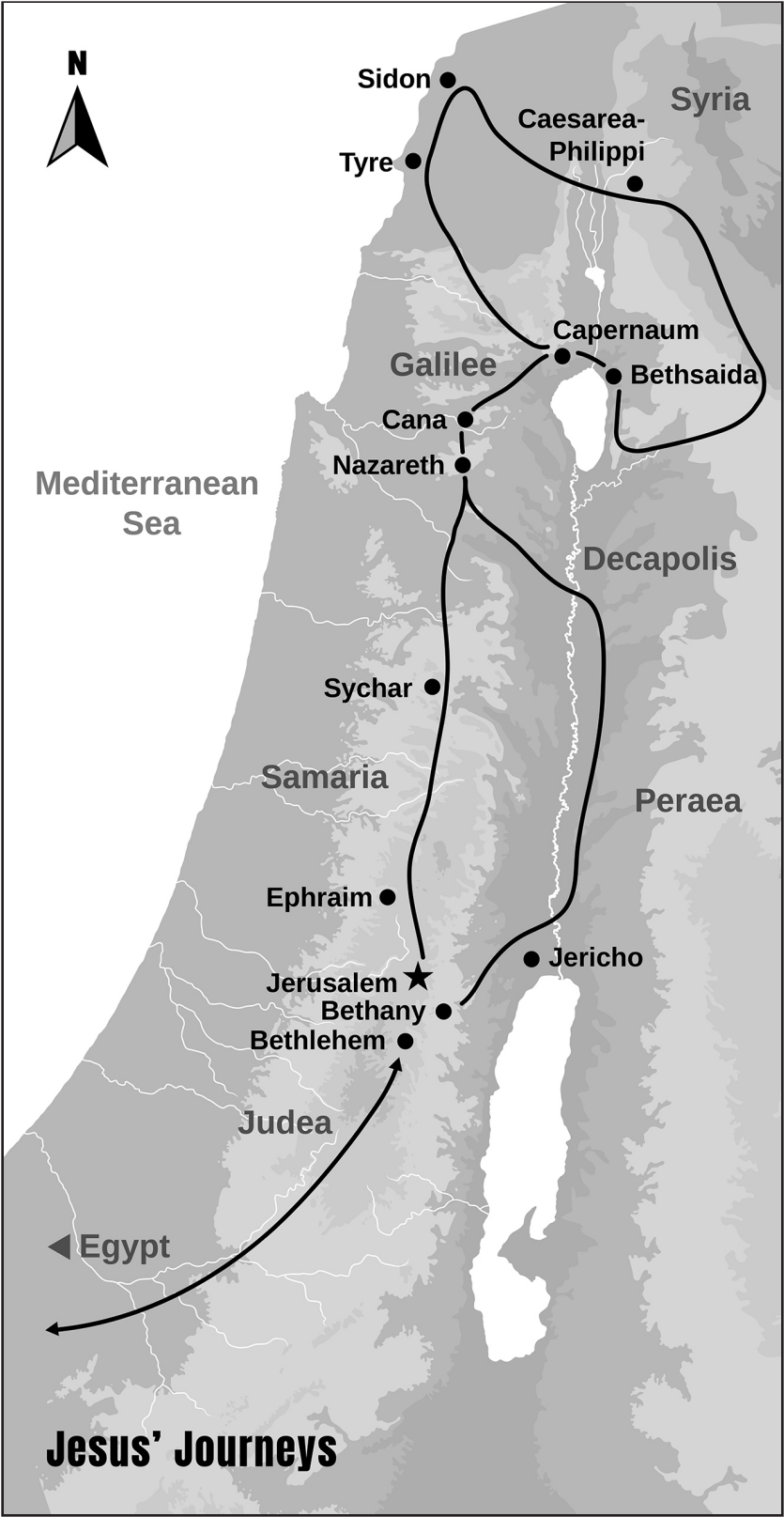
Πετρου Β΄ 2:17

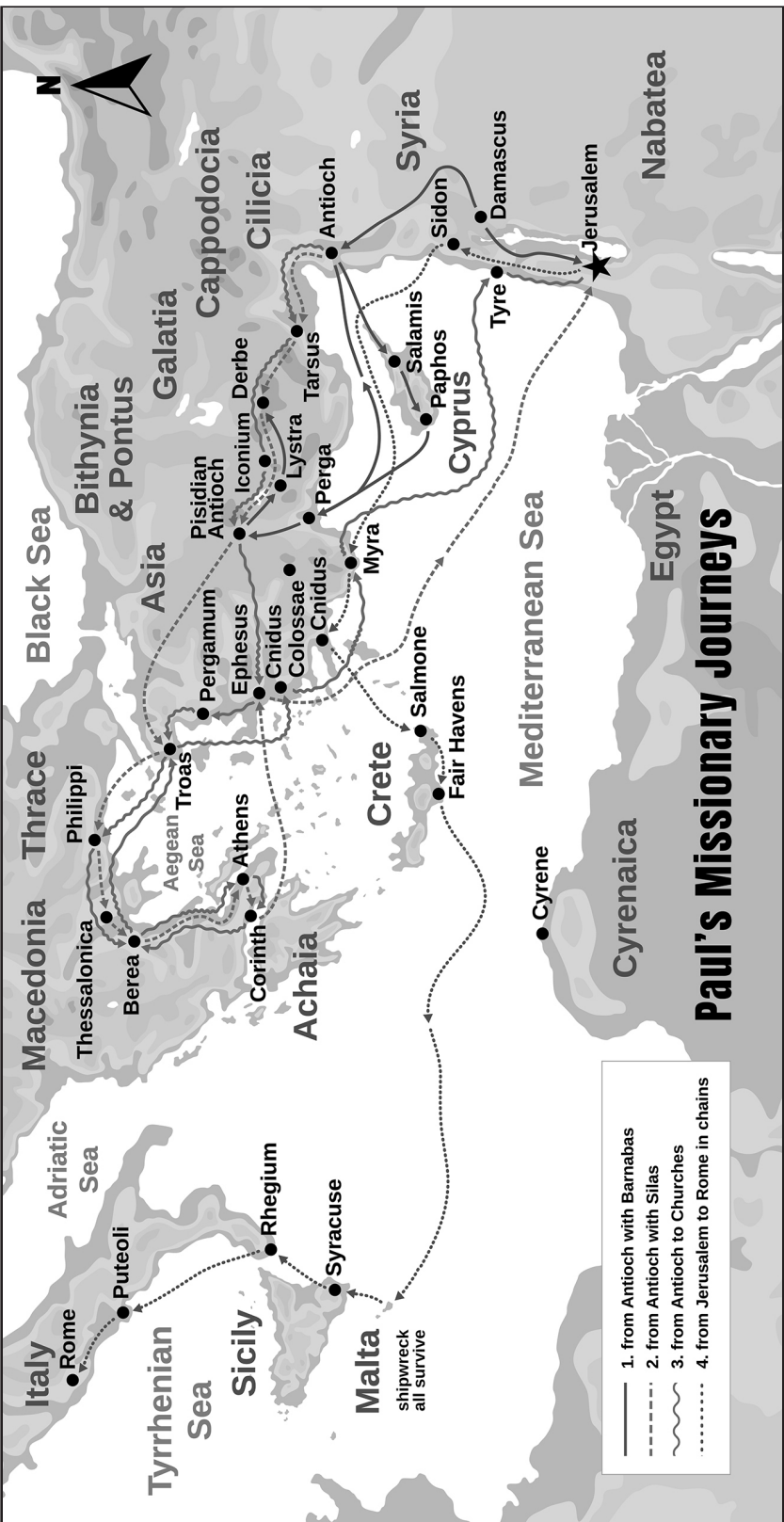
Πίστει καλούμενος Ἀβραάμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν ἔμελλε λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. - Προς Εβραίους 11:8

ως δε εξηραπεισεν φαραω τον λαον ουχ ωδηγησεν αυτους ο θεος οδον γης φυλιστιμι οτι εγγυς ην ειπεν γαρ ο θεος μηποτε μεταμεληση τω λαω ιδοντι πολειμον και αποστρεψη εις αυτην - "Εξοδος 13:17

Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονῆσαι, ἀλλὰ διακονῆσθαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. - Κατὰ Μάρκον 10:45

Παῦλος, δούλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ - Προς Ρωμαίους 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people**
- 1956** Jim Elliot martyrd in Ecuador
- 1830** John Williams reaches Polynesia
- 1731** Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614** Japanese kill 40,000 Christians
- 1572** Jesuits reach Mexico
- 1517** Martin Luther leads Reformation
- 1455** Gutenberg prints first Bible
- 1323** Franciscans reach Sumatra
- 1276** Ramon Llull trains missionaries
- 1100** Crusades tarnish the church
- 1054** The Great Schism
- 997** Adalbert martyrd in Prussia
- 864** Bulgarian Prince Boris converts
- 716** Boniface reaches Germany
- 635** Alopen reaches China
- 569** Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432** Saint Patrick reaches Ireland
- 397** Carthage ratifies Bible Canon
- 341** Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325** Niceae proclaims God is Trinity
- 250** Denis reaches Paris, France
- 197** Tertullian writes Christian literature
- 70** Titus destroys the Jewish Temple
- 61** Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52** Thomas reaches Malabar, India
- 39** Peter reaches Gentile Cornelius
- 33** Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			▶		Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			▶		Romans 5:12-19	
Where are we?			▶			
					Innocence	
			Eternity Past		Creation 4004 B.C.	
▶ Who are we?	God	Father		John 10:30	Genesis 1:31	
		Son				
		Holy Spirit				
	Mankind	Living		Genesis 1:1	God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	
		Deceased believing				
		Deceased unbelieving				
	Angels	Holy			No Creation No people	Genesis 1:31
		Imprisoned				
		Fugitive				
		First Beast				
		False Prophet				
		Satan				
Why are we?			▶		Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God’s image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?						
Fallen				Glory		
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age		New Heavens and Earth	
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City		
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise			
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers				
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth						
Luke 16:22 Blessed in Paradise						
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment						
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command						
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				Matthew 25:41 Revelation 20:10		
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			Revelation 20:13 Thalaasa		Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels	
			Revelation 19:20 Lake of Fire			
			Revelation 20:2 Abyss			

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Ελληνική at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, - Κατὰ Ματθαῖον 28:19

